60 AY ve ÜZERİ ÇOCUKLAR İÇİN SOSYAL BECERİ DESTEK EĞİTİMİ ETKİNLİK KİTABI [OSBEP]

2014 © ANKARA

60 AY ve ÜZERİ ÇOCUKLAR İÇİN SOSYAL BECERİ DESTEK EĞİTİMİ ETKİNLİK KİTABI [OSBEP]

ISBN
978-605-63300-0-1

9 786056 330001

ORGANİZASYON
İstatistik Dünyası

HAZIRLAYANLAR
Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK
Doç. Dr. Yasemin AYDOĞAN
Prof. Dr. Mehtap ÇAKAN
Doç. Dr. Arzu ÖZYÜREK
Doç. Dr. Gülümser GÜLTEKİN AKDUMAN
Yrd. Doç. Dr. Yunus GÜNİNDİ
Yrd. Doç. Dr. Ömer KUTLU
Yrd. Doç. Dr. Aysel ÇOBAN
Yrd. Doç. Dr. Şehnaz CEYLAN
Yrd. Doç. Dr. Latife ÖZAYDIN
Yrd. Doç. Dr. Nehir SERT
Dr. Özlem YURT
Arş. Gör. Hakan KOĞAR
Arş. Gör. Seda KARAYOL
Öğr. Gör. Ayşe Tuba CEYHUN
Arş. Gör. Derya ATABEY
Tuğba OĞUZ

KAPAK TASARIM
Bynet Tasarım & Tanıtım Hizmetleri
www.bynet.com.tr

KİTAP TASARIM ve BASKI
Fikriala Görsel İletişim Hizmetleri
www.fikrialaajans.com

ÖNSÖZ

Sosyal ve duygusal gelişim, bireylerin sosyal ve duygusal yeterlilik kazanmaları için geliştirdikleri yetenek, yaklaşım ve değerleri öğrenme sürecidir. Sosyal beceri eğitiminin amacı, bireylerin içinde bulundukları topluma uyum sağlamasına yardımcı olmaktır. Bireyin içinde yaşadığı toplumun kendisinden beklediği ve yapmasını istediği davranışları gösterecek biçimde yetişmesi onun sosyal gelişimi ile ilgilidir. Çünkü çocuğun ilk yıllardaki sosyal gelişimi onun daha sonraki sosyal davranışlarının temelini oluşturur. Çocuğun sosyal becerileri kazanması, ancak sağlıklı bir sosyal gelişimin sonucunda gerçekleşir. Sağlıklı bir sosyal gelişim gösteren çocuğa, okul öncesi yıllarında, sosyal beceri eğitimi verilebilir.

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Geliştirme Projeleri 1007 Programı kapsamında desteklenen "Okul Öncesi Eğitimde Sosyal Beceri Destek Projesi (OSBEP)", okul öncesi dönem çocuklarına sosyal becerileri kazandırmaya yönelik geliştirilmiştir. Bu projede yenilikçi eğitim stratejileri yoluyla; başkaları ile iyi ilişkiler kuran, toplumsal kuralları ve değerleri benimseyen, sorumluluk yüklenen, haklarına sahip çıkan ve başkalarının haklarına saygı gösteren sosyal becerilere sahip bireyler yetiştirmek ve bununla birlikte okul öncesi eğitimin niteliğinin geliştirilmesine destek vermek amaçlanmıştır.

Okul öncesi eğitimcilerine rehberlik etmesi amacıyla oluşturulan ***60 Ay ve Üzeri Çocuklar İçin Okul Öncesi Sosyal Beceri Destek Eğitimi Etkinlik Kitabı,*** *sosyal beceri eğitimi ile ilgili örnek etkinlikleri içermektedir. Kitap rehber niteliğinde olup etkinlikler çocukların gelişimsel özellikleri, okulun şartları, çalışılan bölgenin niteliğine göre uyarlanabilir esnekliğe sahiptir. Kitabın tüm okul öncesi eğitimcilerine, çocuklara ve ailelere faydalı olacağı düşünülmektedir.*

ETKİNLİK NO	ETKİNLİK ADI	OKUMA YAZ HAZIRLIK KİTABI	MATERYAL KİTABI
	1.BAŞLANGIÇ BECERİLERİ		
3.1	Merhaba	O-81	M-22
3.2	Selam Ver, Selam Al		
3.3	Kuklalar Konuşuyor		
3.4	Pazar Yeri		M-23
3.5	Dur Yolcu	O-69	
3.6	Kendini Tanıt	O-2	
3.7	Beni Duyuyor Musun?	O-3	
3.8	Ritmik Konuşma	O-45	
3.9	Elif Köye Gidiyor		
3.10	Tanışalım	O-4	
3.11	Konuştur		M-1
3.12	Teşekkür Etmeyi Unutan Küçük Tavşan		M-2
3.13	Hediye Vermeyi Seviyorum		
3.14	Top Toplama	O-5	
3.15	İzin Verir Misin?	O-46	
3.16	Meyve Bahçesi	O-47	
3.17	Hayvanat Bahçesi Ziyareti		M-32
3.18	Ormandaki Büyük Toplantı	O-7	
3.19	Ben Yapabilirim		M-33
3.20	Mor Balığı Gördünüz mü?		
3.21	Vedalaş	O-9	
	2.AKADEMİK DESTEK BECERİLERİ		
3.22	Meyvelerin Renkleri	O-10	M-4
3.23	Zamanı Yakalayacağım	O-70	
3.24	Yuvalar	O-71	M-34
3.25	Karınca Ailesi	O-51	M-25
3.26	Kabaran Poğaçalar	O-72	
3.27	Müzedeki Kumaşlar	O-73	
3.28	Şirin Elmalar	O-54	
3.29	Küçük Fideler	O-55	
3.30	Bizim Koleksiyonumuz	O-74	
3.31	Renkli Sudoku'yu Tamamlayalım		M-35
3.32	Simbad'ın Hazinesi	O-18	
3.33	Hacivat ile Karagöz		M-26
3.34	Burada Neler Oluyor?		M-36
3.35	Ben Kimim?	O-58	M-27
3.36	Görünmez Ozi	O-20	
3.37	Postacı Geliyor		

3.38	Sınıf Pikniği		
3.39	Dedemin Antika Televizyonu		
3.40	Uçuşan Renkler	O-60	
3.41	Bana Dikkatle Bak		M-7
3.42	İkiz Kardeşler	O-22	
3.43	Kendimi Anlatabilirim		
3.44	Eleştiriye Açığım	O-23	
3.ARKADAŞLIK BECERİLERİ			
3.45	Haydi Beni Anla		M-37
3.46	Küçük Hâkimler	O-75	M-38
3.47	Devler Ülkesine Ziyaret	O-76	
3.48	Hayvanlar Arkadaşımız		M-39
3.49	Sihirli Uğur Böceği		M-40
3.50	Bilgisayar Açılıyor	O-77	
3.51	Ahtapot Arkadaşımız	O-30	M-13
3.52	Sayılarla Oynuyorum	O-31	
3.53	Şimdi Harekete Geç	O-32	M-14
3.54	Oyun Hamuru Yapalım	O-78	
3.55	Yardımsever Ağaçkakan Tuti	O-34	
3.56	Haydi Gel Oynayalım		
3.57	Rakamlarla Yarışıyoruz	O-79	
3.58	Yiyecekleri Toplayalım	O-80	
3.59	Duygularımı Paylaşıyorum		
4. DUYGULARINI YÖNETME BECERİLERİ			
3.60	Duygularım		M-16
3.61	Neler Oluyor?		M-17
3.62	Ne Yapmalıyım?		
3.63	Gülen Yüzler	O-37	
3.64	Her Şeyin Bir Nedeni Vardır	O-67	
3.65	İyi Bir İş Yaptım, Aferin Bana		M-30
3.66	Sihirli Sözcük “Başka”		M-41
3.67	Dedektifçilik Oynuyoruz		
3.68	Resim Çektiriyoruz		
3.69	Zuzu Şimdi Ne Yapacak?		
3.70	Kendimle Mutluyum	O-82	
3.71	Bil Bakalım Bu Ne?		
3.72	Hayır Diyebilirim		
3.73	Gören Rehber	O-40	
3.74	Aceleci Arı	O-83	
3.75	Arkadaşım		M-42
3.76	Siz Nelere Hayır Dersiniz?	O-84	
3.77	Şekerleri Paylaşalım		
3.78	Beklemek		M-43

1.

BAŞLANGIÇ BECERİLERİ

ETKİNLİK NO: 3.1

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Mutlu-Üzgün

Etkinlik Adı: Merhaba

Materyaller (M-22): Farklı duygu durumlarını gösteren, gülümseyen insan yüzleri (Hafif gülümseme, kahkaha ile gülme, zoraki gülümseme, utanma, alay etme, vb.).

Yönerge (0-81): 0-81.1. Aşağıda Aslı ve ailesinin resimleri var. Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Aslı'nın günaydın diyebileceği resme güneş çiz. Aslı'nın iyi akşamlar/iyi geceler diyebileceği resme yıldız çiz.

0-81.2. Aşağıda Aslı ve ailesinin resimleri var. Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Aslı'nın günaydın diyebileceği resme güneş çiz. Aslı'nın iyi akşamlar/iyi geceler diyebileceği resme yıldız çiz.

Kazanım 1. Başkalarıyla selamlaşabilme

Göstergeler:

1.1. Selam alacağı/vereceği kişiye döner.

1.2. Göz teması kurar.

1.3. Gülümser.

1.4. Nazik bir ses tonu ile selam verir/alır.

1.5. Günün zamanına uygun selam ifadesi kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesi, farklı duygu durumlarını gösteren, gülümseyen insan yüzleri resimleri bulunan kartlar hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Farklı duygu durumlarını gösteren kartlar, resimler görünmeyecek şekilde çocukların önünde tutulur ve çocuklara "Çocuklar, şimdi gelip birer kart seçmenizi istiyorum." denir.
- Çocuklar, sırasıyla birer kart seçerler ve seçtikleri kartı arkadaşlarına gösterirler. Kartta resmi bulunan kişinin ne hissettiğini tahmin etmeleri istenir. Çocuklardan cevaplar alınır ve doğru tahmini yapan çocuklardan birinden resimdeki duyguyu yüz ifadesiyle göstermesi, bu ifade devam ederken arkadaşlarına "Merhaba, nasılsınız?" diye selamlaşarak yerine oturması istenir. Çocuk, bu yüz karakteri ile arkadaşlarını selamladıktan sonra çocukların tepkileri gözlenir. Taklit eden çocuk tebrik edilir ve yerine oturması işaret edildikten sonra, sıradaki çocuk ve başka bir yüz resmi ile etkinliğe devam edilir.
- Tüm çocuklar yerlerine oturduktan sonra, insanların birbirlerini gördükleri zaman ne yaptıkları, neler söyledikleri, nasıl selamlaştıkları sorularak cevaplar alınır. İnsanların birbirlerini gördükleri zaman "Merhaba" "Nasılsınız?" gibi sözcüklerle nazik bir şekilde ve gülümseyerek selam verdikleri söylenir.
- "Kuğular" adlı parmak oyununun oynanacağı söylenir ve nasıl oynanacağı gösterilir. Çocuklar, eğitimcinin ardından parmak oyununun sözlerini ve hareketlerini tekrar ederler. Oyun ilgiye göre birkaç kez oynanır.

Kuğular

Beş kuğu gökyüzünde süzülerek geldi
(Bir elle uçma hareketi yapılır)

Gölün kıyısına kondu
(Bir elin beş parmağı diğer elin avuç içine konur)

Biraz sonra beş kuğu daha uçarak geldi
(Diğer elle uçma hareketi yapılır)

Gölün kıyısına kondu
(Bir elin beş parmağı diğer elin avuç içine konur)

Kuğular birbirlerini gördü
(İki elin beş parmağı birbirlerine bakacak şekilde karşılıklı tutulur)

Bu kuğu kendisine benzeyen kuğuya dönüp "Merhaba" dedi
(Başparmak hareket ettirilir)

"Merhaba"
(Diğer elin başparmağı hareket ettirilir)

Bu kuğu kendisine benzeyen kuğuya dönüp "Merhaba" dedi
(İşaret parmağı hareket ettirilir)

"Merhaba"
(Diğer elin işaret parmağı hareket ettirilir)

Bu kuğu kendisine benzeyen kuğuya dönüp "Merhaba" dedi
(Orta parmak hareket ettirilir)

"Merhaba"
(Diğer elin orta parmağı hareket ettirilir)

Bu kuğu kendisine benzeyen kuğuya dönüp "Merhaba" dedi
(Yüzük parmağı hareket ettirilir)

"Merhaba"
(Diğer elin yüzük parmağı hareket ettirilir)

Bu kuğu kendisine benzeyen kuğuya dönüp "Merhaba" dedi
(Serçe parmak hareket ettirilir)

"Merhaba"
(Diğer elin serçe parmağı hareket ettirilir)

On kuğu arkadaş oldular.
Birlikte gökyüzüne doğru uçtular
(İki elle uçma hareketi yapılır)

Parmak oyunu oynandıktan sonra, "Somurtkan Ayı" adlı hikâye anlatılır.

Somurtkan Ayı

Ormanda, tüm hayvanlar birbirlerini çok iyi tanırlardı. Fil, zürafa, tavşan, kaplumbağa, baykuş, sincap ve aslan. Hepsi çok iyi arkadaşlardı. Sabah olduğunda bir araya gelir ve gün içinde neler yapacaklarını konuşurlardı. Gerekirse birbirlerine yardım ederlerdi.

Fakat hiç kimse ile konuşmayan bir ayı vardı. Bu ayı ormana yeni taşınmıştı. Ormana geldiğinde diğer hayvanlar ona şaşkın gözlerle bakmışlar ve hiçbir şey söylememişlerdi. Ayı da hiçbir şey konuşmadan kendisine bir yuva bulmuştu. Daha sonraki günlerde, ormandaki diğer hayvanlarla karşılaştığında onlara bakıp bekledi. Fakat hiç kimse onunla konuşmadı. Ormandaki hayvanlarda, onun nasıl birisi olduğunu merak ettiler ve hiçbir şey konuşmadığı için ona Somurtkan Ayı adını verdiler.

Bir gün, anne tavşan küçük yavrusuna ormanı tanıtıyordu. Ormanda yürürlerken bir yandan da anlatıyordu "Burası bizim yuvamız, bunlar bizim arkadaşlarımız. Bak bu aslan, bu fil, her ikisi de çok güçlüdür". Tam bu sırada Somurtkan Ayı göründü. Somurtkan Ayı elinde yemek için bulduğu balı tutuyordu. Anne tavşan, hiçbir şey söylemeden yavru tavşanı alıp gidiyordu ki, yavru tavşan "Anne bu kim?" diye sordu. Anne tavşanın cevap vermesini beklemeden Somurtkan Ayı'nın yanına gitti ve nazik bir şekilde "Merhaba, ben yavru bir tavşanım. Sen kimsin?" diye sordu. İşte ne olduysa o zaman oldu. Somurtkan Ayı, kocaman gülümsedi ve "Merhaba tavşancık, ben bir ayıyım" dedi. Anne tavşan olanlara inanamamıştı. Biraz da çekinerek Somurtkan Ayı'nın yanına

geldi. “Yavru tavşan sizi rahatsız mı ediyor?” diye sordu. Somurtkan Ayı “Çok sevimli bir yavrunuz var. Onunla tanıştık. Ormanda benimle konuşan ilk o oldu. Kendisine daha çabuk büyümesi ve sağlıklı olması için bu balı vermek istiyorum.” dedi. Anne tavşan balı aldı ve bunun için Somurtkan Ayı’ya teşekkür etti. Onun neden bu güne kadar konuşmadığını anlamıştı.

Daha sonra anne tavşan, Somurtkan Ayı’yı diğer arkadaşlarının yanına götürdü. Anne tavşan arkadaşlarına Somurtkan Ayı’yı tanıttı ve aslında onun çok güleryüzlü bir ayı olduğunu söyledi. Ormandaki tüm hayvanlar ona nazik bir şekilde “Merhaba” dediler. “Nasılsınız?” diye sordular. O günden sonra Somurtkan Ayı’ya “Bal Kardeş” olarak seslendiler. Ne zaman Bal Kardeş’i görseler “Merhaba” diye selam verdiler. Bal Kardeş de onlara kocaman gülümsedi.

- Çocuklardan hikâyeyi dinledikten sonra, hikâyede neler olduğunu hatırlamaları istenir. Bunun için ipuçları verilerek hikâyede neler olduğunu hatırlamalarına yardım edilir. Bu şekilde hikâye bir kez daha tekrar edilmiş olur.
- Hikâye ile ilgili aşağıdaki sorular sorulabilir:
  - Somurtkan Ayı bu ormana yeni mi gelmişti?
  - O her zaman gülüyor muydu?
  - Onunla ilk önce kim konuştu?
  - Yavru tavşan Somurtkan Ayı’ya ne söyledi?
  - Somurtkan Ayı ne yaptı?
  - Somurtkan Ayı konuşmak için neyi bekliyordu?
  - Somurtkan Ayı’nın adı ne oldu?
- Çocukların ilgisine göre hikâye dramatize edilir. Çocuklar, hikâyede geçen karakterleri canlandırırlar. Rol dağılımında, istekli çocuklarla hikâyede geçen karakterleri temsil eden birer oyuncak belirlenir. Bu oyuncakların üzeri bir örtüyle kapatılır. Örtü kapalıyken oyuncakların yerleri değiştirilir ve çocuklardan birini seçmesi istenir. Örtü açıldıktan sonra, kim hangi karakteri temsil eden oyuncağı seçtiyse o karakteri canlandırır. İlgiye göre, farklı çocuklarla dramatizasyon çalışması tekrar edilir.
- Hikâye sonrası çocuklardan, boya kalemlerini alarak çalışma masasına oturmaları istenir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Aile Katılımı: Ailelere, "Ben Dilini Kullanma" konusunda eğitim seminerine ilişkin davetiye gönderilir. Eğitim çalışmasında çocukla iletişimin önemi üzerinde durulur. Çocuklarının duygularını ifade etmede güçlük çekebilecekleri, "ben dili" ni kullanarak duygularını sözel olarak isimlendirmelerine de yardımcı olunacağı vurgulanır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Parmak oyununu beğendin mi? Neden?
- Hikâyenin en sevdiğin bölümü neresiydi?
- Bu hikâyeyi yeniden anlatsan, bir şey değiştirmek ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Somurtkan ayı neden diğer hayvanlara değil de yavru tavşana bal verdi?
- Örnek doğru yanıt: Ormanda onunla konuşan ilk hayvan olduğu için.
- 2. Soru: Somurtkan Ayı neden kimseyle konuşmuyordu?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü ormana geldiğinde hiç kimse onunla selamlaşıp konuşmamıştı.
- 3. Soru: Sınıfınıza tanımadığınız bir çocuk gelirse ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Gülümseyerek merhaba, hoş geldiniz, nasılsınız gibi sözlerle karşılarım.
- 4. Soru: Parka gittiğinizde ilk kez karşılaştığınız bir çocuğa ne söylersiniz? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Onunla nazikçe selamlaşarak konuşurum. Çünkü insanlar karşılaştıkları zaman selamlaşarak birbirlerini tanımaya çalışırlar.

ETKİNLİK NO: 3.2

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Türkçe, Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Sabah-Öğle-Akşam-Gece

Etkinlik Adı: Selam Ver, Selam Al

Materyaller: İçerisinde bir tane ay ve çocuk sayısı kadar yıldız resimli kartlar bulunan torba. Kartondan kesilmiş güneş resmi, bir çocuk resmi, pazen tahta ya da pano, ritim aletleri ya da müzik CD'si ve CD çalar

Kazanım 1. Başkalarıyla selamlaşabilme

Göstergeler:

1.1. Selam alacağı/vereceği kişiye döner.

1.2. Göz teması kurar.

1.3. Gülümser.

1.4. Nazik bir ses tonu ile selam verir/alır.

1.5. Günün zamanına uygun selam ifadesi kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesi, sınıfın ortasındaki eşyalar alınarak çocukların serbestçe dolaşabileceği geniş bir alan oluşturulur. Ritim aletleri ya da müzik CD'si hazırlanır. Sınıfın bir köşesine çocukların oturacağı sandalye veya minderler, yarım ay şeklinde düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Müzik açılarak çocukların dikkati çekilir. Müzik kapatılır ve çocuklara "Müzik açıldığında, ortadaki alanda birbirinize değmeden yürümenizi ve müzik susunca durmanızı istiyorum." denir. Gerektiğinde yönerge tekrar edilir.
- Müzik açılır ve çocuklar serbest şekilde yürürler. Müzik kapatılıp çocuklar durduğunda, karşılarındaki arkadaşına gülümseyerek bakmaları istenir. Müzik tekrar açılıp sustuğunda, çocuklar birbirlerini "Merhaba." diyerek selamlarlar. Daha sonraki tekrarda, müzik sustuğunda birbirlerine "Merhaba, nasılsınız?" demeleri istenir. Son olarak, çocuklardan birbirlerine gülümseyerek bakmaları, tokalaşıp "Merhaba, nasılsınız?" demeleri istenir.
- Çalışma sonrası çocukların yerlerine oturmaları istenir. Çocukların evlerinin bulunduğu mahallede neler yaptıkları, kimleri gördükleri ile ilgili kısa bir sohbet yapılır.
- Daha sonra, ay ve yıldız resimli kartların bulunduğu torbadan birer kart çekmeleri istenir. Ay resimli kartı çeken çocuk çağrılır. "Sabah evden çıktın ve mahallede gezmek istiyorsun. Neler yaparsın, kimleri görürsün?" diye sorulur.
- Çocuk, gördüğü bir kişinin adını söyler. Örneğin; "Bakkala giderim, bakkal amcayı görürüm" der. Diğer çocuklardan bakkal amcayı canlandırmak isteyen çağrılır. Çocuğa "Bakkala girince bakkal amcaya ilk ne söylersin?" diye sorulur. Çocuğun cevabı alınınca, bakkal olan çocuğa "Sen nasıl cevap verirsin?" denir ve ikisinin karşılıklı konuşmaları istenir.

- Çocuğa daha sonra kimi gördüğü sorulur ve gördüğünü söylediği kişi karakterine girecek çocuk seçilir. İkisinin sabah "Günaydın" diyerek selamlaşmaları istenir.
- İlgiye göre çocuklarla sabah selamlaşma uygulamasına devam edilir.
- Daha sonra yeniden kart çekmeleri istenerek ilk rolü üstlenecek çocuk belirlenir. Bu çocuğa "Öğlen olmuş, güneş tam tepede. Evde yemek yiyeceksiniz ve ekmek kalmamış. Şimdi markete gitmek üzere evden çıkıyorsun. Kiminle karşılaşabilirsin?" diye sorulur. Cevabına göre söylediği karakteri oynayacak çocuk çağrılır ve iki çocuk "Merhaba, iyi günler" diyerek selamlaşırlar. Daha sonra kimi gördüğünü söylerse, o karakteri canlandıracak çocuk seçilir ve oyun bu şekilde devam eder. Ortaya çıkan karakterlere göre sorular sorularak yönlendirmeler yapılır.
- Benzer şekilde akşam ve gece için doğaçlama çalışması yapılır. Akşam için "İyi akşamlar" ve gece için "İyi geceler" şeklinde selamlaşmaları gerektiği hatırlatılır.
- Son olarak çocuklara "Bu insanlar birbirlerine selam vermeselerdi neler olurdu?" diye sorulur ve çocukların görüşleri alınır. Günün farklı zamanlarında farklı şekillerde selam verildiği/alındığı söylenir. İlgiye göre çocuklar yeniden doğaçlama çalışmasını yapabilirler. Doğaçlama çalışması sonrası, çocuklara bir hikâye anlatılacağı söylenir. Pazen tahta ya da pano kullanılarak "Günaydın" adlı hikâye anlatılır.

Günaydın
(Pazen tahta ya da pano üzerine çocuk resmi konur)

Ahmet, her sabah olduğu gibi erkenden kalktı ve pencereden baktı. Kimseleri göremedi. Biraz sonra, güneş göründü (Güneş, pazen tahta ya da pano üzerine konur).

Ahmet, Güneş'i gördü ve seslendi:

- Günaydın Güneş!

Güneş, ışıklarıyla etrafı aydınlatınca Ahmet, başka şeyler de gördü. Penceresinin altındaki çiçeklere seslendi:

- Günaydın çiçekler!

Daha sonra bir kaplumbağayı, gökyüzünde uçan kuşları ve hafifçe esen rüzgârı fark etti. Hepsine birer birer seslendi:

- Günaydın kaplumbağa!
- Günaydın kuşlar!
- Günaydın rüzgâr!

Ahmet, gördüğü her şeye "Günaydın" dedi. Onlar, konuşmuyorlardı. Fakat Ahmet, onların kendisine cevap verdiklerini biliyordu. Hepsi de her sabah olduğu gibi Ahmet'e selam veriyordu.

- Günaydın Ahmet!

Akşam olduğunda, Ahmet yeniden odasının penceresine geldi. Güneş, batıyordu. Ahmet, Güneş giderken arkasından seslendi:

- İyi akşamlar Güneş!

Bahçedeki çiçekler boyunlarını büküp uykuya hazırlanıyorlardı. Kaplumbağa ve kuşlar yuvalarına gidiyorlardı. Rüzgâr biraz daha hızlı esiyordu. Ahmet, hepsine birer birer seslendi:

- İyi akşamlar çiçekler!
- İyi akşamlar kaplumbağa!
- İyi akşamlar kuşlar!
- İyi akşamlar rüzgâr!

Ahmet, odasının penceresini kapattı. Hepsinin kendisini selamladığını biliyordu.

- İyi akşamlar Ahmet!

- Hikâye sonrası, hikâyede neler olduğu çocuklarla konuşulur. Hikâyede olanlar çocuklarla tekrar edilirken, çocuklardan isteyen olursa Güneş ve Ahmet'e ait resimli kartları sırası geldikçe pazen tahta ya da pano üzerine koyması istenir. Hikâyedeki selamlaşma ifadelerini çocukların söylemeleri istenir.
- Çocuklara, insanların da her sabah birbirleriyle "Günaydın", akşam olunca "İyi akşamlar" diyerek selamlaştıkları vurgulanır. İlgiye göre, çocukların pazen tahtayı ya da panoyu kullanarak hikâyeyi anlatmalarına fırsat verilir. Gerektiğinde ipucu verilerek hatırlamalarına yardım edilir.

Aile Katılımı: Ailelere; üzerinde sabahı, öğleni, akşamı ve geceyi ifade eden simgelerin yer aldığı bir çalışma kağıdı gönderilir. Çocuklarının hangi zaman diliminde ne tür selamlaşma ifadeleri kullandığını bu bölümlere yazarak belirtmeleri istenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok hangi bölümü sevdin? Neden?
- Hikâyeyle ilgili neler anlattın? Başka neler anlatmak isterdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bugünkü etkinliğimizi düşünün. Okuldan çıktığımızda kimlerle karşılaşabiliriz ve karşılaştığımız kişilerle ne şekilde selamlaşırız?
- Örnek doğru yanıt: Çocuğun okuldan çıkış saatine göre, günün uygun zamanına yönelik selamlaşma ifadelerini kullanmaları beklenir.
- 2. Soru: Öğlen vakti bakkala gittiğimizde bakkal amcaya ilk olarak ne söyleriz?
- Örnek doğru yanıt: Merhaba, iyi günler.
- 3. Soru: Sabah, öğleyin ve akşam karşılaştığımız kişileri nasıl selamlarız?
- Örnek doğru yanıt: Sabah, günaydın; öğleyin, iyi günler; akşam, iyi akşamlar.
- 4. Soru: Berk oynamak için parka gitti. Arkadaşı Ahmet'i gördü. Ona gülümseyerek "Merhaba! Nasılsın Ahmet?" dedi. Ahmet ise Berk'e cevap vermeden oynamaya devam etti. Örnekte olduğu gibi, bir arkadaşınız sizi selamlayıp bir şey sorduğunda ne yaparsınız? Ona ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Ona yüzümü dönerim ve nazik bir şekilde "Merhaba, iyiyim, sen nasılsın?" derim.

ETKİNLİK NO: 3.3

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Oyun ve Hareket

Kavramlar: Yön

Etkinlik Adı: Kuklalar Konuşuyor

Materyaller: Çocuk sayısı kadar sınıfta bulanan çeşitli kukla karakterleri, oyun için tef, marakas, davul gibi sınıfta bulunan ritim araçları

Kazanım 1. Başkalarıyla selamlaşabilme

Göstergeler:

1.1. Selam alacağı/vereceği kişiye döner.

1.2. Göz teması kurar.

1.3. Gülümser.

1.4. Nazik bir ses tonu ile selam verir/alır.

1.5. Günün zamanına uygun selam ifadesi kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesi, kukla köşesindeki kuklalar düzenlenir. Serbest zaman saatinde çocuklarla birlikte çeşitli karakterlerde çomak kuklalar, parmak kuklaları hazırlanabilir. Tef, marakas, davul gibi ritim araçları ve ses çıkaran materyaller, çocukların uzanabileceği bir masa üzerine koyulur. Sandalye veya minderler, yarım ay şeklinde yerleştirilir.

Uygulama Süreci:

- Kuklalar bir torbaya koyulur ve çocuklara "Kuklacı geldi, kuklalarım var! Haydi, gelip birer kukla seçin" denir. Çocuklar torbadan bir kukla seçerler. Kuklasını seçen çocuktan yerine oturması istenir.
- Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, eğitimci "İnsanlar birbirleriyle karşılaştıkları zaman ne yaparlar? Nasıl konuşurlar? Neler söylerler?" diye sorar. Çocukların cevapları alındıktan sonra, doğru cevaplar pekiştirilir. İnsanların birbirlerini gördüklerinde, özellikle tanıdıkları birini gördüğünde gülümseyerek selamlaştıkları söylenir. Eğer sabahsa "Günaydın.", akşamsa "İyi akşamlar.", günün diğer zamanlarında ise "İyi günler." şeklinde selam verilmesi gerektiği vurgulanır. Anne, baba, kardeş gibi birbiriyle daha yakın ve samimi insanların birbirlerine "İyi geceler." diledikten sonra yatmaya gittiği söylenir.
- Çocuklarla birlikte, ne zaman ve nasıl selamlaşılacağı bir kez daha konuşulur.
- Daha sonra iki veya daha fazla çocuğun bir araya gelerek kuklalarını konuşturmaları istenir. Kuklaların ne zaman karşılaştıklarını düşünmeleri ve ilk karşılaştıklarında buna göre selam vermeleri ve konuşmaları bittikten sonra, ayrılırken "Hoşçakal, iyi günler." diyerek ayrılması gerektiği çocuklara hatırlatılır.
- Çocuklar bir süre serbest şekilde kuklalarını birbirleriyle konuştururlar. Ardından, isteyen çocukların kuklalarını arkadaşlarının karşısında konuşturmalarına fırsat verilir. Çocuklar kuklalarını konuştururlar.

- Kuklaların konuşmalarından sonra, çocuklara kuklaların nasıl selamlaştıkları, buna göre sabah mı, öğlen mi, akşam mı görüştükleri sorularak değerlendirme yapılır.
- Tüm çocukların ikili gruplar halinde kuklalarını konuşturmalarına fırsat verilir. Gerektiğinde kuklaların, konuşma esnasında selamlaşmalarına ilişkin ipucu verilerek rehberlik edilir.
- Eğitimci, çocuklardan minderlere veya sandalyelere oturmalarını ister ve hikâye anlatacağını söyler. Hikâye anlatılırken adı geçen çocuk, hikâyeye katılarak kuklasını konuşturur ve selamlaşma ifadesini kullanır.
- Hikâye bitiminde çocuklara birbirleriyle nasıl selamlaştıkları sorulur, cevapları alınarak sohbet edilir. Daha sonra kuklalar toplanır. Çocuklara, "Şimdi bir oyun oynayacağız. Ben söylediğimde gözlerinizi kapatmanız gerekiyor. Siz gözlerinizi kapattıktan sonra elimdeki tefle bir ses çıkaracağım ve gözleriniz kapalı şekilde sesin geldiği yöne dönmenizi istiyorum." diye kurallar açıklanır ve bir deneme yapılır. Çocuklar gözlerini kapattıktan sonra, sınıfın bir köşesine gidilerek tef ya da marakasla ses çıkarılır ve çocuklardan sesin geldiği yöne dönmeleri istenir.
- Daha sonra, iki çocuğa ritim aracı verilir ve bu çocuklar sınıfın farklı köşelerinde dururlar. Diğer çocuklar gözlerini kapattıktan sonra, çocuklardan birinden ses çıkarması istenir. Gruptaki çocuklar, sesin hangi taraftan geldiğini tahmin ederek o yöne dönecek ve ses çıkaran arkadaşlarına bakıp "Merhaba, nasılsın?" diyeceklerdir. Bu çalışma birkaç kez tekrarlandıktan sonra farklı bir uygulamayla devam edilir.
- Seçilen iki çocuk, sınıfın farklı köşelerine gittikten sonra, gruptan seçilen bir çocuğun sesin geldiği doğru yönü tahmin etmesi istenir. Yönü tahmin eden çocuk, arkadaşına dönerek selam verecektir. Sesi çıkaran çocuktan, ritim aracıyla yeniden ses çıkarması istenir ve böylece arkadaşının doğru tahminde bulunup bulunmadığını anlaması sağlanır. Doğru tahminde bulunan çocuk, ritim aracını tutan arkadaşıyla yer değiştirir.
- Oyun, tüm çocuklar yön tahmininde bulunup selam verene kadar devam eder. Çocukların ilgilerine göre, oyunun devamında üç veya daha fazla çocuğa ritim aracı verilerek sesin geldiği yönü tahminde güçlük derecesi artırılabilir.
- Daha sonra çocuklardan, boya kalemlerini alarak çalışma masasına oturmaları istenir.

Anaokulunda Bir Gün

Anaokuluna ilk gelen, eğitimci oldu. Sınıfı çocuklar için hazırladı, oyuncakları düzenledi. Biraz sonra içeri Ali girdi. (Çocuklardan birinin adı söylenir.) Ali öğretmenini gördü ve "Günaydın öğretmenim." dedi. (Çocuğa işaret edilerek selamlaşma ifadesini söylemesi için sessiz kalınır.) Adı söylenen çocuk, kuklasını kullanarak "Günaydın öğretmenim." der (Gerekirse öğretmenin arkasından tekrar etmesi istenir.) Daha sonra, Ayşe geldi (Çocuklardan birinin adı söylenir.) Öğretmeni ve arkadaşı Ali'yi gördü. "Günaydın öğretmenim, günaydın Ali." (Çocuğa işaret edilerek selamlaşma ifadesini söylemesi için sessiz kalınır, gerekirse öğretmenin arkasından tekrar etmesi istenir) diyerek oyuncaklarla oynamaya başladı...

(Hikâye bu şekilde tüm çocukların katılımı sağlanacak şekilde devam eder).

Çocuklar okulda çalışmalarına devam ederken telefon çaldı. Öğretmen telefonu açtı. Arayan Ahmet'in annesiydi ve Ahmet'in sabah biraz ateşi olduğu için, şimdi nasıl olduğunu öğrenmek için aramıştı. Fakat öğretmeni Ahmet'in okula geldiğini fark etmemişti. Çünkü Ahmet, sabah geldiğinde "Günaydın öğretmenim." demeden sınıfın bir köşesine geçip oturmuştu. Annesi arayıp Ahmet'i sorduğunda öğretmeni bir şey söyleyemedi. "Ben sizi biraz sonra arayacağım." dedi ve telefonu kapattı. Gözleriyle sınıfta Ahmet'i aradı. O sırada Ahmet, küçük bir oyuncak arabayı almış oynuyordu. Öğretmeni yanına gidip "Merhaba Ahmet, günaydın. Sınıfa geldiğini fark etmedim." dedi ve nasıl olduğunu sordu. Ahmet, öğretmeninin yüzüne bakıp gülümsedi ve "Günaydın öğretmenim, sabah kendimi iyi hissetmiyordum. Ama şimdi iyiyim." dedi. Öğretmeni, Ahmet'in iyi olduğuna sevindi ve isterse arkadaşlarıyla birlikte oyunlara katılabileceğini söyledi. Daha sonra, Ahmet'in annesini arayarak onun iyi olduğunu haber verdi.

Tüm gün anaokulunda çalışmalar yapan çocuklar, akşam olduğunda evlerine gitmek üzere okuldan ayrıldılar. İlk önce Aslı'nın annesi geldi. Aslı, okuldan ayrılırken öğretmenine ve arkadaşlarına dönerek "İyi akşamlar öğretmenim, iyi akşamlar arkadaşlar." (Çocuğa işaret edilerek selamlaşma ifadesini söylemesi için sessiz kalınır, gerekirse öğretmenin arkasından tekrar etmesi istenir) dedi ve hazırlanarak okuldan ayrıldı. Daha sonra, Mehmet'in babası geldi... (Hikâye bu şekilde tüm çocukların katılımı sağlanacak şekilde devam eder)

Sınıftan en son ayrılan Ahmet oldu. Ahmet, öğretmeninin yanına gitti ve "İyi akşamlar öğretmenim!" dedi. Öğretmeni de "İyi akşamlar." diyerek Ahmet'i uğurladı. Ertesi gün, Ahmet de arkadaşları gibi okula gelir gelmez öğretmeninin ve arkadaşlarının yanına gitti ve selamlaşmayı unutmadı; "Günaydın öğretmenim! Günaydın arkadaşlar!" dedi.

Aile Katılımı: Ailelere, ekteki çizelge gönderilir ve çocuklarıyla birlikte bir selamlaşma oyunu oynayabilecekleri söylenir.

Selamlaşma ifadeleri: Günaydın, merhaba, iyi günler, iyi akşamlar, iyi geceler, nasılsınız? gibi..

Oyunun oynanışı: Çocuğunuzla karşılıklı oturunuz. Çizelgeyi elinize alınız. Çocuğunuza "Sabah, arkadaşın Ayşe'yi gördün, ne söylersin? Nasıl selam verirsin?" diye sorunuz. Çocuğunuzun cevabı doğru olduğunda "Aferin, günaydın demelisin." diyerek cevabı ilgili sütuna yazınız. Cevap veremediğinde, yanlış veya eksik cevap verdiğinde selamlaşma ifadelerini hatırlatarak bunlardan hangisini söylemesi gerektiğini seçmesini isteyiniz. Gerekirse doğru cevabı siz söyleyiniz. Çocuğunuz sıkıldığında ara veriniz. Farklı bir zaman diliminde yeniden bu oyunu oynayabilirsiniz.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyeyle ilgili neler önerdin? Önerilerin kabul edildiğinde/ edilmediğinde ne hissettin?
- Hikâyeyle ilgili başka neler anlatmak isterdin?
- Bu oyunu yeniden oynamak ister misin? Neden?
- Bu oyunda kendi yaptıklarından en çok neyi beğendin? Neden?

Tanıdık kişiler	Sabah	Öğle	Akşam	Gece
Anne baba				
Eğitimci				
Arkadaş				
Bakkal Amca				
Komşu Teyze				
..				

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hikâyemizdeki öğretmen, Ahmet'in okulda olup olmadığını neden fark etmedi?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü Ahmet okula geldiğinde kimseyle selamlaşmamıştı.
- 2. Soru: Parkta karşılaştığınız bir arkadaşınızla konuşup yanından ayrılırken ona ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Hoşçakal, iyi günler derim.
- 3. Soru: Hafta sonu kahvaltı yapmak için ailenizle birlikte teyzenize gittiniz. Oradan ayrıldıktan sonra alışveriş yapmak için markete gittiniz. Markette arkadaşınız Hasan'ı gördünüz. Marketten sonra eve geldiniz, kardeşiniz yanınıza geldi ve onunla oynadınız. Sonra kardeşinizle birlikte uyumak için odanıza gittiniz. Bugün içerisinde karşılaştığınız kişilerle ne şekilde selamlaştınız?
- Örnek doğru yanıt: Günaydın teyze, nasılsın? Merhaba Hasan nasılsın? Yanlarından ayrılırken de hoşça kal, iyi günler derim.Yatmaya giderken de anneme, babama ve kardeşime iyi geceler derim.
- 4. Soru: İnsanlar birbirleriyle selamlaşırken nelere dikkat etmelidirler? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Selamlaştığımız kişinin yüzüne bakarak nazik bir ses tonuyla ve gülümseyerek ona selam vermeliyiz. Çünkü ...

ETKİNLİK NO: 3.4

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Türkçe

Kavramlar: Sesli-Sessiz

Etkinlik Adı: Pazar Yeri

Materyaller (M-23): Üzerinde çeşitli sebze veya meyve resimleri bulunan kartlar. Örneğin; kavun, karpuz, üzüm, elma, armut, soğan, pırasa, ıspanak, marul, lahana vb.

Kazanım 2. Akranlarına ismiyle hitap edebilme

Göstergeler:

2.1. Akranıyla konuşacağı zaman ismini söyler.

2.2. Akranları ile konuşurken göz teması kurar.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Önceden üzerinde kavun, karpuz, üzüm, elma, armut; soğan, pırasa, ıspanak, marul, lahana, vb. çeşitli sebze veya meyve resimleri bulunan kartlar hazırlanır. Bu resimli kartlar, boyama kitapları veya dergilerin resimli sayfalarından çocuklarla birlikte kesilerek hazırlanabilir. Çocuk sayısı kadar sandalye veya minder yarım ay şeklinde düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Oynamak isteyen elime mum diksin, haydi gelip elime dokunun." diye şarkı söyleyerek çocukların dikkatini çeker. Tüm çocuklar, eğitimcinin eline dokunduğunda, çocuklardan biraz geriye doğru açılmaları ve oturmaları istenir.
- Çocuklara, isteklerini ifade etmek için ne yaptıkları sorulur. Konuşarak isteklerin ifade edildiğine ilişkin cevaplar alındıktan sonra, "Peki ya konuşamasaydık?" denerek kendilerini konuşamayan bir canlı olarak hayal etmeleri istenir. Örneğin; çiçekler, hayvanlar, bebekler.
- Daha sonra öğretmen "Bahçedeki meyve ve sebzelerden hangisi olmak isterdiniz?" diye sorar ve çocuklardan istedikleri meyve sebzeleri sadece hareketleriyle canlandırmalarını ister. Öğretmen çocuklara dokunarak hangi meyve olduklarını ve neden bu meyveyi tercih ettiklerini sorar.
- Etkinliğin sonunda çocuklarla, hiç konuşmadan bir şeyi anlatmanın/anlamanın zor/kolay yanları hakkında konuşularak değerlendirme yapılır. Bir kimsenin yüzüne, gözlerine ve hareketlerine bakmanın söylenmek isteneni anlamada ne kadar önemli olduğu vurgulanır.
- Çocuklar, hikâye dinlemek için yarım daire şeklinde oluşturulmuş sandalye veya minderlere otururlar. Önceden hazırlanan resimli kartlar, resimleri görünmeyecek şekilde tutularak çocuklardan birer tane çekmeleri istenir. Çocuklar kartlarını aldıktan sonra, kendilerine "Pazar Yeri" adlı hikâye anlatılacağı söylenerek hikâye yarısına kadar anlatılır.

Hikâye

Pazar Yeri

Fatma Teyze, her hafta pazara giderdi. Evde neye ihtiyaç varsa alırdı. Yine pazara gideceği bir gün rahatsızlandı. Başı ağrıyor ve yatması gerekiyordu. Ayla, annesinin rahatsızlığına üzüldü. Bu yüzden ona yardımcı olmak için pazara gitmeye karar verdi. Pazar evlerinin çok yakınındaydı. Harçlıklarını biriktirdiği cüzdanını aldı ve yatağında yatan annesine biraz sonra geleceğini söyleyerek evden çıktı.

Pazar yeri çok kalabalıktı. Ama Ayla alışıktı, pazar her zaman böyle olurdu. Satıcılar bağırıyorlardı. "Domateees, patateees, kiraaazzz!" Ayla, ne alacağını düşünmeye başladı. Bu arada hemen yakınından tanıdık bir ses duydu.

- Merhaba! Ben buradayım!

Bu seslenen kim olabilirdi? Ayla, dikkatlice bakınca kendisine seslenenin kim olduğunu gördü *(Hikâye burada yarım bırakılır).*

- Daha sonra çocuklara, "Sizce Ayla'ya seslenen bu kartlardan hangisinde olabilir?" diye sorulur. Çocukların cevapları alınır.
- İsmi söylenen çocuk elindeki resmi arkadaşlarına gösterir. Hikâyeye buna göre devam edilir. Örneğin; "Ayla'ya seslenen kırmızı domatesti. Domates Ayla'ya ne demiş olabilir? Kendisini nasıl tanıtmıştır? Ayla ne demiştir? Daha sonra ne yapmıştır? Ayla, kendisine seslenildiğini nasıl anlayabilir? Bir kişiye seslenirken önce ne demek gerekir?" gibi sorular sorularak çocuklar konuşmaya teşvik edilir. Cevaplarına göre hikâyeye devam edilir. Bir kişiye seslenirken "Hey, şışt!" gibi ifadeler yerine ismiyle seslenmenin önemli olduğu vurgulanır.
- Daha sonra başka bir çocuğun elindeki resimli kartla, benzer şekilde uygulama yapılır. Çocukların cevaplarına göre hikâye tamamlanır. Hikâye tamamlandıktan sonra bir kere daha anlatılır. Çocuklar, hikâyeyi tamamlamayla ilgili çalışmalarından dolayı tebrik edilir ve "Aferin, çok güzel bir hikâye oldu." denir.
- Etkinlik sonrası meyve ve sebzelerin kendilerini nasıl tanıttıklarıyla ilgili konuşulur. Konuşmaya başlarken ilk önce, kendini tanıtmak ve isminin ne olduğun söylemek gerektiği, konuşurken karşıdaki kişiye de ismiyle seslenmek gerektiği vurgulanır.
- Çocukların ilgisine göre resim kağıtları ve boyalar verilerek masalara oturmaları istenebilir. Çocuklara hikâyede geçen ve en çok beğendikleri bölümün resmini yapabilecekleri söylenir. Çocuklar, resimlerini bitirdikten sonra, neler yaptıklarını anlatmalarına fırsat verilir. Yapılan çalışmalar hikâyede geçen benzer bölümler yan yana gelecek şekilde sıralanarak etkinlik panosuna asılır. Çocuklarla birlikte panonun karşısına geçilir ve her bölümden bir çalışma sayfası seçilerek hikâyenin tamamını anlatan bir kompozisyon oluşturacak şekilde

bu resimler yeniden panoya asılır. Bu resimlere bakılarak hikâyenin tamamı çocuklarla birlikte yeniden anlatılır.

- Daha sonra, eğitimci hikâyenin yazılı metnini hazırlar. Her resimli sayfanın altına ilgili metni yapıştırır. Tüm bu sayfaları bir araya getirip zımbalayarak kitap oluşturur. Hikâyenin kapağına sınıfın ya da çocukların isimleri yazılır. Çocuklara hikâye kitabını göstererek kitaplığa koyar. Bir başka gün bu hikâye kitabının resimleri gösterilerek yeniden anlatılabilir.

Aile Katılımı: Ailelere haber mektubu gönderilerek, çocuklarıyla birlikte bir alışveriş merkezi veya pazar yerini ziyaret etmeleri, burada çeşitli bireylerle konuşmaları ve alışverişe çocuklarını dahil etmelerime ilişkin önerilerde bulunulur.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Konuşmadan isteğini anlatmakta zorlandın mı? Neden?
- Bu hikâyeyle ilgili sen neler önerdin? Hikâyenin tamamlanmasına nasıl katkı sağladın?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Arkadaşımıza bir şey söylemek istediğimizde ona nasıl sesleniriz?
- Örnek doğru yanıt: ismiyle seslenirim.
- 2. Soru: Sen bir meyve olsaydın, Ayla'yı yanına nasıl çağırırdın?
- Örnek doğru yanıt: Ayla'nın gözlerine bakarak ismimi söyler ve benim yanıma gelmesini istediğimi söylerdim.
- 3. Soru: Hikâyemizdeki meyve ve sebzeler kendilerini nasıl tanıtmışlardı? Sen ilk kez karşılaştığın birisine kendini nasıl tanıtırsın?
- Örnek doğru yanıt: Kırmızı domates Ayla'ya "Benim adım domates." dedi. İlk kez karşılaştığım birine kendimi tanıtırken o kişiye bakarak adımı söylerim.
- 4. Soru: Yolda yürürken arkadaşın Fatma'yı gördün ve onu çağırmak için "heyy, hişşt, baksana" diye seslendin. Fatma ise sana bakmadan yürümeye devam etti. Arkadaşın neden sana bakmadan yürümeye devam etmiştir?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü arkadaşıma ismiyle seslenmedim. Onu çağırmak için "heyy, hişşt, baksana" dedim. Fatma da kendisini çağırdığımı anlamadı.

ETKİNLİK NO: 3.5

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alan: Oyun, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Dur Yolcu

Materyaller: -

Yönerge (O-69): Cemre ve annesi, yeni komşularını ziyarete geldiler. Cemre, yaşıtı olan Fatih'le nasıl tanışabilir? Tanışırken neler yaparlar? Birbirlerine neler söyleyebilirler?

Kazanım 3. Başkalarına kendini tanıtabilme

Göstergeler:

3.1. Tanıştığı kişiyle göz teması kurar.

3.2. Tanıştığı kişiye ismini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesi, sınıf ortasındaki malzemeler kaldırılarak oyun için geniş bir alan oluşturulur.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, bir düdük çalarak ya da ritim aracıyla vurarak çocukların dikkatini çeker ve "Hiç kimse kımıldamasın, şimdi kımıldamadan durmanızı, donup kalmanızı ve yaptığınız işi bırakmanızı istiyorum." der. Çocuklar kımıldamadan durduklarında, "Düdüğü tekrar çaldığımda bir hareket yapabilirsiniz." denir. Bu şekilde her seferinde donup bir hareket yapmaları istenir. Bir süre sonra, aynı uygulamayla her seferinde bir adım atarak, zıplayarak, sınıfın ortasına gelmeleri istenir. Böylece, tüm çocukların sınıfın ortasında toplanması sağlanır. Son bir ritimle çocukların el ele tutuşmaları ve geriye doğru açılıp oturmaları istenir.
- Çocuklara, "Dur Yolcu!" adlı oyunun nasıl oynanacağı anlatılır.
- Çocuklardan ikisi ebe seçilir. Ebeler aralarında kendilerine birer taşıt ismi takarlar. Örneğin; tren, otobüs, uçak, vb. Ortaya bir yol çizilir, yolun sonuna bir köprü yapılır: Köprü yapımı için tahta veya plastik bloklardan yararlanılabilir. Tüm çocuklar, sırayla bu köprüden geçecektir. İki ebe köprünün başında durup köprüden geçmek isteyen çocuklara "Dur yolcu, kendini tanıt!" diyeceklerdir. Ebe olan çocuklara "Yolcuyu durdurduktan sonra, kendisine istediğiniz soruyu sorabilirsiniz. "Adın ne? Nereye gidiyorsun? Kimin yanına gidiyorsun? Ne yapacaksın?" gibi. Son olarak yolcuya, gideceği yere hangi araçla gideceksin? Trenle mi, otobüsle mi?" diye soracaksınız, yolcu hangi taşıtın ismini söylerse, sizden o taşıtın ismini alan kimse onun arkasına geçecek." şeklinde oyunun kuralları anlatılır.
- Oyunun kurallarının anlaşıldığından emin olunduktan sonra, iki ebe köprünün başında dururlar. Arkadaşları duymadan kendilerine birer taşıt adı takarlar. İlk yolcu köprüye gelince kendisini tanıtmasını isterler. Yolcu kendisini tanıtınca, gideceği yere hangi araçla gideceğini sorarlar. Bunun cevabını sessizce söylemesini ister-

ler. Yolcu, bir taşıt adını seçer. Kimin taşıtını seçmişse o ebenin arkasına geçer. Bu şekilde, diğer yolcular da köprü başına gelerek sorulara cevap verir ve taşıt tercihini yaparlar.

- Tüm yolcular, tercihlerini yapıp ebe olan çocukların arkasına dizildikten sonra, ebe önde diğer çocuklar arkada canlandırdıkları taşıtı taklit ederek sınıfın ortasında gezerler. Örneğin; tren olan çocuklar tren gibi sınıfta gezerler. Bu esnada gitmek istedikleri yere geldiğini söyleyen trenden ayrılır.
- Oyun, ilgiye göre başka ebeler seçilerek tekrar oynanabilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Aile Katılımı: Ailelere, çocuklarıyla birlikte oynayabilecekleri tanışma oyununu anlatan bir haber mektubu gönderilir.

Oyunun oynanışı: Aile bireyleri karşılıklı oturur ve önce kendilerini tanıtırlar. Daha sonra, aile bireylerinden birini düşünüp kendisini onun yerine koyarak özelliklerini anlatırlar. Diğer aile bireyi, anlatılan kişinin kim olduğunu tahmin etmeye çalışır. Bilen tebrik edilir. Anlatan kişi, "Evet bildiniz, ben Ali Dayı'yım." şeklinde çocuğun bu kişiye akrabalık derecesini söyleyerek kendini tanıtır. Oyun ilgiye göre devam eder. Oyun, akrabaların fotoğrafları kullanılarak da oynanabilir. Bu durumda, hangi akrabadan bahsediliyorsa onun fotoğrafı gösterilebilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunu yeniden oynasan, oyuna bir şey eklemek veya çıkartmak ister miydin? Neden?
- Bu oyunda en çok hangi bölümü beğendin? Neden?
- Oyunda hangi taşıta bindiğini düşündün, yolcu olduğunda neler yaptın/neler konuştun?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Köprüden geçerken arkadaşların senden ne yapmanı istediler?
- Örnek doğru yanıt: Kendimi tanıtmamı istediler.
- 2. Soru: Tanımadığınız birisiyle karşılaştığınız zaman kendinizi nasıl tanıtırsınız?
- Örnek doğru yanıt: Yüzüne (gözüne) bakarak nazik bir ses tonuyla "Merhaba benim adım ..." derim.
- 3. Soru: Okula ilk geldiğiniz zamanı düşünün. Arkadaşlarınızla nasıl tanışmıştınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Öğretmeniniz sizi postane ziyaretine götürdü. Orada başka okuldan gelmiş çocuklarla karşılaştınız. Onlarla karşılaştığınızda ne yapmanız gerekir? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Tanıştığımız kişiye bakıp ismimizi söyleriz. Çünkü ilk kez gördüğümüz kişilere kendimizi bu şekilde tanıtabiliriz.

ETKİNLİK NO: 3.6

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Uzak-Yakın

Etkinlik Adı: Kendini Tanıt

Materyaller: Resim kâğıtları ve boyalar, çocuk sayısı kadar sandalye veya minder, okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfası.

Yönerge (O-2): Okula yeni başlayan Ali, arkadaşlarıyla tanışıyor. Ali'nin tanıştığı arkadaşlarını bul ve yuvarlak içine (O) al.

Kazanım 3. Başkalarına kendini tanıtabilme

Göstergeler:

3.1. Tanıştığı kişiyle göz teması kurar.

3.2. Tanıştığı kişiye ismini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Sandalye veya minderler yarım daire şeklinde düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, eline bir zil veya ritim aracı alıp çalarken çocuklara "Başlıyor, başlıyor! Hikâye saatimiz başlıyor!" diye seslenir ve çocuklardan sırayla yanına gelmeleri istenir. Çocuklar sırasıyla gelirken eğitimci tek tek hepsiyle tokalaşır. "Hoşgeldiniz Ali Bey/Ayşe Hanım, buyurun bir sandalye seçip oturun." diyerek çocukları karşılar ve oturmaları için yönlendirir.
- Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, yeniden "Hoşgeldiniz, nasılsınız? Tüm gün neler yaptınız?" şeklinde sorularla bir süre sohbet eder. Kendilerine isimleriyle hitap edilip oturmaya davet edildiklerinde neler hissettiklerini söylemeleri istenir. Çocuklara "Birisiyle ilk kez karşılaştığınızda konuşmadan önce tanışmak gerekir. Bunun için 'Merhaba!' denir veya tokalaşılır. Tanışmak isteyen kişi adını söyleyerek ve karşısındakinin adını sorar. O da adını söyler." şeklinde nasıl tanışılacağı anlatılır. Çocuklarla sırasıyla tanışma denemesi yapılır. "Merhaba, benim adım Arzu. Nasılsınız?" diye sorulur ve çocukların kendi isimlerini söylemeleri beklenir.
- Daha sonra, yeni bir parmak oyunu oynanacağı söylenerek "Dürbün" adlı parmak oyununun oynanışı gösterilir. Parmak oyununun sözleri söylenirken hareketleri gösterilir.
- Çocuklar, sözleri ve hareketleri tekrar ederler. Oyun ilgiye göre birkaç kez oynanır. Daha sonra çocuklara bir hikâye anlatılacağı ve dikkatle dinlemeleri gerektiği söylenir. Hikâyeye başlanır.

DÜRBÜN

Çok uzakta biri var
(Eller göze siper edilerek uzağa bakıyormuş gibi yapılır)

Kim olduğunu göremiyorum

Dürbünümü alıp bakınca
(İki el dürbün gibi gözlere tutulur)

Onu gördüm
(Çocuklar yanındaki arkadaşlarına dönerler)

Şimdi çok yakınımda

Merhaba
(Yanındaki arkadaşıyla tokalaşırlar)

Merhaba

Benim adım ...

Benim adım ...
(Çocuklar birbirlerine isimlerini söylerler)

Hikâye

Kendini Tanıt

Ali, anne ve babasıyla birlikte pikniğe gitmişti. Piknik yeri oldukça güzeldi. Ali, uzaktaki yerleri de görmek istiyordu. Babası, uzaklara gidemeyeceklerini fakat uzakta olanları görmek için dürbününü kullanabileceğini söyledi. Daha sonra Ali'ye dürbünü nasıl kullanacağını gösterdi.

Ali, babasının dürbününü alıp etrafı izlemeye başladı. Gökyüzüne baktı, kuşları ve bulutları izledi. Uzaktaki, deredeki ördeklerin yüzüşünü izledi. Tam ormandaki ağaçlara bakmak üzereydi ki derenin kenarında birini görür gibi oldu. Biraz daha dikkatli baktığında, birini gördüğünden emin oldu ve çok şaşırdı. Hemen dürbünü babasına uzattı ve ... *(Hikâye burada yarım bırakılır)*

- Çocuklara "Daha sonra neler olmuş olabilir? Ali'nin babası ne yapmıştır?" gibi sorular sorulur, çocukların cevapları doğrultusunda sorular çeşitlendirilir. Hikâye tamamlandıktan sonra bir kez daha anlatılır ve çocuklar çalışma için tebrik edilir.
- Hikâye tamamlandıktan ve yeniden anlatıldıktan sonra, çocukların masalara geçmeleri istenir. Çocuklara, "Birisiyle tanışmak istediğiniz zaman ne söylersiniz, karşınızdaki kişi size ne söyler? Hikâyede neler oldu? Siz olsaydınız neler yapardınız?" diye sorularak yanıtları dinlenir. Hikâyede en çok hangi bölümü sevdikleri sorulur. Benzer cevapları veren çocuklar gruplandırılır. Her gruba, hikâyede geçenleri düşünmeleri ve hikâyenin en çok beğendikleri bölümünü resimleyebilecekleri söylenir.

- Gruplar, büyük boy resim kağıtlarına hikâyenin belli bir bölümünün resmini yaparlar. Çalışmalar tamamlandıktan sonra, gruplar sırasıyla resimleri gösterip neler olduğunu anlatırlar. Bu esnada çocuklara, resimlerini yaparken ne düşündükleri, nasıl iş bölümü yaptıkları, neler yapmak istedikleri, başka nelerin yapılabileceğini düşündükleri, grup çalışmasında karşılaştıkları güçlüklerin olup olmadığını ifade etmeleri için sorular sorulur ve konuşmalarına fırsat verilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Aile Katılımı: Ailelere, çocuklarıyla birlikte yapabilecekleri kukla önerileri içeren haber mektubu gönderilir. Bu kuklaları kullanarak tanışma, hikâye anlatma, vb. içerikli konuşmalar yapabilecekleri söylenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Parmak oyununu beğendin mi?
- Hikâyenin en çok sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu Hikâyeyi yeniden anlatsan, hikâyenin neresini değiştirmek isterdin? Neden?
- Hikâyeyle ilgili hangi resimleri yaptın? Neden?
- Başka neler yapmak isterdin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Parmak oyunu oynarken neler yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Dürbünle uzaktaki birisine baktık, yakınlaşınca selamlaştık?
- 2. Soru: Birisiyle tanışmak istediğimizde ne yaparız?
- Örnek doğru yanıt: Tanışacağımız kişinin yüzüne bakarak ona adımızı söyleriz.
- 3. Soru: Arkadaşınızın doğum gününde karşılaştığınız bir çocukla nasıl tanışırsınız?
- Örnek doğru yanıt: “Merhaba, benim adım Gamze, senin adın ne?” derim.
- 4. Soru: Zeliha sabah okula geldi. Arkadaşları ona “günaydın” dedi. Zeliha arkadaşlarına hiçbir şey demeden oyun oynamaya başladı. Siz Zeliha’nın yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Ben de arkadaşlarıma “günaydın” derdim.

ETKİNLİK NO: 3.7

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Hızlı-Yavaş

Etkinlik Adı: Beni Duyuyor Musun?

Materyaller: İki adet plastik bardak, iki-üç metre uzunluğunda ip

Yönerge (0-3): Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Hangi durumlarda daha sessiz olmamız gerektiğini bul ve çarpı işareti (X) koy.

Kazanım 4. Anlaşılır bir ses tonu ile konuşabilme

Göstergeler:

4.1. Konuştuğu kişinin duyabileceği bir ses tonu kullanır.

4.2. Karşısındaki kişinin anlayabileceği hızda konuşur.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlaması:

- Etkinlik öncesi deney için kullanılacak iki adet plastik bardak ve iki-üç metre uzunluğunda iki adet ip hazırlanır. Materyaller çocukların görebileceği şekilde masa üzerine konur.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, ritim aracını alarak ritmik vuruşlar yapar ve çocukların dikkatini çeker. Çocuklara "Ritme uygun olarak yürüyelim, sınıfın ortasında toplanalım." yönergesi verilir. Çocuklar, ritme göre yürüyüşle sınıfın ortasında toplandıktan sonra, deney materyallerinin bulunduğu masa etrafında durmaları sağlanır.
- Daha sonra çocuklara "Başkalarının seslerini nasıl duyabiliyoruz? Konuştuğumuz kişiler sesimizi duyamazlarsa ne dediğimizi anlayabilirler mi? Çok hızlı/çok yavaş konuşulduğunda konuşulanları anlayabilir miyiz? Yüksek/alçak sesle nasıl konuşulur?" benzeri sorular sorulur ve çocukların cevapları alınır. Konuşan kişinin ne söylediğini anlamak için ilk önce onu dinlemek gerektiği söylenir. Sesi duyabilmek ve ne söylendiğini anlayabilmek için çok yüksek ya da çok alçak sesle konuşmamak gerektiği söylenir.
- Masanın üzerindeki materyallerin ne olduğu, çocuklara sorularak onların cevapları alındıktan sonra tanıtılır. İki tane plastik bardak ve ip gösterilir. Bunlarla neler yapılabileceğine ilişkin çocukların görüşleri alınır.
- Eğitimci, iki çocuktan, birbirlerine iki-üç metre mesafe uzaklıkta durmasını ister. Ellerine birer plastik bardak verilir. Çocuklardan birinin elindeki bardağı ağzına tutup konuşması, diğerinin elindeki bardağı kulağına götürmesi istenir. Bardağı kulağına götüren çocuğa, arkadaşının söylediğini duyup duymadığı sorularak nedenleri ile ilgili görüşleri alınır. Bu uygulama, isteyen başka çocuklarla birkaç kez daha denenir.
- Daha sonra plastik bardakların tabanlarına birer delik açılarak buradan ip geçirilir ve düğümlenir. İpin diğer ucu ikinci plastik bardağın dip kısmından geçirilerek bağlanır. İki çocuğa bardaklar yeniden verilir ve ipi gergin tutacak şekilde birinin ağzına tuttuğu bardağa konuşması diğerinin de bardağını kulağına tutarak dinlemesi söylenir.

- Bu denemeden sonra, bardağı kulağına tutan çocuğa arkadaşının söylediğini duyup duymadığı sorulur. Sesin nasıl olup da daha iyi duyulduğu hakkında konuşulur. "Arkadaşınızın ne söylediğini nasıl anlayabilirsiniz? Söylenenlerin hızlı/yavaş sesle mi söylenmesi daha iyi anlamanızı sağlar? Birbirinizle konuşurken nasıl bir sesle konuşmanız gerekir?" gibi sorular sorularak çocukların görüşleri alınır.
- İki bardak arasındaki ipi gerdirip gevşeterek, seslerinin tonunu azaltıp artırabilecekleri söylenir. Çocuklar sırasıyla denemeler yaparlar. Havanın sesi bir yerden başka bir yere aktardığı vurgulanır.
- Daha sonra çocuklardan, boya kalemlerini alarak çalışma masasına oturmaları istenir. Okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfaları dağıtılır ve "Hangi durumlarda daha sessiz olmamız gerektiğini bul ve işaretle." yönergesi bir kez okunur. Çocuklara işaretlemelerini yapmaları için süre tanınır. Çalışmaları bittikten sonra, resimdeki çocuğun hangi durumda daha yavaş/yüksek bir ses tonuyla konuşması gerektiği ile ilgili konuşulur.

Aile Katılımı: Ailelere, haber mektubu gönderilerek, çocuklarıyla evde ve okulda hangi durumlarda alçak ve yüksek sesle konuşulması gerektiği hakkında sohbet etmeleri istenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Plastik bardak yardımıyla konuşurken arkadaşının söylediğini anlamadığında ne hissettin? Neden?
- Bu oyundan sonra arkadaşlarınla konuşurken neleri dikkat edersin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Konuştuğumuz kişilerin sesimizi duyması için nasıl konuşmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Onların duyabileceği sesle konuşmamız gerekir.
- 2. Soru: Evimizde bir bebek uyuyorsa nasıl konuşmalıyız? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Alçak sesle konuşmamız gerekir. Çünkü bebek sesimizden dolayı uyanabilir.
- 3. Soru: Hangi durumlarda alçak ses/yüksek ses/normal sesimizi kullanırız? Örnek verir misiniz?
- Örnek doğru yanıt: Kardeşimiz uyuyorsa alçak sesle, arkadaşlarımızla oynarken normal sesle konuşmamız gerekir.
- 4. Soru: Ayşe'nin dedesinin kulakları iyi işitmiyordu. Ancak Ayşe dedesiyle oyun oynarken normal ses tonuyla konuşuyordu. Bu yüzden de dedesi Ayşe'nin ne söylediğini tam olarak anlamıyor, Ayşe de "Dede beni neden dinlemiyorsun?" diyordu. Sizce Ayşe'nin söylediklerini dedesi neden tam olarak anlamıyordu. Dedesinin Ayşe'yi anlayabilmesi için Ayşe ne yapmalıydı?
- Örnek doğru yanıt: Kulağı iyi işitmediği için anlamıyordu. Dedesinin onu duyabilmesi için yüksek sesle konuşması gerekirdi.

ETKİNLİK NO: 3.8

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Müzik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Hızlı-Yavaş

Etkinlik Adı: Ritmik Konuşma

Materyaller: Sınıfta bulunan ritim araçları

Yönerge (0-45): Aşağıda Emre' ye ait resimler görüyorsun. Sence Emre hangi durumlarda daha alçak bir ses tonuyla konuşuyor olabilir? Emre'nin alçak sesle konuşması gereken durumları bul ve çarpı işareti (X) koy. Neden daha sesiz konuşması gerektiğini söyle.

Kazanım 4. Anlaşılır bir ses tonuyla konuşabilme

Göstergeler:

4.1. Konuştuğu kişinin duyabileceği bir ses tonu kullanır.

4.2. Karşısındaki kişinin anlayabileceği hızda konuşur.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Sınıfta bulunan ritim araçları çocukların görebileceği şekilde masa üzerine yerleştirilir. Her çocuğa bir ritim aracı düşecek şekilde ritim araçları hazırlanır. Tahta bloklar, legolar gibi sınıfta bulunan ses çıkaran materyaller de bu amaçla kullanılabilir. Sandalye veya minderler yarım daire oluşturacak şekilde düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, ritim aracını alarak ritmik vuruşlar yapar ve çocukların dikkatini çeker. Çocuklara "Ritme uygun olarak yürüyelim, sınıfın ortasında toplanalım." yönergesi verilir. Çocuklar, ritme göre yürüyüşle sınıfın ortasında toplandıktan sonra, masa üzerinde bulunan ritim araçlarından alarak sandalyelerine veya minderlerine oturmaları söylenir.
- Çocuklara, ritim araçlarını alıp sandalyelerine oturduktan sonra, ritim araçlarıyla bir süre istedikleri gibi sesler çıkarmalarına fırsat verilir.
- Daha sonra çocuklara "Şimdi, ritim alet-lerinizi benim vurduğum gibi vurmanızı istiyorum." denir ve tek, ikili, üçlü ritimler vurularak tekrar etmeleri istenir.
- Eğitimci "Şimdi, hem verilen ritmi vurmanızı hem de benim söylediklerimi aynı şekilde tekrar etmenizi istiyorum." der ve ritimle birlikte tek heceli kelimelerden başlanarak ritim esnasında kelimeler söylenir. Eğitimci bir kez ritim vurur ve "cam" der, çocuklar bir kez ritim vurarak "cam" derler. Bu şekilde "top, zil, tef" kelimeleriyle ritim vurulur. Eğitimci iki kez ritim vurur ve ritim vururken "Ay-şe, Fat-ma, ma-sa, ki-tap, ka-pı" gibi iki heceli kelimeler söyler. Çocuklar da aynı şekilde ritim vurarak söylenen kelimeyi tekrar ederler. Aynı çalışma üç heceli kelimelerle yapılır. "Pen-ce-re, Ya-se-min, An-ka-ra" gibi kelimeler kullanılır, çocuklar eğitimcinin arkasından tekrar ederler. Farklı cümleler kullanılarak çalışma sürdürülebilir. Örneğin;"A-li koş, kö-pek e-ti ye-di, kuşlar cı-vıl cı-vıl ö-tü-yor." gibi.

- Ritim çalışmasının devamında, verilen belli bir ritmi çocukların bireysel olarak tekrar etmesi istenir. Çocuklar, söylenenleri tam olarak tekrarlayamadığında biraz daha yavaş bir ritim verilerek bir kez daha tekrar etmeleri istenir. Daha sonra daha uzun kelimeler ya da cümleler kullanılarak hızlı ve yavaş ritimler verilir. Çocukların başarı durumuna göre ritim hızı ayarlanır.
- Çalışma sonrası çocuklara, ritimler hızlı olduğunda mı, yoksa yavaş olduğunda mı daha kolay tekrarlayabildikleri, söylenenleri nasıl tekrarladıkları gibi sorular sorarak değerlendirme yapılır. Konuşurken karşıdaki kişinin anlayabileceği hızda konuşmanın anlamayı kolaylaştırdığı vurgulanır.
- Çocuklarla birlikte daha önceden öğrenilen bir şarkı hep birlikte söylenir. Şarkı önce yüksek sesle, daha sonra çok alçak sesle söylenir. Son olarak normal bir ses tonuyla söylenir ve çocukların hangi şekilde söylendiğinde şarkıyı daha çok beğendikleri sorularak cevapları alınır.
- Daha sonra çocuklardan, boya kalemlerini alarak çalışma masasına oturmaları istenir. Eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Aile Katılımı: Ailelere, çocuklarıyla çeşitli konularda sohbet etmelerine, onların konuya ilişkin düşüncelerini ifade etmelerine fırsat vermeleri ve konuşan bir kişiyi dinlemeleri gerektiğini vurgulamalarına ilişkin önerilerin yer aldığı haber mektubu gönderilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Öğretmeninin çaldığı ritimle nasıl yürüdün, başka nasıl yürümek isterdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Söylenen kelimeleri ritimle nasıl tekrarladınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Birisiyle konuşurken bizi anlayabilmesi için onunla nasıl konuşmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Karşımızdakinin bizi anlayabileceği bir ses tonuyla konuşmalıyız.
- 3. Soru: Nerelerde alçak ses tonuyla konuşmamız gerekir? Neden?
- Örnek doğru yanıt: “Otobüste yolculuk yaparken alçak ses tonuyla konuşmalıyız. Çünkü diğer insanlar gürültüden rahatsız olabilirler” benzeri yanıtlar beklenir.
- 4. Soru: Damla, evde çizgi film izliyordu. Ablası da yan odada yüksek sesle müzik dinliyordu. Damla konuşulanları duymak için televizyona yaklaşmıştı fakat yine de tam olarak duyamıyordu? Damla televizyonda konuşulanları neden duyamıyordu? Duyabilmek için ne yapmalıydı?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü ablası yüksek seste müzik dinliyordu. Ablasının yanına giderek müziğin sesini biraz kısmasını istemeliydi.

ETKİNLİK NO: 3.9

Yaş Grubu: 36- 48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Etkinlik Adı: Elif Köye Gidiyor

Materyaller: Kuklalar, kukla sahnesi

Kazanım 5. Tanıdığı kişileri başkalarına tanıtabilme

Göstergeler:

5.1. Tanıtacağı kişinin adını söyler.

5.2. Tanıtacağı kişinin kendisine yakınlık derecesini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce sınıftaki sandalyeleri çocukların kukla sahnesini görebileceği şekilde düzenler. Kukla sahnesini sınıfın aydınlık bir yerine yerleştirir. Kuklaları kukla sahnesinin arkasına koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, eline bir ritim aracı alıp çalarken çocuklara hitaben "Kukla zamanı! Kukla zamanı! Haydi kukla köşemize buyurun!" diye seslenir. Çocuklar sırasıyla gelirken eğitimci tek tek hepsiyle tokalaşır. "Hoşgeldiniz Ali Bey/Ayşe Hanım, buyurun bir sandalye seçip oturun" diyerek çocukları karşılar ve kukla sahnesinin karşısındaki sandalyelere oturmaları için yönlendirir.
- Tüm çocuklar yerine oturduktan sonra, eğitimci onların görebileceği bir yere oturur. Eğitimci çocuklara "Çocuklar okula başladığınız ilk günü hatırlıyor musunuz? Neler yaşamıştınız? Neler hissetmiştiniz? İlk kez kiminle tanışmıştınız? Peki siz herhangi bir arkadaşınızı tanıştırdınız mı? Başkalarını tanıtırken nelere dikkat ediyoruz?" gibi sorular sorar ve çocukların cevaplarını dinler.
- Daha sonra eğitimci "Sizlere, kuklaları kullanarak bir hikâye anlatacağım, hikâye bitene kadar konuşmadan dinlemenizi istiyorum. Hikâyeden sonra neler olduğunu hatırlamanızı isteyeceğim" der ve "Elif Köye Gidiyor" isimli hikâyeyi anlatır.

Hikâye

Elif Köye Gidiyor

Elif sabah erkenden uyandı. Elini yüzünü yıkadı. Yatağını topladı. Kahvaltısını yaptı. Anne, babasıyla birlikte, köydeki anneannesi ve dedesinin yanına gideceklerdi. Elif, çok heyecanlıydı. Köyü, anneannesini ve dedesini çok merak ediyordu. Annesi ve babası köyü anlatmışlardı. Anneannesinin "möö möö" diye salına salına gezen inekleri, "zıp zıp" zıplayan tavşanları, "gıt gıt" gıdaklayan tavukları, "ü üürü üüü" diye kabaran horozları vardı. Ayrıca anneannesi ve dedesi, hem çok güzel masallar anlatıyorlar hem de çok güzel oyunlar biliyorlardı.

Babası arabayı hazırladı. Annesi babasının yanına, Elif arka koltuğa oturdu ve yolculuk başladı. Köye yaklaştıkça Elif'in heyecanı daha da artıyordu. Yolculuk boyunca etraftaki tarlaları, tarlalarda otlayan hayvanları seyretti. Sonunda köye geldiler. Köy, Elif'in düşündüğünden daha güzeldi. Araba köye girdiğinde, etrafta koşuşan çocuklar onlara el sallayıp "Hoş geldiniz." diye bağırdılar. Dedesinin evinin önünde arabadan indiler. Elif, dedesinin ve anneannesinin elini öptü, onlara sarıldı. Bir süre konuştular.

Dedesinin hemen yanındaki evin bahçesinden olanları izleyen Ayşe Teyze, biraz sonra onların yanına geldi. Elif'e yaklaşarak "Merhaba, benim adım Ayşe. Ben dedenin komşusuyum. Hoş geldin." dedi. Gülümseyerek Elif'e bakıyordu. Elif de ona adını söyledi. Anne ve babasını göstererek "Bak, bunlar da annem ve babam. Annemin adı Zeynep, babamın adı da Hakan." dedi. Ayşe Teyze, Zeynep Hanım ve Hakan'a gülümseyerek baktı. Onları tanıyordu. İkisine de "Hoş geldiniz." dedi ve birlikte sohbet etmeye başladılar.

Biraz sonra Ayşe Teyze "Elif'in canı sıkılmasın, bizim çocuklarla oynayabilir." dedi. Elif, bu fikre çok sevindi. Ayşe Teyze, Elif'i önce kendi kızı Nazlı ve oğlu Kerem ile tanıştırdı. Daha sonra diğer komşu çocuklarla. "Çocuklar bu arkadaşınız Elif. Bunlar da Ege, Ahmet, Sibel, Zeynep, Mehmet, Eda, Sinem". Çocuklar çabucak arkadaş oldular, oyunlar oynamaya başladılar. Daha sonraki günlerde ise, Elif 'möö möö' diye salına salına gezen ineklerle kırlarda dolaştı. 'Zıp zıp' zıplayan tavşanlarla zıpladı, 'gıt gıt' gıdaklayan tavukları kovaladı, 'ü üürü üüü' diye kabaran horozların taklidini yaptı. Elif çok mutluydu. Köyü, çok sevmişti. Aaaaaa! Köyün sevimli köpeği Boncuk geliyor. Yine elbisenin eteğinden tutup çekiştirecek! Boncuk yaklaşıyor. Kaç, Elif kaç!

- Hikâye sonrası eğitimci, "Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyeyi kuklalarla anlatacağız" der. Çocuklarla birlikte hikâyede kimler olduğu belirlenir. Hikâyedeki karakterlerin resimlerinin ve resimsiz boş kartların bulunduğu torbayı göstererek her çocuktan bir kart çekmesi istenir. Karakterlerin resimlerinin olduğu kartı çeken çocuklar seçtikleri kartın özelliğine göre, kukla sahnesinin arkasında, önceden hazırlanan çomak kukla karakterini alırlar. Daha sonra eğitimci "Hikâyemiz nasıl başlıyordu? Hikâyemizde kimler vardı? Neler söylüyorlardı?" diye sorar. Hikâyede geçenler bir kez daha tek-

- Daha sonra hikâye, kuklalarla canlandırılmaya başlanır. Kuklalarla dramatizasyon, kukla sahnesinin arkasından yapılabileceği gibi kukla sahnesi kullanılmadan da yapılabilir. Gerektiğinde eğitimci "Peki şimdi ne olmuştu? Daha sonra ne olacak? O ne söylemişti?"... gibi sorularla çocuklara ipuçları verir.
- Hikâyenin canlandırması bittikten sonra kuklalar tekrar kukla sahnesine bırakılır ve bütün çocuklar daire şeklinde otururlar. Çocuklara "Birisiyle ilk defa tanıştığımız zaman ne yapmamız gerekiyor? Siz hiç köye gittiniz mi? Orada neler yaşamıştınız? Neler hissetmiştiniz? Köyde hangi hayvanlarla karşılaştınız? Yeni insanlarla tanıştınız mı? Başkalarını tanıtırken nelere dikkat etmek gerekir? Hikâyemizde Elif sabah uyanınca neler yaptı? Elif neden heyecanlıydı? Ayşe Teyze kendisini nasıl tanıttı? Elif başka kimlerle tanıştı? Elif köyde hangi hayvanlarla karşılaştı? Hikâyede en çok hangi karakteri sevdin, niye sevdin, o karakterin yerinde olsan başka ne yapardın? Peki kuklaları nasıl oynattın, kukla oynatmanın hoşlandığın yönleri neler?" gibi sorular sorularak çocukların konuşmalarına fırsat verilir ve çalışma birlikte değerlendirilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugün yaptıklarımızdan en çok hangilerini sevdin? Bunların içinde en çok hangisini yapmak istersin? Neden?
- Bu hikâyeyi yeniden anlatsan, bir şey değiştirmek ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Elif köye gittiğinde ilk kez kiminle tanışmıştı?
- Örnek doğru yanıt: Dedesinin komşusu Ayşe Teyze ile tanışmıştı.
- 2. Soru: Senden büyük olan erkek kardeşine ve kız kardeşine ne dersin?
- Örnek doğru yanıt: Benden büyük olan erkek kardeşime "abi" kız kardeşime "abla" derim.
- 3. Soru: Annenizin annesini ve babasını arkadaşlarınıza nasıl tanıştırırsınız?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlar bu benim anneannem ve adı Hava. Bu da benim dedem adı Şaban derim.
- 4. Soru: Umut arkadaşı Ceyhun'u doğum gününe çağırmıştı. Ceyhun arkadaşının doğum gününe gitmişti. Arkadaşı Umut ona "hoş geldin" dedikten sonra diğer arkadaşlarıyla oyuna daldı. Ceyhun doğum günündeki diğer çocukları tanımadığı içi yalnız kalmıştı ve sıkılmıştı. Sizce Umut arkadaşı Ceyhun geldikten sonra ne yapmalıydı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Umut arkadaşı Ceyhun'u diğer arkadaşlarıyla tanıştırmalıydı. Eğer tanıştırmış olsaydı, Ceyhun da diğer çocuklarla oyun oynardı ve sıkılmazdı.

ETKİNLİK NO: 3.10

Yaş Grubu: 36- 48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Dramatik Etkinlik

Kavramlar: Yakın, Yavaş-Hızlı

Etkinlik Adı: Tanışalım

Materyaller: Müzik çalar, ritmik müzik CD veya kasetleri

Yönerge (0-4): Ailenle birlikte resmi incele. Elif ve ailesini ailenle tanıştır.

Kazanım 5. Tanıdığı kişileri başkalarına tanıtabilme

Göstergeler:

5.1. Tanıtacağı kişinin adını söyler.

5.2. Tanıtacağı kişinin kendisine yakınlık derecesini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, masa ve sandalyeleri kenara çekerek sınıfı çocukların rahatça hareket edebilecekleri şekilde düzenler. Müzik çaları ve kullanacağı ritmik müzikleri önceden hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Sıra olalım, sıra olalım, arka arkaya sıra olalım." diyerek çocukların dikkatini çeker ve tek sıra olmalarını sağlar.
- Çocuklar tek sıra olduktan sonra müziği açar ve müzik eşliğinde nasıl hareket edeceklerini söyleyeceğini belirtir. "Çocuklar şimdi yürüyelim yürüyelim! Şimdi hızlı hızlı yürüyelim! Şimdi daha hızlı yürüyelim! Şimdi hızımızı azaltalım! Şimdi parmak uçlarımızda yürüyelim! Şimdi bir robot gibi yürüyelim! Aaaa yağmur başladı! Yağmur hızlanıyor! Giderek hızı artıyor, ıslanmamak için bir yer bulup biraz bekleyelim. Yağmur yavaşladı, güneş açtı. Şimdi tek başımıza dans edelim. Bir arkadaşımızla eş olup birlikte dans edelim. Eşimize başımızla selam verelim. Eşimize elimizle selam verelim. Eşimize ayaklarımızla selam verelim. Eşimize göbeğimizle selam verelim. Şimdi eşimizle yeniden dans edelim. Eşimizin elinden tutup yürüyelim. Müzik sustuğunda duralım." yönergelerini kullanır.
- Müzik sustuğunda, tüm çocuklar ikili eşler halinde dururlar. Eğitimci, eşlerin sırayla yanına gelmesini ister. Çocuklar ikişerli eş olarak eğitimcinin yanına geldiklerinde "Merhaba, benim adım Ali, bu da arkadaşım Ayşe." diyerek sınıftaki diğer arkadaşlarınıza birbirinizi tanıtmanızı istiyorum. İsimlerinizi söyleyip kendinizi ve arkadaşınızı tanıttıktan sonra, yaptığımız çalışmada en çok hangi bölümü sevdiğinizi söyleyeceksiniz" der.
- Tüm gruplarla bu çalışma yapılır. Daha sonra "Çocuklar birbirimizle konuşurken ne yaptık? Arkadaşınızı nasıl tanıttınız? Bu etkinlikte en çok ne yapmaktan hoşlandınız?" gibi sorular sorularak çalışma ile ilgili değerlendirme yapılır.

- Daha sonra, çocuklara insanların birbirleriyle başka nerelerde ve nasıl karşılaşıp, tanışabileceği sorulur. Çocuklardan örnekler vermeleri istenebilir. İpuçları verilerek farklı öneriler sunmalarına rehberlik edilir. Örneğin, "Parka oynamaya gittiğinizde sizinle birlikte kaydırakta kayan birini gördünüz. Ne söylersiniz, nasıl davranırsınız?" gibi.
- Çocuklardan verilen örnekleri canlandırmaları istenebilir. Çocuklardan alternatif tanışma yollarını denemeleri ve bunun işe yarayıp yaramadığını, bunu beğenip beğenmediklerini söylemeleri istenir. Gösterilen tanışma şeklinde doğru ve yanlış olan yanların neler olduğu tartışılabilir. Örneğin, "Ali/Ayşe sessizce kaydırakta kaymaya devam etti, sizce ne yapabilirdi?" diye sorularak çocukların görüşü alınabilir. Ali/Ayşe kaydırakta onunla birlikte kayan çocuğun yanına gidip "Merhaba, benim adım Ali/Ayşe, senin adın ne?" diye sorması gerektiği söylenerek çocuklardan bu durumu canlandırmaları istenebilir. Daha sonra, yanlarına gelen üçüncü bir kişiyle nasıl tanışabileceklerine ilişkin uygulama yapılabilir.
- Etkinliğin devamında çocukların ilgilerine göre, önceden oynanan ve beğenilen başka oyunlar oynanabilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunun en çok hangi bölümünü beğendin? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynarsan bir şey eklemek ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Sınıfınıza sizi ziyaret etmek için anneniz ve kardeşiniz geldiğinde, arkadaşlarınıza onları nasıl tanıtırsınız?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlar annem Nilgün ve kardeşim Berk geldi.
- 2. Soru: Abla veya abinizin okuluna gittiniz. Abla veya abiniz sizi arkadaşlarına nasıl tanıtır?
- Örnek doğru yanıt: Bakın arkadaşlar bu benim kardeşim Bengü. Bengü bunlar da benim arkadaşlarım Ayşe ve Ali.
- 3. Soru: Bugünkü öğrendiklerimizi düşünün. Daha önceden yaşamış olduğunuz bir tanıştırma olayını bize anlatır mısınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Eray ve Melike kar yağarken dışarı çıkıp kardan adam yapmaya başladılar. Apartmanlarına yeni taşınan komşularının oğlu Emrah da onların yanına geldi ve kardan adam yaparken yardım etmek istediğini söyledi. Eray ve Emrah daha önce tanışmışlardı fakat Melike'yi tanımıyordu. Sizce Eray ne yapmalı?
- Örnek doğru yanıt: Eray, Melike'ye "Bu arkadaşımız bizim apartmanımıza yeni taşındı. Adı Emrah. Emrah bu da Melike, o da yan apartmanda oturuyor" şeklinde onları tanıştırmalı.

ETKİNLİK NO: 3.11

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Türkçe, Müzik

Kavramlar: Aynı-Farklı

Etkinlik Adı: Konuştur

Materyaller (M-1): Kedi, inek, köpek, at resmi, kum saati

Kazanım 6. Konuştuğu kişileri dinleyebilme

Göstergeler:

6.1. Konuştuğu kişiyle göz teması kurar.

6.2. Konuşan kişinin sözünü kesmeden dinler.

6.3. Konuşmak için sırasını bekler.

6.4. Konuşanı dinlediğini belirten jest ve mimikler kullanır.

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocukların rahatça hareket edebilmeleri için masa ve sandalyeleri kaldırarak geniş bir alan oluşturur. Toplamı çocuk sayısı kadar kedi, inek, köpek, at resimleri torba içine konarak hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Çocuklara torba gösterilerek "Şimdi herkes gelsin ve torbadan bir kart seçsin." denir. Çocuklar sırasıyla torbadan bir kart seçerler. Aynı resimli kartları seçen çocuklar gruplandırılarak sınıfın toplanması için yönlendirilirler. Örneğin; kedi resimli kartı seçen çocuklar evcilik köşesini toplayacaktır. Toplanmanın ardından, çocukların ellerindeki kartlarla birlikte sandalyelerine oturmaları istenir.
- Eğitimci, sandalyelerinde oturan çocuklara "Çocuklar bugün bir arkadaşıma yaşadığım bir olayı anlatacaktım. Ama arkadaşım sürekli sözümü kestiği için bir türlü konuşamadım. Beni hiç dinlemiyordu. Başkalarını dinlerken sizce nasıl davranmamız gerekiyor?" diye sorar. Çocukların verdikleri cevapları dinler.
- Eğitimci, çocuklara bir oyun oynayacaklarını söyler ve oyunun kurallarını açıklar. "Ben bir arkadaşınızın gözüne bakarak ona bir şeyler söyleyeceğim ve o da ben ne dersem onu yapacak. Daha sonra da o bir arkadaşının gözüne bakarak bir şey söyleyecek ve seçtiği arkadaşı da onun söylediklerini yapacak. Örneğin; Elif, Mete'nin yanına gidip onunla tokalaşmanı istiyorum." gibi. Oyun, çocukların ilgi sürelerine göre devam eder.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara bir sürprizinin olduğunu söyler. Çocuklardan yere oturmalarını ister. Bir kum saati çıkarır. Kum saati ile ilgili çocuklarla sohbet eder. "Bunun ne olduğunu biliyor musunuz? Ne işe yarar? Nasıl kullanılır?" diye sorar ve kum saatinin zaman ölçmeye yarayan bir araç olduğunu söyler. Eğitimci daha sonra çocukların ellerindeki resimleri bir kukla gibi tutarak birbirleriyle konuşturmalarını ister. Kum saatini çevirir ve eşlerden birine kum saatinin süresi bitene kadar elindeki hayvanı konuşturmasını söyler. Eğitimci "Kum saati bitene kadar arkadaşlarımızın sözünü kesmeden dinleyeceğiz." der. Daha sonra kum saatini yeniden çevirir ve diğer çocuğun konuşmasını söyler. Bu şekilde, çocuklar kum saati süresince ellerindeki hayvanları konuştururlar.

Ali Baba'nın Çiftliği

Ali Baba'nın bir çiftliği var
Çiftliğinde kedileri var
Miyav miyav diye bağırır
(Kedi grubu kedi sesi
çıkararak, kedi taklidi
yaparlar)
Çiftliğinde Ali Baba'nın

Ali Baba'nın bir çiftliği var
Çiftliğinde inekleri var
Mö mö diye bağırır
(İnek grubu inek sesi
çıkararak, inek taklidi
yaparlar)
Çiftliğinde Ali Baba'nın

Ali Baba'nın bir çiftliği var
Çiftliğinde köpekleri var
Hav hav diye bağırır
(Köpek grubu köpek sesi
çıkararak, köpek taklidi
yaparlar)
Çiftliğinde Ali Baba'nın

Ali Baba'nın bir çiftliği var
Çiftliğinde atları var
Hiiii hiiii diye bağırır
(At grubu at sesi çıkararak,
at taklidi yaparlar)
Çiftliğinde Ali Baba'nın

- Eğitimci, bir kişi konuşurken diğerinin dinlemesi gerektiğini, onun konuşması bittikten sonra söyleyecekleri varsa söylemesi gerektiğini vurgular.
- Daha sonra, "Ali Baba'nın Çiftliği" şarkısını söyler. Şarkının sözlerini dinlerken şarkıda geçen hayvan adına göre, çocuklar ellerindeki havyan resimlerini kaldırarak gösterirler. Şarkının tekrarında çocuklara "Şimdi benimle birlikte şarkıyı söylemeye çalışın, ismini söylediğim hayvana ait resimler kimin elindeyse onlar bu hayvanın sesini çıkaracak ve onun gibi hareket edecek." denir. Elinde adı geçen hayvana ait resim bulunan çocukların taklit yapacakları, diğerlerinin kendi sıralarının gelmesini beklemeleri gerektiği hatırlatılır.
- İlgiye göre, çocukların ellerindeki kartlar toplanır ve yeniden torbaya konur. Çocuklar torbadan kart çekerler. Şarkının tekrarında, bu yeni seçtikleri kartlara göre taklit yaparlar. Etkinlik sonrası çocuklara sorular sorularak değerlendirme yapılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Kum saati bitene kadar arkadaşının konuşmasını bitirmesini beklerken neler hissettin? Neden?
- Sen konuşurken, arkadaşın kum saati bitene kadar seni dinleyince, sen neler hissettin? Neden?
- Bu oyundan sonra arkadaşlarını konuşurken dinlerken dikkat edeceğin şeyler var mı? Neler?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ali Babanın Çiftliği şarkısını söylerken neye dikkat ettik?
- Örnek doğru yanıt: Şarkı söyleme sırasının kendimize gelmesini bekledik.
- 2. Soru: Birisi konuşurken karşısındaki onu nasıl dinlemelidir?
- Örnek doğru yanıt: Konuşan kişinin sözünü kesmeden dinlemeli.
- 3. Soru: Arkadaşlarımızla konuşurken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Konuştuğumuz kişinin yüzüne bakmalıyız, arkadaşımız konuşurken ise onun sözünü kesmeden dinlemeliyiz.
- 4. Soru: Ayşe arkadaşına başından geçen heyecanlı bir olayı anlatıyordu. Arkadaşı Ayşe'yi dinlerken hiçbir tepki göstermiyor, onun yüzüne bakmıyordu. Sizce Ayşe'nin arkadaşı onu nasıl dinlemeliydi?
- Örnek doğru yanıt: Ayşe'nin yüzüne bakması ve onu dinlediğini belirten jest ve mimiklerde bulunması gerekirdi.

ETKİNLİK NO: 3.12

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Teşekkür Etmeyi Unutan Küçük Tavşan

Materyaller (M-2): Tavşan, fil ve sincap kuklaları, kukla sahnesi, içinde üç tanesinin üzerinde tavşan, fil ve sincap resmi, diğerleri boş kart bulunan torba

Kazanım 7. Kendisine yapılan olumlu davranışlara teşekkür edebilme

Göstergeler:

7.1. Teşekkür edeceği kişiye döner.

7.2. Teşekkür edeceği kişiyle göz teması kurar.

7.3. Teşekkür sözcüğünü söylerken gülümser.

7.4. Teşekkür ettikten sonra karşısındakinin cevabını dinler.

7.5. Teşekkür yerine geçen "sağol" gibi sözcükler kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce kukla sahnesini sınıfın aydınlık bir yerine yerleştirir. Kuklaları kukla sahnesinin arkasına koyar. İçinde resimli ve boş kartlar bulunan torbayı hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, eline bir ritim aracı alıp çalarak çocukların dikkatini çeker. Çocuklara "Kukla zamanı başlıyor. Fakat minder veya sandalyeleri düzenleyemedim. Şimdi herkesin minder veya sandalyesini alıp kukla sahnesini en iyi şekilde görebileceği bir yere koyup oturmasını istiyorum." denir. Çocuklar minder veya sandalyelerini kukla sahnesinin karşısına koyarken gerektiğinde rehberlik edilir. Birbirlerine yardım eden arkadaşların yardımlaşma davranışı "Aferin, arkadaşına yardım etmen çok güzel." denerek pekiştirilir.
- Tüm çocuklar yerine oturduktan sonra, eğitimci onların görebileceği bir yere oturur. Eğitimci, çocuklara "Minderlerinizi/sandalyelerinizi gerçekten kukla sahnesini görebileceğiniz şekilde yerleştirdiniz. Herkes kendi minder/sandalyesini yerleştirdi. Bunu ben yapsaydım çok yorulacaktım. Hepinize teşekkür ederim." der ve konuşmasına devam eder. "Çocuklar, bugün biraz üzgünüm." der. Çünkü dün yeğenime bir hediye aldım, anneme de evi toplarken yardım ettim. Ancak ikisi de bana bir şey söylemeyi unuttular. Sizce bana ne demeyi unutmuş olabilirler? Çocukların cevapları dinlenir. Doğru olabilecek cevaplar pekiştirilir. Gerektiğinde ipucu verilerek doğru cevap buldurulur. "Bir başkasına yardım ettiğinizde onun size teşekkür etmesi gerekir" diyerek teşekkür etmenin önemli olduğu vurgulanır.
- "Çocuklar şimdi size teşekkür etmeyi unutan küçük tavşanın hikâyesini anlatacağım. Haydi hikâyemizi dinleyelim." denir ve "Teşekkür Etmeyi Unutan Küçük Tavşan" adlı hikâye çomak kuklalarla anlatılır.

Hikâye

Teşekkür Etmeyi Unutan Küçük Tavşan

Küçük tavşan kıtır kıtır havucunu yiyip şarkılar söyleyerek ormanda dolaşıyormuş. "Ben havucu çok yerim. Lahanayı severim. Ben havucu çok yerim, lahanayı severim. Keskin güçlü dişlerim, küçük bir kuyruğum var."

Küçük tavşan, şarkı söyleyerek ormanda gezerken telefonu çalmış. "Zırrrr-zırrrrrrrrrrr". Tavşan, telefonunu açıp "Efendim." demiş. Arayan küçük tavşanın arkadaşı Zıpzıp Tavşanmış. Zıpzıp Tavşan, bizim tavşana misafir olmaya geleceğini söylemiş. Küçük tavşan bu habere çok sevinmiş. Sevinmiş ama "evim çok dağınık, üstelik yiyecek hiçbir şey de yok. Misafirimi böyle karşılayamam, bir şeyler yapmalıyım." diye düşünmüş. Koşarak evinin yolunu tutmuş.

Küçük tavşan, yolda arkadaşı fille karşılaşmış. Fil "Merhaba küçük tavşan. Böyle telaşlı telaşlı nereye gidiyorsun?" diye sormuş. Küçük tavşan misafirinin geleceğini ama yapılacak çok işinin olduğunu söylemiş. Fil, "Dur telaşlanma. Ben sana yardım ederim" demiş. Küçük tavşan, filin bu teklifine çok sevinmiş. Birlikte eve doğru giderken, sincapla karşılaşmışlar. Sincap "Merhaba arkadaşlar. Nereye gidiyorsunuz böyle?" diye sormuş. Küçük tavşan, sincaba da durumu anlatmış ve filin de kendisine yardım edeceğini söylemiş. Bunu duyan sincap, "Heyyyy! Beni de bekleyin, ben de size yardım edeyim." demiş ve onlara katılmış. Üç arkadaş, birlikte tavşanın evine gitmişler. Tavşanın evini süpürmüşler, silmişler, çamaşırları asmışlar, bulaşıkları yıkamışlar ve misafir olarak gelecek Zıpzıp tavşan için havuçlu bir pasta yapmışlar. İşlerin bittiğini gören fil ve sincap, "Biz artık gidelim, birazdan misafirin gelir" demişler. Fil ve sincap, bir süre küçük tavşanın kendilerine bir şey söylemesi için beklemişler, daha sonra "Hoşça kal." diye vedalaşıp gitmişler. Küçük tavşan da başlamış arkadaşı Zıpzıp Tavşan'ı beklemeye. Çok geçmeden, Zıpzıp tavşan gelmiş. Zıpzıp tavşan "Evin çok güzel görünüyor." demiş. Birlikte havuçlu pastayı kesip yemişler. Gitme zamanı geldiğinde, Zıpzıp Tavşan "Beni bu kadar güzel misafir ettiğin için çok teşekkür ederim küçük tavşan." demiş. Küçük tavşan da neşe içinde "Rica ederim, ben de geldiğine çok sevindim. Seni özlemiştim." demiş.

Küçük tavşan, akşam olduğunda misafir arkadaşını uğurlamış. Biraz uyuyup dinlenmek istemiş. Fakat bir türlü uyuyamamış. "Her şey çok güzeldi, neden uyuyamıyorum acaba?" diye söylenmiş. Birden aklına kendisine yardım eden dostlarına teşekkür etmeyi unuttuğu gelmiş. "Yarın onlara teşekkür etmeliyim." demiş ve derin bir uykuya dalmış. Ertesi gün, erkenden uyanan küçük tavşan hemen fili ve sincabı ziyarete gitmiş. Fil ve sincap, küçük tavşanı görünce bir aksilik olduğunu düşünmüşler. "Yoksa, arkadaşın pastayı beğenmedi mi?" diye sormuşlar. Küçük tavşan, her şeyin çok güzel olduğunu, misafirinin de memnun kaldığını söylemiş. Fakat kendisinin unuttuğu önemli bir şey olduğunu belirtmiş. Fil ve sincap merakla küçük tavşanın ne diyeceğini bekliyorlarmış. Küçük tavşan, "Ben size bir şey söylemeyi unuttum. Yardımlarınız için çok teşekkür ederim. Siz olmasaydınız, ne yapardım bilmiyorum." demiş. Fil ve sincap, gülümseyerek küçük tavşana bakmışlar. "Önemli değil, şimdi teşekkür ettin işte. Her zaman bizi yardıma çağırabilirsin." demişler. Küçük tavşan, bu konuşmadan sonra neşe içinde, hoplaya zıplaya evine doğru gitmiş.

- Hikâye sonrası, eğitimci, “Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyeyi kuklalarla anlatacağız.” der ve çocuklar hikâyedeki karakterleri paylaşırlar. Bunun için, eğitimci daha önce hazırladığı, üzerinde karakterlerin resmi olan kartları ve üzerinde resim olmayan kartların bulunduğu bir torbadan çocuklara kartları çektirir. Karakterlerin resimlerinin olduğu kartı çeken çocuklar seçtikleri kartın özelliğine göre kuklaları alırlar.
- Hikâyede geçenler kısaca bir kez daha hatırlatıldıktan sonra, çocuklar kukla sahnesinin arkasına geçerler. Hikâyeyi kuklalarla dramatize ederler. Gerektiğinde, eğitimci, “Peki şimdi ne olmuştu? O ne söylemişti?” gibi sorularla çocuklara ipuçları verir.
- Hikâyenin dramatize edilmesinden sonra, ilgiye göre başka çocukların kuklalarla dramatizasyon yapmalarına fırsat verilir. Çeşitli sorular sorularak çalışma değerlendirilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Ben bu sabah neden üzgündüm? Sen benim yerimde olsaydın ne hissederdin?
- Hikâyenin en çok hangi bölümünü sevdin? Neden?
- Canlandırdığın karakterin davranışları sana benziyor muydu? Hangi davranışı benziyordu/benzemiyordu?
- Hikâyede en çok hangi karakteri sevdin? Neden?
- Hikâyedeki karakterin yerinde olsaydın başka neler yapardın?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Küçük Tavşan arkadaşları ona yardım edince ne söylemeyi unutmuştu?
- Örnek doğru yanıt: Teşekkür etmeyi unutmuştu.
- 2. Soru: İnsanlar bize bir konuda yardımcı olduğunda onlara ne söylemeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Yardım eden kişinin yüzüne bakar, ona gülümser ve “Sağol/teşekkür ederim.” deriz.
- 3. Soru: Birisine hediye verdiğimiz zaman, hediye verdiğimiz kişinin bize ne söylemesini bekleriz?
- Örnek doğru yanıt: Bize teşekkür etmesini bekleriz.
- 4. Soru: Beril arkadaşı Mina’nın kaybolan kalemini buldu ve Mina’ya verdi. Mina kalemini aldı, “sağol” dedi ve arkadaşını cevabını dinlemeden hemen sınıfına gitti. Sizce burada Mina ne yapmayı unuttu?
- Örnek doğru yanıt: Beril’in yüzüne bakarak teşekkür ettikten/sağol dedikten sonra onun da vereceği cevabı beklemeliydi.

ETKİNLİK NO: 3.13

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Sanat, Türkçe

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Hediye Vermeyi Seviyorum

Materyaller: Boncuklar, ip, makas, renkli elişi kağıtları, çeşitli artık materyaller, yapıştırıcı, resim kağıtları, minderler, tüm çocukların vesikalık fotoğraflarının konduğu bir torba

Kazanım 7. Kendisine yapılan olumlu davranışlara teşekkür edebilme

Göstergeler:

7.1. Teşekkür edeceği kişiye döner.

7.2. Teşekkür edeceği kişiyle göz teması kurar.

7.3. Teşekkür sözcüğünü söylerken gülümser.

7.4. Teşekkür ettikten sonra karşısındakinin cevabını dinler.

7.5. Teşekkür yerine geçen "sağol" gibi sözcükler kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden masalara boncuklar, ip, makas, renkli elişi kağıtları, çeşitli artık materyaller, yapıştırıcı ve resim kağıtlarını koyar. Minderler, yarım daire şeklinde yere konarak hazırlanır. İçinde çocukların vesikalık fotoğrafları bulunan torba önceden hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar sınıfa geldiğinde eğitimciyle birlikte sınıf gezilir. Sınıf gezilirken sınıfta herhangi bir değişiklik olup olmadığı, ne gibi değişikliklerin dikkatlerini çektiği, bugün neler yapmayı planladıkları sorularak görüşleri alınır. Masa üzerindeki materyallere dikkatleri çekilerek, isteyenlerin burada çalışabileceği söylenir.
- Çocuklar masaya oturduklarında, materyalleri incelemeleri ve bunlarla neler yapabilecekleriyle ilgili düşünmeleri için teşvik edilirler. Çocuklara bu materyalleri kullanarak sevdikleri birine hediye hazırlayıp hazırlayamayacakları sorulur ve görüşleri dinlenir. Nasıl bir hediye yapabilecekleri, bu hediyeyi sınıftan bir arkadaşları için yapacak olsalar kim için hediye hazırlamayı düşündükleri sorularak materyalleri kullanmaları ile ilgili gerektiğinde rehberlik edilir.
- Çocuklar, artık materyalleri kullanarak çalışmalarını tamamlarlar.
- Eğitimci, çocukların çalışmalarını alarak sınıfın ortasında yarım daire şeklinde hazırlanan minderlere oturmalarını ister. Çocuklarla bir süre sohbet edilir.
    - Çocuklar hiç hediye aldınız mı?
    - Hediye aldığınız zaman ne hissettiniz?
    - Çocuklar, hiç hediye verdiniz mi?
    - Çocuklar hediye verdiğiniz zaman ne hissettiniz? gibi sorular sorularak cevaplar dinlenir.
- Daha sonra, sınıftaki herkesin birbiriyle arkadaş olduğu vurgulanır. Hediyeleşmenin güzel bir davranış olduğu söylenir. Birkaç çocuğa hazırladığı hediyeyi hangi arkadaşına ya da arkadaşlarına vermek istediği sorulur. Çocukların cevaplarına göre, "Bir

hediye hazırladık ama birçok arkadaşımıza vermek istiyoruz. Bunun için farklı bir yol deneyelim. Kimin hediyesini kime vereceğini kura ile belirleyelim." denir.

- Çocuklar, sırasıyla torbadan bir fotoğraf çekerler. Her çocuk, çektiği fotoğrafa bakar ve hediyesini o arkadaşına verir. Bu esnada, hediyeyi alan çocuğun teşekkür etmesi gerektiği, hediye verenin ise "Rica ederim, önemli değil." gibi ifadelerle cevap vermesi gerektiği hatırlatılır.
- Daha sonra çocuklarla, hediyeleşme esnasında hediye verirken ve alırken neler hissettikleri ile ilgili sohbet edilir. Duygularını ifade etmelerine fırsat verilir.
- Çocuklarla başka hangi durumlarda teşekkür edildiği hakkında konuşulur. Okulda ve evde kendileri için bir başkası ne yaparsa teşekkür etmek gerektiği ile ilgili örnekler vermeleri istenir. Gerektiğinde ipucu ya da örnekler verilir. Verilen örnekler, isteyen çocuklar tarafından canlandırılır. Örneğin; "Arkadaşın, uzanamadığın bir boyayı sana verdi. Ne yaparsın? Ne söylersin? Neden?" "Annen, senin sevdiğin bir pastayı pişirdi. Ne yaparsın? Ne söylersin?". Benzer şekilde, teşekkür edilmesinin beklendiği bir durumda teşekkür edilmediği zaman karşıdaki kişinin üzülebileceği hatırlatılır. Örneğin, Arkadaşının, suluboyası olmadığı için kendi suluboyanı kullanabileceğini söyledin. O da suluboyayı alıp resim yaptı ve masanın üzerinde bıraktı, sana hiçbir şey söylemedi. Ne düşünürsün, bir daha suluboyanı isterse ona ne söylersin?" gibi örnekler verilerek üzerinde konuşulur.
- Daha sonra, çocukların hediyelerini dosyalarına koyabilecekleri veya giderken evlerine götürebilecekleri söylenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hediye aldığın veya verdiğin zaman neler hissettin?
- Yeniden bu etkinliği yapmak ister misin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Arkadaşınıza hediye verdiğinizde size ne söyledi.
- Örnek doğru yanıt: Teşekkür ederim dedi.
- 2. Soru: Parkta oyun oynarken yanından koşarak geçen bir çocuk şapkasını düşürdü. Sen de şapkasını alıp düşüren çocuğa verdin. Çocuk sana ne söylemiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Şapkamı getirdiğin için teşekkür ederim, iyi günler.
- 3. Soru: Bize bir konuda yardım eden kişi ya da kişilerle konuşurken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Onların yüzüne bakıp gülümseyerek sağol deriz.
- 4. Soru: Ali, Ayşe'nin yapbozu tamamlamasına yardım etti. Yapboz tamamlandıktan sonra Ayşe ve Ali yapbozu birlikte toplayıp Ayşe'nin çantasına koydular. Annesinin geldiğini gören Ayşe "iyi akşamlar" deyip hemen gitti. Sizce Ayşe ne yapmayı unuttu?
- Örnek doğru yanıt: Ayşe, Ali'ye "Teşekkür ederim, annem geldi ben gidiyorum, iyi akşamlar." dedikten sonra Ali'nin de ona cevap vermesini beklemeliydi.

ETKİNLİK NO: 3.14

Yaş Grubu: 36- 48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar:-

Etkinlik Adı: Top Toplama

Materyaller: Toplar, sepet, bloklar, minderler, sınıfta bulunan oyuncaklar

Yönerge (O-5): Aşağıda Ayşe ve arkadaşlarına ilişkin resimler var. Resimlerde neler olduğunu dikkatli bir şekilde incele. Ayşe'nin arkadaşlarına teşekkür etmesi gereken resimleri bul ve çarpı işareti (X) koy.

Kazanım 7. Kendisine yapılan olumlu davranışlara teşekkür edebilme

Göstergeler:

7.1. Teşekkür edeceği kişiye döner.

7.2. Teşekkür edeceği kişiyle göz teması kurar.

7.3. Teşekkür sözcüğünü söylerken gülümser.

7.4. Teşekkür ettikten sonra karşısındakinin cevabını dinler.

7.5. Teşekkür yerine geçen "sağol" gibi sözcükler kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocuklar gelmeden önce sandalye, minder ve çeşitli oyuncakları kullanarak çocukların altından sürünerek geçecekleri, üstünden atlayacakları, etrafında dönecekleri iki farklı düzenek hazırlar. Her iki düzeneğin en sonundaki sepetler içinde birer top vardır.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar sınıfa geldikten sonra, sınıfta bir değişiklik olup olmadığı sorularak çocukların dikkatleri çekilir. Çocuklara, bu materyallerin neden böyle hazırlanmış olabileceği ile ilgili tahmin yürütmeleri söylenerek onların görüşleri alınır.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara bir oyun oynayacaklarını söyler ve oyunun kurallarını anlatır. "İki gruba ayrılacağız ve bir yarışma yapacağız. Her grubun üyeleri arka arkaya sıra olacak. İşaretimle her grubun başındaki çocuk engelleri aşarak gidecek. Blokların üzerinden basarak geçecek, sandalyenin altından, minderlerin arasından geçerek sepete ulaşılacak. Sepete ulaşan topu alıp aynı yoldan geri dönecek ve topu sıranın başındaki arkadaşına verecek. Topu alan, veren arkadaşına teşekkür edecek ve topu eğitimciye verecek. Daha sonra aynı düzenekten geçerek sepete ulaşacak". Kurallar bir kez daha tekrar edilir ve anlaşıldığından emin olunduktan sonra oyuna geçilir.
- Çocukların sayışmayla eşit sayıda iki gruba ayrılmaları sağlanır. Her iki grup da hazır olduğunda üçten geriye doğru sayılarak başlamaları için komut verilir. Gerektiğinde nereden nasıl geçecekleri çocuklara hatırlatılır. Eğitimci, her iki grubun ortasında durur ve toplar geldiğinde alarak yeniden sepete koyar. Grup üyelerinin tamamı top getirme işlemini önce bitiren grup, oyunu kazanır. Her iki grup da oyundaki çabalarından dolayı alkışlanır.

- Oyun ilgiye göre tekrar oynanabilir. Oyunun sonunda, çocuklardan el ele tutuşup halka olmaları ve yere oturmaları istenir. "Topu arkadaşımızdan aldığımız zaman ona ne söyledik? Ne zaman teşekkür ederiz? Teşekkür ederken nelere dikkat ederiz? Teşekkür etmek için başka ne diyebiliriz?" gibi sorular sorularak çocukların oyun hakkındaki görüşleri alınır.
- Daha sonra çocuklardan bu oyunun farklı şekilde nasıl oynanabileceğine ilişkin görüşleri alınır. İlgi ve isteğe göre, çocukların yarışma olmaksızın sırayla hazırlanan düzenekten istedikleri şekilde geçmeleri için fırsat verilebilir. Müzik açıldığında tüm çocuklar sıraya geçerler ve istedikleri yürüyüşü yaparak karşı tarafa kadar giderler. Eğitimci gerekirse çocukların yürüyüşlerini yönlendirebilir. Örneğin, "Şimdi minderlere basarak, minderlerin etrafından dolaşarak, zıplayarak, sürünerek geçelim." şeklinde yönergeler verebilir.
- Oyuna ayrılan süre sonunda, çocukların minder ve sandalyeleri toplayıp yerine kaldırmaları istenir. Bunu yaptıklarında kendilerine teşekkür edilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunda en çok hangi bölümü beğendin? Neden?
- Bu oyunu evde oynamak ister misin? Evde oynarken de aynı kurallara uymaya dikkat eder miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Oyun oynarken topu arkadaşımızdan aldığımızda ona ne söyledik?
- Örnek doğru yanıt: Teşekkür ettik.
- 2. Soru: Arkadaşımız bize bir şey aldığında/verdiğinde ona "Teşekkür ederim." cümlesinden başka ne söyleyebiliriz?
- Örnek doğru yanıt: Sağol diyebiliriz.
- 3. Soru: Bize yardım eden birisine teşekkür ederken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Teşekkür edeceğimiz kişinin yüzüne bakar, ona gülümseyerek teşekkür ederiz.
- 4. Soru: Doğu ile Doruk oyun oynadıktan sonra dağılan oyuncakları beraber topladılar. Doğu arkadaşına bakmadan mutsuz bir şekilde teşekkür etti. Siz Doğu'nun yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Doğu, arkadaşının yüzüne bakarak ona gülümseyerek teşekkür etmeli ve Doruk'un da kendisine cevap (rica ederim, önemli değil) vermesini beklemeliydi.

ETKİNLİK NO: 3.15

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Önce-Sonra

Etkinlik Adı: İzin Verir misin?

Materyaller: Sınıfta bulunan oyuncaklar

Yönerge (O-46): Aşağıda Ali ve Ayşe'ye ait oyuncaklar var. Oynamak istediğin oyuncakları yuvarlak içine (O) al. Oyuncakları sahiplerine çizgi ile götür.

Kazanım 8. Gerekli durumlarda izin isteyebilme

Göstergeler:

8.1. İzin alması gereken durumları açıklar.

8.2. İzin isteyeceği kişiyi belirler.

8.3. İzin isteyeceği kişinin yanına gider.

8.4. Nazik bir ifadeyle izin ister.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocuk sayısı kadar sandalye veya minder, yarım daire oluşturacak şekilde çocukların oturması için düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Çocuklara "Haydi çocuklar hepimiz bir araya toplanalım, ama önce dağınık şekilde duran beş adet oyuncağı ya da malzemeyi alıp yerine koyalım." denerek sınıfın ortasında gezilir. Her çocuğun sayarak beş adet oyuncak ya da malzemeyi yerine koyması teşvik edilir. Bu işlem bittikten sonra çocuklara beş tane oyuncağı yerine koymanın sınıfın toplanmasına yetip yetmediği sorulur. Yerde hala oyuncak ya da materyal varsa, miktarına göre "Çocuklar üç tane, beş tane, vb. daha oyuncak koyarak gelelim." diyerek tüm sınıfın toplanması sağlanır. Toplanma işleminden sonra, çocukların sandalye veya minderlerine oturmaları sağlanır.
- Eğitimci, kendi elindeki oyuncağı çocuklara göstererek "Elimdeki bu oyuncakla kim oynamak ister? Oynamak istediğinizi nasıl belirtirsiniz? Ne yaparsınız? Oyuncağı nasıl alırsınız?" sorularını sorar ve çocuklardan cevaplarını alır. "Öğretmenim, elindeki oyuncakla ben de oynayabilir miyim?" şeklinde izin alınması gerektiği söylenir.
- İkişerli gruplar halinde çocukların ellerindeki oyuncağı nasıl istemeleri gerektiğine ilişkin denemeler yapmaları sağlanır. Çocuklardan biri, arkadaşındaki oyuncakla oynamak istediğini söyleyerek ister, diğeri "Tamam arkadaşım oynayabilirsin." diyerek oyuncağını verir veya "Biraz oynadıktan sonra verebilirim." diye cevap verebilir. Gerektiğinde düzeltme yapılır, "Aferin, çok güzel." şeklinde pekiştirme yapılır.
- Etkinlik esnasında ve sonrasında çocuklara "Başka hangi durumlarda izin almak gerekir?" diye sorularak cevapları alınır. Herhangi bir şey istemek için eşyanın sahibinden, bir şey yapmak için sınıfta eğitimciden veya evde anne baba gibi büyüklerden izin alınması gerektiği vurgulanır.
- Çocuklara çeşitli durumlar söylenerek neden bu durumlarda izin alınması gerektiği sorulur. Örneğin; arkadaşının boyasını kullanmak, bahçeye çıkıp oynamak, bilgisayarda oyun oynamak. Çocukların verdikleri cevaplar dinlenir, doğrular pekiştirilir.

- Çocukların ellerindeki oyuncakları yerlerine bırakarak yeniden sandalye veya minderlerine oturmaları istenir. Çocuklar oturduktan sonra, yeni bir parmak oyunu oynanacağı söylenerek "Küçük Ali" adlı parmak oyununun oynanışı gösterilir.
- Parmak oyunu, çocuklarla birlikte birkaç kez tekrar edilir. Çocuklarla Küçük Ali'nin kimlerden ne için izin istediği hakkında konuşulur. Sınıf içinde ve sınıf dışında bazı örnekler verilerek bu durumlarda kimlerden izin alınması gerektiği sorularak cevapları alınır. Örneğin; biraz daha yemek almak için, hikâye saatinde tuvalete gidebilmek için, anne babası geldiğinde eve gidebilmek için, parkta oynayabilmek için, dondurma alabilmek için, arkadaşını eve davet edebilmek için vb.
- Çocukların cevapları alındıktan sonra, bazı durumlarda büyüklerden veya bir şeyin sahibi olan kişiden izin almak gerektiği vurgulanır. Bir hikâye anlatılacağı söylenerek dikkatlice dinlemeleri istenir. Hikâye yarısına kadar anlatılır ve yarım bırakılır.

Küçük Ali

Küçük Ali abisinin yanına geldi
(Bir elin serçe parmağı gösterilir)

"Abi, bana biraz para verebilir misin?"
(Serçe parmak hareket ettirilir)

"Al bakalım, bu parayı harcayabilirsin."
(Diğer elin yüzük parmağı hareket ettirilir)

Ali, annesine sordu:

"Anne, kendime çikolata alabilir miyim?"
(Serçe parmak hareket ettirilir)

"Yemeğini yediğine göre alabilirsin" dedi annesi.
(Diğer elin orta parmağı hareket ettirilir)

Ali, babasına sordu:

"Baba, bakkala gidebilir miyim?"
(Serçe parmak hareket ettirilir)

"Evet, ama dikkatli git ve gel."
(Diğer elin işaret parmağı hareket ettirilir)

Ali, abisinden aldığı harçlıkla bakkala gitti
(Serçe parmak ileri doğru hareket ettirilir)

En sevdiği çikolatalardan aldı ve afiyetle yedi.
(Bir şey yiyormuş gibi yapılır)

Hikâye

Kimse Beni Sevmiyor

Batuhan'ın evde canı çok sıkılmıştı. Herkes neredeydi? Mutfağa gidip annesinin ne yaptığına bakmak istedi. Annesi mutfakta yemek pişiriyordu. Batuhan, bir tepsi içinde pişmeye hazır kek hamurunu gördü. Yanında ise bir tabak çilek vardı.

- Yaşasın, annem çilekli kek yapacak. Ben de çilekleri tepsiye dökeyim bari. Böylece anneme yardım etmiş olurum, dedi.

Çilekleri alıp tepsiye dökmek üzereydi ki annesinin sesini duydu.

- Batuhan, ne yapıyorsun? Bırak o tabağı!

Batuhan'ın elinden tabağı alan annesi, kızmıştı. Batuhan, ne diyeceğini bilemeden mutfaktan çıktı. Annesinin neden kızdığını anlayamamıştı. Daha sonra abisinin odasına gitti. Abisi bilgisayarda çalışıyordu. Batuhan, diğer taraftaki çalışma masası üzerindeki boyaları ve kâğıtları gördü. Kâğıttaki resmin yarısı boyanmıştı. Belki diğer yarısını da kendisi boyarsa abisine yardım etmiş olurdu. Tam boyaları eline almıştı ki abisinin sesiyle irkildi.

- Batuhan, ne yapıyorsun? Bırak o boyaları. Ödevimi bozacaksın!

Abisinin kızmasına bir anlam veremeyen Batuhan, salona gitti. Babası televizyonda bir program izliyordu. Öyle dikkatli bakıyordu ki Batuhan'ın geldiğini görmemişti bile. Batuhan, televizyonun kumandasını aldı ve en sevdiği çizgi filmin gösterildiği kanalı bulmak için düğmelere basmaya başladı.

- Oğlum, ne yapıyorsun? Ver o televizyonun kumandasını!

Babasının da aynı şekilde tepki göstermesiyle Batuhan ne yapacağını bilemedi. Annesi, abisi ve şimdi de babası kendisine kızmıştı. "Kimse beni sevmiyor." diye düşünerek evden çıktı. Herkesin ona neden kızdığını düşünürken, ailesinden izin alması gerektiğini de unutmuştu. Bu şekilde parkın bir köşesinde otururken yanına bir arkadaşı geldi ve Batuhan'a:

- Ben de senin yanına oturabilir miyim? diye sordu.

Batuhan, arkadaşının bu şekilde izin istemesine çok şaşırdı. Kekeleyerek:

- Tabi oturabilirsin, ikimize de yer var, diyerek ona yer gösterdi. Bu duruma kendisi de şaşırdı. Eğer arkadaşı gelip yanına otursaydı, "Burası benim yerim, başka yere otur." derdim diye düşündü. Sonra evde yaşadıkları aklına geldi. Tabii ya, neden annesi, abisi ve babasının kendisine kızdıklarını anlamıştı. Hemen evine dönüp bu hatasını düzeltmeliydi. Evine geldiğinde apartmanın önünde bir kalabalık ve koşuşturma olduğunu fark etti. Polisler de gelmişti. Acaba ne olmuş olabilirdi?

(*Hikâye burada yarım bırakılır*)

- Eğitimci, hikâyeyi yarım bırakıldıktan sonra "Sizce neler olmuş olabilir?" diye çocuklara sorar. Çocukların cevapları alınır. Bu cevaplar doğrultusunda "Daha sonra ne olmuş olabilir?" gibi sorular sorularak hikâye tamamlama çalışması yapılır. Çocukların anlattıkları not alınır.
- Hikâye, çocuklarla birlikte tamamlandıktan sonra bir kez daha baştan sona anlatılır. Hikâye sonrası, Batuhan'ın neler yaptığı, neler yapması gerektiği ile ilgili sorular sorularak hangi durumlarda izin alınması gerektiği hakkında sohbet edilir.
- Daha sonra çocuklardan, boya kalemlerini alarak çalışma masasına oturmaları istenir. Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir. Çalışmaları bittikten sonra, resimdeki oyuncaklarla oynamak için kimlerden neden izin alınması gerektiği hakkında konuşulur.

Aile Katılımı: Ailelere, çocuklarıyla izin alma oyunu oynayabileceklerine ilişkin haber mektubu gönderilir.

Oyunun Oynanışı: Evdeki herhangi bir eşyanın adı söylenir ve çocuktan kime gidip ne söyleyerek bu eşyayı alabileceği/kullanabileceğini söylemesi istenir. Örneğin; ders kitabı. Çocuktan ağabeyine, "Ders kitabına bakabilir miyim?" demesi beklenir. Gerektiğinde ne söyleyeceği konusunda rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyun için hangi oyuncağı seçtin? Neden?
- Parmak oyununda kimler konuştu? Neler söylediler?
- Hikâyedeki çocuğun hangi davranışları sana benziyordu ya da benzemiyordu?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Batuhan'a annesi, babası ve abisi neden kızmıştı?
- Örnek doğru yanıt: İzin almadan eşyalarını kullandığı için.
- 2. Soru: İzin isterken nelere dikkat etmemiz gerekir?
- Örnek doğru yanıt: İzin isteyeceğimiz kişinin yanına giderek, ondan nazikçe izin istemeliyiz.
- 3. Soru: Arkadaşı yanına oturmak için izin istediğinde Batuhan neden şaşırmış olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Batuhan yaptığı hiçbir davranış için izin almıyordu. Arkadaşı yanına oturmak için izin alınca şaşırmış olabilir.
- 4. Soru: Tunç'un annesi mutfakta yemek yaparken kapı çaldı ve Tunç "kim o?" diyerek kapıyı açtı. Gelen Tunç'un arkadaşıydı ve onu dışarıya oyun oynamaya çağırdı. Tunç da hemen ayakkabılarını giyerek arkadaşıyla birlikte dışarı çıktı. Sizce Tunç ne yapmayı unuttu?
- Örnek doğru yanıt: Tunç annesine gelenin kim olduğunu ve ne istediğini söyledikten sonra annesinden izin alarak dışarı çıkmalıydı.

ETKİNLİK NO: 3.16

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Sayı (1-2)

Etkinlik Adı: Meyve Bahçesi

Materyaller: -

Yönerge (O-47): Cem'in bahçedeki elmalardan almak için kimden izin alması gerektiğini bul ve çarpı işareti (X) koy.

Kazanım 8. Gerekli durumlarda izin isteyebilme

Göstergeler:

8.1. İzin alması gereken durumları açıklar.

8.2. İzin isteyeceği kişiyi belirler.

8.3. İzin isteyeceği kişinin yanına gider.

8.4. Nazik bir ifadeyle izin ister.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Sınıfın ortasındaki materyaller kenara çekilerek oyun için yeteri kadar geniş bir alan oluşturulur.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Elmayı kim sever? Elma sevenler elime dokunsun. Armudu kim sever? Armut sevenler elime dokunsun. Çileği kim sever? Çilek sevenler elime dokunsun." diye farklı meyve isimleriyle şarkı söyleyerek çocukların dikkatini çeker. Tüm çocuklar, eğitimcinin eline dokunduğunda el ele tutuşup halka olmaları ve oturmaları istenir.
- Eğitimci çocuklara, "Şimdi 'Meyve Bahçesi' oyununu oynayacağız. Bunun için içinizden birini bahçenin sahibi seçeceğiz. Seçtiğimiz kişi Ayşe Teyze/Ali Dayı olacak ve halkanın ortasına oturacak. Bir arkadaşınızı da ebe seçeceğiz ve halkanın dışına çıkaracağız. Ebe halkanın dışında dolaşırken el çırparak şarkımızı söyleyeceğiz:

Şarkı

Kırmızı, yeşil elmalar
Sulu sulu armutlar
Yersen hasta olmazsın
Vitaminsiz kalmazsın.

- Şarkı bitince, ebe Ayşe Teyze/Ali Dayıya dönerek 'Ayşe Teyze/Ali Dayı, bahçende oynayabilir miyim?' diye seslenecek. O da Ayşe Teyze/Ali Dayı, 'Evet, oynayabilirsin?' diyecek. Ebe, 'teşekkür ederim' deyip halka olup oturan çocukların arasında ve etrafında dolaşmaya başlayacak. Daha sonra tekrar seslenecek ve "Ağaçtan elma, armut vb. koparabilir miyim?' diye soracak, 'Evet' cevabını aldıktan sonra teşekkür edecek. Ebe, bundan sonra oturan çocuklardan birinin başına eliyle dokunup onu ayağa kaldıracak. Bunu gören Ayşe Teyze/Ali Dayı 'En değerli elmamı/armudumu/vb. aldın. Onu bırak sana başka bir tane vereyim.' diyecek. Ebe de, 'Öyleyse

- iki tane verir misin?' diyecek. Bu kez kimleri vereceğini Ayşe teyze/Ali dayı seçecek ve oturan çocuklardan ikisini kaldıracak. Bunlardan biri ebe olacak, diğeri Ayşe Teyze/Ali Dayı olacak" şeklinde oyunun nasıl oynanacağı anlatılır.
- Oyunun anlaşılması için bir deneme yapılır ve kurallar tekrar hatırlatılır. Anlaşıldığından emin olunduktan sonra oyuna geçilir.
- Oyun ilgiye göre bir süre oynanır. Oyunun sonunda, çocuklara bir başkasının eşyasını almak için izin istemek gerektiği hatırlatılır.
- Çocukların ilgisine göre aynı oyunla ya da daha önce öğrenilen oyunlarla devam edilebilir.
- Daha sonra çocuklardan, boya kalemlerini alarak, çalışma masasına oturmaları istenir. Okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfaları dağıtılır ve "Bahçedeki elmalardan almak için kimden izin alman gerektiğini bul ve işaretle." yönergesi bir kez okunur. Çocuklara işaretlemelerini yapmaları için süre tanınır. Çalışmaları bittikten sonra, çalışma sayfaları toplanır. Sınıfta farklı eşyaların isimleri söylenerek kullanmak için kimden izin almak gerektiğine ilişkin sohbet edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunda en çok hangi bölümü sevdin? Neden?
- Oyunda ebe oldun mu? Ebe olmak hoşuna gitti mi? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasaydın nasıl oynardın? Nerelerini değiştirirdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ebe bahçede oyun oynamak için kimden izin istedi?
- Örnek doğru yanıt: Ayşe Teyze/Ali Dayı.
- 2. Soru: Bugünkü oyunumuzda izin isterken nelere dikkat ettik?
- Örnek doğru yanıt: Oyun oynamak için izin istedik. İzin aldıktan sonrada teşekkür ettik.
- 3. Soru: Arkadaşımızın bir eşyasını kullanmak istiyorsak ne yapmamız gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımın yanına giderek, o eşyayı kullanıp kullanamayacağımı nazik bir şekilde sorarım.
- 4. Soru: Ayberk annesinin bilgisayarında oyun oynamak istiyordu. Annesi ise yemek yapıyordu. Ayberk, kardeşine annesinin bilgisayarında oyun oynayacağını söyleyerek bilgisayarı açtı. Siz Ayberk'in yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Bilgisayar annemin olduğu için onun yanına giderek bilgisayarında oyun oynamak için izin isterdim ve annemin vereceği cevabı beklerdim.

ETKİNLİK NO: 3.17

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Hayvanat Bahçesi Ziyareti

Materyaller (M-32): Aslan, tavşan, fil, zürafa, kaplumbağa, köstebek, tilki, kirpi, baykuş, vb. hayvanların kartondan yapılmış maskeleri.

Kazanım 8. Gerekli durumlarda izin isteyebilme

Göstergeler:

8.1. İzin alması gereken durumları açıklar.

8.2. İzin isteyeceği kişiyi belirler.

8.3. İzin isteyeceği kişinin yanına gider.

8.4. Nazik bir ifadeyle izin ister.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Önceden kullanılacak maskeler hazırlanır. Maskeler serbest zaman diliminde çocuklarla birlikte hazırlanabilir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, elinde hayvanlara ait maskeleri tutarak "Hayvanat bahçesine gitmek isteyen var mı? Hayvanat bahçesi gezimiz başlıyor!" diye seslenir. Yanına gelen çocukların istedikleri maskeyi seçip yüzlerine takmalarına yardım eder. Çocuklar, maskeleri kendileri yaptılarsa her çocuk kendi maskesini alıp yüzüne takar.
- Çocuklar, sandalye veya minderlerine oturduktan sonra, eğitimci "Daha önce hiç hayvanat bahçesine gittiniz mi? Hangi hayvanları gördünüz? Neler dikkatinizi çekti? Başka neler yaptınız?" gibi sorular sorar ve çocukların cevaplarını alınır. Hayvanat bahçesiyle ilgili gözlemlerini anlatmaları istenir.
- Daha sonra, "Şimdi, hayvanat bahçesinde gezeceğiz. Nasıl gezdiğini kim göstermek ister?" diye sorar ve gönüllü çocuklardan tekerleme ile seçtiği birkaç çocuk sınıfın ortasına gelir. Çocuklara "Hayvanat bahçesine gitmek için neye ihtiyacımız var?" diye sorulur ve çocukların cevaplarına göre bir başka çocuk şöför olarak rol alır. Şöför, çocukları alarak hayvanat bahçesine götürür.
- Çocuklara hayvanat bahçesinin girişinde ne yapmaları gerektiği sorulur, çocuklardan biri gişe görevlisi rolünü üstlenir ve çocuklar biletlerini alırlar. "Sırasıyla hayvanat bahçesindeki hayvanları ziyaret etmelisiniz. Gördüğünüz hayvanların fotoğraflarını çekerek sınıftaki arkadaşlarınıza göstermek istiyorsunuz. Fakat fotoğraf çekmek için, hayvanat bahçesindeki hayvanlardan izin almanız gerekiyor." denir ve çocukların hayvanların fotoğrafını çekmek için izin istemek zorunda oldukları vurgulanır.

- Çocuklar hayvanat bahçesini gezerken gördükleri hayvanların hangileri olduğunu söylerler. Bu hayvan karakterine ait maskeye sahip çocuk ayağa kalkar. Gezideki çocuklar, fotoğraf çekmek için izin isterler ve fotoğraf çekerler. Sırasıyla diğer hayvanlarla karşılaşırlar. Maskelerine göre sınıftaki diğer çocuklar hayvan karakterini canlandırırlar.
- Çocuklar tüm hayvanları gördüklerini söylediklerinde veya belli bir süre sonunda, hayvanat bahçesinin kapanacağı söylenir ve en sonunda ne olabileceğine ilişkin görüşleri alınır. Buna göre çalışma sonlandırılır. Uygulama sonrasında, çocukların hayvanlardan izin almak için neler yaptıkları ve söyledikleri, neler hissettikleri sorularak değerlendirme yapılır.
- İlgiye göre, doğaçlama çalışması tekrarlanabilir. Çalışma sonunda, bir başkasıyla ilgili şeylerde izin alınması gerektiği vurgulanır.

Aile Katılımı: Ailelerin sınıf içi etkinliklere katılımı sağlanır. Etkinlik sonunda, çocukların duyabileceği şekilde katılımcı anne babanın sınıftaki etkinliklerde ne gibi yardımları olduğu vurgulanarak teşekkür edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu çalışmayı yeniden yapmak ister misin, neleri değiştirmek istersin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hayvanat bahçesinde resmini çekmek istediğin hayvandan izin alırken ne söyledin?
- Örnek doğru yanıt: “Merhaba, resminizi çekebilir miyim?” dedim.
- 2. Soru: Hayvanat bahçesinde resim çekmek için izin almasaydın ne olabilirdi?
- Örnek doğru yanıt: Resmini çekmek istediğim hayvan, belki de resminin çekilmesini istemiyor olabilir.
- 3. Soru: Sınıfımızda hangi durumlarda izin almamız gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Tuvalete gitmemiz gerektiğinde, arkadaşımızın bir eşyasını almamız gerektiğinde ...
- 4. Soru: Arda parkta salıncakta sallanırken, arkadaşı Volkan bisikleti ile geldi. Bisikletinden inip Arda ile selamlaştıktan sonra o da salıncakta sallanmaya başladı. Arda arkadaşının salıncakta sallandığını görünce salıncaktan inip arkadaşının bisikletine bindi. Sizce Arda bisiklete binmeden önce ne yapmalıydı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Arda önce arkadaşı Volkan’dan izin alması gerekirdi. Çünkü bir başkasının eşyasını kullanmadan önce o kişiden izin almamız gerekir.

ETKİNLİK NO: 3.18

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Kirli-Temiz

Etkinlik Adı: Ormandaki Büyük Toplantı

Materyaller:-

Yönerge (O-7): Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Can'ın hangi durumda arkadaşından özür dilemesi gerektiğini söyle. Özür dilemesi gereken durumu yuvarlak içine (O) al.

Kazanım 9. Yanlış yaptığında özür dileyebilme

Göstergeler:

9.1. Özür dilemesi gereken kişinin yanına gider/kişiye döner.

9.2. Üzgün olduğunu belirten yüz ifadesi gösterir.

9.3. Uygun ses tonu ile özür diler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce sınıftaki sandalye veya minderleri yarım daire şeklinde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Haydi çocuklar, şimdi sınıfımızı toplamamız gerekiyor." diyerek çocukların bir araya toplanmasını ister. Çocuklar bir araya toplandıklarında, sınıfın toplanması için ne yapılması gerektiği kendilerine sorulur ve görüşleri alınır. Sırasıyla toplanacak köşeler ya da masaların adı söylenerek gönüllü çocuklardan birkaç çocuk seçilerek her bir köşenin toplanması için görevlendirilir. Tüm çocuklara görev dağılımı yapıldıktan sonra "Haydi hep birlikte toplanmaya başlayalım, toplanması biten grup hemen yanıma gelsin." denir. Bu şekilde sınıf toplandıktan sonra, gruplara "Minder/sandalyelerinize oturabilirsiniz." denir. Toplanma işindeki çalışmaları "Aferin, sınıfımız şimdi daha güzel görünüyor." denerek tebrik edilir.
- Çocuklar, yerine oturduktan sonra eğitimci "Birinin üzülmesine, kırılmasına, endişelenmesine sebep olacak bir davranışta bulunduysak ne yapmamız gerekir?" diye sorar ve çocukların cevaplarını dinler. Doğru cevaplar pekiştirilir. Gerektiğinde ipucu verilerek doğru cevap buldurulur. Böyle bir durumda özür dilenmesi gerektiği vurgulanır.
- Daha sonra, "Çocuklar şimdi size Ormandaki Büyük Toplantı hikâyesini anlatacağım. Haydi minderlerimize geçelim ve hikâyemizi dinleyelim." denir ve "Ormandaki Büyük Toplantı" adlı hikâye anlatılır.

Ormandaki Büyük Toplantı

Ormanın içinde hayvanların salıncaklarda sallandığı, tahterevalliye bindiği, kaydırakta kaydığı güzel bir park vardı. Ormanda yaşayan hayvanlar, buraya gelirler ve eğlenceli vakit geçirirlerdi.

Günlerden bir gün, oynamak için parka gelen hayvanlar salıncaklardan birinin zincirinin koptuğunu gördüler. Bunun önemli olmadığını düşünüp diğer salıncaklara bindiler. Fakat ertesi gün tahterevallinin, bir başka gün kaydırağın kırıldığın gördüler. Oyuncakların kırık olmasının yanında, park çöplerle doluydu. Parkı bu şekliyle gören bazı hayvanlar artık parka gelmemeye başlamışlardı. Böyle bir pakta oynamak hiç de eğlenceli değildi. Ne olmuştu da park bu hale gelmişti?

Ormanda yaşayan hayvanlar, bir sabah uyandıklarında kapılarının üzerinde "Ormanda yaşayan tüm hayvanlar, sabah uyanır uyanmaz kaplanın evinde toplanacaklardır." yazan bir kağıdın olduğunu gördüler. Yazıyı her gören bu toplantının nedenini merak etmişti. Çok geçmeden, ormanda yaşayan tüm hayvanlar kaplanın evine gelmişlerdi. Kaplan gelen hayvanlara bakarak bir kişinin gelmemiş olduğunu söyledi. Herkes birbirine baktı. Bu gelmeyen kim olabilirdi? Toplantıya katılmayan şakacı maymundu. Şakacı maymun, toplantıya gitmek yerine evde kalıp uyumayı tercih etmişti.

Toplantı başladığında, tüm hayvanlar neden toplandıklarını anlamıştı. Toplantının konusu parkın durumuydu ve parkın neden bu hale geldiği, eski haline gelmesi için neler yapılabileceği tartışıldı. Toplantı sonunda parkı temizleyip kırılan oyun araçlarını tamir etme kararı alındı. Parkta oynayanların oyuncakları düzgün kullanmaları, çöpleri çöp kutusuna atmaya dikkat etmeleri gerektiği hatırlatıldı. Hemen o gün parkın temizliği başladı. Temizlik ve oyuncakların tamiri gün boyu devam etti. Bu işe yardım etmeyen yalnızca şakacı maymundu.

Şakacı maymun, uykudan uyandığında akşam olmak üzereydi. Parka gidip biraz eğlenmek istedi. Parka gittiğinde herkesin çalıştığını görünce çok şaşırdı. "Burada neler oluyor böyle?" diyerek yaklaştı. Parkın yeni halini görünce gözlerine inanamadı. Her yer pırıl pırıl temizlenmişti ve oyuncaklar tamir edilmişti. Koşarak tahterevalliye bindi, ama karşısında oturacak kimse olmadığı için burada oynamak hoşuna gitmedi. Salıncağa bindi, ama kendisini sallayan olmayınca bu ona hiç eğlenceli gelmedi. Herkes parkın temizliği ve tamiriyle ilgili bir şeyle uğraştığı için şakacı maymunla ilgilenen olmamıştı. Üstelik onun kendilerine yardım etmesi gerektiğini düşünen hayvanların kendisine bakışları onu rahatsız etmişti.

Şakacı maymunun, parktan ayrılıp evine gidecekken olanları izleyen kaplan yanına yaklaştı. "Ne oldu şakacı maymun? Hiç neşeli görünmüyorsun" dedi. Şakacı maymun "Önceden olsa, arkadaşlarım benimle oynarlardı. Ben onlara şaka yapardım, eğlenirdik. Ama şimdi kimse benimle ilgilenmiyor" dedi. Kaplan, "Parkın eski halini hatırlıyor musun? Bunu kim yapmış olabilir?" diye sordu. Şakacı maymun "Eski hali nasıldı?" diye sordu. Sormasıyla birlikte yaptıklarını hatırladı. Yüzü kızardı. Kaplana dönerek "Ama ben şaka olsun diye..." cümlesini tamamlayamadı. Şakacı maymun hatasını anlamıştı. Şaka olsun diye yaptıkları parkın güzelliğini bozmuştu ve kimse parkta oynayamamıştı. Şakacı maymun kaplana dönerek "Peki şimdi ne yapmam gerekir? Arkadaşlarımın benimle oyunlar oynamasını ve her gün parka gelmesini istiyorum." dedi. Kaplan, şakacı maymun'a ne yapması gerektiğini anlattı.

Parkın temizliği ve tamiri bittiğinde, tüm hay-

vanlar dinlenmek için oturdular. Kaplan ortaya çıkıp "Şakacı maymunu size söylemek istedikleri var." dedi. Şakacı maymun, utanarak "Hepinizden özür dilerim. Şaka olsun diye yaptıklarım parkın güzelliğini bozdu. Ben bunu düşünemedim. Bugün parkı temizlediğiniz için çok teşekkür ederim. Bundan sonra parkın temizliğine ve oyuncakları güzel kullanmaya çok dikkat edeceğim." dedi. Hayvanlar bir süre sessiz kaldıktan sonra şakacı maymunu alkışladılar. Bu onu affettiklerini gösteriyordu. Şakacı maymun bu duruma çok sevindi ve dinlenmekte olan hayvanlar için çeşitli gösteriler yaptı, onları güldürdü. Bundan sonraki günlerde söz verdiği gibi parkı temiz tutmaya ve oyuncaklara zarar vermemeye özen gösterdi.

- Eğitimci, "Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyede neler olduğunu bir kez daha hatırlayalım." der ve hikâyede geçenler soru-cevap şeklinde çocuklarla birlikte tekrarlanır.
- Çocuklar hikâyedeki karakterleri paylaşırlar ve hikâyeyi dramatize ederler. Bunun için eğitimci, şakacı maymun ve kaplan karakterlerini gönüllü çocuklar arasından tekerleme ile seçer, diğer çocuklar ormandaki diğer hayvanları canlandırırlar. Hikâyede geçenler kısaca hatırlatıldıktan sonra eğitimci, "Hikâyemizde neler oldu? Kimler ne yaptı? Daha sonra ne oldu?" şeklinde sorular sorarak ipuçları verir.
- Hikâyenin canlandırması bittikten sonra ilgiye göre karakterler başka çocuklara verilerek yeniden canlandırma yapılabilir. Çalışma sonunda, çocukların yerlerine oturmaları söylenir ve etkinliğin değerlendirmesi yapılır.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bundan sonra, yanlış bir şey yaptığında nasıl davranırsın? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Şakacı maymun yaptığının yanlış olduğunu anlayınca neler hissetti?
- Örnek doğru yanıt: Utandı ve çok üzüldü.
- 2. Soru: Yanlış bir davranışta bulunduğumuzda özür dilerken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Özür dileyeceğimiz kişinin yanına giderek, uygun bir ses tonuyla özür dilemeliyiz.
- 3. Soru: Duru teyzesine gitti. Kuzeni Ayşe evde yoktu. Teyzesi Duru'ya Ayşe'nin hikâye kitaplarını okuyabileceğini söyledi. Duru kitabı açarken sayfası yırtıldı. Duru ne yapmalı?
- Örnek doğru yanıt: Teyzesine kitabı açarken sayfasını yırttığından dolayı üzgün olduğunu söylemeli.
- 4. Soru: Yağmur ile Yasemin, Yasemin'in yeni alınan bebeği ile oynuyordu. Yağmur bebeği arkadaşının elinden alırken bebeğin bacağını kırdı. Daha sonra bebeği yere bırakıp koşarak Yasemin'in yanından ayrıldı. Böyle bir durumda Yağmur'un yerinde sen olsaydın ne yapardın?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşıma çok üzgün olduğumu söyleyerek ondan özür dilerdim.

ETKİNLİK NO: 3.19

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Etkinlik Adı: Ben Yapabilirim

Materyaller (M-33): Çeşitli işleri gösteren resimli kartlar (giyinme, evi süpürme, oyuncakları toplama, yemek yeme, televizyon izleme, ağır bir valizi taşıma, salıncakta sallanma, buzdolabından yiyecek çıkarma, giysi satın alma, bebeğe bakma).

Kazanım 10. Zor durumlarında yardım isteyebilme

Göstergeler:

10.1. Yardım isteyeceği durumları açıklar.

10.2. Yardım isteyeceği kişinin yanına gider.

10.3. Nazik bir ifadeyle yardım ister.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocuk sayısı kadar sandalye veya minder, yarım daire oluşturacak şekilde çocukların oturması için düzenlenir.

Uygulama Süreci:

- Çocuklara "Kim söylediklerimi yapabilir merak ediyorum?" denilerek sınıfın ortasında gezilir. Çocukların dikkati çekildiğinde eğitimci "Kim beş tane oyuncağı yerine koyabilir? Kim masayı kenara çekebilir? Kim çöpleri çöp kutusuna atabilir?" şeklinde sorular sorar ve çocukların söylenenleri yapması için fırsat verir. Toplanma bittikten sonra, "Kim minder/sandalyesine oturabilir?" diye sorularak tüm çocukların sandalyelerine/minderlerine oturmaları sağlanır.
- Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, "Ben Yapabilirim" adlı şiir okunur ve hareketleriyle birlikte çocuklardan tekrar etmeleri istenir.

Ben Yapabilirim

Sabah uyandıktan sonra elimi yüzümü yıkayabilir,
(El ve yüz yıkama hareketi yapılır)

Pijamalarımı katlayıp yatağımı düzeltebilirim.
(Elbise katlama hareketi yapılır)

Anneme ve babama "Günaydın" diyebilir,
(İki el yukarı doğru açılarak gülümsenir)

Kardeşimi yanağından öpebilirim.
(Birisini öpüyormuş gibi yapar)

Kahvaltımı yapıp dişlerimi fırçalayabilirim.
(Diş fırçalama hareketi yapılır)

Çok çalışır, kendi işimi kendim yaparım,
(Yerinde durarak koşma hareketi yapılır)

Yapamadığım bir şey olduğunda
(Omuzlar yukarı kaldırılarak eller yana açılır)

"Bana yardım eder misiniz?" diyebilirim.
(Yanındaki arkadaşının elini tutar)

- Çocuklara sınıf içinde neler yaptıkları sorularak kısaca sohbet edilir. Yaptıkları işleri tek başına mı yaptıkları, herhangi bir arkadaşı veya öğretmeninden yardım isteyip istemediklerine ilişkin sorular sorularak çocukların konuşmalarına fırsat verilir. Çocukların kendi başlarına neleri yapabildiklerini söylemeleri istenir. Hangi durumlarda büyüklerin yardımına ihtiyaçları olduğu ile ilgili görüşleri alınır.
- Daha sonra, sırasıyla çocuklara resimli kartlar gösterilir. Her bir çocuğa bir kart gösterilerek resimde görülen durumda bir başkasının yardımına ihtiyacı olup olmadığı, kimin yardımına ihtiyaç duyabileceğini söylemesi istenir. Örneğin; televizyon izleme. Çocuk bu durumda bir başkasının yardımına ihtiyacı olmayacağını söyleyebileceği gibi kanalları değiştirmek için bir arkadaşına annesine ihtiyacı olduğunu söyleyebilir.
- Bu şekilde tüm durum kartları gösterilerek sohbet edilir. İnsanların bazı durumlarda başkalarının yardımına gereksinim duyabileceği vurgulanır.
- Daha sonra resimlerden biri rastgele seçilerek hikâye oluşturma çalışması yapılır. Çocuklara çeşitli sorurlarla yönlendirme yapılarak hikâye oluşturulduktan sonra hikâye bir kez daha okunur.
- Çocukların ilgisine göre resim kağıtları ve boyalar verilebilir. Çocuklara kendi başlarına yapabildikleri veya bir başkasının yardımına ihtiyaç duydukları bir şeyin resmini yapabilecekleri söylenir. Çalışmaları bittikten sonra çocuklar resimlerini anlatırlar, anlatılanlar resimlerin altına yazılır. Çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılır.

Aile Katılımı: Ailelere haber mektubu ile "Ben Yapabilirim" şiiri gönderilir. Ailelerden çocuklarıyla kendi başına yapabildikleri ve yapamadıkları şeyler hakkında konuşmaları istenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugün yaptıklarından en çok hangisini sevdin?
- Bunların içinde en çok hangisini evde yapmak istersin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Sabah uyandıktan sonra kendi başınıza neler yapabilirsiniz?
- Örnek doğru yanıt: Elimizi, yüzümüzü yıkayabiliriz, yatağımızı düzeltebiliriz vb.
- 2. Soru: Birisinden yardım istememiz gerektiğinde ona ne söyleriz?
- Örnek doğru yanıt: "Bana yardım edebilir misiniz?" derim.
- 3. Soru: Hangi durumlarda yardım isteriz?
- Örnek doğru yanıt: Kendi başımıza yapamayacağımız bir şey olduğu zaman yardım isteriz.
- 4. Soru: Bir günün içerisinde yapamadığınız şeyleri düşünün. Kimlerden ve nasıl yardım istiyorsunuz?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.20

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Mor renk

Etkinlik Adı: Mor Balığı Gördünüz mü?

Materyaller: Kuklalar, kukla sahnesi

Kazanım 11. Ayrılması gereken durumlarda vedalaşabilme

Göstergeler:

11.1. Vedalaşacağı kişiyle göz teması kurar.

11.2. Nazik bir ses tonu ile veda sözcüğünü söyler.

11.3. Günün zamanına uygun vedalaşma ifadesini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce sınıftaki sandalye veya minderleri yarım daire şeklinde düzenler. Materyaller ve oyuncaklar sınıfın çeşitli yerlerine dağınık olarak bırakılır.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Çocuklar, bir balık olsaydınız nasıl yüzerdiniz? Şimdi birer balık olalım ve sınıfımız deniz olsun, yüzmeye başlayalım." diyerek çocukları yönlendirir. Çocuklar bir süre balık olarak sınıfta dolaşırlar. Eğitimci "Balıklar, denizin kirlendiğini görüp buna bir çare düşünmüşler. Ne düşünmüş olabilirler? Denizin kirli görünmesini nasıl engelleyebilirsiniz? Şimdi hepiniz bunun için bir şey yapsın" denir. Balıkların her bir köşeye bakarak burayı nasıl temizleyeceklerine karar vermeleri, her birinin bir oyuncak ya da materyali kaldırması, atılması gerekenleri çöpe atmaları gerektiği konusunda rehberlik edilir. Bu şekilde sınıf toplandıktan sonra, "Şimdi balıklar, denizde daha rahat yüzebilirler. Çünkü deniz temizlendi ve çok güzel görünüyor. Balıklar yüzmeye devam etsin ve kukla sahnesinin karşısındaki yerlerine otursun." denir ve kukla sahnesinin karşısında hazırlanan sandalye ya da minderlere oturmaları istenir.
- Çocuklar, yerine oturduktan sonra eğitimci "Çocuklar, okula geldiğinizde bana nasıl selam verdiniz? Peki evden ayrılırken anneniz, babanız ya da ailenizdeki başka kişilerle nasıl vedalaşıyorsunuz? Peki okuldan ayrılırken birbirimize ne diyerek ayrılıyoruz? Birine selam verirken ya da vedalaşırken nelere dikkat etmemiz gerekir?" diye sorar. Çocukların cevapları dinlenir. Doğru olabilecek cevaplar pekiştirilir. Gerektiğinde ipucu verilerek doğru cevap buldurulur. Daha sonra "Çocuklar şimdi size mor balığın hikâyesini anlatacağım." denir ve "Mor Balığı Gördünüz mü?" adlı hikâyeyi anlatılır.

Hikâye

Mor Balığı Gördünüz mü?

Suyun derinliklerinde, yunus balığının doğum günü partisi vardı. Yunus balığının tüm arkadaşları oradaydı. Balina, denizanası, köpekbalığı, denizatı, çeşitli renklerde ve büyüklükte balıklar neşe içinde dans ediyor, şarkı söylüyor, oyunlar oynuyordu.

Doğum günü partisine gelen denizanası, yerde bir saat buldu. "Bu saat kimin saati olabilir?" diye hemen yanındaki köpek balığına sordu. Köpek balığı; "Bu saat mor balığın saati, mor balığın mor saati" diye cevap verdi. Denizanası saatini vermek için mor balığı aradı. Partideki herkese sordu, ama mor balık hiçbir yerde yoktu. Şimdi herkes mor balığın nerede olduğunu merak etmişti. Her yerde mor balığı aradılar. Kayalıkların arasına, yosunların altına, kıyılara baktılar. Ama mor balık yoktu. "Mor balık. mor balık, neredesin?" diye seslendiler. Artık endişelenmeye başlamışlardı. Acaba mor balığın başına bir şey mi gelmişti?

Herkes endişeli bir şekilde düşünürken, denizanası kayalığın dibinde bir şeyin kımıldadığını fark etti. "Galiba buldum, şuradaki kayalığın dibinde olabilir!" diye arkadaşlarına seslendi. Kayalığın dibine doğru yüzdüler, gerçekten de mor balık oradaydı. O sırada mor balık uyandı ve tüm arkadaşlarını yanında görünce çok şaşırdı. "Ne oldu, neden hepiniz buradasınız?" diye sordu. Denizanası olanları anlattı ve onu çok merak ettiklerini söyledi. Küçük mor balık üzgün bir şekilde "Haklısınız partiden ayrılırken veda etmem gerekirdi. Böylece, ayrıldığımı haber vermiş olurdum, siz de beni merak etmezdiniz. Çok üzgünüm." dedi. Mor balık, uykusu geldiği için partiden ayrılmaya karar vermişti. Herkes dans edip eğlendiği için de kimseye söyleme gereği duymamıştı.

Mor balık ve diğer deniz canlıları doğum günü partisinin olduğu yere gittiler ve eğlenceye kaldıkları yerden devam ettiler. Eğlencenin sonuna doğru herkes birer birer partiden ayrıldı. Ayrılırken de geride kalan arkadaşlarına veda etmeyi unutmadılar; "İyi akşamlar. Hoşça kalın. Görüşmek üzere."

- Eğitimci, “Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyede neler olduğunu bir kez daha hatırlayalım.” der ve hikâyede geçenler soru-cevap şeklinde çocuklarla birlikte tekrarlanır. Çocuklar hikâyedeki karakterleri paylaşırlar ve hikâyeyi dramatize ederler. Bunun için eğitimci mor balık, yunus balığı, köpek balığı ve denizanası karakterlerini gönüllü çocuklar arasından tekerleme ile seçer. Diğer çocuklar deniz altındaki diğer canlıların karakterlerine bürünürler. Hikâyede geçenler kısaca hatırlatıldıktan sonra eğitimci, “Hikâyemizde neler oldu? Kimler ne yaptı? Daha sonra ne oldu?” şeklinde sorular sorarak ipuçları verir. Hikâyenin canlandırılması bittikten sonra ilgiye göre karakterler başka çocuklara verilerek yeniden canlandırma yapılabilir. Çalışma sonunda, çocukların yerlerine oturmaları söylenir ve etkinliğin değerlendirmesi yapılır.
- Çocukların ilgisine göre, resim kağıdı ve boyalar verilerek mor balıkla ilgili hikâyede geçen herhangi bir bölümün resmini yapabilecekleri söylenir. Çocuklar resimlerini yaptıktan sonra, çalışmalar çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılarak sergilenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok hangi davranışı beğendin? Neden?
- Bundan sonra vedalaşmadan bir yerden ayrılır mısın? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Mor balık partiden ayrılırken ne yapmayı unutmuştu?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlarına veda etmeyi unutmuştu.
- 2. Soru: Vedalaşırken nelere dikkat etmemiz gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Yanından ayrılacağımız kişi/kişilere nazikçe iyi günler/iyi akşamlar, görüşürüz gibi sözcüklerle veda etmemiz gerekir.
- 3. Soru: Parkta arkadaşınla oyun oynarken annen havanın karardığını ve eve gitme vaktinin geldiğini söyledi. Arkadaşının yanından ayrılırken ona ne söylersin?
- Örnek doğru yanıt: “Ben gidiyorum, görüşmek üzere, iyi akşamlar.” derim.
- 4. Soru: Yasin sabah okula giderken servise yetişmek için hızla evden çıktı. Kapıda bekleyen annesine de “iyi akşamlar anne” dedi ve koşarak servise bindi. Yasin servise binmek için acele hareket ederken nasıl bir hata yaptı?
- Örnek doğru yanıt: Annesine sabah olmasına rağmen “İyi akşamlar” diyerek yanlış bir veda sözcüğü kullandı.

ETKİNLİK NO: 3.21

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Müzik

Kavramlar: Hızlı - Yavaş

Etkinlik Adı: Vedalaş

Materyaller: Paravan

Yönerge (O-9): Ezgi, arkadaşının doğum gününden ayrılıyor. Ezgi, arkadaşıyla nasıl vedalaşabilir? Ona neler söyleyebilir?

Kazanım 11. Ayrılması gereken durumlarda vedalaşabilme

Göstergeler:

11.1. Vedalaşacağı kişiyle göz teması kurar.

11.2. Nazik bir ses tonu ile veda sözcüğünü söyler.

11.3. Günün zamanına uygun vedalaşma ifadesini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci sınıfı çocukların rahatça hareket edecekleri şekilde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "El ele tutuşalım, halkaya karışalım" diyerek sınıfın içinde dolaşırken çocukların el ele tutuşması gerektiğini hatırlatır. Tüm çocuklar el ele tutuşup halka olduğunda yeni bir oyun oynanacağı söylenir ve oyunun kuralları anlatılır. Çocuklara "İki gruba ayrılacağız ve ortaya bir paravan koyacağız. Böylece birbirinizi göremeyecek sadece sesinizi duyabileceksiniz. Sırasıyla gruptakilerden biri konuşacak diğer gruptakiler kimin konuştuğunu tahmin etmeye çalışacak. Her grubun bir tahmin hakkı var. Eğer kimin konuştuğu doğru tahmin edilirse, tahmin edilen o oyuncu karşı gruba geçer. Eğer yanlış tahmin edilirse kendi grubunda kalır. Seçilen oyuncunun ne hakkında konuşacağını ben daha sonra söyleyeceğim." denir.
- Çocuklar tekerleme ile iki gruba ayrılır ve araya paravan konmadan önce insanların birbiriyle karşılaştığında ya da birbirlerinden ayrıldıklarında neler söyledikleri, nasıl selamlaştıkları hakkında konuşulur. Özellikle, bulunulan bir topluluktan ayrılırken "İyi günler, hoşça kalın, iyi akşamlar, iyi geceler, görüşmek üzere.." gibi veda sözcüklerine dikkat çekilir. Oyun esnasında, araya paravan konduğunda çocukların selamlaşma veya vedalaşma sözcüklerini kullanmaları gerektiği hatırlatılır.
- İki grubun arasına çocukların birbirlerini görmelerini engellemek için kukla sahnesi vb. konur. Çocuklar ayakta dururlar veya otururlar. Grupların kesinlikle birbirlerini görmelerine izin verilmez. Sırasıyla her gruptan bir çocuk işaret edilir ve konuşması istenir. Seçilen çocuk merhaba veya hoşçakal gibi selamlaşma veya vedalaşma sözcüklerinden birini kullanır. Karşı gruptan konuşanı tahmin etmeyi isteyen çocuklar el kaldırırlar. Eğitimci birini seçer ve kimin konuştuğunu sorar. Bu çocuk kimin konuştuğunu doğru tahmin ederse konuşan oyuncu diğer gruba geçer, yanlış tahmin ederse sıra kendilerine geçer ve oyun bu şekilde devam eder.

- Çocukların ilgi ve istekleri doğrultusunda oyun devam eder.
- Daha sonra eğitimci, paravanı kaldırır ve çocukların ayağa kalkmalarını ister. Çocuklar normal adımlarla yürürler. Eğitimci "Daha hızlı yürüyelim, daha yavaş yürüyelim. Duralım ve karşılaştığımız kişinin gözüne bakarak 'Merhaba' diyelim. Şimdi karşılaştığımız kişiye el sallayarak 'Hoşça kal' diyelim. Yürüyelim, daha hızlı yürüyelim. Duralım ve karşılaştığımız kişiye 'Merhaba' diyelim. Şimdi karşılaştığımız kişinin gözüne bakarak başımızla vedalaşalım" şeklinde verilen yönergelere uygun olarak hareket etmelerini ister. Uygulamanın sonunda, çocukların yerlerine oturmaları istenir. Çalışma ile ilgili sohbet edilerek değerlendirme yapılır. "Nasıl vedalaştık? Vedalaşırken nelere dikkat ettik?" gibi sorular sorulur. Çocukların cevapları dinlenir.
- Daha sonra, eğitimci "İyi geceler dediğim zaman herkes uyuyacak. Görüşürüz dediğimde herkes el sallayacak. İyi akşamlar dediğimde herkes yemek yiyecek." der. Eğitimci önce yavaş yavaş sonra hızlı hızlı bu yönergeleri söyler. Şaşıran çocuk, oyundan çıkar ve kenara oturur. En sona kalan çocuk/çocuklar alkışlanır.
- Eğitimci şu şarkıyı söylemeye başlar.
- Şarkının tekrarında çocukların eşlik etmeleri istenir. "Geceleri de iyi geceler derim (Esneme sesi)" mısrası ile çocukların yere uzanarak dinlenmeleri sağlanır.

Şarkı

Sabahları ayrılırken annemin
Sağ yanağından öperim
Sol yanağından öperim
Görüşürüz anneciğim deyip
Okuluma giderim

Akşamları ayrılırken öğretmenimin
Sağ yanağından öperim
Sol yanağından öperim
İyi akşamlar öğretmenim deyip
Evime giderim
Geceleri de iyi geceler derim
(Esneme sesi)

- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunun en sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bugünkü oyunlardan en çok hangisi hoşuna gitti? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasaydın nasıl oynardın? Nerelerini değiştirirdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bugün öğrendiğimiz şarkıdaki çocuk, öğretmeniyle vedalaşırken ona ne söylüyor?
- Örnek doğru yanıt: İyi akşamlar.
- 2. Soru: Öğleyin okuldan eve giderken ve akşam karşılaştığımız bir arkadaşımızın yanından ayrılırken ne söyleriz?
- Örnek doğru yanıt: Öğleyin "İyi günler!" akşam ise "İyi akşamlar!" diyerek vedalaşırız.
- 3. Soru: Alış-veriş merkezinde arkadaşın Gökhan'la karşılaştın. Arkadaşınla merhabalaşıp biraz sohbet ettin. Arkadaşının yanından ayrılırken nasıl vedalaşırsın?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde gitmem gerektiğini söylerim ve günün zamanına uygun bir şekilde veda ederim.
- 4. Soru: Melda'nın çok uykusu gelmişti. O gün erkenden uyumak istemişti. Evlerinde de anne ve babasının arkadaşları vardı. Melda uyumak için odasına giderken "Çok uykum geldi." dedi ve gitti. Melda ne demeyi unuttu?
- Örnek doğru yanıt: Misafirlerle vedalaşarak, "İyi geceler!" demeyi unuttu.

2.

AKADEMİK DESTEK BECERİLERİ

ETKİNLİK NO: 3.22

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Oyun ve Hareket

Kavramlar: Renkler

Etkinlik Adı: Meyvelerin Renkleri

Materyaller (M-4): Meyve Resimleri

Yönerge (O-10): Elif'in kardeşi Zeynep, evde kaybettiği oyuncağını arıyor. Elif kardeşine yardım etmek istiyor. Bunun için ona neler sorabileceğini söyle.

Kazanım 1. Bilgilenmek istediği konularda soru sorabilme

Göstergeler:

1.1. Soru soracağı kişiye yönelir.

1.2. Ulaşmak istediği bilgiye ilişkin soru ifadesi kullanır.

1.3. Soru cümlesine ses tonuyla soru ifadesi verir.

1.4. Soru sorduktan sonra cevabı dinler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci sınıfa renkli kurdeleler, kase, plastik bıçak ve bir gün öncesinden velilerden istediği mevsimine uygun meyveleri getirir. Gelen meyveleri çocukların görmeyeceği bir yere kaldırır.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, elindeki torbayı göstererek çocuklardan birer kart seçmelerini ister. Çocuklar sırasıyla gelip bir kart seçer ve seçtikleri karttaki meyve resmini kimseye göstermeden ellerinde tutarlar.
- Çocuklar seçtikleri meyveleri eğitimciye söyler, eğitimci meyvelerin renklerine göre çocukların bileklerine kurdele bağlar.
- Tüm çocukların halka olup birbirlerini görecek şekilde yere oturmaları sağlanır. Eğitimci, tekerleme ile bir çocuğu ebe seçer. Ebe istediği bir arkadaşının önüne giderek arkadaşının seçmiş olduğu meyveyi bulmaya çalışır. Bunun için bazı sorular sormasına rehberlik edilir.
    - Tatlı mı?
    - Ekşi mi?
    - Çekirdekli mi?
    - Kabuklu mu?
    - Soyuluyor mu? gibi sorularla seçilen meyveyi bulmaya çalışır.
- Ebe meyve tahminini yaptıktan sonra, oyuncu elindeki kartı ve kolundaki kurdeleyi göstererek seçtiği meyvenin ne olduğunu söyler. Ebe doğru tahmin ettiyse tebrik edilir. Oyun bu şekilde bütün çocuklar seçilen meyveleri bulana kadar devam eder.
- Daha sonra, eğitimci sınıfa getirilen meyveleri masaya yerleştirir ve çocuklardan incelemelerini ister. Meyvelerle ilgili sorular sorarak cevaplarını dinler.

- Hangi meyve tatlı olabilir?
- Hangisi ekşi olabilir?
- Hangisi çekirdekli?
- Hangisi kabuklu?
- Meyvelerin renkleri nedir? gibi sorular sorarak çocuklarla sohbet edilir.

- Daha sonra çocuklara plastik bıçaklar ve tabaklar verilir. Meyveleri nasıl doğrayacakları gösterilir. Gerektiğinde rehberlik edilir. Doğranan meyve tabaklarının hepsi daha büyük bir tabakta karıştırılarak meyve salatası yapılır ve yenir. Çocuklar, çatal ya da kaşıklarını kullanarak hazırladıkları meyve salatasını yiyebilirler. Bu esnada yapılan çalışma ile ilgili çocukların düşünceleri sorularak değerlendirme yapılır.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıması:

- Bu oyunu yeniden oynasan, oyuna bir şey eklemek ister miydin? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasan neyi değiştirmek isterdin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Seçtiğin kartta sana hangi meyve çıktı?
- Örnek doğru yanıt: Her çocuk kendisine çıkan meyveyi söyler.
- 2. Soru: Arkadaşının seçmiş olduğu meyveyi tahmin edebilmek için hangi soruları sordun?
- Örnek doğru yanıt: Tatlı mı, ekşi mi, kabuklu mu?
- 3. Soru: Arkadaşın boya kalemini kaybetti. Sen de ona yardımcı olmak istiyorsun. Arkadaşına neler sorarsın?
- Örnek doğru yanıt: Kalemin ne renkti? Büyük müydü yoksa küçük müydü? Nerede kayıp ettin? vb.
- 4. Soru: Gül kırmızı elbisesini dolabında bulamadı. Elbisesinin yerini annesine sordu. Ancak annesi daha elbisenin yerini söylemeden Gül "Bir de annemlerin odasına bakayım." diyerek, koşarak yatak odasına gitti ve yine elbisesini bulamadı. Gül annesini dinleseydi ne olurdu?
- Örnek doğru yanıt: Annesine soru sorduktan sonra cevabını dinleseydi, elbisesini bulabilirdi.

ETKİNLİK NO: 3.23

Yaş grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik alanı: Fen ve Matematik, Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Yüksek-Alçak, Zaman

Etkinlik Adı: Zamanı Yakalayacağım

Materyaller: Çalar saat, kol saati, bozuk bir saat, kum saati, güneş saati resmi, karton, kürdan, legolar

Yönerge (O-70): Çiğdem, tatile giderken çiçeğini, bakması için arkadaşı Eda'ya bırakıyor. Eda'nın çiçeğe iyi bakabilmesi için arkadaşına neler sorması gerekir?

Kazanım 2. Kendisine sorulan soruya cevap verebilme

Göstergeler:

2.1. Sorulan soruya yönelik cevap verir.

2.2. Karşısındaki kişinin duyabileceği bir ses tonuyla cevap verir.

2.3. Verdiği cevabın yeterli olup olmadığını anlamak için karşısındaki kişiden bir işaret bekler.

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci geçici ilgi köşesine kol saati, çalar saat, bozuk bir saat, kum saati ve güneş saatini yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci fen ve doğa köşesine yerleştirmiş olduğu çalar saati önceden kurar ve etkinliğe geçmeden önce çaldırarak çocukların dikkatini çeker. Çocukları fen ve doğa köşesine çağırır ve buradaki farklı saatleri gösterir. Saatlerle ilgili şu soruları sorar;
  - Ses nereden geliyor?
  - Hangi saat çalıyor olabilir?
  - Bu saatlerin hepsinden ses geliyor mu?
  - Sizler saatin üzerinde neler görüyorsunuz?
  - Bu saatler içinde diğerlerinden farklı olan hangisidir?
    (Güneş saatine dikkat çekilir)
- Çocukların cevapları alınır. Saatlerin büyüklükleri, farklılıkları ve özellikleri hakkında konuşulur. Güneş saati hakkında bilgi verilir. Daire şeklinde bir kağıt üzerine saatin rakamları yazılır. Dairenin orta yerine bir kürdan ya da çubuk yerleştirilir. Çubuğun gölgesinin düştüğü nokta saatin kaç olduğunu gösterecektir. Gölgenin nasıl düştüğünü göstermek için pencere kenarına gidilerek güneşten yararlanılabilir veya bir ışık kaynağı kullanılabilir.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara kum saatini gösterir ve kum saatinin özelliklerini anlatır. Diğer saatlerden farkını anlatır. Kum saatinin günün zamanını göstermekten çok bir şey için belli bir süre tutmak amacıyla kullanıldığı söylenir. Örnek bir çalışma yapılır. Kum saati çevrilir ve kumun tamamı boşalana kadar sınıftaki köşelerin toplanması gerektiği söylenir. Çocuklar köşeleri topladıktan sonra kum saatine göre zamanında toplayıp toplamadıkları tartışılır.

- Çocukların saatlerle ilgili soruları cevaplanır. En çok hangi saatin ilgilerini çektiği sorulur ve nedenini söylemeleri istenir.
- Saatlerle ilgili etkinliğin ardından, eğitimci çocuklara oyun oynayacaklarını söyler. Çocuklar tekerleme kullanılarak iki gruba ayrılır.
- Eğitimci, kum saatini veya daha önceden plastik şişe ve kumla hazırladığı kum saatini çocuklara gösterir. Zamanı belirleyebilmek için bu kum saatini kullanacaklarını söyler. Akan kumlar diğer tarafı doldurduğunda sürenin biteceğini hatırlatır. Her grubun yerde duran legoları, kum saati bitene kadar devirmeden kule yapmasını ister. Kum saati bitince gruplar olduğu yerde kalır. En yüksek kule, en büyük kule ve küçük kuleler incelenir. Kulelerin arasındaki farklılıklar konuşulur.
- Çocukların ilgisine göre süre tutarak oyuna devam edilir. Kule yapma yerine bloklarla uzun bir yol yapma veya oyuncakları yan yan dizme gibi görevler de verilebilir.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugün sınıfta gördüklerinden en çok ne ilgini çekti? Neden?
- Bu oyunda kendi yaptıklarından en çok neyi beğendin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Kum saatinin diğer saatlerden farkı neydi?
- Örnek doğru yanıt: Kum saati zamanı göstermekten çok, belirli bir süreyi tutmak amacıyla kullanılır.
- 2. Soru: Arkadaşınız size bir şey sorduğunda cevap verirken nelere dikkat edersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımın beni duyabileceği bir ses tonuyla cevap verir ve arkadaşımın da verdiğim cevaba karşı bir tepkide bulunmasını beklerim.
- 3. Soru: Babanız size daha önce hiç görmediğiniz, elektronik bir oyuncak aldı. Bu oyuncakla oynayabilmek için babanıza neler sorarsınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Okulunuzda kimsede saat olmasaydı neler olabilirdi?
- Örnek doğru yanıt: Kahvaltı saatini, okuldan çıkış saatimiz vb. bilemezdik şeklinde cevaplar verebilirler.

ETKİNLİK NO: 3.24

Yaş grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik alanı: Fen ve Matematik, Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renk, Büyük- Küçük

Etkinlik Adı: Yuvalar

Materyaller (M-34): Karınca, ayı, arı, tavşan, balık, kuş, köpek, keçi ve yuvalarına ait resimli kartlar, müzik Cd'si.

Yönerge (O-71): Küçük civciv, kümesten çok uzaklaşmış. Onun ailesine ve kümese dönmesine yardım et.

Kazanım 3. Verilen bir iş ya da görevle ilgili yönergelere uyabilme

Göstergeler:

3.1. Kendisine verilen yönergeyi dinler.

3.2. Verilen yönergeyi anladığını söz ya da mimiklerle belli eder.

3.3. Verilen yönergeyi anlamadığında tekrar edilmesini ister.

3.4. Verilen yönergeyi yapar.

3.5. Verilen yönergeyi yaptıktan sonra dönüt bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden karınca, ayı, arı, tavşan, balık, kuş, köpek, keçi ve yuvalarına ait resimli kartları ve müzik CD'sini hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, CD'den sözsüz bir müzik açarak çocukların dikkatini çeker. İsteyen çocukların müzik eşliğinde dans edebileceklerini söyler. Çocuklar bir süre dans ettikten sonra tüm çocukların bir araya gelmelerini ve ikili eş olmalarını ister.
- Müzik yeniden açıldığında, çocuklar ikili eşler halinde dans ederler. Müzik durdurulur ve çocuklardan bu seferde üçlü grup olmaları istenir.
- Çocuklar üçlü grup olduktan sonra oyunun kuralları anlatılır. İki kişi tavşanın yuvası, bir kişi ise tavşan olacaktır. Müzik açıldığında tavşanlar istedikleri gibi hareket edecek, müzik durduğunda yuvalarına gireceklerdir. Gruptaki üç çocuktan her biri tavşan oluncaya kadar oyun tekrarlanır, ilgiye göre devam edilebilir.
- Daha önce çocukların hangi hayvanların yuvalarını gördükleri üzerinde tartışılır. Daha sonra eğitimci çocuklara hayvan resimlerini ve bu hayvanların yuvalarının olduğu resimleri gösterir. Çocuklarla birlikte hayvan isimleri ve yuvaları üzerine sohber edilir. Hayvanlar ve yuvaları eşleştirildikten sonra, çocuklardan gönüllü bir ebe seçilir ve sınıfın dışına çıkarılır. Hayvan kartlarından bir tanesi saklanır. Ebe içeri çağrıldığında kartın nerede olduğunu bulması istenir. Bunun için sınıftaki diğer arkadaşlarının yüz işaretlerine bakması gerekecektir. Sınıftaki çocuklar hiç konuşmadan işaretlerle kartın nerede olduğunu anlatmakta serbesttir. Müzik açılır ve ebe arkadaşlarının yüz işaretlerine bakarak kartın saklandığı yeri bulmaya çalışır.

- Ebe kartı bulduktan sonra diğer çocuklar karttaki hayvanı bilmek için ebeye "Ne renk, büyük mü, küçük mü, yuvası nasıldır?" gibi sorular sorarlar. Karttaki hayvanın ne olduğunu ilk bilen çocuk ebe seçilir ve dışarı çıkar. Bu şekilde oyun ilgiye göre devam eder.
- Oyun sonunda, çocuklarla kartları kullanarak başka ne tür oyunlar oynanabileceği konuşulur. Önerileri dinlenir. Kartlar, resimler; alt alta gelecek şekilde yerleştirilerek hangi resmin olduğunu tahmin oyunu, karttaki hayvanı taklit etme gibi oyunlar çocukların ilgisine göre oynanabilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugün yaptıklarından en çok neyi beğendin? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynamak ister misin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ebe olan arkadaşına saklanan kartın yerini nasıl anlatmaya çalıştın?
- Örnek doğru yanıt: Yüz ifadelerimle.
- 2. Soru: Saklanan kartın yerini arkadaşına neden konuşmadan anlattın?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü oynadığımız oyunun kuralları bu şekildeydi.
- 3. Soru: Babalar gününde ona sürpriz yapmak için aldığınız hediyeyi yatak odasındaki yastığın altına koydunuz. Oturma odasında gazete okuyan babanıza hediyenin yerini nasıl tarif edersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Çocuktan verilen örneğin içeriğine uygun davranış oluşturması beklenmektedir.
- 4. Soru: Annesi Aybala'dan çalışma odasındaki masanın üzerinde duran kırmızı kitabı getirmesini istedi. Fakat Aybala annesinin ne istediğini tam anlamadan koşarak gitti ve çalışma masasından kırmızı kalemi getirdi. Sizce Aybala doğru olan şeyi getirmek için ne yapmalıydı?
- Örnek doğru yanıt: Önce annesinin ne söylediğini dinlemeliydi. Ne istediğini anlamadıysa tekrar söylemesini istemeliydi. Ne istendiğini anladıktan sonra doğru şeyi getirebilirdi.

ETKİNLİK NO: 3.25

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Türkçe, Fen ve Matematik

Etkinlik Adı: Karınca Ailesi

Materyaller (M-25): Kuklalar (Anne karınca, baba karınca, abla karınca, küçük karınca), kukla sahnesi, torba, çocuk sayısı kadar kukla karakterlerinin olduğu resimli kartlar (Anne karınca, baba karınca, abla karınca, küçük karınca) ve boş resimsiz kartlar

Yönerge (O-51): Resimleri incele ve problem olan durumlara çarpı (X) işareti koy. Sen olsan bu problemleri nasıl çözerdin? Söyle.

Kazanım 4. Karşılaştığı sorunlara alternatif çözümler üretebilme

Göstergeler:

4.1. Karşılaştığı problemi tanımlar.

4.2. Problem ile ilgili sorular sorar.

4.3. Alternatif çözüm yolları önerir.

4.4. Çözüm yollarını dener.

4.5. En uygun çözüm yolunu uygular.

1. Başlangıç Becerileri

Kazanım 1. Başkalarıyla selamlaşabilme

Göstergeler

1.1. Selam alacağı/vereceği kişiye döner.

1.4. Nazik bir ses tonu ile selam verir/alır.

1.5. Günün zamanına uygun selam ifadesi kullanır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce sınıftaki sandalyeleri veya minderleri çocukların kukla sahnesini görebileceği şekilde düzenler. Kukla sahnesini sınıfın aydınlık bir yerine yerleştirir. Kuklaları kukla sahnesinin arkasına koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Çocuklar, bu sabah ne oldu biliyor musunuz? Başıma çok şaşırtıcı bir şey geldi. Sabah okula gelirken çok iyi tanıdığım bir arkadaşım, bana selam vermeden geçti. Neden böyle yapmış olabilir sizce? Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?" diye sorar. Çocukların cevapları dinlenir. Doğru olabilecek cevaplar pekiştirilir ve cevap veren çocukların sandalyelerine ve minderlerine oturabileceği söylenir. Gerektiğinde ipucu verilerek doğru cevap buldurulur.
- Tüm çocuklar sandalyelerine veya minderlerine oturduktan sonra, eğitimci, çocuklara "Karınca Ailesi" adlı hikâyeyi anlatacağını söyler.

Karınca Ailesi

Bir karınca ailesi vardı. Bu aile, anne, baba ve çocuklardan oluşuyordu. Ailedeki herkes, sabahları kalktığında birbirleriyle selamlaşıyordu. Anne ve baba, çocuklarına "Günaydın çocuklar" dediğinde, çocuklar da onlara "Günaydın anneciğim ve babacığım" derlerdi. Birbirlerine her sabah "Günaydın!" demeyi unutmazlardı.

En küçük karınca çok meraklıydı. Her şeyi sorar ve sordukça merak ettiklerini öğrenirdi. Anne babası ve ablası, küçük karıncanın sorularını cevaplar ve bilmediklerini öğrenmesinden çok hoşlanırlardı. Baba karınca ise evdeki her probleme çabucak çözüm yolları bulurdu. Ama öncelikle çocuklarının bulması için onlara fırsatlar verirdi. Anne karınca çok eğlenceliydi. Çocuklarını güldürmekten çok hoşlanırdı. Abla karınca ile küçük karınca arasında yaş farkı çoktu. Abla karınca, küçük kardeşini korur, onun çok akıllı olduğunu düşünürdü.

Günlerden bir gün, karınca ailesi pikniğe gitmeye karar verdi. Hep birlikte piknik için hazırlandılar ve yuvalarından başlarını uzattılar. Bir baktılar ki yağmur yağıyor. Ama hepsi de pikniğe gitmeyi çok istiyordu. Küçük karınca "Çok yağmur yağıyor, ne yapacağız, nasıl gideceğiz?" diye sorular sormaya başladı. Baba karınca "Hiç merak etmeyin, bir çözüm yolu buluruz. Ama önce yuvamıza geri dönelim" dedi. Karınca ailesi yuvasına geri döndü. Hep birlikte nasıl gideceklerini ve nerede piknik yapacaklarını düşünmeye başladılar. Anne karınca, "Hava çok yağmurlu, ben size yuvada yemekler hazırlarım başka zaman pikniğe gideriz." dedi. Küçük karıncanın yüzü asıldı ve gözleri doldu. Çünkü o gün için çok hazırlanmıştı ve pikniğe gitmeyi çok istiyordu. Abla karınca küçük karıncaya döndü ve yumuşak bir ses tonuyla "Üzülme kardeşim, mutlaka bir çözüm yolu buluruz." dedi. Bütün aile, oturup nasıl gideceklerini düşünmeye başladı. Anne karınca, "İsterseniz evdeki tencereleri başımıza geçirelim böylece ıslanmayız." dedi. Bu, çocukların çok hoşuna gitti. Hep birlikte gülmeye başladılar. Ama bu çözüm olacak gibi değildi. Hiç tencere başa geçirilir miydi? Tencerede yemek pişerdi. Ne yapsalardı acaba? Baba karınca birden parmaklarını şaklattı ve ailesine sordu: "Ben yağmurda insanların başlarına yağmur gelmesin diye bir şey taşıdıklarını gördüm. Kumaştan yapılıyor, altında da sapı var. Bunun adı neydi bileniniz var mı?" Küçük karınca, hemen atıldı "Şemsiye, şemsiye!" diye bağırdı. Evet, gerçekten cevap şemsiyeydi. Peki diye sordu baba karınca, "Biz de kendimize şemsiye yapsak, neyi kullanabiliriz?" Neyi kullanabilirlerdi acaba? Düşündüler taşındılar. Başlarına suyun gelmemesini ve suyun akıp gitmesini ne sağlayabilirdi? Küçük karınca, düşünmeye başladı. Neyin altına saklanıyordu saklambaç oynarken? Yaprakların altına. Peki acaba, yapraklar onları yağmurdan da saklayabilirler miydi? Neden olmasın, pekâlâ olabilirdi. "Anneciğim babacığım, ablacığım, yaprakları şemsiye gibi kullansak olmaz mı?" diye sordu. Bu fikri herkes çok beğendi. Zaten yuvanın yakınında birçok yaprak vardı. Hemen yuvanın dışına çıktılar. Anneyle baba bir yaprağın altına girdiler, abla ve küçük karınca başka bir yaprağın altına girdiler. Böylece, ıslanmadan çok yakındaki bir ağaç kavuğuna kadar gittiler. Burada pikniklerini yaptılar. Küçük karınca hem problemi çözdüğü için hem de pikniği kaçırmadığı için çok sevinçliydi.

- Eğitimci, "Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyeyi kuklalarla anlatacağız" der ve çocuklar hikâyedeki karakterleri paylaşırlar. Bunun için, eğitimci daha önce hazırladığı, üzerinde karakterlerin resmi olan kartlar ve resimsiz olan kartları bir torbadan çocuklara çektirir. Karakterlerin resimlerinin olduğu kartı çeken çocuklar seçtikleri kartın özelliğine göre kuklaları alırlar. Eğitimci de eline bir kukla karakterini alır. Kukla sahnesinin arkasına hep birlikte geçilir. Eğitimci, önce elinde kukla olan çocuklara "Hikâyemiz nasıl başlıyordu? hikâyemizde kimler vardı? Neler söylüyorlardı?" diye sorar. Kısaca hikâye birlikte hatırlanır. Daha sonra eğitimci, "Peki şimdi kimler pikniğe gidiyor?" diye sorar ve hikâye kuklalarla canlandırılmaya başlanır. Eğitimci şaşıran çocuklara "Peki şimdi ne oldu? Daha sonra ne olacak, peki küçük karınca veya anne karınca ne yapacak?" gibi sorularla çocukların canlandırması için ipuçları verir.
- Hikâyenin canlandırması bittikten sonra kuklalar tekrar kukla sahnesine bırakılır. Bütün çocuklar tekrar el ele tutuşurlar ve karıncaların nasıl yürüdükleri üzerinde konuşurlar ve karıncaların yürüyüşleri taklit edilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok hangi karakteri beğendin? Neden?
- Hikâyede en çok beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?
- Bundan sonra bir problemle karşılaştığında neler yaparsın?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Karınca ailesi pikniğe giderken nasıl bir problemle karşılaştı?
- Örnek doğru yanıt: Yağmur yağdı.
- 2. Soru: Bir problemle karşılaştığımız zaman neler yapmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Problemi nasıl çözeceğimizi düşünürüz.
- 3. Soru: Kar yağdığında Ayça ve annesi dolaşmaya çıktılar. Ayça eldivenlerini evde unuttuğu için elleri çok üşüyordu. Ellerinin üşümemesi için ne yapabilir?
- Örnek doğru yanıt: Ellerini cebine sokabilir ya da eldivenlerini almak için eve dönebilir.
- 4. Soru: Zeki, kumandalı arabası ile oynuyordu. Arabası birden durdu. Zeki ne olduğunu anlayamadı ve arabasını tekrar çalıştırmak için kumandanın bütün düğmelerine bastı, salladı, tekerleklerine baktı ama bir türlü çalıştıramadı. En sonunda babasından yardım istedi. Babası Zeki'ye nasıl yardım etmiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Çocuklar burada çeşitli çözüm önerileri üreterek problemin çözüm basamaklarından söz edebilirler.

ETKİNLİK NO: 3.26

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Aynı-Farklı

Etkinlik Adı: Kabaran Poğaçalar

Materyaller: Sıvı yağ, sıcak su, tuz, maya, şeker, un, tas, peynir, fırın tepsisi

Yönerge (O-72): Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Yaptığı işi tamamlayanları bul ve çarpı (x) işareti koy.

Kazanım 5. Başladığı etkinliği sonlandırabilme

Göstergeler:

5.1. Başladığı işi bitirme çabası gösterir.

5.2. Başladığı işi bitirir.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması

- Eğitimci sıvı yağ, sıcak su, tuz, maya, şeker, un, tas, peynir ve fırın tepsisini masaya hazırlar. Çocukların çalışma önlüklerini takmasına rehberlik eder.

Uygulama Süreci

- Eğitimci, çocuklara önlüklerini taktıktan sonra masa etrafına yaklaşmalarını onlara söyler. Çocuklardan masadaki malzemeleri incelemelerini ister ve onlara bu malzemelerle neler yapabileceklerini sorar. Çocukların tahminlerini dinler.
- Eğitimci, çocuklara birlikte bir deney yapacaklarını söyler. Malzemeleri sırasıyla gösterir ve sıcak su, şeker, maya, unu karıştırarak hamuru yapmaya başlar. Hamur yoğurma işi bittikten sonra, bir köşeye konulur ve üzeri minderlerle kapatılır.
- Başka bir kaba maya katmadan hamur hazırlar. Bu hamur ise üzeri kapatılmadan diğer hamurun yanına konulur. Her iki hamurda değişiklik olup olmadığına bir süre sonra bakılacağı söylenir.
- Hamurun mayalanma süresi beklenirken çocuklara haşlanmış patatesleri soyma görevi verilir. Çocuklar yerlerine oturur ve haşlanmış patatesleri soyarlar. Daha sonra bu patateslerden bir kısmını yiyebilirler, bir kısmı ezilerek püre yapılır ve tuz katılır.
- Eğitimci, iki farklı hamurun kapağını açarak değişiklik olup olmadığına dikkat çeker. Mayalı hamurun neden daha fazla göründüğü tartışılır. Daha sonra her iki hamurdan parçalar koparılarak çocuklara verilir ve bu hamurları açıp içine patatesleri nasıl koyacakları gösterilir. Mayalı olan ve mayalı olmayan poğaçalar farklı tepsilere koyulur.
- Poğaçaların olduğu tepsiler bir süre daha bekletildikten sonra çocukların yeniden iki tepsideki poğaçaları gözlemlemelerine fırsat verilir. Aradaki farka dikkat çekilir.
- Tepsiler fırına konularak poğaçalar pişirilir. Tepsilerdeki poğaçalar pişerken eğitimci, “Acaba zamanla bu poğaçalarda bir değişiklik olabilir mi? Görüntüleri nasıl olur? Görüntülerinde herhangi bir benzerlik ya da farklılık olabilir mi?” gibi sorular yöneltir.

- Eğitimci çocuklara deney için biraz beklemeleri gerektiğini söyler. Poğaçalar piştikten sonra, mayalı olan ve olmayan hamurlar (poğaçalar) incelenir. Çocuklara yeniden görüntülerinde herhangi bir farklılık olup olmadığı sorulur. Büyüklüklerinin aynı olup olmadığına dikkat çekilir. Yerken neler hissettiklerini söylemeleri istenir.
- Neden iki hamur (poğaça) arasında fark olduğu sorulur. Çocukların cevapları alınır. Mayanın hamurun içinde kabarcıklar oluşturduğu için büyüdüğü ve yerken daha yumuşak olduğu vurgulanır.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hangi hamurdan yaptığın poğaçayı daha çok beğendin? Neden?
- Evde de poğaça yapmak ister misin, nasıl poğaçalar yapmak istersin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Poğaçaları hazırlarken zorlandığın bir durum oldu mu? Bu durumda ne yaptın?
- Örnek doğru yanıt: Yoğururuken zorlandım ve arkadaşımdan yardım aldım vb.
- 2. Soru: Poğaça hamurunu hazırlarken neler yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Sıcak su, şeker, maya, unu karıştırarak hamuru yaptık. Hamur yoğurma işi bittikten sonra, bir köşeye koyup üzerini minderlerle kapattık.
- 3. Soru: Yapboz ile oynarken, tamamlamakta zorlandığında ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Birilerinden yardım alabilirim.
- 4. Soru: Ahmet odasında oyuncaklarıyla oynuyordu. Annesi “Oyuncaklarını yerlerine kaldır, sonra alışverişe gidelim.” dedi. Ahmet oyuncaklarının bir kısmını kaldırdıktan sonra annesinin yanına giderek, alışveriş merkezine hemen gitmek istediğini söyledi. Siz Ahmet’in yerinde olsaydınız ne yapardınız? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Ben olsaydım önce oyuncaklarımı toplardım. Çünkü başladığım bir işi yarım bırakmamalıyım.

ETKİNLİK NO: 3.27

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Serbest Zaman, Fen ve Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: İnce-Kalın

Etkinlik Adı: Müzedeki Kumaşlar

Materyaller: Çeşitli renklerde büyük boy kumaş parçaları, göz bandı, müze resmi.

Yönerge (O-73): Ayşe ve Merve, beraber oynuyorlar. Burada bulunan kumaş parçalarıyla neler yapabilirler? Oyunlarında kumaş parçalarını nasıl kullanabilirler?

Kazanım 6. Bir etkinlikle kendini meşgul edebilme

Göstergeler:

6.1. Kendisini meşgul edecek bir etkinlik arayışı içine girer.

6.2. Meşgul olmak istediği etkinlik için materyal arar.

6.3. Meşgul olmak istediği etkinlik için ortamı düzenler.

6.4. Seçtiği etkinlikle belli bir süre meşgul olur.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci bir gün öncesinden velilerden çeşitli kumaş parçaları ister. Kumaşları geçici ilgi köşesine dağınık bir halde bırakır. Geçici ilgi köşesine müze resmi asar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklara "Bakın burada neler var?" diyerek çocukların dikkatini geçici ilgi köşesine çeker. Çocuklara "Bu kumaş parçalarını korumak için neler yapmalıyız? Sizce kumaş parçalarını nasıl yerleştirmeliyiz? Değerli ve eski eşyalar nerede sergilenir?" gibi sorular sorarak çocukların cevapları alınır. Müze resmi gösterilir ve bu kumaşların eski zamanlardan kaldığını ve çok değerli olduklarını, kumaşları görmeye bazı ziyaretçilerin geleceğini söyler.
- Daha sonra çocukların müzeye ziyaretçi olarak gelmelerini ister ve müzede nasıl davranılması gerektiği hakkında sohbet ederler.
- Eğitimci, çocuklara kumaşları nasıl düzenlerlerse daha fazla dikkat çekeceğini sorar ve kumaşları farklı şekillerde düzenlemelerini ister. Kumaşlar düzenlendikten sonra eğitimci, çocuklara farklı kumaş çeşitlerini alarak birlikte inceleyeceklerini söyler.
- Kumaş çeşitleri masanın üstüne yerleştirilir ve çocukların kumaşlara dokunmaları istenir. "Dokunduğunda ne hissediyorsun? İnce olan kumaşlar hangisi? Kalın olanlar hangisi? Kaygan olanlar hangisi?" gibi sorular sorarak çocuklara kumaşların özelliklerini söylemelerini ister.

- Dokunma çalışmasından sonra çocukların kumaşlarla istedikleri gibi çalışabilecekleri, oyunlarında ve etkinliklerinde kullanabilecekleri söylenir. Gerektiğinde rehberlik edilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Kumaşlarla tekrar çalışmak ister misin, neler yapmak istersin?
- Kumaşların korunmasıyla ilgili önerilerde bulundun mu, önerilerin dikkate alındığında/alınmadığında kendini nasıl hissettin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Kumaşların müzenizde dikkat çekmesi için nasıl bir düzenleme yaptınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Sınıfta bulunan kumaşlarla nasıl bir oyun planladın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Öğretmeniniz sınıfın çeşitli yerlerine su kapları, fırçalar, sulu boyalar ve resim çizmek için boş kağıtlar koymuş. Bu malzemelerle resim çizmek için ne yapmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Bütün malzemeleri toparladıktan sonra, resim yapabilmek için masamın üzerini de boşaltarak yapacağım resme başlarım.
- 4. Soru: Ailenle birlikte ormanlık bir alana pikniğe gideceksiniz. Pikniğe giderken kuzenlerinizi de götürdünüz. Fakat piknik yapacağınız yere gittikten sonra yanınıza hiç oyuncak almadığınızı fark ettiniz. Ormanda bulunan hangi araçlarla, nasıl bir oyun oluşturursunuz?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.28

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Aile Katılımı

Kavramlar: İnce-Kalın

Etkinlik Adı: Şirin Elmalar

Materyaller: Elma, streç film, tül, kurdele vb.

Yönerge (O-54): Resimler arasındaki yedi farkı bul ve yuvarla (O) içine al.

Kazanım 7. Amaca ulaşmak için çaba gösterebilme

Göstergeler:

7.1. Bir amacı olduğunu sözel ya da davranışsal olarak ifade eder.

7.2. Amacına ulaşmak için neler yapabileceğini söyler.

7.3. Amacına ulaşmak için gerekli davranışta bulunur.

7.4. Zorlandığı durumda yeni denemeler yapar.

7.5. Amacına ulaşıncaya kadar denemeye devam eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çalışma öncesinde okulun, sınıfın ya da çevre okullardan seçilecek kardeş okulun/sınıfın bir ihtiyacı belirlenmelidir. Bu sürecin çocuklarla birlikte yapılması, çalışmanın başarıya ulaşması için oldukça önemlidir. Bu çalışmada örnek bir problem durumu seçilmiştir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, Türkçe çalışması öncesinde kardeş sınıfın ihtiyaçlarıyla ilgili çocuklarla sohbet eder. Çocukların daha önceki gözlemleri ve yaşantıları değerlendirilerek ihtiyaçlar belirlenir. Bu çalışma, kardeş okulun kitaplara ve kitaplarını yerleştirebilecekleri bir kitaplığa ihtiyaçları olduğu varsayımına göre düzenlenmiştir.
- Bu ihtiyacı gidermeye yönelik çözüm önerileri çocuklarla birlikte tartışılır. Bu sırada çocuklara olabildiğince açık uçlu sorular yöneltilerek amaç açık olarak tanımlanır ve farklı çözüm önerileri üretilmeye çalışılır.
    - Kardeş okula kitaplık kurabilmek için kimlerden destek alabiliriz?
    - Bu iş için ne kadar para yeterli olur?
    - Küçük bir kitaplık satın almak için neler yapabiliriz?
    - Bunlardan hangilerini daha kısa sürede gerçekleştirebiliriz?
    - Kitapları nasıl temin edebiliriz?
    - Kitapları satın almadan temin etmenin yolları var mıdır?
    - Nasıl bir kampanya yapabiliriz**?**
- Problemin çözümünde bir okuldaki tüm sınıflar aynı amaç için tek ya da farklı çözüm yolları ile çalışabilirler.
- Bugün çocuklarla belirlenen yöntem; kitaplık satın almak için okul sergisinde elma satışı yapılması, "Bir Kitap da Senden" kampanyasıyla hikâye kitaplarının temin edilmesidir.

Sevgili Aile,

Bu çalışma, çocuklarımızın günlük yaşamlarında karşılaşmış olduğu problemleri çözme becerilerini ve belirledikleri amaç için çaba göstermelerini desteklemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bugün sınıfımızda kardeş sınıfımızın ihtiyaçlarını konuştuk ve onların öncelikle hikâye kitaplarıyla dolu bir kitaplığa ihtiyaçları olduğunu belirledik. Bunun üzerine bir kitaplık kurabilmek için neler yapabileceğimizi tartıştık ve aşağıdaki çözüm yolunun amacımız için uygun olduğuna karar verdik:

- Kitaplık satın almak için okul sergisinde elma satışı yapılacak.
- "Bir Kitap da Senden" kampanyasıyla hikâye kitabı temin edilecek.

Sizlerden çalışmanın amacına yönelik aşağıdakilere benzer sorularla çocuğunuzla sohbet etmenizi rica ediyoruz.

- Bu çalışmanızın amacı nedir?
- Buna neden gerek duydunuz?
- Çocukların bir kitaplığa ihtiyacı olduğuna nasıl karar verdiniz?
- Başka ne tür ihtiyaçları var?
- Kitaplık kurabilmek için neler yapmaya karar verdiniz?
- Bunu nasıl yapacaksınız?

Uygulama sürecinde, aşağıdaki yönergelerle çocuğunuza rehberlik edin.

Satılacak elmaların hazırlanması

Elma satışı için üç elmayı dilediğiniz şekilde süsleyin.

Bunun için çocuğunuzun olabildiğince farklı yöntemler geliştirmesini destekleyin.

- Elmaları daha kolay nasıl satabiliriz?
- Çocuklar satın aldığı elmayı hemen yemek isteyeceklerdir. Bunun için ne yapabiliriz?
- Elmayı yıkayıp kuruladıktan sonra streçle kaplamanın dışında hangi yöntemler kullanılabilir?
- Elmayı yıkanmış ve paketlenmiş bir şekilde uzun süre beklerse ne olur?
- Hangi süslemeler elmanın satışını kolaylaştırır?
- Elma paketlemek için hangi malzemelerden yararlanabiliriz?
- Tül, kurdele, kaplık dışında neler kullanılabilir?
- Sürpriz kutular ilgi çeker mi?

"Bir Kitap da Senden" kampanyası

Yakın dostlarınıza kampanyamızı duyurmak için neler yapabileceğinizi tartışın.

- Kitap kampanyamızı dostlarımıza nasıl duyurabiliriz?
- Apartmanın giriş kapısına asacağımız afiş yeterli olur mu?
- Kampanyamıza kitap hediye edenlere nasıl teşekkür edebiliriz?
- Kısa sürede ve çok sayıda teşekkür kartı nasıl hazırlayabiliriz?

Çocuğunuzun kampanyaya hediye edeceği kitabı kendi kitapları arasından seçmesine rehberlik edin.

- Çocuklara hangi kitabını göndermek istiyorsun?
- Neden bu kitabı seçtin?
- Seçtiğin kitap, çocuklar için uygun mu?

- Çocuklarla çalışmanın amacı ve seçilen çözüm yolu tartışıldıktan sonra ailelere konuya ilişkin haber mektubu gönderilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Kardeş sınıfın ihtiyacının karşılanması için en beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?
- Bu çalışmanın en beğendiğin yönü neydi?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Kardeş okulun ihtiyacı neydi? Bu ihtiyacı karşılamak için ne yapmaya karar verdik?
- Örnek doğru yanıt: Kardeş okulun ihtiyacı kitap ve kitaplıktı. Bunun için elma sergisi ve "Bir Kitap da Senden" kampanyası yapmaya karar verdik.
- 2. Soru: Kardeş okulun kitap ve kitaplık ihtiyacını başka nasıl karşılayabilirdik?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Dayınız size büyük bir yapboz aldı. Daha önce yaptığın yapbozlara göre parçası çok olduğu için bir türlü tamamını yapamıyorsun? Dayında "İstersen yapbozu sonra tamamla." dedi ama sen şimdi tamamlamayı çok istiyorsun. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Yapbozu tamamlamak istediğimi söylerim. Parçaları düzenleyerek tekrar tekrar denemeler yaparak, yapbozu tamamlarım.
- 4. Soru: Berra, anneler gününde annesine vermek için güzel bir hediye hazırlamak istiyordu. Annesine renk renk boyadığı kağıtlardan çiçek yapmaya karar verdi. Kağıtları boyamayı bitirip çiçek şekline getirmeye başlayınca yapmış olduğu boyamaları beğenmedi ve çiçeği yarım bırakarak yapmaktan vazgeçti. Berra' nın vazgeçmek yerine ne yapması gerekirdi?
- Örnek doğru yanıt: Eğer yaptığı boyamaları beğenmemişse, yeniden boyayarak yapacağı hediyeyi tamamlaması gerekirdi.

ETKİNLİK NO: 3.29

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik

Kavramlar: Kirli-Temiz, Derin-Sığ

Etkinlik Adı: Küçük Fideler

Materyaller: Bahçeye dikilebilecek fideler ve su

Yönerge (O-55): Resimde yeşil mercimeklerin büyüdüğünü görüyorsun. Resimleri kes ve mercimekleri oluş sırasına göre sırala.

Kazanım 7. Amaca ulaşmak için çaba gösterebilme

Göstergeler:

7.1. Bir amacı olduğunu sözel ya da davranışsal olarak ifade eder.

7.2. Amacına ulaşmak için neler yapabileceğini söyler.

7.3. Amacına ulaşmak için gerekli davranışta bulunur.

7.4. Zorlandığı durumda yeni denemeler yapar.

7.5. Amacına ulaşıncaya kadar denemeye devam eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik, Nisan ayı içerisinde ve uygun hava koşullarında gerçekleştirilmelidir. Eğitimci okulun fiziksel koşullarına uygun olan domates, biber, çiçek gibi bitki fidelerini önceden temin eder.

Uygulama Süreci:

- Sınıfta, çocuklara fideler gösterilerek dikkatleri çekilir. Çocukların minder ya da sandalyelerine oturmaları istenir ve dikilecek fideler ve özellikleri çocuklara tanıtılır.
- Eğitimci, "Çocuklar, bu gördüğünüz biber fidesi. Toprağı kazarak fideyi dikeceğiz ve böylece kendi biberlerimizi yetiştireceğiz. Bunun için toprağı yaklaşık dört parmak kadar kazmamız gerekiyor (Çocuklara cm ile derinlik belirtmek yerine parmaklarla ne kadar kazılacağı gösterilir). Toprağı çok derin ya da sığ kazarsak, fidemiz iyi büyümeyebilir. Fide dikildikten sonra mutlaka bir kez sulamak gerekiyor. Daha sonra fideyi üç günde bir sulamamız yeterli olacak. Fidemize iyi bakarsak, yaklaşık bir ay sonra biberlerini görebileceğiz." der.
- Dikilecek fideler tanıtılırken, çocuklara çeşitli sorular yöneltilerek, soru sormaları teşvik edilir:
  - Daha önce hiç bitki ya da çiçek diktiniz mi?
  - Daha önce böyle bir bitki gördünüz mü?
  - Nerede gördünüz?
  - Bu ne fidesi olabilir?
  - Bu fideyi dikmeden önce neleri bilmemiz gerekiyor?
  - Sizden bu fideyi dikmenizi istesem bana neler sorardınız?
- Fideler tanıtıldıktan sonra eğitimci "Şimdi size verdiğim fideleri bahçemize dikeceğiz. Ancak bahçede toprağı kazmak için bir kazmamız yok, bunun için neler kullanabiliriz?" diye sorar. Çocukların, amaçlarına uygun olarak olabildiğince çok yöntem bulmasına rehberlik edilir.

- Fideyi dikebilmek için bahçede nasıl çukur açabiliriz?
- Toprağı ellerimizle kazarsak hem ellerimiz çok kirlenir, hem de ellerimiz acıyabilir.
- Toprağı başka nasıl kazabiliriz?
- Daha başka neler olabilir?

- Çocukların amaçlarına uygun olarak seçtiği malzemeler (kaşık, sopa, taş, cetvel vb) alınarak bahçeye çıkılır.
- Fide dikiminde çocukların seçtikleri yöntemlerin amaca uygunluğunu gözlemlemeleri sağlanır.
- Fideler dikildikten sonra, çocuklardan fidelerine ilk suyu, yani can suyunu dökmeleri istenir.
- Daha sonraki günlerde her çocuk fidesinin bakımını yaparak büyümesini gözler.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Not: Fide sayısına göre bireysel çalışma ya da grup çalışması yapılabilir. Eğer okulun bahçesi uygun değilse fideler saksılara dikilerek büyümesi gözlenir. Eğer şartlar uygun değilse ailelere konuya ilişkin haber mektubu gönderilerek evde bitki yetiştirmeleri istenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Fideleri dikmek için bahçede çukuru açarken ne kullandın, neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Fideleri toprağa dikmek için neler yaptık? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Toprağı kazdık.
- 2. Soru: Fideleri dikmek için toprağı kazarken zorluk çekerseniz ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Bir kez daha denerim.
- 3. Soru: Bir şeyi yapmaya karar verdiğimizde zorluklarla karşılaşırsak ne yapmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Amacımıza ulaşmak için zorlansak da vazgeçmeden tekrar tekrar denemeler yaparak amacıma ulaşmaya çalışırım.
- 4. Soru: Sınıfımızda sanat köşesi için hamurdan ev, araba vb. eşyalar yaptık. Ama yaptığımız eşyaları yerine yerleştiriken, birkaç tanesinin şekli bozuldu. Ne yapmalıyız?
- Örnek doğru yanıt: Bozulan eşyaları alarak daha dikkatli bir şekilde yeniden yapmalıyız.

ETKİNLİK NO: 3.30

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Boş-Dolu

Etkinlik Adı: Bizim Koleksiyonumuz

Materyaller: Sınıf ortamına getirilebilecek farklı obje koleksiyonları

Yönerge (O-74): Renk kutucularını işaretli yerlerden kes ve tonlarına göre sırala.

Kazanım 7. Amaca ulaşmak için çaba gösterebilme

Göstergeler:

7.1. Bir amacı olduğunu sözel ya da davranışsal olarak ifade eder.

7.2. Amacına ulaşmak için neler yapabileceğini söyler.

7.3. Amacına ulaşmak için gerekli davranışta bulunur.

7.4. Zorlandığı durumda yeni denemeler yapar.

7.5. Amacına ulaşıncaya kadar denemeye devam eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocuklar gelmeden önce her masaya farklı bir eşya koleksiyonu koyar. Bunlar kolay bulunabilecek pul, peçete ve yaprak koleksiyonu olabilir.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar sınıfa geldiğinde eğitimci onlardan istedikleri masaya oturarak önlerindeki koleksiyonu birlikte oturduğu arkadaşlarıyla incelemelerini ister. Çocuklar bu sırada koleksiyonla ilgili sorular soracaklardır.
- Eğitimci, bu sırada koleksiyon hakkında bilgi vererek, çeşitli sorularla çocukların inceledikleri koleksiyonun ayrıntılarına dikkat etmelerini sağlar.
- Eğitimci, çocukların düzeyine ve sorularına göre aşağıdakine benzer açıklamalar yapar. "Koleksiyon yapmak, aynı türden eşyaları toplamak demektir. Çoğu zaman eski ve az bulunur nesneleri toplarız. Genellikle ilgi duyulan nesneler toplanır. Koleksiyon yapmak için büyük bir sabır ve titizlik gerekir. Koleksiyon türleri saymakla bitmez. İnsanlar zevklerine, yaratıcılıklarına ve kişiliklerine göre farklı koleksiyonlar oluştururlar. Bunlar pul, eski para, kibrit, çakmak, oyuncak araba, düğme, toka, şapka koleksiyonu olabilir. Çok az para harcayarak ya da milyarlarca lira harcayarak koleksiyonlar yapılabilir. Koleksiyonlar yaşa göre de değişebilir."
- Açıklamanın ardından çocukların aşağıdakilere benzer sorularla önlerindeki koleksiyonu incelemeleri ve her gruptan bir çocuğun inceledikleri koleksiyonu sınıf arkadaşlarına tanıtması istenir.
    - Sizce bu koleksiyon kime ait olabilir?
    - Bu koleksiyon ne kadar sürede hazırlanmış olabilir?
    - Ailende koleksiyon yapan var mı?
    - Koleksiyon için hangi malzemeler gerekli?

- Siz hangi koleksiyonu yapmak isterdiniz?

- Koleksiyonlara ilişkin bu ön çalışma sonrasında çocuklardan istedikleri bir nesnenin koleksiyonunu yapmaları istenir. Çocuklar başlangıçta hep benzer konularda odaklanacaklardır. Çocukların ilgisini çeken konular tartışılarak kendilerine özgü koleksiyon yapmalarına rehberlik edilir.
  - En çok hangi koleksiyon ilgini çekti?
  - Sen olsan ne yapardın?
  - Koleksiyon yaparken sana kim yardımcı olabilir?
  - Yapacağın koleksiyon için ne tür malzemelere ihtiyacın var?
  - Bu nesneleri toplamak zor olabilir. Bu konuda neler yapabilirsin?
- Daha sonra koleksiyon yapılacak süre ve koleksiyonların nasıl sergileneceğine çocuklarla birlikte karar verilir. Alınan kararlar ve yapılan ön hazırlıklar bir haber mektubu ile ailelere bildirilerek onların desteği sağlanır.
- Etkinlik sonrasında eğitimci çocuklardan çalışma masalarına oturmalarını ister.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Neyin koleksiyonunu yapmaya karar verdin? Neden?
- Sınıftaki hangi koleksiyonu daha çok beğendin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Sınıfta bulunan koleksiyonlardan hangisini inceledin? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Koleksiyon yapmak için ne tür hazırlıklar yapman gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Koleksiyon yapacağım şeyi belirledikten sonra, sabırla onu arar, bulur ve düzenli bir şekilde biriktiririm.
- 3. Soru: Mert babasına evde balık beslemek istediğini söyledi. Babası da Mert'e bir canlıya bakmanın zorluklarından bahsetti. Sizce Mert babasına ne söylemeli ki babası onun balık beslemesine izin versin?
- Örnek doğru yanıt: Babasına, balıklara her gün yem vereceğini, akvaryumun suyu pislendiği zaman temizlenmesine yardım edeceğini ve balık bakmanın kendisi için çok iyi olacağını söyleyerek babasını ikna eder.
- 4. Soru: İlk kez gördüğünüz ve karışık halde bulunan yapbozu tamamlamak için neler yapmanız gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Yapbozun resimlerine bakarak tamamlanınca neye benzeyeceğini düşünürüm. Parçaları hem şekillerine göre hem de tahmin ettiğim bitmiş halini düşünerek birleştirmeye çalışırım. Yapbozu tamamlayana kadar tekrar tekrar denemeler yaparım.

ETKİNLİK NO: 3.31

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renkler

Etkinlik Adı: Renkli Sudoku'yu Tamamlayalım

Materyaller (M-35): Renkli sudoku, kuru boya ya da pastel boya kalemleri

Kazanım 7. Amaca ulaşmak için çaba gösterebilme

Göstergeler:

7.1. Bir amacı olduğunu sözel ya da davranışsal olarak ifade eder.

7.2. Amacına ulaşmak için neler yapabileceğini söyler.

7.3. Amacına ulaşmak için gerekli davranışta bulunur.

7.4. Zorlandığı durumda yeni denemeler yapar.

7.5. Amacına ulaşıncaya kadar denemeye devam eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci çocukların düzeyine uygun olarak renklerle ilgili sudoku hazırlar. Çocukların bu konudaki deneyimlerine ve düzeylerine göre sudoku dört, beş ya da altı bölmeli olabilir. Sudoku için seçilen renklerin çocukların daha önce öğrendiği renkler olmasına dikkat edilmelidir. Renk, sudoku okul öncesi çocuklar için daha kolaydır. Eğer çocuklar bu tür etkinlikleri sık olarak yapıyorlarsa sayı sudoku da tercih edilebilir. Ayrıca sudoku için seçilen renklerin çocukların boya kalemleri ile yapabileceği renklerden seçilmesine özen gösterilmelidir.

Uygulama Süreci:

- Çocukların sandalyelerini ve boya kalemlerini alarak çalışma yapacakları masaya rahat bir şekilde oturmaları sağlanır.
- Daha önce hazırlanmış olan renkli sudoku çalışma sayfaları çocuklara dağıtıldıktan sonra, yönerge açık ve net bir şekilde açıklanır.
- Eğitimci "Sizlere dağıttığım çalışma sayfalarını dikkatli bir şekilde inceleyin. Her sırada yan yana ve alt alta dört kutucuk sıralanmış. Bu kutucukların bir kısmı farklı renklerde boyanmış. Bir kısmı boş bırakılmış. Şimdi boya kalemlerinizi kullanarak boş kutucukları doldurmanızı istiyorum. Ancak bunun için sadece dört rengi (sarı-kırmızı-yeşil-mavi) kullanabilirsiniz. Ancak kutucuklar için seçeceğiniz renk çok önemli. Her sırada yan yana ve alt alta olan kutucuklarda, bir rengi sadece bir kez kullanabileceksiniz. Örneğin mavi renk her sırada bir kez kullanılacak." der.
- Çalışma, renk sudoku olduğu için çocukların boşluklarda yaptıkları denemelerde önce tüm boşluğu doldurmamaları, küçük bir nokta koymaları önerilmelidir. Aksi taktirde yanlış yaptıklarında renkli kalemi silmek daha zor olacaktır.

- Zorlandıkları durumlarda çocuklar çabalarını sürdürmesi konusunda teşvik edilmelidir (Sırayı bir kez daha kontrol et, burada hangi renkten yok, sarı renk bu sırada kaç kez kullanılmış, çok iyi gidiyor, sudokunu tamamlamana çok az kalmış, bu konuda çok iyisin, her geçen gün bunu daha kolay yapıyorsun, bu çalışmadan çok zevk aldığını görüyorum vb.)

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugünkü çalışmada en çok ne ilgini çekti? Neden?
- Yeniden böyle bir çalışma yapmak ister misin? Farklı neler yapmak istersin?

ÖRNEK SUDOKU

Sudoku için seçilen renkler

Sarı Kırmızı Yeşil Mavi

Yönerge: Boşluklara uygun renkleri doldurarak sudokunu tamamla.

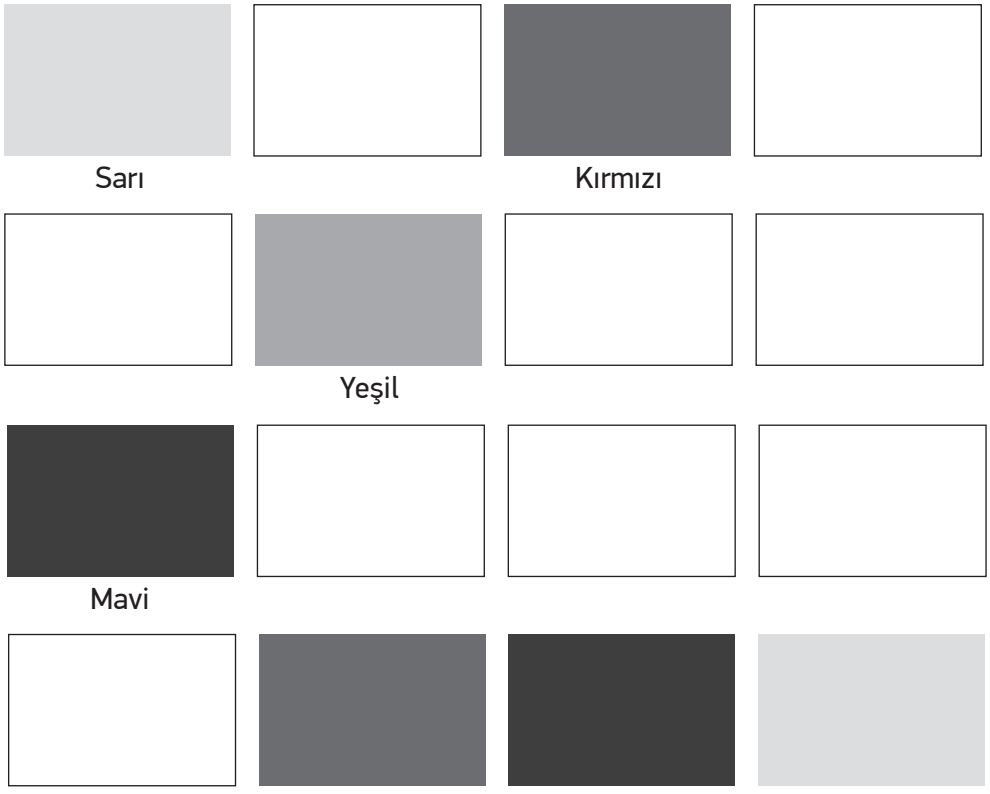

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bulmacayı çözmek için neler yaptın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Bulmacayı çözerken zorlandığın zaman ne yaptın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Annesi Ayşe'ye paten almıştı. Fakat Ayşe paten yapmayı çok istediği halde "düşerim" diye düşünerek patenlerini giymiyordu. Ayşe'nin patenlerini giymesini sağlamak için ona ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Patenlerini giyip birkaç kez denerse düşmeden kaymayı başarabileceğini söylerim.
- 4. Soru: Bu gün öğretmen siz olsaydınız ve çocuklarla birlikte bir deney yapmak isteseydiniz nasıl bir deney yapardınız? Deney için ne tür malzemeler kullanırdınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.32

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar: Arkasında-Yanında, Önce-Sonra

Etkinlik Adı: Simbad'ın Hazinesi

Materyaller: Hazine olarak saklanmaya uygun bir kutu, sandık ya da bir şişe

Yönerge (O-18): Ezgi bugün, kırmızı ayakkabılarını giymiş. Üzerinde de çiçekli elbisesi var. Okul bahçesinde oynayan çocuklar arasından Ezgi'yi bul ve yuvarlak içine (O) al.

Kazanım 7. Amaca ulaşmak için çaba gösterebilme

Göstergeler:

7.1. Bir amacı olduğunu sözel ya da davranışsal olarak ifade eder.

7.2. Amacına ulaşmak için neler yapabileceğini söyler.

7.3. Amacına ulaşmak için gerekli davranışta bulunur.

7.4. Zorlandığı durumda yeni denemeler yapar.

7.5. Amacına ulaşıncaya kadar denemeye devam eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması (Ön Hazırlık):

- Eğitimci, bir gün önce hazine olarak ne kullanacağını belirlemeli ve gerekli ön hazırlıkları yapmalıdır. Hava koşullarına göre hazine, okul içinde ya da okul dışında bir yere saklanabilir. Önemli olan, hazırlanan yönergenin yani define haritasının çocukların yaşına ve gelişim düzeyine uygun olmasıdır. Küçük yaş grupları için büyük grup çalışması, büyük yaş gruplarında ise küçük grup çalışmaları daha uygundur. Bu çalışmada büyük grup ve açık havaya uygun bir örnek çalışma sunulmuştur. Kutunun içine her çocuğa yetecek şekilde şeker, nazar boncuğu, küçük bozuk para, hatta fotokopiyle çoğaltılmış kağıt para konulabilir. Bu sayede paraya ilişkin kavramların tanıtılması da mümkün olur. Öncelikle definenin gömüleceği yer belirlenir. Belirlenen yerin çocukların takip edebileceği ipuçlarına (bahçe lambası, salıncak vb.) elverişli olması gerekir. Bu ipuçlarına göre bir define haritası hazırlanır. Çocukların sayı bilgisine göre rakamlarla adımlama işaretleri de konabilir. Define haritası teksir kağıdına hazırlanıp, kenarları bir çakmak yardımıyla yakılarak rulo haline getirilir. Bu şekilde hazırlanan define haritası çocukların daha çok ilgisini çekecektir.

Uygulama Süreci (Define Bulma):

- Çocuklar sınıfa geldiğinde eğitimci, onları çevresinde toplayarak elindeki define haritasını gösterir. "Çocuklar bakın, dün okulun deposunda bir harita buldum. Bu ne olabilir sizce?" diye sorar. Çocuklar haritayı inceleyerek ne olabileceğini tartışırlar.
- Eğitimci, haritanın onlar için hazırlanmış bir define haritası olduğunu ve onları büyük bir görevin beklediğini söyler. Görevleri haritadaki ipuçlarını takip ederek Simbad'ın Hazinesi'ni bulmaktır.
- Çocuklar hep birlikte tartışarak ve ipuçlarını değerlendirerek hazineyi bulmaya çalışırlar.
- Çocukların görev sırasındaki çabaları gözlenerek kaydedilir.
- Çalışma sonrasında görevin kolay, zor ve eğlenceli yanları tartışılır. Çocuklara "Çalışmadaki amacınız neydi? Amacınıza ulaşmak (defineyi bulmak) için neler yaptınız? Defineyi bulmak için verilen ipuçları sizin için yeterli oldu mu? Definedeki ipuçlarını yanlış değerlendirdiğinizde ne oldu? Defineyi bulmak için nasıl bir işbirliği yaptınız? Defineyi bulunca neler hissettiniz? Şimdi gözünüzü kapatın ve büyük bir define bulduğunuzu hayal edin. Bu definenin ne olmasını isterdiniz? Bu defineyle neler yapardınız? Kimlerle paylaşmak isterdiniz?" gibi sorular sorularak görüşlerini söyleme fırsatı verilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunu yeniden oynamak ister misin? Neden?
- Bu oyunda kendi yaptıklarından en çok neyi beğendin? Neden?
- Oyunda, defineyi bulamayınca/ bulunca neler hissettin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Defineyi bulmak için neler yaptık?
- Örnek doğru yanıt: İpuçları ile hazineyi bulmaya çalıştık.
- 2. Soru: Anneannenize gideceksiniz. Ona kağıtlardan bir çiçek demeti hazırlamak istiyorsunuz. Bunun için neler yapmalısınız?
- Örnek doğru yanıt: Kağıttan yapacağı çiçek demetinin aşamalarını anlatması beklenir.
- 3. Soru: Kardeşine sürpriz bir hediye vermek istiyorsun. Aldığın hediyeyi evde bir yere sakladın. Kardeşinin onu bulmasını nasıl sağlarsın?
- Örnek doğru yanıt: Kardeşimi yönlendiririm. Zorlandığı durumlarda ise ona yardım ederim.
- 4. Soru: Batuhan ve arkadaşları oyun oynarken topları karşı apartmanın bahçesine kaçtı. Bahçeden toplarını almak için ne yapmaları gerekir?
- Örnek doğru yanıt: Topu bahçeden almak için yapabileceklerini anlatması beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.33

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Türkçe

Kavramlar: Doğru-Yanlış

Etkinlik Adı: Hacivat'la Karagöz

Materyaller (M-26): Hacivat ve Karagöz'ün çomak kuklası.

Kazanım 8. Karşılıklı konuşurken uygun zamanda söze girebilme

Göstergeler:

8.1. Konuşmak için karşısındaki kişinin konuşmasının/işinin bitmesini bekler.

8.2. Nazik bir ifadeyle söze girer.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocuklar sınıfa gelmeden, Hacivat-Karagöz kuklası ve kukla sahnesi hazırlanır. Etkinlikten bir gün önce kuklalar kalın bir kartonla dayanıklı hale getirilerek çomakları takılır. Kuklalar oynatılarak çomakların dayanıklılığı test edilir. Kuklaların daha önceki bir günde çocuklarla yapılması çocukların etkinliğe ilgisini artıracaktır. Minder veya sandalyeler yarım daire şeklinde yerleştirilerek hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Kahvaltıdan sonra eğitimci ve çocuklar minder veya sandalyelere otururlar.
- Eğitimci, çocuklarla "Komşu Komşu" tekerlemesini söyler. Tekerleme sırasında çocukların konuşma için sırasını beklemeleri sıra kendilerine gelince konuşma davranışları gözlenir.
- Daha sonra, hikâye öncesinde çocukların dikkatlerini toplamak için küçük bir oyun oynanır. Bu oyunda ilk önce bir çocuk ayağa kalkacak ve ayakta iken kendi adını söyleyerek "Ali oturdu, Ayşe kalktı." diyecektir. Daha sonra da Ayşe ayağa kalkarak "Ayşe oturdu, Kerem kalktı." diyecektir. Bu şekilde tüm çocuklar ayaktaki çocuğun söylediklerine dikkat ederek yanlış hareket etmemeye çalışacaklardır. Yanlış hareket eden ve söylenen ismi tekrarlayan çocuk oyundan çıkarılır.
- Eğitimci, kendisi ayağa kalkarak oyunu başlatır ve bir çocuğun adını söyler. Bu şekilde oyun tamamlanır ve birinci olan çocuk alkışlanır.
- Oyun sonrasında hikâye anlatımı için çocuklar kukla sahnesini görebilecekleri şekilde otururlar.
- Daha sonra eğitimci, çomak kuklaları alarak hikâye anlatımına geçer.
- Hikâye anlatıldıktan sonra, çocuklarla hikâyede geçen olaylar tartışılır.
- Çocukların ilgi ve isteği doğrultusunda hikâye çocuklar tarafından tekrarlanır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hacivat ve Karagöz kuklasının en çok nesini beğendin? Neden?

Hacivat'la Karagöz

- Merhaba Karagözüm, nasılsın?
- İyiyim Hacivat. Sen nasılsın? Ne yapıyorsun?
- Akşama yemek hazırlayacağım.
- Ya, öyle mi? Ne yemeği yapacaksın? Tarif et de ben de yapayım.
- Makarna yapacağım.
- Anlat bakalım nasıl yapacaksın?
- Anlatayım. Önce, tencereye...
- Biliyorum, bir tencereyi alacaksın. Sonra?
- Tencereyi suyla dolduracaksın ve ocağa...
- Tamam canım, biliyorum. Tencereyi suyla doldurup oracığa koyacağım.
- Biliyorsan, tamam. Sonra ateşi...
- Ha, tamam. Tencerenin ateşi var mı, ona bakacağım. Sonra?
- Sonra tuz koyacaksın. Bir kaş...
- Bir kaşımı kaldırıp suya bir tas tuz katacağım. Bunu biliyorum, yaparım.
- Kaynayınca suya makarnayı atacaksın.
- Canım Karagözüm, makarnayı çayın suyuna atacağımı ben biliyorum. Sonra ne yapacağımı sen anlat.
- Madem biliyorsun, bana neden anlattırıyorsun?
- Belki bilmediğim bir şey biliyorsundur diye canım. Sen anlat.
- Tamam, zaten anlattım bitti. On dakika sonra yemek hazır.
- Tamam, tamam. Ben zaten makarna pişirmeyi biliyordum, sen kendini boşuna yordun.
- Öyleyse, bir de sen anlat bakalım.
- Şey, anlatırım tabi. Önce tencereyi suyla doldurup oracığa koyarsın, sonra tencerenin ateşi var mı bir derece koyup bakarsın. Bir kaşını yukarı kaldırıp suyun içine bir tas tuz katarsın. Makarnayı alır, en yakın çaya gider suya salarsın. Bu kadar basit işte.
- Demek öyle Hacivat, bak bakalım senin tencerede yemek var mı?
- Neden olmasın?
- Makarnayı çaya saldın, tencere boş kaldı. Seni çok bilmiş Hacivat. Dinlemezsen beni can kulağıyla, akşama böyle aç kalırsın ha!
- Şey, galiba haklısın Karagöz. Beni de yemeğe davet eder misin?
- Eh, haydi öyle olsun. Gel bize de karnın doysun.

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hacivat ve Karagöz konuşurlarken birbirlerinin konuşmasının bitmesini bekliyorlar mıydı?
- Örnek doğru yanıt: Hayır beklemiyorlardı.
- 2. Soru: Öğretmeniniz bir arkadaşınızla konuşurken ona bir şey sormak isterseniz ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Konuşmasının bitmesini beklerim.
- 3. Soru: Teyzenlerde oyun oynarken tuvaletin geldi. Tuvaletin ışığını açmak istedin, fakat boyun yetişmedi. Teyzen de telefonla konuşuyor. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Telefonla konuşmasının bitmesini beklerim. Çok üzün sürerse de nazikçe sözünü keserim.
- 4. Soru: Annen ile evde balon oynuyordun. Kapı çaldı ve annen kapıya gitti. Biraz bekledin ve annen gelmediği için sen de annenin yanına gittin. Kapıda komşunuz Aysel teyze ile konuşuyordu. Sen de kendi başına balonla oynamaya devam ettin. Balon sehpanın üzerindeki vazoya çarptı ve vazo kırıldı. Her yere cam kırıkları saçıldı. Acil olarak annene bu durumu söylemen gerekiyor. Nasıl söylersin?
- Örnek doğru yanıt: Dikkatli bir şekilde odadan çıkarım ve "Anneciğim sözünüzü kestiğim için özür dilerim ama...

ETKİNLİK NO: 3.34

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama

Kavramlar: --

Etkinlik Adı: Burada Neler Oluyor?

Materyaller (M-36): Üç adet resim (sınıfa yeni gelen bir çocuk, bayram ziyareti, doğum günü), tef.

Kazanım 8. Karşılıklı konuşurken uygun zamanda söze girebilme

Göstergeler:

8.1. Konuşmak için karşısındaki kişinin konuşmasının/işinin bitmesini bekler.

8.2. Nazik bir ifadeyle söze girer.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesinde hazırlanan resimler kolay ulaşılabilecek bir yere koyulur.

Uygulama Süreci:

- Çocukların sandalyelerini alarak daire şeklinde oturmaları sağlanır. Çocuklar "1-2-3" sayışma tekniğiyle üç gruba ayrılır ve her gruba bir resim verilir.
- Grupların kendilerine verilen resmi dikkatli bir şekilde incelemeleri ve resimde neler olabileceğini tartışmaları istenir.
- Her grubun yanına gidilerek çocukların resimle ilgili farklı düşünceler üretmelerine rehberlik edilir.
  - Resimde kimler var?
  - Ne yapıyor olabilirler?
  - Sizce neler konuşuyorlardır?
- Tartışma sonrasında gruplardan inceledikleri resimde olanları canlandıracakları söylenir. Kimlerin hangi rolü üstleneceğini kararlaştırmaları konusunda destek olunur. Mümkün olduğunca gruptaki tüm çocukların rol alması sağlanır. Çocukların rollerine hazırlanmaları için belirli bir süre verilir. Süre sonunda, doğaçlama esnasında uyulacak kurallar açıklanır. Kural olarak oyunun herhangi bir yerinde eğitimci tefi çaldığında hiç kimse kımıldamayacaktır. Bu sürede seçilen sözcüklerin uygunluğu, seçilen ses tonu, yüz ifadesinin doğruluğu tartışılacaktır. Daha sonra eğitimci tekrar tefi çaldığında çocuklar kaldıkları yerden devam edeceklerdir.
- Gruplardan biri doğaçlamaya başlar. Resimdeki karakterler sırasıyla oyuna girerler ve konuşmalarını yaparlar. Eğitimci tüm grup üyelerinin katılımı sağlanacak şekilde "Daha sonra bu resme kim/kimler girmiş olabilir?" diye sorar, çocukların görüşlerine göre yeni karakterler gelir ve oyuna katılırlar. Karakterlerin neler konuşmuş olabilecekleri, daha sonra ne olmuş olabileceğine ilişkin sorularla çocukların oyununa rehberlik edilir. Grubun doğaçlaması bittikten sonra oyuna nasıl ve kimlerle başlandığı, daha sonra neler olduğu, kimlerin neler yaptığı, başka neler olabileceği konularında soru cevap şeklinde değerlendirmeler yapılır.

- Her grup oyununu oynar. Çıkış noktası kendilerine verilen resim olan çocuklar, özgür bir şekilde çalışmalarını sergilerler. Çocukların oyun sırasındaki davranışları, konuşmak için sıra beklemeleri, duruma uygun sözcük kullanma durumları gözlenir.
- Çocukların ilgisine göre tüm sınıfın katılabileceği bir doğaçlama çalışması yapılabilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu etkinlikte neler yaptın, başka neler yapmak isterdin?
- Eğer böyle bir etkinliği bir daha yapsaydınız aynı şeyleri yapar mıydın, yapmazsan ne yapardın?

Değerlendirme:

- 1. Soru: İncelediğin resimde neler/kimler vardı?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Oyunda hangi rolü üstlendin ve neler konuştun?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Annen telefonda bir arkadaşıyla konuşuyordu. Sen de dolabının üzerinde duran oyuncağını almak için annenden yardım isteyeceksin. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Konuşmasının bitmesini beklerim ve ondan sonra yardım isterim.
- 4. Soru: Abinle/ablanla parka gittin. Arkadaşlarının saklambaç oynadıklarını gördün. Sen de onlarla oynamak istiyorsun. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Saklanan herkes yerinden çıktıktan sonra nazikçe “Ben de sizinle saklambaç oynayabilir miyim?” diye sorarım.

ETKİNLİK NO: 3.35

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar: Parça-Bütün, Canlı-Cansız

Etkinlik Adı: Ben Kimim?

Materyaller (M-27): İki parçaya bölünmek üzere hazırlanmış hayvan resimleri.

Yönerge (O-58): Çocuklar, öğretmenleri ile birlikte bir ilkokul sınıfına ziyarete gittiler. Öğretmen, çocuklara sınıfla ilgili düşücelerini soruyor. Zeynep bu konuda konuşmak istediğini nasıl belirtebilir? Söyle.

Kazanım 9. Konuşmak istediği durumda söz alabilme

Göstergeler:

9.1. Konuşmak istediğini belirtmek için elini kaldırır.

9.2. Konuşmak istediğini belirtmek için mimiklerini kullanır.

9.3. Konuşmak istediğini nazik bir ifadeyle söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Hayvan kartları daha önceki günlerde çocuklarla birlikte hazırlanabileceği gibi etkinlik için verilen resimli kartlar da kullanılabilir. Resimler, çocukların düzeyine göre iki, üç ya da dört parçaya bölünebilir. Eğitimci, her karta ait bir parçayı gruplar (Kedi kartının bir parçası, köpek kartının bir parçası vb) ve küçük bir sepete yerleştirir. Diğer kartlar ise dağınık bir şekilde masa üzerine resimli kısımları üste gelecek şekilde yerleştirilir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocukların resim koyduğu masanın çevresine sandalyelerini alarak oturmalarını sağlar. Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, her çocuğun sepetten bir kart seçmesini ister.
- Kartını seçen çocuk masaya giderek elindeki resmin diğer parçalarını bulmaya çalışır.
- Kartlar uzun bir masaya ya da birkaç masaya yerleştirildiğinde, çocuklar kendilerine ait parçaları daha rahat arayacaklar ve bir sıkışıklık yaşanmayacaktır.
- Elindeki karta ait tüm parçaları bulan çocuklar masaya geçerek yerlerine otururlar. Çocukların birbirlerini görmeyecek şekilde oturmalarına özen gösterilir.
- Çocuk, parçaları masa üzerinde birleştirerek doğruluğunu kontrol eder ve arkadaşlarının görmemesi için ters çevirir.
- Tüm çocuklar bu işlemi yaptığında söz alarak kendi kartlarındaki hayvanı özelliklerini anlatarak tanıtmaya çalışırlar. Örneğin; Dört ayaklı, yumuşacık tüyleri var, bembeyaz, iki uzun kulağı var.
- Eğitimci kartını tanıtmak isteyen çocuğun elini kaldırarak söz istemesi gerektiğin söyler.
- Bu şekilde bir çocuk kartını tanıtıp doğru cevabı aldığında, diğer çocuklardan kendini hazır hisseden konuşmak istediğini elini kaldırarak belirtir. Oyun bu şekilde devam eder.
- Eğer verilen özellikler yani ipuçları çocukların o hayvanı tanıması için yeterli değilse sorular ve cevaplarla doğru cevap bulunmaya çalışılır.

- Oyunda çocukların konuşmak için sıra bekleme, söz alarak konuşma ve arkadaşlarının sözlerini kesmeden dinleme durumları gözlenir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunu yeniden oynamak ister misin? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasaydın nasıl oynardın, nerelerini değiştirirdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Kartımızdaki hayvanı anlatmak için öğretmenimizden nasıl söz istedik?
- Örnek doğru yanıt: Parmak kaldırarak.
- 2. Soru: Bir şey anlatmak için söz almak istersek neler yaparız?
- Örnek doğru yanıt: Nazikçe söyleriz, parmak kaldırırız, konuşmak istediğimizi belirten mimikler kullanırız....
- 3. Soru: Ali ile Ayşe oynadıkları oyun hakkında konuşuyorlar. Senin de Ali'ye bir şey söylemen gerekiyor. Onların konuşmasını kesmeden Ali'ye konuşmak istediğini nasıl belli edersin?
- Örnek doğru yanıt: Mimiklerimle belli ederim.
- 4. Soru: Sınıfta arkadaşlarınla birlikte film izliyorsun. Bütün arkadaşların dikkatle ve sessizce film izliyor. Sen de çok susadın. Öğretmeninden izin almak için neler yapabilirsin?
- Örnek doğru yanıt: Parmak kaldırırım, öğretmenime su içmek istediğimi hareketlerimle anlatmaya çalışırım. Eğer öğretmenim görmezse yanına gider sessiz ve nazikçe su içmek için izin isterim.

ETKİNLİK NO: 3.36

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Doğru-Yanlış, Beyaz.

Etkinlik Adı: Görünmez Ozi

Materyaller: -

Yönerge (O-20): Çocuklar, bugün sınıfta yapmaları gereken işleri tartışıyorlar. Hakan, çiçekleri sulamak istediğini öğretmenine söylemek istiyor. Bunun için ne yapmalıdır? Söyle.

Kazanım 9. Konuşmak istediği durumda söz alabilme

Göstergeler:

9.1. Konuşmak istediğini belirtmek için elini kaldırır.

9.2. Konuşmak istediğini belirtmek için mimiklerini kullanır.

9.3. Konuşmak istediğini nazik bir ifadeyle söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesinde "Kardeşiz" şarkısı için iki kardeşe ait resim, hikâye için ise sincap resmi hazırlanır. Eğitimci çocukların minderlerini alarak daire şeklinde oturmalarını sağlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci "Çocuklar bugün sizlere yeni bir şarkı söylemek istiyorum. Bunu daha önce hiç duymadınız. Şarkı iki kardeşi anlatıyor." der ve elinde bulunan iki kardeşe ait resmi çocuklara gösterir.
- Resim çocuklarla birlikte incelenir ve resimdekilerin kimler olabileceği, özellikleri (Yaşları, cinsiyetleri, okulları vb) tartışılır. Çocukların resim hakkında olabildiğince farklı düşünceler üretmeleri teşvik edilir.
- Tartışma sona erdiğinde şarkının tamamı ilk önce eğitimci tarafından söylenir. Daha sonra şarkı, bölüm bölüm çocuklarla birlikte tekrarlanır.

Kardeşiz

Deniz ve Ege,
Biz iki kardeşiz.
Bir şey yaparken izin ister,
Gerektiğinde özür dileriz.
Dileyene yardım eder,
Şefkat gösteririz.
Arada bir yaramazlık yapar,
Güler, eğleniriz.
Büyüklerimizin sözünü dinler,
Küçüklerimizi severiz,
Dünya daki bütün canlılara,
Saygı duyar, sevgi besleriz.
Karıncayı incitmez,
Çevremizi kirletmeyiz.
Biz iyi mi iyi,
Sevgi dolu iki kardeşiz.

- Çocukların şarkıya ilişkin soruları cevaplanır.
- Eğitimci, "Çocuklar bugünkü hikâyemizin kahramanı bir sincap. Siz hiç sincap gördünüz mü?" diye sorar. Onların düşüncelerini alırken hazırladığı sincap resmini gösterir. Çocuklar resmi incelerken, birlikte sincapların neler yediği, nasıl yaşadığı tartışılır. Daha sonra hikâye anlatımına geçilir.

Küçük Sincap Ozi

Küçük Sincap Ozi, bugün her zamankinden daha erken kalkmıştı. Neden mi? Çünkü dün gece uyumadan önce bir sürü plan yapmıştı. Tavukların yumurtalarını, ördeklerin yumurtalarıyla değiştirecek, kuş yuvalarını cevizle dolduracak, kurbağalara fındık atacak ve daha neler neler yapacaktı. Okul için de planları vardı. Daha dün öğretmeni, arkadaşının defterini yıkadığı için ona kızmamış mıydı? Tabii Ozi'nin cevabı hazırdı. Arkadaşının defteri çok kirlenmişti ve Ozi ona iyilik olsun diye defterini yıkamıştı.

Anne sincap Ozi'ye seslendi.

- Ozi, Ozi nerelerdesin? Kahvaltın seni bekliyor, yine okula geç kalacaksın.

Annesi henüz sözünü bitirmemişti ki Ozi kapıdan içeriye girdi. Yüzünde yine yaramaz bir gülümseme vardı. Cebinden de fındıklar ve cevizler dökülüyordu.

Annesi:

-Yine mi Ozi. Yazık kurbağalara, artık seni görünce kaçacak su arıyorlar.

Ozi:

- Ne yapayım, her gün kurbağaları benim uyandırmam gerekiyor, yoksa okula geç kalacaklar, sırf onların iyiliği için erken kalkıyorum.

Annesi kızgın bir şekilde Ozi'ye baktı:

- Onlar senin arkadaşların, eğer böyle devam edersen arkadaşsız kalacaksın, dedi.

Ozi ise annesinin söylediklerine inanmıyordu. Ozi, içinden "Bu eğlenceler olmasa hayat ne sıkıcı olurdu" diye düşündü. Kahvaltısını yapar yapmaz evden fırladı. Annesinin beslenme çantası için seslendiğini duymadı bile. Eee nasıl duysun? Neredeyse okula koşarak gidiyordu. Bugün Gezgin Kartal onları ziyarete gelecekti. Ozi'nin sabırsızlıkla beklediği bir şeydi bu. Gezgin Kartal gittiği ülkeleri, gördüğü nehirleri, dağları, ovaları o kadar güzel anlatıyordu ki Ozi'de oraları görmüş gibi oluyordu.

Ozi sınıfa girdiğinde Gezgin Kartal, öğretmenin yerine oturmuştu bile. Ozi hemencecik ön sıradaki arkadaşlarını iterek yanlarına oturdu. Sınıfta misafirleri olduğu için arkadaşları Ozi'ye hiçbir şey söylemedi. Ancak tavşan sıraya sığamadığı için kalkmak zorunda kaldı. Ozi çok mutluydu, ön sıradan Gezgin Kartal'ı dinleyecekti.

Gezgin Kartal başladı anlatmaya. Dağlar, tepeler aşmış bu sefer çok uzak ülkelere gitmişti. Orada her yer bembeyazdı. Ağaçlar, evler, yollar, bulutlar, kuşlar, çiçekler her şey, ama her şey bembeyazdı. Daha önce böyle bir ülke görmemişti. Gezgin Kartal anlattı da anlattı. Hiç kimseden tek bir ses bile çıkmıyordu. Çünkü Gezgin Kartal sözünün kesilmesinden hiç mi hiç hoşlanmazdı. Gezgin kartal konuşmasını bitirince, hadi bakalım şimdi merak ettiklerinizi sorabilirsiniz dedi.

Ozi hariç tüm öğrenciler hemen parmak kaldırdı. Ozi de elindeki cevizi sıraya vurarak, ben ben, diyordu. Gezgin Kartal Ozi'yi görmezden geldi. Tavşana, fareye tilkiye, kurbağaya, çekirgeye söz verdi. Onların sorularını cevapladı.

Bu arada ağaçkakan:

- Ben de soru sorabilir miyim? dedi.
- Tabii, dedi Gezgin Kartal. Sor bakalım.
- Beyazlar ülkesinde hiç hava kararmıyor mu? Hava hep aydınlık mı?

Gezgin Kartal:

- Hayır orada da hava kararıyor, ama her şey beyaz olduğu için aydınlık görünüyor, dedi.

Ozi iyice sabırsızlanmıştı, ayağa kalkıp zıplayarak yine "Ben, ben, ben." dedi. Gezgin Kartal onu yine görmezden geldi. İncecik sesiyle, "Benim de bir sorum var, sorabilir miyim?" diyen kırlangıca söz verdi. Ardından parmak kaldıran fare de merak ettiklerini sordu. Ama Gezgin Kartal Ozi'ye hiç söz vermedi. Ozi zıpladı, sıraya vurdu, ellerini çırptı, mendilini çıkarıp salladı. Yine de Gezgin Kartal Ozi'ye "Sen ne soracak-

tın?" demedi. Oysa Ozi'nin o kadar çok sorusu vardı ki... Neden Gezgin Kartal onu görmezden geldi?

Gezgin Kartal vedalaşıp ayrıldıktan sonra, tüm öğrenciler evlerine dağıldı. Ailelerine beyazlar ülkesini anlatmak için sabırsızlanıyorlardı. Ozi ise yolda beyazlar ülkesini değil Gezgin Kartalın onu neden görmezden geldiğini düşünüyordu.

- Hikâye anlatıldıktan sonra, sorularla Ozi'nin yaşadıkları tartışılır. Sonra da hikâyeye uygun bir başlık seçilir.
- Hikâyeyle ilgili olarak çocuklara, "Hikâyedeki küçük Sincap'ın adı neydi? Ozi sabah neden erken kalkmıştı? Ozi'nin arkadaşlarıyla ilişkileri nasıldı? Ozi neden Gezgin Kartal'a merak ettiklerini soramadı? Gezgin Kartal Ozi'yi neden hiç görmedi? Tüm öğrenciler Ozi gibi olsa neler olurdu? Siz Ozi'nin yerinde olsaydınız neler yapardınız?" gibi sorularak sorularak hikâyede geçenler hatırlanır.
- Çocuklara isterlerse boyalarını alarak hikâyede geçen bir bölümün resmini yapabilecekleri söylenir. Yapılan çalışmalar, çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılarak sergilenir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Şarkının en çok sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu hikâyede en çok hangi davranışı beğendin/beğenmedin? Neden?
- Bundan sonra konuşmak istediğinde söz almadan konuşur musun? Neden?
- Daha önce söz almadan konuşuyor muydun? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Şarkımızdaki Ege ve Deniz bir şey yapmak istediklerinde ne yapıyorlardı?
- Örnek doğru yanıt: İzin istiyorlardı.
- 2. Soru: Ozi'nin yerinde olsaydınız kendinizi duyurmak için ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arkadaşınıza bir şeyler söylemek istiyorsunuz; fakat arkadaşınız o sırada başka bir işle ilgileniyor. Onunla konuşmak istediğinizi nasıl belli edersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Yanına giderek nazikçe konuşmak istediğimi söylerim.
- 4. Soru: Parkta arkadaşlarınla birlikte kaydıraktan sırayla kayıyorsunuz. Sıra sana geldiğinde tam kayacakken arkadaşının kaydırağın altında başka bir çocukla konuştuğunu görüyorsun. Arkadaşının kaydırağın altından çekilmesi için ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Önce hareketlerimle oradan çekilmesi gerektiğini anlatırım. Eğer anlamaz ise nazikçe oradan çekilmesini söylerim.

ETKİNLİK NO: 3.37

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Alan Gezisi

Kavramlar: Açık-Kapalı, Daire-Kare-Üçgen-Dikdörtgen

Etkinlik Adı: Postacı Geliyor

Materyaller: Zarf, kartpostal, boya kalemleri, artık materyaller.

Kazanım 10. Konu ile ilgili düşüncelerini ifade edebilme

Göstergeler:

10.1. Sorulduğunda konuyla ilgili düşüncelerini söyler.

10.2. Grupla ilgili kararlarda sorulmasını beklemeden konuyla ilgili düşüncelerini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, postane gezisi öncesi gerekli yazışmaları ve ön hazırlıkları yapar. Postane ziyaret edilerek, görevliler bilgilendirilir ve ortam incelenir. Geziden bir gün önce çocuklar postalanacak kart ya da mektuplarını hazırlarlar.

Uygulama Süreci:

- Kart hazırlama serbest zaman etkinliklerinde ya da sanat çalışmalarında yapılabilir.
- Kart hazırlamadan önce çocuklarla neler yapacakları tartışılarak, çocuklara tek tek yapmak istedikleri sorulur.
  - Emre, nasıl bir kart hazırlamak istiyorsun?
  - Ayşe, çiçeklerde hangi boyayı kullanacaksın?
  - Mert, kartını kime yollayacaksın?
  - Özge, kartını neden pullarla süslemek istedin?
  - Kartını başka nelerle süsleyebilirsin?
  - Kartını yaparken başka hangi malzemeleri kullanabilirsin?
- Kart yapımında çocukların istedikleri malzemeleri kullanarak özgür bir şekilde çalışmalarına rehberlik edilir.
- Çocuklar, hazırladıkları kartları dikdörtgen şeklindeki zarflara yerleştirirler. Eğitimci zarfların üzerine isim ve adres yazmada çocuklara yardımcı olur.
- Postane gezisine çıkmadan, çocuklarla gezide görecekleri yer, nasıl gidecekleri, oradaki görevlilere neler sorabilecekleri ve gezide uyulacak kurallar tartışılır.
- Gezi sonrasında da postanedeki görevliler, görevlilerin çalışma koşulları, postanede yapılan işlemler, kargo gönderme, kargo paketleme, kart ve mektup postalama yöntemi, ücretin ödenmesi, kartın alıcıya ulaşacağı süre tartışılır.
- Etkinlik boyunca yapılan tüm sohbetlerde çocukların konuya ilişkin bireysel düşüncelerinin alınmasına özen gösterilmelidir.
  - Pınar, postanede hangi işlemler yapılıyor?
  - Aslı, postacılar ağır paketleri evlere nasıl teslim edebilirler?
  - Siz postacı olsaydınız evlere ne tür mektuplar götürmek isterdiniz?

- Gezi sonrası sınıfa dönüldüğünde, çocuklara "Kime kart yollayacağına nasıl karar verdin? Sana kart ya da mektup geldiğinde neler hissedersin? Postanede neler gördün? Postanede hangi işlemler yapılıyor? Kimler çalışıyor? Sen postanede çalışıyor olsaydın hangi bölümde görev yapmak isterdin? Neden? Postane gezisinde neler hissettin? Bir sonraki gezide nereye gitmek isterdin? Neden?" gibi sorular sorularak gezinin değerlendirmesi yapılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Postanede ne yapmayı sevdin? Neden?
- Tekrar postaneye gitmek ister misin? Neden?
- Bundan sonra geziye giderken nelere dikkat edersin?
- Grup halinde yaptığımız bu geziyi sevdin mi? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Postanede çalışan görevliler neler yapıyor?
- Örnek doğru yanıt: Kargo paketliyorlar, mektup gönderiyorlar, ücret alıyorlar vb.
- 2. Soru: Grup halinde yaptığımız bu geziyi sevdin mi? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Öğretmen sınıfta bazı değişikler yapma konusunda çocukları gruplara ayırdı. Eren'in bulunduğu grup, kitap köşesinde ne gibi değişikler yapılması konusunda düşünüyorlardı. Öğretmen, Eren'in fikrinin ne olduğu sordu. Sizce Eren öğretmenine ne gibi önerilerde bulundu?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Annenle birlikte amcanları ziyarete gittiniz. Kuzenlerin ile film izlemeye karar verdiniz. Kuzenlerin hangi filmi izleyecekleri ile ilgili konuşurken sen ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Ben de onların konuşmalarına katılırım ve hangi/ne tür film izleyebileceğimizi söylerim.

ETKİNLİK NO: 3.38

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik/Aile Katılımı

Kavramlar: Az-Çok, Büyük-Küçük, Boş-Dolu

Etkinlik Adı: Sınıf Pikniği

Materyaller: İçecek ve yiyecek hazırlığı için gerekli malzemeler.

Kazanım 10. Konu ile ilgili düşüncelerini ifade edebilme

Göstergeler:

10.1. Sorulduğunda konuyla ilgili düşüncelerini söyler.

10.2. Grupla ilgili kararlarda sorulmasını beklemeden konuyla ilgili düşüncelerini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, piknik için gerekli malzemeleri önceden hazırlar. Çocuklarla birlikte yapılacak hazırlıklar için ailelerin desteğinin alınması yararlı olacaktır. Bunun için aile katılım formlarından yararlanılarak sınıf içi etkinliklere yiyecek hazırlama konusunda destek vermek isteyen aileler belirlenebilir.
- Eğitimci, piknikten birkaç gün önce çocuklarla neler yapabileceklerini tartışır.
  - Piknik yapmak için olanaklar (Bahçe, iklim, malzemeler vb) uygun mu?
  - Nelere ihtiyacımız var?
  - Malzemeleri nasıl temin edebiliriz?
  - Yiyecek hazırlıklarını kısa sürede nasıl yapabiliriz?
  - Hazırlıklarda kimlerden yardım alabiliriz?
  - Hazırlıklarda nasıl çalışabiliriz?
  - Hep birlikte aynı işi yapmamız ne tür sıkıntılar yaratır?
  - Küçük gruplara nasıl ayrılabiliriz?
  - Gruplar ne yapacaklarını nasıl belirleyebilirler?
  - Grupların ve ne yapacaklarının belirlenmesinin avantajları nelerdir?
- Pikniğin yapılacağı gün, yiyecek hazırlıkları okulun olanaklarına göre sabah ya da öğleden sonraki kahvaltı öncesinde yapılır.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar, mutfak önlüklerini takarak ellerini yıkar ve çalışacakları gruba geçerler.
- İçecek ve yiyecek hazırlayacak gruplar ihtiyaçları olan malzemeleri masalarına koyarlar.
- Her grup işbirliği yaparak görevlerini tamamlarken eğitimci ve aileler onlara rehberlik ederler.
  - Kaç limon sıkacaksınız?
  - 20 kişi için bu kadar limonata yeterli mi?
  - Ekmekleri aynı büyüklükte nasıl keseceksiniz?
  - Peynirler ekmek üzerine nasıl sürülecek?
  - Maydanozu ne için kullanacaksınız?
  - Bu maydanozlar peynirli ekmekleri süslemek için yeterli mi?
  - Küçük domatesleri nasıl koymayı düşünüyorsunuz?
- Limonata, ayran gibi içecekler ekmeklerle hazırlanmış küçük sandviçler ve pratik yiyeceklerden oluşan piknik hazırlıklarında, çocuklar gözlenerek grup çalışmalarına aktif katılımları sağlanır.
- Çocuklar hazırladıkları yiyecek ve içeceğin miktarına, sunumuna kendileri karar verirler.
- Piknik sonrasında "Hazırlanan yiyecek ve içecekler yeterli oldu mu? Hazırlıklarda ne tür güçlükler/sorunlar yaşadınız? Bu sorunları aşmak için neler yaptınız? Ne tür yardımlara ihtiyaç duydunuz?" soruları sorularak çocuklarla birlikte günün değerlendirmesi yapılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Piknikte ne yapmayı sevdin? Neden?
- Pikniğe gittiğinde kendini nasıl hissettin?
- Tekrar gitmek ister misin? Neden?
- Piknik için arkadaşların neler yaptılar?
  Onlara yardım ettin mi?
- Pikniği tek başına hazırlayacak olsaydın nelere dikkat ederdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Piknik için ne gibi hazırlıklar yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Nelerin gerekli olduğunu tespit ederek, malzemelerimizi getirdik.
- 2. Soru: Arkadaşlarınla birlikte malzemeleri hazırlarken aranızda ne gibi konuşmalar geçti?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Ailenle birlikte pikniğe giderken neler götürülmesi gerektiği konuşulurken sen neleri önerirsin?
- Örnek doğru yanıt: Ben de neler götürülmesi gerektiği hakkında fikirlerimi söylerim.
- 4. Soru: Kayra'nın babasının cep telefonun üzerine su dökülür. Babası "Eyvah! Telefonun üzerine su döküldü. Ne yapsam acaba iyi olur?" diye sorar. Kayra'nın annesi "Kalorifer peteğinin üzerine koyalım." der. Kayra ise saç kurutma makinesi ile kurutulabileceğini düşünür; fakat bunu söylemez. Kayra'nın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Ben olsaydım fikrimi söylerdim.

ETKİNLİK NO: 3.39

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Eski-Yeni

Etkinlik Adı: Dedemin Antika Televizyonu

Materyaller: Eski yeni iki televizyon kartı ya da slaytı, bilmece kartları, eski bir radyo

Slaytlar:

Bilmece kartları:

Bilmece

Evden dışarı çıkmaz
Ben onu görürüm o beni görmez
Bir kutuya neler neler konmuş
Anlatır dünya da neler olmuş
Yanıt: (Televizyon)

Bilmece

Resmi var çerçeve değil
Konuşur canlı değil
Evin köşesinde durur
Hem ağlatır hem güldürür
Yanıt: (Televizyon)

Kazanım 11. Bir konuda karşısındaki kişileri kırmayacak biçimde eleştiri yapabilme

Göstergeler:

11.1. Bir konuyla ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini nazik bir ifadeyle söyler.

11.2. Düşüncelerini söylerken karşısındaki kişiyi incitmeyecek kelimeler kullanır.

11.3. Düşüncelerini söylerken söylediği düşünceyi ifade eden mimikler kullanır.

11.4. Eleştirirken görüşlerinin dikkate alınıp alınmayacağına ilişkin geri bildirim bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocuklar sınıfa gelmeden önce eğitimci, slayt makinesini ve perdesini kontrol eder. Bilmece kartlarını kolayca ulaşabileceği bir yere koyar. Ayrıca eğitimci, kahvaltı öncesinde salona eski bir radyo yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar kahvaltı için yerlerine oturduklarında eğitimci radyo ile ilgili kısa bir açıklama yapar. "Bu babama ait bir radyo, radyoyu sizin de görmeniz için buraya getirdim. 30 yıl önce her evde böyle radyolar vardı. Şimdi radyo kanallarını arayarak uygun bir müzik seçelim. Eminim müzik eşliğinde kahvaltı etmek çok hoşunuza gidecek. Daha sonra radyoyu dilediğiniz şekilde inceleyebilirsiniz." der.
- Kahvaltı sonrasında eğitimci, çocuklardan bir minder alarak yarım daire şeklinde oturmalarını ister. Daha sonra slayt perdesinde onlara çeşitli resimler göstereceğini söyleyerek önce eski televizyon resmini gösterir. Çocuklar resimdeki televizyonu incelerken onlara çeşitli sorular yöneltilir.
  - Bu nedir?
  - Daha önce hiç böyle bir televizyon gördünüz mü?
  - Nerede gördünüz?
  - Televizyonun çerçevesi hangi malzemeden yapılmış olabilir?
  - Bu televizyon sizce nasıl açılabilir?
  - Sizce eskiden her evde bir televizyon var mıydı?
  - Bizlere bu televizyonla ilgili neler sormak istersiniz?
- Resmin tartışılması sırasında çocukların soruları özgür bir şekilde cevaplamasına ve olabildiğince farklı sorular üretmelerine rehberlik edilir.
- Daha sonra eğitimci yeni televizyonun resmini göstererek;
  - Peki bu nedir?
  - Bu televizyonu ya da benzerlerini nerede gördünüz?
  - Her evde bir televizyon var mı?
  - Bu televizyonla daha önce gördüğünüz televizyon arasında ne tür farklılıklar var?
  - Televizyonu daha çok kimler izliyor?
  - İnsanlar neden televizyon izliyor? Daha başka neler olabilir?
  - Televizyon daha çok hangi saatlerde izleniyor?
  - Televizyonun yararları nelerdir? Daha başka neler olabilir?
  - Uzun süre televizyon izlemenin zararları nelerdir/ne tür zararları vardır?
    Daha başka neler olabilir?
- Televizyonla ilgili tartışma sırasında çocukların dikkati özellikle günümüzde televizyon kullanımının yaygınlaşmasına ve her yaştan bireyin televizyon izleme sürelerinin artmasına çekilir.
- Daha sonra eğitimci, bilmece kartlarını alır ve şimdi onlara iki tane bilmece soracağını söyler. Cevabı televizyon olan iki bilmeceyi sorduktan sonra "Hediye" adlı hikâye anlatılır.

Hikâye

Hediye

Mert bugün çok heyecanlıydı. Babasının gelmesini sabırsızlıkla bekliyordu, fakat saatler bir türlü geçmek bilmiyordu. Şaşırdınız değil mi? Evet Mert, annesinden bazı saatleri öğrenmişti. Saatin üzerindeki küçük ok akrep, büyük ok ise yelkovandı. Akrep en üstte olduğunda Mert okula gidiyor, en altta olduğunda ise babası işten geliyordu. Bunu öğrenmek onun için çocuk oyuncağıydı.

Babası ona bugün bir hediye alacağını söylemişti. Bu hediye ne olabilirdi? Dün geceden beri bunu düşünüyordu. Hiç kimse ona bir ipucu da vermemişti. O da sürekli annesine sorular sorarak hediyenin ne olduğunu bulmaya çalışıyordu.

- Bu bir oyuncak değil mi anneciğim? Çünkü babam benim oyuncakları çok sevdiğimi biliyor. Umarım bu geçen gün gördüğüm rengarenk toptur. Yok, yok, bu bir bisiklet olmalı. Bisikletimin lastiği patlamıştı. Hem de zili eskisi gibi çalmıyordu. Hımm hediye belki de kocaman bir tekne. Böylece parktaki havuzda ben de arkadaşlarım gibi teknemi yüzdürebilirim.

Mert, düşüncelerini nefes almadan annesine sıralarken zil çaldı. Zil henüz ikinci kez çalmadan Mert kapıyı açmıştı bile. Mert kapıyı açar açmaz büyük bir şaşkınlık yaşadı. O da ne! Babasının elinde taşıdığı kocaman kutu ne topa, ne bisiklete, ne de tekneye benziyordu. Bu başka bir şey olmalıydı.

Ayhan Bey, Mert'in heyecanlı halini görünce;

- Dur, dur sabırsızlanma, ceketimi çıkarayım, hemen kutuyu açabiliriz dedi.

Kutu açıldığında kocaman, dev gibi televizyonu gören Mert şaşkınlıkla;

- Aaa babacığım, bize sinemamı aldın? dedi.

Anne ve babası gülerek kutuyu açmaya devam ettiler. Şimdi salondaki eski televizyonları yerinde yoktu. Kutudan çıkan kocaman televizyon onun yerini almıştı. Mert, ben de bunu sinema zannetmiştim deyip kendi kendine güldü.

Yeni televizyonları yarım saat içinde kurulmuştu. Hemen televizyonun karşısına geçti. Bunda çizgi film izlemek çok keyifli olacak diye düşündü.

Evet, gerçekten de öyle oldu. Eve yeni televizyon geleli henüz bir hafta olmuştu, ama okul dışında Mert neredeyse televizyonun başından hiç kalkmıyordu. Okuldan gelir gelmez aceleyle giysilerini odasına çıkarıyor ve televizyonun karşısına geçiyordu. Çizgi filmlerde hiç bitmiyordu ki. Kumanda elinde bir o kanala, bir bu kanala geçiyordu.

Televizyonun karşısında yemek yemek de çok eğlenceliydi. Artık iştahı da artmıştı. Televizyon izlerken sürekli bir şeyler yemek istiyordu. Tabii bunları yaparken dışarıya oyun oynamaya da çıkmamıştı. Bu yüzden en yakın arkadaşı Tolga'yı uzun süredir görmemişti. Birden aklına Tolga'nın kuşu Boncuk geldi. Bu bir muhabbet kuşuydu ve Tolga ona konuşmayı öğretmeye çalışıyordu. Boncuk konuşmayı öğrendi mi acaba diye düşündü. Bunu nereden bilebilirdi ki, uzun süredir o kahverengi koltuktan hiç kalkmamıştı. Tam bu sırada kulağına kuş sesleri geldi.

Cik, cik, cik, cik, cik.

Hemen pencereye koştu. Bu Boncuk olamazdı. Bir sürü kuşun sesi geliyordu. Sesleri takip ettiğinde televizyonda uçsuz bucaksız bir ormanda uçan bir kuş sürüsü gördü. Bu manzara

Mert'i çok üzdü. Oysa şimdi Boncuk'u görmeyi daha çok istiyordu.

Mert televizyonu kapatıp, hemen odasına koştu. Şortunu değiştirip Tolga'yı ziyaret edecekti. O da ne pantolonunun fermuarını bir türlü kapatamıyordu. Birden aklına televizyon karşısında iştahla yediği yemekler geldi. Biraz zorlayınca pantolonunu giymeyi başardı ve hızla kapıya yöneldi. Bu sefer de ayağı bir şeye takılmıştı.

-Of, bütün aksilikler de beni buluyor, bu da ne diye söylendi.

Dikkatlice baktığında ayağına takılan şeyin, o çok istediği ve babasının bir hafta önce aldığı rengarenk top olduğunu gördü. Sabırsızlıkla beklediği topa henüz bir tekme dahi atmamıştı. Mert'e neler olmuştu böyle?

- Hikâye tamamlandıktan sonra "Televizyon Mert'in hayatını nasıl değiştirdi? Mert arkadaşlarını nasıl unuttu? Siz Mert'in yerinde olsaydınız neler yapardınız? Bir düşünceniz eğer karşıdaki kişiyi kıracak şekildeyse onu üzmeden nasıl söylersiniz? Düşüncenizi söyledikten sonra karşıdaki kişiden nasıl bir tepki geleceğini merak eder misiniz? Neden?" soruları sorularak hikâye hakkında tartışılır.
- Çocukların ilgisine göre hikâye çocuklarla birlikte yeniden anlatılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyenin en çok sevdiğin bölümü neresiydi?
- Bu hikâyeyi yeniden anlatsan, bir şey değiştirmek ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hikâyede neler oldu?
- Örnek doğru yanıt: Mert'in babası yeni bir televizyon aldı. Mert de arkadaşlarına ayıracağı vakti televizyon izlemeye ayırdı. Sonra arkadaşlarını ve onlarla geçirdiği zamanları düşündü.
- 2. Soru: Sen Mert'in yerinde olsaydın nasıl davranırdın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Çizgi film izlerken kardeşiniz geldi ve başka bir kanalı açtı. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Kardeşimi incitmeden kanalı benden izin almadan neden değiştirdiğini sorarım. Çünkü o kanalı değiştirmeden önce ben bir program izliyordum. Benden izin alması gerekirdi vb.
- 4. Soru: Öğretmeniniz sınıfta yapmaktan hoşlanmadığınız etkinliğin ne olduğunu sorsa, ona ne söylersiniz. Neden o etkinliği yaparken sıkılıyorsun?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.40

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Sanat

Kavramlar: Kirli-Temiz, Ters-Düz

Etkinlik Adı: Uçuşan Renkler

Materyaller: Renkli gazete ve dergiler, broşürler, afişler ve renkli kağıtlar, makas, yapıştırıcı, kağıt.

Yönerge (O-60): Ali, okula gelirken kazağını ters giymiş. Bu durumda sen olsan ne yaparsın? Ona neler söylersin?

Kazanım 11. Bir konuda karşısındaki kişileri kırmayacak biçimde eleştiri yapabilme

Göstergeler:

11.1. Bir konuyla ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini nazik bir ifadeyle söyler.

11.2. Düşüncelerini söylerken karşısındaki kişiyi incitmeyecek kelimeler kullanır.

11.3. Düşüncelerini söylerken söylediği düşünceyi ifade eden mimikler kullanır.

11.4. Eleştirirken görüşlerinin dikkate alınıp alınmayacağına ilişkin geri bildirim bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çalışma öncesinde ailelerin de desteği ile kolaj tekniği için gerekli malzemeleri temin etmiştir. Çocuklarla birlikte malzemeler masa üzerine yerleştirilir. Çocuklar çalışma alanlarını kendileri belirlerler.

Uygulama Süreci:

- Çocuklara ne yapacakları anlatılarak çalışmalarını yapacakları kağıtlar (beyaz ya da farklı renkte) dağıtılır.
- Çocuklar masa üzerine koyulan malzemelerden isteklerine göre desenler keserler. Bu dergideki bir elbise ya da araba olabileceği gibi yıldız, daire, kare gibi kendi oluşturacakları şekiller de olabilir.
- Çocuklar seçtikleri desenleri bulundukları yerden dikkatli bir şekilde kesip çıkardıktan sonra büyük kağıt üzerine diledikleri gibi yapıştırırlar.
- Bu şekilde her çocuk kendi ormanını, çiftliğini, uzay gemisini kısaca hayal ettiği dünyayı oluşturabilir.
- Çocukların seçtiği desenleri keserken ve yapıştırırken, temiz bir şekilde çalışmalarına ve çevrelerini kirletmemelerine özen göstermeleri sağlanır. Bu şekilde kolaj çalışmasından daha iyi bir sonuç alacakları söylenir.
- Tüm çocuklar çalışmalarını tamamladıktan sonra, yaptıkları ürünleri arkadaşlarına sergilerler. Bunun için çocukların görebileceği bir yere sandalye koyulması yeterlidir.
- Çocuklar sırayla sandalyeye oturarak resimlerini arkadaşlarına gösterirler ve neler yaptıklarını açıklarlar.
- Daha sonra çocuklar arkadaşlarının resimleriyle ilgili olumlu ve olumsuz düşüncelerini belirtirler.
- Eğitimci çocukları gözlemleyerek, onların düşüncelerini arkadaşlarını incitmeyecek şekilde ifade etmelerine rehberlik eder.

- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Yaptığın çalışmanın en çok neresini beğendin/beğenmedin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Arkadaşının resmini eleştirirken nelere dikkat ettin?
- Örnek doğru yanıt: Onu incitmeden söylemeye dikkat ettim.
- 2. Soru: Sınıfta suluboya yaparken arkadaşın koluna çarptı. Su döküldü. O anki düşünceni yüz ifadenle arkadaşına nasıl anlatırsın?
- Örnek doğru yanıt: Üzgün/kızgın olduğumu mimiklerimle belli ederim.
- 3. Soru: Ali saçını kestirmiş. Ali'nin saçını çok beğendin. Bunu Ali'ye nasıl söylersin?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde saçının çok yakıştığını söylerim ve mimiklerimle de ifade ederim.
- 4. Soru: Gökçen gezmeye giderken pembe elbisenin altına kırmızı ayakkabılarını giyinmiştir. Ablası Ayça ise kırmızı ayakkabılarının değil de beyaz ya da pembe ayakkabılarının daha güzel olacağını söyledi. Gökçen, ayakkabılarını değiştirmeye karar verdi. Sen olsaydın ne yapardın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.41

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama

Kavramlar: Duygular

Etkinlik Adı: Bana Dikkatle Bak!

Materyaller (M-7): Resimli kartlar (doğum günü, oyuncağın kırılması, havlayan köpekten korkan çocuk, misafirin gelmesi, düşen çocuk vb. durumlar)

Kazanım 11. Bir konuda karşısındaki kişileri kırmayacak biçimde eleştiri yapabilme

Göstergeler:

11.1. Bir konuyla ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini nazik bir ifadeyle söyler.

11.2. Düşüncelerini söylerken karşısındaki kişiyi incitmeyecek kelimeler kullanır.

11.3. Düşüncelerini söylerken söylediği düşünceyi ifade eden mimikler kullanır.

11.4. Eleştirirken görüşlerinin dikkate alınıp alınmayacağına ilişkin geri bildirim bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci drama çalışmasında kullanılacak kartları bir sepet içerisine daha önceden hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Bir eş bulup koşalım, el ele tutuşalım" diye şarkı söyleyerek çocukların dikkatini çeker ve ikişerli gruplar oluşturmalarını sağlar. Çocuklar ikişerli olarak gruplara ayrılır.
- Çocukların eşleriyle yüz yüze bakacak şekilde karşılıklı durmaları istenir. Ayna oyunu oynanacağı söylenerek oyunun kuralları hatırlatılır. Çocuklardan biri ayna, diğeri aynaya bakan olacaktır. Ayna olan çocuk, aynaya bakan arkadaşının hareketlerini hiç konuşmadan yapacaktır. Bu şekilde çocuklardan sözcükleri kullanmadan birbirinin beden hareketlerini, jest ve mimiklerini taklit etmeleri istenir. Çocuklar bu sırada gözlemlenir.
- Gruplardaki çocukların her ikisi de sırasıyla ayna olduktan sonra oyun son bulur.
- Daha sonra eğitimci, sepet içerisindeki kartları gösterir. İkişerli grup oluşturan çocuklar, sepet içerisindeki kartlardan bir tane seçerler.
- Eğitimci, çocuklardan seçtikleri kartlardaki olayı, sözcüklerle, jest ve mimiklerle canlandırmalarını ister.
- Eğitimci, bir çocukla örnek bir çalışma yapar. Çocuklara sorular sorularak ne yapacaklarını iyice anlamaları sağlanır.
- Daha sonra, çocukların grup arkadaşıyla birlikte seçtikleri kartları dikkatli bir şekilde incelemeleri istenir.

- Her grup, arkadaşlarının görebileceği şekilde kartlarındaki durumu canlandırmaya çalışır (Şaşkın, üzgün, sinirli, mutlu, kızgın...).
- Bu sırada çocukların konuşmalarına uygun beden hareketleri, jest ve mimikler kullanma durumları gözlenir.
- Çalışma sonrası, çocukların yere oturmaları istenir. "Ayna oyununda neler yaptık? Oyun sırasında neler hissettiniz? Arkadaşınızın hareketlerinin aynısını yaparken ne tür sıkıntılar yaşadınız? Seçtiğiniz kart neyi anlatıyordu? Grup arkadaşlarınızla nasıl bir işbirliği yaptınız? Seçtiğiniz karttaki resmi canlandırırken ne tür problemlerle karşılaştınız?, Arkadaşlarınız sizi izlerken neler hissettiniz?" soruları sorularak görüşleri alınır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunda neler yaptın? Başka neler yapabilirdin?
- Bu çalışmada en çok sevdiğin bölüm neresiydi? Neden?
- Kartta verilen durumu canlandırırken neler düşündün? Nasıl davrandın? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ayna oyunumuzu oynarken ne yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlarımızın hareketlerini mimikleriyle taklit ettik.
- 2. Soru: Bir konuyla ilgili olumsuz düşüncelerini söylerken neye dikkat edersin?
- Örnek doğru yanıt: Karşımızdaki kişiyi incitmeden konuşmaya dikkat etmeliyiz.
- 3. Soru: Şeyda ayakkabılarını giymeyi yeni öğrenmiştir. O gün sabah da ayakkabılarını ters giymiştir. Annesi Şeyda'yı üzmeden ayakkabıları ters giydiğini nasıl söylemiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: "Kızım ayakkabılarını çıkartıp tekrar giymeyi denemelisin." demiş olabilir.
- 4. Soru: Ayşen defterini biraz özensiz kullanıyordu. Yazısı da pek okunaklı değildi. Ayşen'in defterini gören arkadaşı Şevval "Arkadaşım defterinin sayfalarının kenarları kıvrılmış ve ne yazdığını okuyamıyorum, defterine ve yazına biraz daha özen gösterirsen iyi olur." der. Sizce Şevval arkadaşına nasıl bir tepkide bulunmuş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Söylediklerinde haklı olduğunu, bundan sonra daha dikkatli olacağını söylerek arkadaşına uyarısı için teşekkür etmiş olabilir.

ETKİNLİK NO: 3.42

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar: Renkler, İçinde-Dışında, Ön-Arka, Altında-Üstünde

Etkinlik Adı: İkiz Kardeşler

Materyaller: Farklı renk ve özellikte kumaşlar, yapıştırıcı, iki tane kraft kağıdı, makas, düğme, kurdele, kalın yün vb. artık materyaller

Yönerge (O-22): Murat, yeni bisikletini arkadaşlarına gösteriyor. Sence arkadaşları ona neler söylemiş olabilir? Bu durumda Murat, arkadaşlarına neler söyleyebilir?

Kazanım 11. Bir konuda karşısındaki kişileri kırmayacak biçimde eleştiri yapabilme

Göstergeler:

11.1. Bir konuyla ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini nazik bir ifadeyle söyler.

11.2. Düşüncelerini söylerken karşısındaki kişiyi incitmeyecek kelimeler kullanır.

11.3. Düşüncelerini söylerken söylediği düşünceyi ifade eden mimikler kullanır.

11.4. Eleştirirken görüşlerinin dikkate alınıp alınmayacağına ilişkin geri bildirim bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden farklı renk ve özellikte kumaşlar, yapıştırıcı, iki tane kraft kağıdı, makas, düğme, kurdele, kalın yün vb. artık materyaller masa üzerine koyarak hazırlık yapar.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar sınıfa geldiğinde masa üzerindeki materyallere dikkatleri çekilir. "Burada neler görüyorsunuz? Bunlarla neler yapabiliriz?" diye sorarak çocukların görüşleri alınır.
- Eğitimci, çocuklara çalışmayı, neler yapacaklarını ve kullanacaklarını kısaca açıklar. Açıklama sonrasında çalışmaya ilişkin çocukların önerileri alınır. Daha sonra kız ve erkek çocuklar içerisinde sayışma yapılarak birer çocuk seçilir.
- Yere bir kraft kağıdı serilerek, seçilen çocuklardan birinin kağıt üzerine sırt üstü yatması sağlanır.
- Yere yatırılan çocuğun modeli kağıt üzerine çıkarılır. Çizimde kurşun kalem kullanılır. Bu şekilde kraft kağıdından hem kız hem de erkek modeli hazırlanmış olunur. Modellerin mümkün olduğunca kalın, dayanıklı bir kağıt ile oluşturulması tercih edilmelidir.
- Kağıt üzerine çizilen modeller, çocuklarla birlikte kesilerek kız ve erkek modelleri tamamlanmış olur.
- Tamamlanan modellere çocuklarla birlikte isim verilir.
- Modeller, çocukların yaşlarına göre masa üzerinde ya da duvara asılarak giydirilmeye çalışılır.
- Modellerin giydirilmesinde çocukların düşünceleri tek tek alınır. Bu süreçte bazı öneriler kabul edilirken, bazı öneriler nedenleri belirtilerek kabul edilmez (Evet Ayşe'ye kırmızı kumaştan etek yapabiliriz. Kumaşımız bunu yapmaya yeter. Ali'nin saçlarını sarı ipten yapamayız. Bu ip saç yapmak için çok ince olur).

- Çocukların dikkate alınmayan düşünceleri için mutlaka geri bildirim verilmesine özen gösterilmelidir.
- Modellerin giysileri tamamlandıktan sonra, çocuklarla birlikte çalışmanın en uygun biçimde nasıl sergilenebileceği tartışılır.
  - Ayşe ve Ali'yi nasıl sergileyebiliriz?
  - Sınıfımızın hangi köşesi onlar için uygun olur?
  - Masa üzerinde kalmaları ne tür sorunlar yaratabilir?
  - Duvara nasıl asabiliriz?
  - Bunun için hangi malzemeler gerekli?
- Çalışma sonrasında "Kraft kağıdı ile neler yaptık? Kız ve erkek modelimizi yaparken başka neler kullandık? Modellerimizin isimlerini nasıl belirledik? Modellerimizi giydirirken nelerden yararlandık? Bu konuda herkes düşüncelerini nasıl belirtti? Modellerimizi sergilemek için ne tür öneriler geldi? Bu önerileri nasıl değerlendirdik? Neden ... yöntemine karar verdik? Modellerimizi sergilerken neler hissettiniz?" gibi sorular sorularak çocukların görüşleri alınır.
- Eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Modeller giydirilirken kendi düşüncelerini belirttin mi? Neler söyledin?
- Bu çalışmanın en çok beğendiğin yönü neydi? Neden?
- Yeniden böyle bir çalışma yapmak ister misin? Yaparken nelere dikkat edersin?
- Bu etkinlikte en beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Modelleri giydirmek için söylediğiniz önerilerden bazıları neden kabul edilmedi?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü bazı önerilerimiz modeller için uygun değildi.
- 2. Soru: Bir arkadaşınız size öneride bulunduğunda ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Önerisiyle ilgili fikrimi söylerim.
- 3. Soru: Sevdiğin bir arkadaşının Cuma akşamı doğum günü kutlaması var. Senin de doğum gününe gelmeni çok istiyor. Fakat o akşam baban şehir dışında olacağından arkadaşının doğum gününe gidemeyeceğini biliyorsun. Bu durumu arkadaşını onu üzmeden nasıl söylersin?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşıma doğum gününe gelmeyi çok istediğimi fakat babamın şehir dışında olması ve kutlamanın akşam yapılması nedeniyle gelemeyeceğimi ve gelemeyeceğim için üzgün olduğumu söylerim.
- 4. Soru: Melih, abisi Semih'le parka gitmek için dışarı çıkar. Parka doğru giderlerken abisi arkadaşlarını görür ve arkadaşları maç yapacaklarını onun da oynamasını istediklerini söylerler. Semih de arkadaşlarıyla maç yapmaya karar verir. Kardeşi Melih'e "ben arkadaşlarımla maç yapacağım o yüzden parka gidemeyeceğiz seni eve götüreyim" der. Melih'in yerinde olsaydınız abinize ne söylerdiniz?
- Örnek doğru yanıt: Bu durumun beni üzeceğini, evde tek başıma canımın sıkılacağını, parkta biraz oynadıktan sonra arkadaşlarıyla maç yapmaya gidebileceğini söylerdim.

ETKİNLİK NO: 3.43

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar: Sağ-Sol, Duygular

Etkinlik Adı: Kendimi Anlatabilirim

Materyaller: Çocukların sınıf içinde en çok sevdiği dört nesne (top, bebek, lego, kukla vb.)

Kazanım 12. Kendisi hakkında yapılan eleştiriye açık olabilme

Göstergeler:

12.1. Kendisiyle ilgili olumlu/olumsuz görüşleri dinler.

12.2. Eleştirileri dikkate aldığını belirten sözlü ya da davranışla geri bildirim verir.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocukların kendilerine ait düşüncelerini arkadaşlarıyla çekinmeden paylaşmaları ve birbirlerini daha iyi tanımaları için çalışma ikinci dönemde gerçekleştirilmelidir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocukların oyun oynamak üzere sınıfın ortasında toplanmalarını sağlar. Bunun için, çocukların sandalyelerini alarak çok geniş bir daire oluşturmalarını ister.
- Tüm çocuklar toplandığında, oyunun özelliklerini kısaca açıklar. Çocuklar, önce sınıf içinden dört nesne seçeceklerdir. Daha sonra, nesneleri elden ele dolaştırırken kendilerinin en beğendikleri-beğenmedikleri/sevdikleri-sevmedikleri, arkadaşlarının en beğendikleri-beğenmedikleri davranışlarını söyleyeceklerdir.
- Bu kısa açıklamadan sonra çocuklarla birlikte, sınıf içinden en çok sevilen ve elden ele dolaştırılmaya uygun dört nesne seçilir.
- Eğitimci seçilen nesnelerden birini eline alır ve "Şimdi bu topu elden ele dolaştıracağız. Top kimin elindeyse o çocuk en beğendiği davranışını söyleyecek. Sonra topu sağında oturan arkadaşına verecek. Bu sefer top elinde olan çocuk, en beğendiği davranışını söyleyecek. Bu şekilde top tüm çocukları dolaşmış olacak. Şimdi ben başlıyorum; "Ben güler yüzlüyüm/ben çok sabırlıyım/ben çok yardım severim" vb. Evet en beğendiğim davranışımı söylediğime göre topu sağımda oturan arkadaşıma verebilirim." der.
- Bu şekilde tüm çocuklar en beğendikleri davranışlarını söylerler.
- Eğitimci, çocukların aynı şeyleri söylediğini fark ederse "Başka hangi davranışın olabilir?" şeklinde yönerge verebilir.
- Toptan sonra ikinci nesne alınır. Bu sefer herkes nesneyi solundaki arkadaşına verecek ve en beğenmediği davranışını söyleyecektir.

- Daha sonra çocuklar ikili gruplara ayrılacaktır. Her çocuk, eşine onun en beğendiği davranışını, daha sonra da en beğenmediği davranışını söyleyecektir. Eğitimci bu sırada çocukların kendilerine yapılan eleştiriye nasıl tepkiler verdiğini gözlemleyecektir (Senin en beğendiğim davranışın yardımsever olman, ama en beğenmediğim davranışın parmak kaldırmadan konuşman vb.).
- Oyun sırasında çocukların kendi özelliklerine ait düşüncelere gösterdikleri tepkiler gözlenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Arkadaşların seninle ilgili görüşlerini söylerken neler hissettin, sevindin mi, üzüldün mü?
- Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Top ile nasıl bir oyun oynadık?
- Örnek doğru yanıt: Elden ele geçirerek birbirimiz hakkındaki düşüncelerimizi söyledik.
- 2. Soru: Arkadaşınız olumlu/olumsuz özellikleri ile düşünceleri dinlerken nasıl tepki verdiler?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arda yeni oyuncak arabasını arkadaşı Tunç'a gösterdi. Tunç da arabasının rengini beğenmediğini söyledi. Arda Tunç'un bu sözleri karşısında nasıl cevap vermiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde "ben bu rengi sevdiğim için almıştım, sen hangi rengi seviyorsun?" demiş olabilir.
- 4. Soru: Özlem Esin'e onu çok sevdiğini, çok güzel olduğunu, yardımsever olduğunu fakat oyuncaklarını onunla paylaşmadığı için çok üzgün olduğunu söyler. Sen Özlem'in yerinde olsan ne yapardın?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımın hakkımda yaptığı yorumlar için ona teşekkür ederim. Eleştirisi hakkında da düşünürüm ve hatam varsa düzeltmeye çalışırım.

ETKİNLİK NO: 3.44

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Aile Katılımı

Kavramlar: Doğru-Yanlış

Etkinlik Adı: Eleştiriye Açığım

Materyaller: Haber Mektubu

Yönerge (O-23): Ayşe, Selin ve Mert konuşuyorlar. Ayşe bugün saçlarına kırmızı bir taç takmış. Selin, tacın ona çok yakıştığını söyledi. Ayşe, ona ne söyleyebilir? Sen olsaydın ne söylerdin/ne yapardın? Mert ise tacın rengini beğenmediğini söyledi? Ayşe, Mert'e ne söyleyebilir? Sen olsaydın ne söylerdin/ne yapardın?

Kazanım 12. Kendisi hakkında yapılan eleştiriye açık olabilme

Göstergeler:

12.1. Kendisiyle ilgili olumlu/olumsuz görüşleri dinler.

12.2. Eleştirileri dikkate aldığını belirten sözlü ya da davranışla geri bildirim verir.

Öğrenme Süreci:

- Gün içerisindeki etkinliklerde çocukların eleştiriler karşısındaki tepkileri gözlenerek notlar alınır.
- Ailelere gönderilen haber mektubu ile çocukların eleştiriler karşısında evde sergiledikleri davranışları ve ailelerin bu konudaki düşünceleri alınır.

Sevgili Aile/Anne Baba,

Okul ortamında gerçekleştirdiğimiz tüm etkinliklerde çocuklarımızın sergiledikleri davranışları gözlemliyor ve çocuklarımızın diğer arkadaşlarından farklı, onlara özel tüm davranışlarını kaydetmeye çalışıyoruz. Bu kayıtlar hem onları daha iyi tanımamıza hem de daha işlevsel ve etkili eğitim programları hazırlamamıza yardımcı oluyor.

Bu haber mektubu aracılığı ile sizlerden de çocuğunuza ilişkin bazı özel bilgiler almak istiyoruz. Vereceğiniz bilgiler sayesinde çocuklarımızın eğitiminde ev ve okul etkileşimini güçlendirmeyi hedefliyoruz.

Bu nedenle çocuğunuzun gün içerisinde evde yaptıklarını düşünerek aşağıdaki soruları cevaplamanız bizi mutlu edecektir. Saygılarımla

Sınıf öğretmeni

- Evde ne tür işlerde ona sorumluluk veriyorsunuz?

.....

.....

.....

- Evde neleri yapmaktan çok hoşlanıyor?

.....

.....

.....

- Evde yapmaktan hoşlanmadığı şeyler/işler neler?

.....

.....

.....

.....

- Hoşlanmadığı işleri yapmasını istediğinizde nasıl tepki veriyor?

.....

.....

.....

.....

- Yaptığı işleri/yaptıklarını eleştirdiğinizde nasıl tepki veriyor?

.....

.....

.....

.....

- Bir şeyi yapmamasını istediğinizde nasıl tepki veriyor?/
  Bir şeyi nedenini söyleyerek yapmamasını istediğinizde nasıl tepki veriyor?

.....

.....

.....

.....

- Sizden neden yapmaması gerektiğine ilişkin bir açıklama bekliyor mu?

.....

.....

.....

- Sizin öneri ya da eleştirilerinizi dikkate alıyor mu?

.....

.....

.....

.....

- Öneri ya da eleştirilerinizi dikkate aldığını nasıl anlıyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

- Siz, onun öneri ve eleştirilerini dikkate alıyor musunuz?

.....

.....

.....

.....

- Öneri ve eleştirilerini dikkate aldığınızı ona nasıl belirtiyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

- Onun öneri ve eleştirilerini dikkate aldığınızda nasıl bir tutum sergiliyor?

.....

.....

.....

.....

- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Evde annenin ve babanın hangi isteklerini yerine getirirsin?
- Evde annen ve babanın senin hangi isteklerini yerine getirirler?
- Annen ve baban bir şey yapma konusunda sana önerilerde bulunurlarsa ne hissedersin, ne yaparsın?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ali'nin saçlarını kestirdiğini gören arkadaşı saçının çok yakıştığını söyler. Bu durumda Ali arkadaşına ne yapar?
- Örnek doğru yanıt: Mutlu olur ve arkadaşına teşekkür eder.
- 2. Soru: Bir arkadaşınız sizinle ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini söylerken ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımı dinlerim söylediklerine karşı bende düşüncelerimin ne olduğunu nazik bir şekilde açıklarım.
- 3. Soru: Bulut oyuncaklarını arkadaşları ile paylaşmaktan hoşlanmıyor. Bunu fark eden Kutay arkadaşına bunun doğru bir davranış olmadığını anlatıyor. Bunun üzerine Bulut arkadaşına ne söylemiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Kutay'ın söylediklerini dinleyerek yaptığının doğru bir davranış olmadığını kabul ederek arkadaşına uyarıda bulunduğu için teşekkür eder.
- 4. Soru: Şenay dışarıda yağmur yağdığını gördüğü halde okula giderken şemsiyesini yanına almıyor. Okula geldiğinde yağmurda ıslandığından dolayı üşüyor ve hapşırmaya başlıyor. Şenay'ın bu durumunu gören arkadaşı Asmin ile Şenay arasında nasıl bir konuşma geçmiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Asmin arkadaşını yağmurda şemsiyesiz dışarı çıkmaması konusunda uyarmış olabilir. Arkadaşı da yaptığının hatalı bir davranış olduğunu kabul etmiştir.

3.

ARKADAŞLIK BECERİLERİ

ETKİNLİK NO: 3.45

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Oyun ve Hareket, Drama

Kavramlar: Mutlu-Üzgün-Kızgın-Korkmuş-Şaşkın

Etkinlik Adı: Haydi Beni Anla

Materyaller (M-37): Resimli kartlar; kedisi ağaçta mahsur kalan bir kız çocuğu, salıncakta sallanan erkek çocuğu, yaptığı resmin üzerine su dökülen bir kız çocuğu, köpeğini gezdirirken tasması elinden kayan teyze, yangın söndürmeye çalışan bir itfaiyeci, hırsız kovalayan polis.

Korku, hayret etme, şaşkınlık, mutluluk, kızgın, ağlama yüz ifadelerine ilişkin resimli kartlar, sepet.

Kazanım 1. Arkadaşlarının duygularını anlayabilme

Göstergeler:

1.1. Arkadaşının mimiklerine göre duygu durumunu söyler.

1.2. Arkadaşının beden diline göre duygu durumunu söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci yüz mimikleri ile ilgili resimli kartları masanın üzerine arkası kapalı şekilde yerleştirir. Resimli kartların bir yüzü beyaz renkte olacaktır. İçi boş sepeti de masanın üzerine koyar. Sınıftaki minderleri uygun şekilde düzenler. Minderlerin hemen karşısına tüm çocukların görebileceği şekilde bir adet sandalye koyar. Minderler masadan uzak bir yere yerleştirilir. Eğitimci, kedisi ağaçta mahsur kalan bir kız çocuğu, salıncakta sallanan erkek çocuğu, yaptığı resmin üzerine su dökülen bir kız çocuğu, köpeğini gezdirirken tasması elinden kayan teyze, yangın söndürmeye çalışan bir itfaiyeci, hırsız kovalayan polis fotoğraflarını, slayt gösterisi olarak bilgisayarda hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklardan minderlere oturmalarını ister.
- Eğitimci, çocuklara oyun oynayacaklarını söyleyer ve oyunu anlatır. Eğitimci çocuklara "Çocuklar şimdi sıranın en başında oturan arkadaşınız ile oyunumuz başlayacak. Sonrasında sıra ile kalkmaya devam edeceksiniz. Ayağa kalkan çocuk masaya doğru yürüyecek. Masanın başına geldiğinde istediği bir kartı seçecek ve hiç kimseye göstermeden ters çevirecek. Seçtiği resimli kartta gördüğü yüz ifadesini unutmayacak. Seçtiği kartı bana gösterdikten sonra üzerindeki resim görünmeyecek şekilde masanın üzerindeki sepetin içerisine koyacak. Arkadaşlarının karşısındaki sandalyeye oturarak, seçtiği karttaki yüz ifadesini mimiklerini kullanarak anlatmaya çalışacak." der. Bir deneme yapılarak oyunun anlaşılıp anlaşılmadığından emin olunur.

- Minderin başında oturan çocuk ile oyun başlatılır. Kartı alan çocuk ters şekilde masanın üzerine koyar ve bu resimdeki yüz ifadesini arkadaşlarına mimikleriyle gösterir. Çocuklar yüz ifadelerini doğru tahmin ettikleri takdirde eğitimci "Çocuklar biz hangi durumlarla karşı karşıya geldiğimizde yüzümüz bu hale gelir?" sorusunu sorar. Çocuklardan gelen cevaplar dinlenir.
- Çocuk mimikleri ile yüz ifadesini anlatırken, diğer çocuklar bilemediği takdirde eğitimci "Sizce arkadaşınızın yüzü tam olarak nasıl görünüyor? Kaşları nasıl görünüyor? Dudakları nasıl görünüyor? Gözleri nasıl görünüyor? Çocuklar acaba biz hangi durumlarla karşı karşıya geldiğimizde yüzümüz bu hale gelir?" gibi sorular sorarak çocuklara ipucu verir.
- Etkinliğe tüm çocukların sırası ile masadan birer adet kart seçerek mimikleri ile yüz ifadelerini anlatmaları şeklinde devam edilir.
- Etkinlik sonrasında eğitimci "Çocuklar şimdi size yüz ifadeleri ile ilgili bazı fotoğraflar göstereceğim." der. Sırası ile hazırladığı fotoğrafları çocuklara gösterir. Her fotoğraf ile ilgili çocuklara "Fotoğrafta neler görüyorsunuz? Fotoğrafta kimler var? Ne yapıyorlar? Fotoğraftaki kişinin vücudu nasıl görünüyor? Acaba bu durumda ne hissediyor olabilir?" sorularını sorar. Çocukların fotoğraflardaki kişilerin beden duruşu ve yüz ifadelerine dikkat çekerek duygu durumlarını tahmin etmelerine fırsat verilir.
- Çocukların tahmin edemediği durumlarda eğitimci "Aynı durumda sen olsan kendini nasıl hissederdin?" gibi sorular sorarak ipucu verir.
- Resimler tekrar gösterilirken tüm çocukların ayağa kalkması ve resimdeki kişinin taklidini yapması istenir. Örneğin; resimdeki çocuğun dondurması yere düşmüştür, çocuklar onun beden duruşunu gösterip yüz ifadesini takınırlar.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugün çalışmada en çok ilgini çeken ne oldu? Neden?
- Yeniden böyle bir çalışma yapsan neyi bir daha yapmak istersin/istemezsin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Seçtiğin kartta hangi yüz ifadesi vardı?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Sınıfa geldiğinizde yeni bir arkadaşınızın geldiğini görürseniz nasıl bir yüz ifadeniz olur?
- Örnek doğru yanıt: Şaşkın bir yüz ifadem olur.
- 3. Soru: Ayşe okuldan eve geldikten sonra odasına gitti. Odasında gördüğü bir şeyden dolayı önce şaşırdı sonra da çok mutlu oldu. Acaba Ayşe odasında ne görmüş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Annesi/babası ona bir oyuncak/hediye almış olabilir.
- 4. Soru: Annesi Ali'ye havanın çok güzel olduğunu yemeğini yedikten sonra parka gidebileceklerini söyledi. Ali hemen yemeğini yedi ve annesiyle evden çıktılar. Evden daha uzaklaşmadan birden yağmur yağmaya başladı. Annesi yağmur yağarken parka gitmenin doğru olmadığını söyledi ve evlerine döndüler. Bu örnekte Ali hangi yüz ifadelerini göstermiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Parka gideceği için mutlu, yağmur yağmaya başladığı zaman şaşırmış ve eve geri dönmek zorunda kaldıklarında da üzgün yüz ifadeleri göstermiş olabilir.

ETKİNLİK NO: 3.46

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Mutlu-Üzgün

Etkinlik Adı: Küçük Hâkimler

Materyaller (M-38): Durum Kartları (Ali anasınıfında ellerini yıkamak için sıraya girer. Ayşe daha sonra gelmesine rağmen Ali'den önce ellerini yıkar. Ahmet oyuncağıyla oynarken Aslı oyuncağını elinden çeker. Ahmet oyuncağını vermek istemez. Ercan kendi oynadığı oyuncakları toplamak istemez. Eğitimci de Ata'nın toplamasını ister. Arda daha önce gelir ve sandalyesine oturur. Efe arkadaşının o sandalyeye kendisinin oturmak istediğini söyler. Resimler (Hâkim, mahkeme salonu, avukatlar), durum kartları, hâkim cübbesi (Sanat etkinliklerinde daha önceden yapılabilir).

Yönerge (O-75): Resmi dikkatli bir şekilde incele. Resimde neler oluyor? Neden çocuklardan biri üzgün? Haksızlık olduğunu düşündüğün durumu düzelterek resmi tamamla.

Kazanım 2. Başkalarının haklarını koruyabilme

Göstergeler:

2.1. Başkalarına haksızlık yapıldığını söyler.

2.2. Haksızlık yapanı sözel olarak uyarır.

2.3. Başkalarının hakkını savunurken sakin davranır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Çocukların oturmaları için minder veya sandalyeler yarım daire şeklinde hazırlanır. Eğitimci çocukların rahatlıkla görebileceği bir yere oturur.

Uygulama Süreci:

- Çocuklar sınıfa geldiğinde birlikte sınıf gezilerek farklı neler olduğuna dikkat çekilir. Hakim cübbesi gösterilir ve çocuklara bunun ne olduğu, kimin giydiği, bu kişinin ne iş yaptığı sorulur. Çocukların cevapları alınır.
- Daha sonra çocukların minder ya da sandalyelere oturmaları istenir. "Çocukların hâkim kimdir? Hâkim ne giyer? Ne iş yapar?" diye sorar. Çocuklara hâkim ile ilgili resimleri gösterir ve ne iş yaptığını çocuklarla birlikte sohbet şeklinde konuşur.
- Eğitimci "Şimdi hepimiz birer hâkim olalım ve cübbelerimizi giyelim" der. Eğer cübbe sağlanamamışsa giyiyormuş gibi yapmaları istenir.
- Çocuklar hâkim cübbelerini giydikten sonra her çocuğa bir gülen yüz ve bir üzgün yüz bulunan kartlar verilir.
- Eğitimci, çocuklara bazı olaylar anlatacağını söyler. Bu olaydaki kişilerin haklı ise gülen yüz, haksız ise üzgün yüzü kaldırarak karar verebileceklerini söyler.
- Kartları kaldıran çocuklara neden bu kararı verdikleri sorulur.
- Eğitimci olayları anlattıktan sonra olaydaki kişilerin isimlerini tek tek söyler.

Durum Kartları

- Ali anasınıfında ellerini yıkamak için sıraya girer. Ayşe daha sonra gelmesine rağmen Ali'den önce ellerini yıkar.
- Ahmet oyuncağıyla oynarken Aslı oyuncağını elinden çeker. Ahmet oyuncağını vermek istemez.
- Ercan kendi oynadığı oyuncakları toplamak istemez. Eğitimci de Ercan'ın toplamasını ister.
- Arda daha önce gelir ve sandalyesine oturur. Efe arkadaşının o sandalyeye kendisinin oturmak istediğini söyler.

- Verilen durumlar, iki çocuğun resimdeki olayı canlandırması ve bir çocuğun hakim olarak aldığı kararı açıklaması şeklinde dramatize edilir. Daha sonra oyuncular hakimin kararına uygun davranarak yeniden durumu canlandırırlar. Eğitimci, böyle bir durumda nasıl karar vereceklerini tüm gruba sorar. Çocukların hakim olarak sırasıyla kararlarını dinler. Yaşananlar grup tarafından tartışılır.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.
- Çocuklar, çalışmalarını bitirdikten sonra eğitimci, başkalarına haksızlık yapıldığında bunun söylenmesi gerektiğini vurgular (Örneğin herkese eşit dağıtılacağını, çocuğun tabağına konmadığı için haksızlık yapılmış gibi ifadelerle açıklayacak).

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu etkinlikte en çok beğendiğin bölüm neresiydi? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hakimin görevi nedir?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Hakim olduğunuzda hangi durumlarda gülen yüz, hangi durumlarda ise üzgün yüz ifadelerini kullandınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arda yeni boyalarıyla resim yaparken arkadaşı Samet, Arda'nın elinden boyasını aldı. Siz de orada olsaydınız Samet'e ne söylerdiniz?
- Örnek doğru yanıt: Sakin bir şekilde yaptığının yanlış bir davranış olduğunu, Arda'nın kalemini geri vermesi gerektiğini söylerim.
- 4. Soru: Arkadaşlarınızla bir oyun oynayacaksınız. Oyunda ebenin kim olduğunu belirlemek için sayışmaca yaptınız ve Sude'nin ebe olması gerekti. Fakat Sude ebe olmayı kabul etmedi. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Sude'ye sayışmaca sonucuna göre ebe olması gerektiğini, ebe olmayacağım diyerek haksızlık yaptığını nazik bir şekilde anlatırım.

ETKİNLİK NO: 3.47

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Uzak, Çabuk

Etkinlik Adı: Devler Ülkesine Ziyaret

Materyaller: Kutu, ilaç şişesi (İyi bir şekilde temizlenmiş)

Yönerge (O-76): Noktaları birleştirerek resmi tamamla.

Kazanım 3. Arkadaşlarının fikirlerine uygun tepki verebilme

Göstergeler:

3.1. Arkadaşlarının fikirlerini dinler.

3.2. Arkadaşlarının fikirlerine katıldığını ya da katılmadığını nazik söz ve mimiklerle ifade eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Etkinlik öncesi, sınıfın ortasındaki sandalye, masa gibi fazla eşyalar kaldırılarak geniş bir alan oluşturulur. Eğitimci, kullanacağı kutuyu masaya koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, kutuyu çocuklara göstererek "Bakın elimde ne var?" diye sorarak dikkatlerini çeker. Çocukların yerlerine oturmalarını ister.
- Çocuklar yerine oturduktan sonra "Bu kutuyu çok kısa sürede, çabucak ilaca ihtiyacı olan çocukların olduğu uzak bir ülkeye götürmemiz gerekiyor. İçinde hasta olan çocukları iyileştirmek için çok önemli bir ilaç var. Ama bu ülke çok uzakta. Bu ülkeye nasıl gidebiliriz? Bu konuda fikri olan var mı?" şeklinde sorar.
- Çocukların düşünceleri dinlenir. Tüm çocuklar ilacı uzak ülkeye götürmek için fikirlerini söyler ve arkadaşlarının fikrine katılıp katılmadıklarıyla ilgili görüş bildirirler.
- Daha sonra ortak bir karar vererek bu uzak ülkeye ilacı nasıl götüreceklerini canlandırırlar.
- Çocuklar, adı geçen ülkeye geldiklerinde eğitimci oradaki sorumlu bir kişi (doktor) rolüne girer. İlacın kutusunu açar ve bu kadar kısa sürede getirdikleri için çocuklara teşekkür eder. Bu ilacı nasıl getirdiklerini sorar. Bunun kimin fikri olduğunu öğrenmek ister.
- Eğitimci, çocukların canlandırdığı hikâyeyi baştan sona anlatır.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu etkinlikte en beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?
- Hikâyenin neresini değiştirmek isterdin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: İlacın götürülmesi için nasıl bir fikir önerdin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Hangi arkadaşının fikrini daha çok beğendin? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Ela ve Lale oyuncak bebeklerini yıkamak istiyorlar. Nerede yıkayacaklarını bulamıyorlar. Ela "Banyodaki lavaboda yıkayabiliriz." diyor. Sence Ela'nın söylediği yer olabilir mi? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Arkadaşlarınla arabalarınızı yarıştırmak istiyorsunuz. Ceyhun bahçedeki çimlerin üzerinde yarıştırabileceğinizi söylüyor. Fakat çimlerin üzerinde bazı yerlerde çiçekler var. Ceyhun'a ne dersin?
- Örnek doğru yanıt: Orada araba yarıştırmamızın uygun olmadığını, çünkü çiçeklere zarar verebilceğimizi söylerim.

ETKİNLİK NO: 3.48

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Drama

Etkinlik Adı: Hayvanlar Arkadaşımız

Kavramlar: Parça-Bütün

Materyaller (M-39): Dört parçaya bölünmek üzere hazırlanmış ayı, penguen, kartal, maymun resmi. Hayvan kostümleri ve başlıkları, ritmik müzik.

Kazanım 4. Bir iş ya da görev için arkadaşlarıyla işbirliği yapabilme

Göstergeler:

4.1. Arkadaşlarıyla işbirliği yapmaya istekli olur.

4.2. Arkadaşları ile grupta iş bölümü yapar.

4.3. Aldığı sorumluluğu yerine getirir.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocukların rahatlıkla hareket edebileceği şekilde sınıfın ortasındaki fazla eşyaları kenara çekerek geniş bir alan oluşturur. Elindeki torbaya yarım kalmış hayvan resimlerini koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci çocuklara, elindeki torbayı gösterir ve çocukların sırayla bir kart seçmesini ister. Çocuklar seçtikleri kartları boyunlarına asarlar.
- Eğitimci müziği açar ve herkesin ritim eşliğinde istediği gibi dans edebileceğini söyler.
- Bir süre sonra müziği durdurur ve herkesin boynunda asılı olan hayvan parçalarının diğer kısımlarını bulmalarını ister. Bunun için arkadaşlarıyla kartlarını karşılaştırabileceklerini söyler.
- Tüm çocuklar, dörderli şekilde hayvan resimlerini tamamladıktan sonra, eğitimci doğru parçaları bulup bulmadıklarını kontrol eder.
- Gruplar, hangi hayvanın oluştuğunu söyler. Daha sonra dörderli gruplar hayvan resimlerini alarak ayrı köşelere giderler.
- Eğitimci, grupların yanına tek tek giderek gruplardan, "Resimdeki hayvanın nerede yaşadığı, neler yaptığı, ailesinin ve arkadaşlarının olup olmadığı" hakkında fikir üretmenlerini ister.
- Çocuklar farklı hayvan kostümleri ve başlıklarını kullanarak, grup olarak hayvanların yaşamını canlandırırlar.
- Çalışma sonrası neler yaptıkları, rollere nasıl karar verdikleri, neleri canlandırdıkları ve neden böyle yapmak istedikleri gibi sorular sorularak değerlendirme yapılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Çalışmada sana verilen rolü beğendin mi, beğenmedin mi? Neden?
- Çalışmayı yeniden yapmak ister misin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Arkadaşlarınla birlikte hangi hayvanın resmini oluşturdunuz?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Sendeki kartın diğer parçalarını bulmak için ne yaptın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arkadaşın Aslı ile birlikte doğum günü yaklaşan bir arkadaşınıza sürpriz bir hediye hazırlamaya karar verdiniz. Aslı ile nasıl bir iş bölümü yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Öğretmenin arkadaşlarınla birlikte taşıtlar albümü oluşturmanızı istedi. Albümü oluşturabilmek için neler yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Önce kimin hangi malzemeyi getireceğini konuşuruz. Herkesin görev dağılımı yapıldıktan sonra gerekli malzemeleri getirmeyi unutmamız gerektiği konusunda birbirimize hatırlatmalarda bulunuruz.

ETKİNLİK NO: 3.49

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Müzik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Sihirli Uğur Böceği

Materyaller (M-40): Uğur böceği resmi.

Kazanım 5. Arkadaşlarının yaptıklarını takdir edebilme

Göstergeler:

5.1. Arkadaşları başarı gösterdiğinde fark eder.

5.2. Başarılarından dolayı arkadaşlarına beğenisini söyler.

5.3. Arkadaşlarına yönelik beğenisini ifade ederken beden diliyle sözlerini destekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, ortadaki eşyaları kenara çekerek sınıfı çocukların rahatlıkla hareket edebilecekleri şekilde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklara "Çubukla dokunduğum çocuk gelip sınıfın ortasında halka oluşturacak, dokunduğum her kişi halkaya dahil olacak." denerek çubukla çocuklara dokunulur ve çocukların sınıfın ortasında bir halka olmaları sağlanır.
- Eğitimci, elindeki uğur böceği çubuğunu gösterir. "Uğur böceği çubuğunu kullanarak bir oyun oynayacağız. Bu sihirli uğur böceği çubuğu dokunduğumuz kişinin en iyi özelliklerini gösteriyor." der.
- Eğitimci, "Müziği açtığımda müzik eşliğinde istediğiniz gibi dans edebilirsiniz. Ancak müzik durduğunda hiç kımıldamadan olduğunuz yerde donmanızı istiyorum." der.
- Eğitimci, müzik durduğunda ilk olarak kendi sihirli uğur böceği çubuğuyla bir çocuğa dokunur ve ritimli bir şekilde "Arkadaşına yardım etmen çok güzel bir davranış, tebrik ederim." diyerek o çocuğun iyi bir özelliğini söyler.
- Eğitimci, kendisinin söylediği bu sözlere çocuğun nasıl karşılık verebileceğini sorar ve karşılık vermesini bekler.
- Daha sonra eğitimcinin iyi özelliklerini dile getirdiği çocuk sihirli uğur böceği çubuğunu alır ve müzik eşliğinde tekrar dans ederler.
- Müzik durduğunda çocuk istediği bir arkadaşına sihirli uğur böceği çubuğuyla dokunur ve kendi oluşturduğu bir ritimle ya da hareketle o çocuğa ait iyi özelliklerini söyler. Örneğin; "Bugün oyuncağını benimle paylaştığın için teşekkür ederim." der.
- Eğitimci, her çocuğun farklı şeyler söylemesi için "Arkadaşlarımızın başka hangi iyi özellikleri olduğunu düşünelim ve bir özelliğini söyleyelim." der.
- Etkinlik tüm çocuklar birbirlerine iyi özelliklerini söyleyinceye kadar devam eder.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Uğur böceği çubuğunu beğendin mi? Neden? Başka nasıl bir özelliği olmasını isterdin?
- Uğur böceği çubuğunu kullandığında neler oldu? Kendini nasıl hissettin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Uğur böceği çubuğu sendeyken arkadaşına ait hangi özelliği söyledin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya doğru cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Bugün arkadaşlarımızın hangi özelliklerini öğrendik?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arkadaşın Vildan katıldığı bir resim yarışmasında birinci oldu? Arkadaşınla karşılaşınca ona ne söylersin.
- Örnek doğru yanıt: Resim yarışmasındaki başarısından dolayı çok sevindiğimi söylerim ve tebrik ederim.
- 4. Soru: Sencer birinci sınıf öğrencisidir. Sınıftaki diğer arkadaşlarından önce okumayı öğrenmiştir. Arkadaşı Eren'de bu duruma çok sevinmiştir. Bunu Sencer'e nasıl gösterir?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşına sarılıp, tebrik ettiğini söyleyerek gösterebilir.

ETKİNLİK NO: 3.50

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Drama, Müzik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Hızlı-Yavaş, Yüksek-Alçak

Etkinlik Adı: Bilgisayar Açılıyor

Materyaller: Sınıfta bulunan çelik üçgen, zil, ritim sopası gibi ritim araçları

Yönerge (O-77): Arkadaşların seni aşağıdaki etkinliklere davet ediyor. Tercih ettiğin etkinliği yuvarlak (O) içine al. Neden o etkinliği seçtiğini açıkla.

Kazanım 6. Akran gruplarına katılabilme

Göstergeler:

6.1. Akran gruplarını gözlemler.

6.2. Katılmak istediği akran grubunu seçer.

6.3. Akranlarıyla yakınlık kurar.

6.4. Akran grubuna katılma isteğini ifade eder.

6.5. Akran grubu kendisine katılmayı teklif ettiğinde kabul eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocukların hepsine yetecek kadar ritim araçlarını müzik köşesine koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, ritim araçlarından birini çalarak çocukların dikkatini çeker ve "Hikâye zamanı, hikâye dinlemek için yerimize oturalım" der. Çocuklar yerlerine oturduktan sonra bir hikâye anlatacağını söyler ve ritim araçlarını kullanarak hikâyeyi anlatır.

Hikâye

Bilgisayarımız Açılıyor

Efe, o gün evde oyun oynuyordu. Birden kapı zilini **(zil)** duydu. Koşarak kapıyı açmaya gitti. Kapıdaki postacıydı. Postacı, Ege'ye bir kutu getirdiğini söyledi. Efe, koşarak odasında ders çalışan abisini çağırdı. Kutuyu postacıdan abisi aldı ve Efe'ye verdi. Efe kutuyu aldı ve teşekkür etti.

Efe heyecanla "Ne kadar büyük bir kutu!" dedi. Kutuyu açması için abisine ısrar etti. Birlikte kutuyu açtılar. Kutunun içinden bir bilgisayar çıktı. Efe ve abisi bilgisayar kullanmayı biliyorlardı. Düğmesine basarak bilgisayarı açtılar. Bilgisayardan 'bib bib bib' (çelik üçgen) gibi sesler geldi. Efe klavyenin tuşlarına (ritim sopaları) basmaya başladı. Sonra merakla ekrana baktı. Birden bir müzik sesi geldi. Abisiyle birlikte şarkı söylemeye başladılar.

- Eğitimci, çocuklara hikâyede neler olduğunu ve hangi sesleri duyduklarını sorar.
- Çocukların cevaplarını dinledikten sonra "Şimdi hikâyemizi yeniden anlatırken, benzer sesleri bu ritim aletleri ile çıkaralım." der.
- Eğitimci, çelik üçgen, zil ve ritim sopalarını üç çocuğa verir. Hikâyenin yeniden anlatılması esnasında bu çocuklar ilgili yerlerde müzik aletleriyle sesler çıkarırlar.
- Daha sonra, tüm çocuklara müzik köşesinden birer ritim aleti almaları söylenir.
- Eğitimci, çelik üçgen, zil ve ritim sopaları verdiği çocukların kendi gruplarını oluşturmalarını ister. Böylece üç ayrı grup oluşturulmuş olur.
- Eğitimci, her grubun kendi aralarında ortak bir ritme karar vermelerini ister. Hikâye bir kez daha anlatılırken her bir sesi, bir grup ritim araçlarıyla çalar. Örneğin; Birden kapının zilini duydu (İlk grup belirlediği ritmi ritim aletleriyle çalar).
- Hikâyenin bitiminde aşağıdaki şarkıyı hep birlikte ritim aletleriyle ritim tutarak söylerler.

Şarkı

Kapı çalar zır zır zır
Bilgisayar açılır bib bib bib
Tuşlar taka taka taka
Zır zır zır
Bib bib bib
Taka taka taka

- Şarkı ilgiye göre birkaç kez tekrar edilir. Çalışma sonunda çocukların ritim aletlerini müzik köşesine koymaları istenir.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Çalışmada kullandığın ritim aletini beğendin mi? Neden?
  Başka hangi ritim aletini kullanmak isterdin?
- Şarkının en çok sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Müzik aletleriyle yapılan çalışmayı yeniden yapmak ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Çalışmada birlikte çalışmak istediğin grubu nasıl seçtin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Gruba isteyerek mi katıldın? Hangi grupta olmak isterdin? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arkadaşlarınla birlikte en çok ne yapmaktan hoşlanırsın? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Şeyma yeni taşındıkları evin penceresinden dışarı bakıyordu. Hava çok güzeldi ve çocuklar apartmanın bahçesinde oynuyorlardı. Şeyma da annesinden dışarı çıkmak için izin aldı ve oyun oynayan çocukların yanına gitti. Sizce Şeyma oyuna katılmak için ne yapmalı?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlarıyla selamlaşıp, tanımadığı çocuk/çocuklar varsa önce onlarla tanışmalı ve oynadıkları oyuna katılmak istediğini söylemeli.

ETKİNLİK NO: 3.51

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Müzik

Etkinlik Adı: Ahtapot Arkadaşımız

Kavramlar: Sayılar

Materyaller (M-13): Üç adet ahtapot resmi

Yönerge (O-30): Resimdeki ahtapot arkadaşlarıyla oyun oynamaktan çok hoşlanıyor. Ahtapotun kollarının karşısına arkadaşlar çiz. Hangi oyunu oynadıklarını söyle.

Kazanım 6. Akran gruplarına katılabilme

Göstergeler:

6.1. Akran gruplarını gözlemler.

6.2. Katılmak istediği akran grubunu seçer.

6.3. Akranlarıyla yakınlık kurar.

6.4. Akran grubuna katılma isteğini ifade eder.

6.5. Akran grubu kendisine katılmayı teklif ettiğinde kabul eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, sınıfı çocukların rahatlıkla hareket edebileceği bir şekilde düzenler. Ahtapotları sınıfın ortasına, çocukların rahat hareket edebilecekleri bir şekilde belirli bir mesafede yerleştirir. Deniz efekti bulunan Cd'yi Cd çalar ya da bilgisayara takarak hazırlar. Kartların bulunduğu torbayı hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, deniz efektinin sesini açar ve çocukların dikkatini çeker. Çocuklara "Şimdi, denizdeki bir ahtapot gibi hareket ederek yanıma gelin." der. Tüm çocuklar sınıfın ortasına toplandığında bir süre daha ahtapot gibi hareket etmeye devam etmelerini ister.
- Daha sonra efekt sesini kapatır ve herkesin bir ahtapotun kolunu tutmasını ister.
- Eğitimci, çocuklardan kartların olduğu torbadan bir kart seçmelerini ister. Ahtapot resmi kimlere geldiyse, o kişiler kostümlerini giyer. Diğer çocuklar ahtapotları izlerler.
- Ahtapotlar, kendilerine arkadaş toplamak için aşağıdaki şarkıyı söyleyerek arkadaşlarının yanına gider. "Gir koluma, gel oyuna, dans et salına salına".
- Çocuklar da istedikleri ahtapotla arkadaş olurlar ve koluna girerler. Şarkı söyleyerek dans ederler.
- Daha sonra oyuna geçilir. Eğitimci, yerlere dağınık bir şekilde balık resimleri koyar. Deniz efekti sesini verir ve çocuklardan yerdeki balıkları toplamalarını ister. Ses kesildiğinde ise donmaları gerektiğini söyler.
- Ahtapotlar ve onların kollarına giren çocuklar, kurallara uygun olarak balıkları toplarlar. Ses kapatıldığında donmayan ve balık toplamaya devam edenlerin balıkları sayıya dahil edilmez.

- Daha sonra, hep birlikte ahtapot gruplarının kaç tane balık topladığına bakılır. En çok balık toplayan grup tebrik edilir.
- Daha sonra eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunu oynarken neler yaptın, oyunun en çok hangi bölümünü beğendin?
- Yeniden oynamak ister misin, başka nasıl oynamak istersin?
- En çok balık toplayan grupta mıydın/ değil miydin? Ne hissettin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ahtapot olduğumuzda nasıl arkadaş topladık?
- Örnek doğru yanıt: Şarkı söyleyerek.
- 2. Soru: Hangi ahtapotla arkadaş olacağını nasıl seçtin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Annenle parka gittin. Kendi kendine oyun oynarken birkaç çocuk "Bizimle oyun oynar mısın?" diye sordu. Sen de onlarla oynamak istiyorsun. Hemen oyunlarına katılır mısın?
- Örnek doğru yanıt: Önce gözlemlerim, sonra onlarla oyuna katılırım.
- 4. Soru: Evde kendi başına oyun oynarken canın sıkıldı. Camdan dışarı baktığında parkta oynayan çocukları gördün. Bir grup saklambaç oynarken başka bir grup da yakalamaca oynuyordu. Annenden dışarı çıkmak için izin aldın. Oyun oynayan çocukların yanına gittiğinde ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Hangi oyunu oynayacağımı seçerim. Çocukların yanına giderek nazikçe onlarla birlikte oynamak istediğimi söylerim.

ETKİNLİK NO: 3.52

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Müzik

Etkinlik Adı: Sayılarla Oynuyorum

Kavramlar: Sayılar, Ön-Arka

Materyaller: 1-10 arası sayı kartları (Çocuk sayısına göre bir karttan birkaç tane olabilir.)

Yönerge (O-31): Aşağıdaki resimleri dikkatli bir şekilde incele. Hangi resimde olmak isterdin? Neden orada olmak istediğini söyle.

Kazanım 7. Sırada bekleyen kişilerin olduğu bir ortamda kurallara uygun biçimde sırasını bekleyebilme

Göstergeler:

7.1. Harekete geçmek için karşısındaki kişinin hareketinin bitmesini bekler.

7.2. Sırasını takip etmek için sıradakileri gözleyerek kontrol eder.

7.3. Sırasını uygun davranışlar sergileyerek bekler.

7.4. Sırasını almak isteyen kişilere sıranın kendinde olduğunu hatırlatır.

7.5. Kendi sırası geldiğinde harekete geçer.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, sınıfı çocukların rahatlıkla hareket edebileceği bir şekilde düzenler. Sınıfın ortasında bir yere, sayı kartlarını karışık bir şekilde yerleştirir. Dans ritmine uygun bir müzik hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci müziği açar ve çocukların dikkatini çeker. "Müziğe göre dans ederek buraya gelelim" der. Çocuklar, sayıların olduğu bölüme geldiklerinde sayılara basmadan müziğin ritmine göre dans etmelerini ister.
- Çocuklar bir süre dans ettikten sonra, eğitimci müziği kapatır ve tüm çocukların birer sayının önünde durmasını ister.
- Hep birlikte kartların üzerindeki sayılar kadar sayılır. Eğitimci, bir sayı söyleyeceğini ve bu sayının önündeki kişinin o sayı kadar zıplaması gerektiğini söyler. Sayıları en küçük olan sayıdan başlayarak söylerken, bir sonraki sayıyı söylemeden önce çocuklara sıranın hangi sayıda/kimde olduğunu sorar. Örneğin, üç dedikten sonra, üç yazan kartın önündeki çocuk üç kere zıplar. "Şimdi kaç diyeceğiz? Kimin zıplaması gerekiyor, sıra kimde?" gibi sorular sorularak çocuklarla birlikte sıranın kimde olduğu söylenebilir.
- Eğitimci karışık olarak tüm sayıları sırasıyla söyler. Söylenen kartın yanında duran çocuk, söylenen ve kartta yazan sayı kadar zıplar. Çocuğun zıplama sayısı diğer çocuklarla birlikte sayılır. Eksiği tamamlanır, yanlışı düzeltilir.
- Daha sonra eğitimci herkesin kartını eline almasını ve ellerindeki sayılara göre arka arkaya sıra olmalarını (tren gibi) ister.
- Tren şeklinde sınıfta dolaşırken, sayılarla ilgili şarkı söylenir.

Şarkı

Sayılar

Sayılar sayılar bizi sıralar

Bir birinci

iki, üç, dört, beş, altı, yedi,
sekiz, dokuz sonra geleni

On en son, on en son

Sayılar sayılar bizi sıralar

- Daha sonra eğitimci, çocukların treni bozmadan beklemelerini, sıraya göre kendilerine çalışma kağıdını vereceğini söyler. Her çocuk sırasıyla gelir ve okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfasını alarak masaya geçer. Bu arada, sıranın bozulmaması gerektiği kuralı hatırlatılır, sıraya uymayan çocuklara sırası geldiğinde çalışma kağıdının verileceği söylenir.
- Eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.
- Etkinlik sonrası, ilk bitiren çocuktan itibaren çalışma kağıtları toplanırken bu işin sırayla yapılacağı vurgulanır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunda en çok hangi bölümü beğendin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Müzik çalarken ne yaptınız?
- Örnek doğru yanıt: Dans ettik.
- 2. Soru: Dans ederken nelere dikkat ettik?
- Örnek doğru yanıt: Müzik kapatılınca durmaya, sırayı takip etmeye dikkat ettik.
- 3. Soru: Öğretmeniniz herkese bir meyve ismi verdi. Sonra sırayla meyve isimlerini okuyarak yanına gelen çocuklara o meyveye ait resim vereceğini söyledi. Sıranızı kaçırmamak için ne yapmalısınız?
- Örnek doğru yanıt: Öğretmenin söylediği meyve ismini duymak için sessizce dinlerim. Öğretmen bana ait meyveyi söylediğinde sıramın geçmemesi için öğretmenimin yanına giderim.
- 4. Soru: Yılsonu gösterisinde sırayla şiir okumaya çıkıyorsunuz. Sıra Aylin'e geldiğinde Yağmur sırasını karıştırdığı için sahneye doğru yürümeye başlıyor. Bu durumda Aylin ne yapmalı?
- Örnek doğru yanıt: Sıranın kendisinde olduğunu arkadaşına anlatmalı.

ETKİNLİK NO: 3.53

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Etkinlik Adı: Şimdi Harekete Geç

Kavramlar: İlk-Son, Önce-Sonra

Materyaller (M-14): Denizde (balık, ahtapot, deniz kaplumbağası, denizyıldızı vb.), karada (tavşan, ayı, sincap, kaplumbağa vb.) ve havada (kartal, leylek, serçe, kelebek vb) yaşayan hayvan kartları.

Yönerge (O-32): Aşağıdaki resmi dikkatli bir şekilde incele. Eda ve arkadaşları, ellerini yıkamak için sıra olmuşlar. Ancak Ahmet, Eda'nın sırasını almak istiyor. Bu durumda Eda ne yapmalı? Arkadaşına neler söylemeli? Senin de sıranı almak isteyenler oldu mu? Bu durumda ne yaptın?

Kazanım 7. Sırada bekleyen kişilerin olduğu bir ortamda kurallara uygun biçimde sırasını bekleyebilme

Göstergeler:

7.1. Harekete geçmek için karşısındaki kişinin hareketinin bitmesini bekler.

7.2. Sırasını takip etmek için sıradakileri gözleyerek kontrol eder.

7.3. Sırasını uygun davranışlar sergileyerek bekler.

7.4. Sırasını almak isteyen kişilere sıranın kendinde olduğunu hatırlatır.

7.5. Kendi sırası geldiğinde harekete geçer.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, masanın üzerine ters çevrilmiş şekilde hayvan resimlerinin olduğu kartları koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Sıra olalım, sıra olalım. Sırayla gelip burada duralım" şarkısını söyleyerek çocukların ele ele tutuşup çember olmalarını sağlar. Bir oyun oynayacaklarını söyler ve çocuklarla birlikte masada duran kartların yanına gidilir.
- Çocuklardan sırayla gelip masanın üzerinden bir kart seçmeleri istenir. Bunu yaparken, bir çocuk kartını seçmeden diğer çocuğun kart seçemeyeceği vurgulanır.
- Kartını seçen çocuk, tekrar çembere geçer ve seçtiği kartı boynuna takar.
- Eğitimci "Boynunuzda asılı kartlardaki hayvanlara bakalım. Bu hayvanların nerede yaşadığını ve neler yaptığını düşünelim." der.
- İlk önce kimin kart seçtiği sorulur ve ilk kart seçen çocuktan başlanır. İlk kart seçen çocuk, boynunda asılı hayvanın nasıl hareket ettiğini taklit eder ve taklit ettiği hayvana benzer özellikler taşıdığını düşündüğü hayvan kartı kimin boynunda asılıysa onun yanına gider. Taklit yaparak gittiği arkadaşının karşısında durup hareketsiz kalır. Daha sonra, bu çocuk kendi kartındaki hayvanı taklit ederek bir başka arkadaşının yanına gider ve aynı şekilde onun karşısında hareketsiz kalır.

- Tüm çocuklar, sırasıyla kendi kartlarındaki hayvanları taklit ederek bu çalışmayı yaparlar. Oyunun sonunda, çocuklar yüzleri çemberin dışına dönük şekilde kalmışlardır. Bu şekilde el ele tutuşmaları istenir.
- Daha sonra eğitimci "Karada dediğimde boynundaki kartta karada yaşayan hayvan resmi bulunanlar bir araya gelip el ele tutuşacaklar." der. "Karada" der ve çocukların el ele tutuşması beklenir. Gerektiğinde düzeltme yapılır. Aynı şekilde "Denizde" ve "Havada" yönergeleri de verilerek çocukların üç farklı halka oluşturmaları beklenir.
- Oyunun devamında, eğitimci "karada" dediğinde karada yaşayan hayvan kartlarına sahip grup olduğu yerde çömelecektir. "Denizde" dediğinde, çömelenler kalkacak ve denizde yaşayan hayvan kartlarını taşıyan grup çömelecektir. Bu şekilde, grupların şaşırmadan çömelip kalkmalarına yönelik oyuna devam edilir.
- Oyunun sonunda, en az şaşıran grup en çok olmak üzere tüm gruplar alkışlanır. Çocukların ilgisine göre oyuna devam edilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunun en çok hangi bölümünü sevdin? Neden?
- Oyunda kendi yaptıklarından en çok neyi beğendin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Öğretmeninizin verdiği kartlarla ne yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Kartları boynumuza astık. Kartın üzerinde bulunan hayvanın taklidini yapmaya çalıştık.
- 2. Soru: Kartları almak için sıraya girmiştik. Başka hangi durumlar için sıraya gireriz?
- Örnek doğru yanıt: Kahvaltı için elimizi yıkamaya giderken sıraya gireriz.
- 3. Soru: Evde çok sevdiğin bir çizgi filmi seyrediyorsun. Annen banyo yapma zamanın geldiğini söyledi. Sen de çizgi filmi izlemeye devam etmek istediğin için annene "Önce kardeşim banyo yapsın, o çıktıktan sonra ben girsem olur mu?" diye sordun. Çizgi filmin daha bitmeden annen geldi ve sıranın sana geldiğini söyledi. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Sıra bana geldiği için kalkarım ve banyo yapmaya giderim.
- 4. Soru: Yemekhanede yemek sırasına girdin. Sıranı beklerken bir arkadaşının ayakkabısının bağcıklarının açık olduğunu gördün ve onu uyarmak için sıradan çıktın. Arkadaşını uyardıktan sonra ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımı uyarmaya gitmeden önce sırada önümdeki ve arkamdaki arkadaşıma bakarım. Arkadaşımı uyardıktan sonrada eski yerime gelerek sıraya tekrar oradan girerim.

ETKİNLİK NO: 3.54

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renkler, Yumuşak-Sert

Etkinlik Adı: Oyun Hamuru Yapalım

Materyaller: Her masa için, bir su bardağı un, üç su bardağı su, çeyrek su bardağı tuz, iki çorba kaşığı sıvı yağ, kap, çocuk sayısı kadar kırmızı, mavi, sarı, yeşil, beyaz renk kolyeleri, hamuru açmak ve şekillendirmek için tahta oklava ve kalıplar

Yönerge (O-78): Aşağıda Ali'nin sınıftaki çalışmalarına ilişkin pek çok resim var. Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Ali'nin yerinde olsan hangi çalışmalarda arkadaşlarınla birlikte olmak isterdin? Onlarla neler paylaşırdın?

Kazanım 8. Kendisinin ya da arkadaşlarının sahip olduğu nesneleri paylaşabilme

Göstergeler:

8.1. Paylaşmak istediği arkadaşına yönelir.

8.2. Arkadaşının dikkatini çekmek için seslenir ya da ona hafifçe dokunur.

8.3. Arkadaşıyla göz teması kurar.

8.4. Paylaşmak istediği nesneyi uzatarak paylaşmak isteğini ifade eder.

8.5. Arkadaşları kendisiyle paylaşımda bulunmak istediğinde tepki verir.

8.6. Arkadaşı paylaşma eyleminde bulunduğunda teşekkür eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

Eğitimci sınıftaki masaları birbirinden yaklaşık bir metre uzak olacak şekilde yerleştirir. Oyun hamuru yapımı için gerekli olan malzemeleri sınıftaki masalara yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, elindeki renkli kolyeleri çocuklara göstererek bir tane seçmelerini ister. Çocuklar birer kolye seçip boyunlarına takarlar. Daha sonra birbirinin aynı renkte kolyeye sahip çocukların aynı masaya oturmaları istenir. Renklere göre çocukların masalara yerleşmeleri sağlanır. Çocuklar, masalara yerleştiklerinde eğitimci, çocuklara masalardaki malzemeleri tanıtır ve bu malzemelerle neler yapılabileceğini sorarak çocukların görüşlerini alır. Daha sonra, bu malzemelerle oyun hamuru yapacaklarını söyler. Eğitimci çocuklara oyun hamuru için yapılacakları sırası ile kendisi de yaparak gösterir. Öncelikle un ve tuz yoğurma kabına koyulur. Su yavaş yavaş yedirilerek yoğrulur. Hamur istenilen küçüklükte parçalara ayrılabilir. Çocuklardan malzemelerin kaba konması ve karıştırılması esnasında kendisine yardım etmelerini ister.
- Her masa için oyun hamuru ayrı ayrı hazırlanır. Oyun hamuru hazırlandığında eğitimci her masaya birer adet oklava ve hamur kalıpları koyar. Eğitimci çocuklara "Çocuklar elimizde sınırlı sayıda oklava ve hamur kalıpları olduğu için her masaya bu kadar koyabildik. Materyalleri masadaki grup arkadaşlarınız ile paylaşarak sırası ile kullanmanız gerekiyor. Bunun için ne yapmanız, nasıl hareket etmeniz gerektiğine siz karar verin. Bir çözüm yolu bulacağınıza eminim" der.

- Çocukların oyun hamuruna şekil verebilmek için materyalleri paylaşarak kullanmalarına ilişkin nasıl hareket ettikleri gözlenir. Gerektiğinde ipucu verilerek rehberlik edilir. Eğitimci çocukların paylaşımlarını gözlemler, çocukların paylaşımları sırasındaki ifadelerine ve tepkilerine dikkati çeker.
- Etkinlik sonrasında eğitimci, okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfalarını dağıtır. Çocuklara yönergeyi okur ve etkinliğin tamamlanması için rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hamurla neler yaptın, başka neler yapmak isterdin?
- Kimin yaptığını daha çok beğendin? Neden?
- Bu çalışmayı yeniden yapsan neleri değiştirmek isterdin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Oyun hamuruna şekil verebilmek için neler kullandın?
- Örnek doğru yanıt: Oklava ve hamur kalıpları.
- 2. Soru: Arkadaşın oklavayı kullanırken senin de kullanman gerekirse arkadaşına ne söylersin?
- Örnek doğru yanıt: “Oklava ile işin bittiğinde bana verebilir misin?” derim.
- 3. Soru: Oyun hamuruna şekil verebilmek için gerekli olan oklava ve hamur kalıplarını arkadaşlarınla paylaşarak kullandınız. Arkadaşlarımızla başka neleri paylaşabiliriz?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Defne 1. sınıfa başlayalı bir ay olmuştu. Okulda matematik dersinden sonra en çok beslenme saatinin gelmesini bekliyordu. Çünkü annesi beslenme saatinde yiyebilmesi için her gün farklı yiyecekler hazırlıyordu. Bu gün de annesi beslenme çantasına Defne’nin çok sevdiği poğaçalardan koymuştu. Defne sevinçle beslenme çantasını açtı ve tam poğaçasını yiyecekti ki arkadaşı Gamze’nin “Bugün beslenme çantamı evde unutmuşum öğretmenim.” dediğini duydu. Sizce Defne ne yapmalı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Gamzenin yanına giderek “Gamze bugün annem poğaça yapmıştı. İstersen birlikte yiyebiliriz.” diyerek poğaçalardan arkadaşına verebilir.

ETKİNLİK NO: 3.55

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Drama, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar:Hızlı-Yavaş

Etkinlik Adı: Yardımsever Ağaçkakan Tuti

Materyaller: Sözsüz müzik CD'si

Yönerge (O-34): Aşağıdaki resimleri dikkatli bir şekilde incele. Yardıma ihtiyacı olan çocukları bul ve yuvarlak içine (O) al. Onlara nasıl yardım edebileceğini söyle.

Kazanım 9. İhtiyaç duyan insanlara yardım önerebilme

Göstergeler:

9.1. Başkaları yardıma ihtiyaç duyduğunda bunu fark eder.

9.2. Yardım etmek istediğini nazik bir ses tonu ve mimiklerle söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci sınıftaki minderleri uygun şekilde yerleştirir. Okuma yazmaya hazırlık sayfalarını hazırlar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, ritim sopalarını kullanarak ağaçkakanın sesine benzer sesler çıkarır. Bu sesleri tekrarlayarak çocukların dikkatini çeker. Çocuklara "Ağaçkakan Tuti sizleri hikâye için bekliyor, haydi gidip minderlerimize oturalım." diye seslenir ve çocuklardan minderlere oturmalarını ister. Çocuklar minderlere yerleştikten sonra eğitimci "Yardımseverim" isimli tekerlemeyi söyler. Daha sonra tekerleme çocuklarla birlikte tekrar edilir.
- Eğitimci tekerlemeyi çocuklarla birkaç kez tekrar ettikten sonra hikâye anlatımına geçilir.

Tekerleme

Yardımseverim

Ben bir yardımseverim
Herkese yardım ederim
Gel arkadaş sen de gel
Yardım etmek çok güzel
Yardım et ona, buna, şuna
Bakma öyle boşuna

Hikâye

Ağaçkakan Tuti

Ağaçkakan Tuti, sabah gün doğması ile birlikte ağacındaki yuvasından dışarı kafasını uzattı. Güneş ışıkları Tuti'nin yüzüne doğru vuruyordu. Tuti ve arkadaşları, bugün için ormandaki şelalenin yanında buluşup piknik yapmak için sözleşmişlerdi.

Tuti, piknik sepetini alarak buluşma yerine doğru yürüdü. Bir süre sonra, hemen yakınından gelen bir hışırtı duydu. Sağına soluna baktı, bir şey göremedi. Önüne baktı ve üzerine bir dal parçası düşmüş olan solucanı gördü. Solucan, dal parçasını üzerinden atmaya çalışıyor fakat bir türlü başaramıyordu. Tuti:

- Sana yardım edebilir miyim solucan kardeş? diye sordu.

Solucan:

- Evet çok isterim. Üzerimdeki şu dal parçasını alabilir misin? dedi.

Bunun üzerine Tuti, gagasıyla solucanın üzerindeki dal parçasını alıp kenara attı. Solucan, dal parçasından kurtulduğu için derin bir nefes aldı. Dal parçası gövdesini acıtmıştı, yerdeki yapraklar da sırtında izler oluşturmuştu. Tuti'ye dönerek:

- Sana teşekkür ederim ağaçkakan, benim ismim Çal. Yardımın olmasaydı nasıl kurtulurdum bilmiyorum, dedi.

Tuti:

- Rica ederim Çal. Benim için bu çok kolaydı, dedi ve ekledi. Bugün arkadaşlarımla ormandaki şelalede piknik yapacağız, sen de bize katılmak ister misin?

Çal:

- Çok sevinirim. Teşekkür ederim dedi ve birlikte piknik alanına doğru gittiler.

- Hikâye anlatıldıktan sonra, çocuklarla birlikte sorularla hikâyede neler olduğu tartışılır. Ardından hikâyeye çocuklarla birlikte uygun bir başlık seçilir.
- Eğitimci, çocuklara "Şimdi size müzik açacağım ve bazı yönergeler vereceğim. Yönergelere uygun olarak hareket etmenizi istiyorum." der. Eğitimci çocuklardan ayağa kalkmalarını ister ve yönergeleri vermeye başlar.
- "Şimdi bir sokakta yavaş adımlarla yürüyorsunuz. Yağmur yağmaya başladı. Aşırı yağmur yağıyor. Hızlı adımlarla bir sağa bir sola yürüyorsunuz. Şimdi omzuna dokunduğum çocuklar ellerinde şemsiye olduğunu hayal edecekler (Eğitimci, çocukların yarısının omzuna dokunur.) Şemsiyesi olanlar yağmurda ıslanmadan duruyorlar. Şemsiyesi olmayanlar ise hızlı adımlarla yürümeye devam ediyorlar.
- Eğitimci "Şimdi olduğumuz yerde duralım. Şemsiyesi olanlar ne hissediyor? Şemsiyesi olanlar, şemsiyesi olmayanlar için ne yapabilirler?" diye sorar. Çocuklar şemsiyelerini paylaşmayı teklif ettiklerinde eğitimci "Şimdi şemsiyesi olanlar ile olmayanlar eş olabilirler. Yağmurda yavaş yavaş yürümeye devam edebilirler." der. Çocuklar eşli bir şekilde bir süre daha yürürler.
- Daha sonra eğitimci, çocuklardan sandalyelere oturmalarını ister ve okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

- Çocuklara çalışmalarını tamamlamaları için belli bir süre tanınır. Çocuklar çalışmalarını tamamladıktan sonra, "Çalışma sayfalarında hangi resimler var? Resimlerde neler oluyor? Kimlerin yardıma ihtiyacı var?" diye sorularak çocukların cevapları alınır. Çalışma sayfaları toplanır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu hikâyede en çok hangi davranışı beğendin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Ağaçkakan Tuti yolda solucan ile karşılaşınca ne yaptı?
- Örnek doğru yanıt: Solucanın yardıma ihtiyacı vardı. Ona yardım etti.
- 2. Soru: Yardıma ihtiyacı olan birisine yardımcı olmak istiyorsanız ona ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir ses tonuyla ve mimiklerimi de kullanarak "Size yardım etmek istiyorum." derim.
- 3. Soru: Yaşlı bir amca yolda karşıdan karşıya geçmek istiyor. Fakat arabalar o kadar hızlı geliyor ki, amca karşıya geçmeye cesaret edemiyor. Babanla birlikte sen de ordasın. Yaşlı amcaya ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Yaşlı amcanın yanına giderek "İsterseniz biz sizin karşıya geçmenize yardımcı olabiliriz." derim.
- 4. Soru: Selin odasında ders çalışıyordu. Kardeşim Selim de mutfağa süt almaya gitmişti. Selin kardeşinin uzun süre mutfaktan gelmediğini fark etti fakat yine de ders çalışmaya devam etti. Sizce Selim neden uzun süre ablasının yanına gelmemiş olabilir. Selin'in yerinde olsaydınız ders çalışmaya devam mı ederdiniz. Neden?
- Örnek doğru yanıt: Selim mutfaktan sütü alamadığı için gelmemiş olabilir. Hayır ders çalışmaya devam etmezdim. Belki kardeşimin yardıma ihtiyacı vardır diye düşünüp yanına giderdim.

ETKİNLİK NO: 3.56

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Serbest Zaman, Oyun ve Hareket, Müzik

Kavramlar: Renk, Şekil

Etkinlik Adı: Haydi Gel Oynayalım

Materyaller: İp, top, oyuncak araba, balon, oyuncak bebek, tahta blok, farklı renklerde legolar, büyük bir çuval, müzik CD'si

Kazanım 10. Arkadaşlarını oyuna davet edebilme

Göstergeler:

10.1. Oyun oynamak istediği arkadaşıyla göz teması kurar.

10.2. Arkadaşına oyun oynamak istediğini söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci ip, top, oyuncak araba, balon, oyuncak bebek, tahta blok, farklı renklerde legoları büyük bir çuvala koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklar sınıfa geldiğinde istedikleri köşede oynayabileceklerini söyler. Fakat oyuna geçmeden önce kendilerine bir şey göstermek istediğini belirtir ve çuvalı gösterir. Önce çuvalın içinde neler olabileceğini tahmin etmelerini ister. Daha sonra çocuklardan sırası ile çuvalın içerisinden birer adet oyuncak almalarını ister.
- Sınıftaki tüm çocuklar birer adet oyuncak aldıklarında eğitimci "Şimdi herkes elindeki oyuncağı bize tanıtsın." der. Çocuklar oyuncaklarını tanıttıktan sonra eğitimci "Çocuklar şimdi de arkadaşlarınızın elindeki oyuncaklara bir bakın. Herkes istediği bir arkadaşı ve arkadaşının oyuncağı ile güzel bir oyun kurabilir." der.
- Eğitimci, çocukların birbirleri ile iletişime geçerek, ikişerli veya daha fazla gruplar halinde ve ellerindeki materyalleri kullanarak oyun kurabilmelerine rehberlik eder.
- Serbest zaman etkinliğine ayrılan süre sonunda, çocukların oyuncaklarını alarak sınıfın ortasında toplanmaları istenir. Tüm çocukların yere oturması sağlanır. Daha sonra gün içinde nerede, nasıl, kiminle ve hangi oyunları oynadıkları, neler yaptıkları değerlendirilir. Çocuklara, seçtikleri oyuncağı arkadaşlarına göstererek bu oyuncağı anlatan bir hareket yapmaları gerektiği söylenir. Örneğin, elinde oyuncak fil olan çocuk filin nasıl hareket ettiğini gösterebilir. Çocuklar oyuncaklarını gösterip bir hareketle ifade ettikten sonra alkışlanır.

- Oyunun sonunda, çocukların oyuncaklarını sınıfın hangi köşesine koymaları gerektiğini düşünmeleri söylenir ve o köşeye koymaları istenir.
- Müzik CD'si açılır ve çocukların müziğe (Vücutlarını sağa sola, öne arkaya, yanlara sallayarak veya el çırparak) eşlik edebilecekleri, istedikleri gibi dans edebilecekleri söylenir. Çocukların ilgisine göre çalışmaya devam edilir.
- Daha sonra, çocukların sevdiği oyunlar oynanabilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunda hangi oyuncağı seçtin? Neden?
- Bu oyunda en çok hangi bölümü beğendin? Neden?
- Oyuncağınla ilgili hareket yaparken ne düşündün, neler yaptın?
- Okulda oyun oynarken tek başına oyun oynamaktan mı yoksa arkadaşlarınla oynamaktan mı hoşlanırsın? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Çuvaldan aldığınız oyuncaklarla nasıl bir oyun oluşturdunuz?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Oyuncağını arkadaşlarına konuşmadan/hareketlerinle nasıl tanıttın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Okulda oyun oynarken tek başına oyun oynamaktan mı yoksa arkadaşlarınla oynamaktan mı hoşlanırsın? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Annen ve babanla pikniğe gittin. Pikniğe gittiğin yerde başka çocukların olduğunu gördün. Onlarla arkadaş olup oyun oynamak istiyorsun. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Oyun oynayan çocukların yanına giderim. Onlarla selamlaşıp tanıştıktan sonra nazik bir şekilde onlarla oynamak istediğimi söylerim.

ETKİNLİK NO: 3.57

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Sayılar

Etkinlik Adı: Rakamlarla Yarışıyoruz

Materyaller: Büyük bir leğen, sınıftaki mevcut tüm bloklar, tebeşir, birer metre uzunluğunda ipler, kare şeklinde koyu renk kartonlar, üzerinde bir, iki ve üç rakamları olan büyük sepetler, çocuk sayısı kadar bir, iki ve üç rakamlarının olduğu kolyeler

Yönerge (O-79): Çocuklar, kaşıkta yumurta taşıma oyunu oynuyor. Bu oyunda hakem olduğunu düşün. Yumurta taşıma yarışı sona ermiş. Yarışma sonunda ne yaparsın? Kazanan ve kaybeden çocuklara neler söylersin?

Kazanım 11. Bir oyun tamamlandıktan sonra oyunun sonuçlarını kabul edebilme

Göstergeler:

11.1. Oyunun sonucu ile ilgili düşüncelerini sakin bir ses tonu ve mimiklerle ifade eder.

11.2. Oyunun sonucunda kazanan ya da kaybeden tüm oyuncuları tebrik eder.

11.3. Oyunda kaybeden oyuncuları incitmeyecek davranışlar sergiler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması

- Eğitimci büyük bir leğenin içerisine sınıftaki mevcut tüm blokları yerleştirir. Oyun etkinliği için platformu hazırlar. Bunun için tebeşir ile üç adet kısa aralıklarla çizgi çeker. Böylece üç grup için oyun alanı hazırlanacaktır. İpler ve kartonlar kullanılarak üç yol oluşturulur. Sınıfın özelliğine göre düzenlenecek yolun uzunluğu ayarlanır. Her yolun sonuna üzerinde 1, 2, 3 rakamlarının yazılı olduğu sepetler ve sepetlerin yanına bloklar veya legolar yerleştirilir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci çocukları üç gruba ayırmak için bir, iki ve üç rakamlarından oluşan kolyeleri poşete yerleştirir. Çocukların poşetin içerisinden rastgele kolye seçmelerini ister. Tüm çocuklar kolyelerini aldıktan sonra, eğitimci onları oyun etkinliği için hazırladığı platformun olduğu yere götürür. Etkinlik için çizdiği çizgiyi göstererek bir numaralı kolyesi olanların ilk çizginin olduğu yerin arkasına, iki numaralı kolyesi olanların ikinci çizginin olduğu yerin arkasına, üç numaralı kolyesi olanların üçüncü çizginin olduğu yerin arkasına geçmelerini ister.
- Çocuklar sıra olduklarında eğitimci oyunu çocuklara anlatır. "Ben müziği açtığımda oyun başlayacak. Oyun her grubun başındaki ilk çocuk ile başlayacak. Oyun başladığında, önünüzde oluşturulan yolda size söylediğim şekilde yürümeniz gerekiyor. İlk turda ipin üzerinde yürüyerek ilerlemenizi, kartonların üzerenden çift ayakla zıplayarak geçmenizi istiyorum. Leğene geldiğinizde sepetin yanındaki bloklar/legolardan bir tane alıp sepetin içine atmanız gerekiyor. Müzik sustuğunda, sepetlerdeki blokları/legoları sayacağız ve hangi grup daha çok toplamışsa o grup oyunu kazanmış olacak." der. Nasıl hareket edileceği gösterilerek anlaşıldığından emin olunduktan sonra oyuna geçilir.
- Eğitimci müziği açar ve oyunu başlatır. Grup üyelerinin yönergeye uygun hareket ederek oyunu tamamlamalarına rehberlik edilir.
- Eğitimci müziği kapatır. Çocuklarla birlikte üç adet sepetin içerisindeki bloklar sayılır. Sepetinde en çok blok biriktiren grubun birinci, daha az blok biriktiren grubun ikinci, diğer grubun ise üçüncü olduğu söylenir.
- Oyunun devamında çocuklara ipler ve kartonlar üzerinden geçişle ilgili farklı yönergeler verilir. Örneğin, iplerden zıplayarak, kartonların üzerinden sekerek geç.
- Oyun ilgiye göre devam eder. Oyunun sonunda eğitimci "Çocuklar, oyunumuz bitti. Bir grup birinci oldu. Peki şimdi ne yapmamız gerekir?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevaplar dinlenir. Oyun etkinliği sonrasında çocukların birbirleri olan iletişimleri, kazanan ve kaybeden gruplarda yer alan çocukların birbirlerine olan yaklaşımları gözlemlenir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyununun en sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasaydın oyunun nerelerini değiştirirdin? Neden?
- Oyunu kazanmak için neler yaptın/nasıl hareket ettin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Oyunu birinci olarak bitiren arkadaşımıza ne söyleriz?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşımızı tebrik ederiz.
- 2. Soru: Bir oyunu kazandığımızda, sevinirken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Diğer arkadaşlarımızı kıracak hareketler ve sözler söylemeden sevinmeliyiz.
- 3. Soru: Çuval yarışı yaparken kazanmak üzere olan arkadaşınız düştü ve siz de onu geçerek birinci oldunuz. Düşen arkadaşınıza ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Önce nasıl olduğunu sorarım. Daha sonra çok güzel yarıştığını ve düşmeseydi yarışı onun kazanacağını söyleyerek arkadaşımı tebrik ederdim.
- 4. Soru: Arkadaşlarınızla basket maçı yaptınız. Sizin de oynadığınız takım maçı kaybetti. Maç bittikten sonra kazanan arkadaşlarınızla oyunla ilgili neler konuşursunuz?
- Örnek doğru yanıt: Önce birbirimizi tebrik eder maç için teşekkür ederiz. Sonra birbirimizi kırmadan maç hakkında yorumlar yaparız.

ETKİNLİK NO: 3.58

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renkler

Etkinlik Adı: Yiyecekleri Toplayalım

Materyaller: 20 adet havuç şeklinde turuncu renkte kesilmiş, 20 adet ise fındık şeklinde kahverengi renkte kesilmiş kartonlar, mandal, üç metre uzunluğunda çamaşır ipi, dört adet turuncu renk sepet, dört adet kahverengi renk sepet, A4 kağıtları, renkli kalemler, çocuk sayısı kadar üzerinde sincap ve tavşan resimleri olan kolyeler

Yönerge (O-80): Aşağıdaki çerçeveye oynamak istediğin bir nesne çiz. Bu nesneyle nasıl oynanabilir? Oyunun kurallarının neler olabileceğini söyle.

Kazanım 12. Oyun oynarken oyunun kurallarına uyabilme

Göstergeler:

12.1. Oyunun kurallarını söyler.

12.2. Oyunda oyunun kurallarına uygun davranışlar sergiler.

12.3. Oyun sırasında kurallara uymadığı için uyarı aldığında sakin tepkiler verir.

12.4. Oyun sırasında kurallara uymayanı nazik bir şekilde uyarır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, sınıfın uygun olan bir duvarından diğer duvarına ip gerer. İpe mandal yardımıyla yirmişer adet havuç ve fındık şeklinde kesilmiş kartları asar. Kartondan hazırlanmış havuç ve fındıklar karışık bir şekilde ipe asılır. Gerilen ipin bir metre kadar önüne iki adet masa yerleştirilir. Bir masanın üzerine turuncu renk sepet, diğer masanın üzerine ise kahverengi renk sepet yerleştirilir. A4 kağıtlarının üzerine aralarında toplama işareti olan ve sonunda eşittir işareti olan iki adet havuç resmi (bir havuç+ bir havuç=...); aralarında toplama işareti olan ve sonunda eşittir işareti olan üç adet havuç resmi (bir havuç+ iki havuç=...); aralarında toplama işareti olan ve sonunda eşittir işareti olan dört adet havuç resmi (iki havuç+ iki havuç=...) gibi kağıtlar hazırlanır. Aynı kağıtlar fındık için de hazırlanır. Eğitimci fındıklar için hazırladığı kağıtları kahverengi renk bir sepetin içerisine, havuçlar için hazırladığı kağıtları ise turuncu renk bir sepetin içerisine yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklara öncelikle oyun etkinliği için hazırladığı materyalleri tanıtır. Çocukları iki gruba ayırmak için üzerinde sincap ve tavşan resimleri olan kolyeleri dağıtır. Çocuklar kolyelerini taktıklarında, eğitimci sincapların gerilen ipin bir tarafına geçmelerini, tavşanların da ipin diğer tarafına geçmelerini ister. Çocuklar yerlerini aldıktan sonra eğitimci çocuklara oyunu anlatır. "Çocuklar, her gruptan iki çocuk yanıma gelecek. Sincap grubundakiler kahverengi sepetten, tavşan grubundakiler ise turuncu sepetten bir kart çekecek. Daha sonra birlikte toplanan nesneleri sayacağız. Sonucu doğru tahmin eden grup ipten o sayı kadar nesneyi alarak sepetinin içerisine atacak. Sonucu yanlış tahmin eden grup ise bir tur bekleyecek. Oyun bu şekilde her gruptan iki kişinin gelmesi ile devam edecektir. Oyunun sonunda sepetinizdeki havuç ve fındıkları sayacağız. Hangi grup daha çok nesne toplayabildiyse oyunu kazanacaktır" der.
- Eğitimci "Peki çocuklar oyunumuzun kuralları neymiş? Haydi bir kez daha tekrar edelim" diye sorar. Çocuklardan gelen cevaplar dinlenir. Bu sorunun cevabı için tartışmaya tüm sınıfın katılması sağlanır.
- Eğitimci oyunu başlattığını söyler ve çocuklara oyunun kurallarına uymaları için rehberlik eder. Oyun sırasında kurallara uymayan çocukları uyarır. Sakin tepki vermeleri gerektiğini söyler.
- Eğitimci, oyun etkinliği sırasında çocukların oyunun kurallarına karşı sergiledikleri davranışları, oyun sırasında kurallara uymadığı için uyarı aldığındaki tepkileri, oyun sırasında kurallara uymayanı nasıl uyardığı gibi davranışlarını gözlemler.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunun en sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu oyunu yeniden oynasan, neyi bir daha yapmak istemezdin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bu günkü oyunumuzun kuralları neydi?
- Örnek doğru yanıt: Oynanan oyunun kurallarını söyler.
- 2. Soru: Sınıfta arkadaşlarınla birlikte oynamaktan hoşlandığın bir oyunu kurallarıyla birlikte anlatır mısın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Saklambaç oynarken bir arkadaşın saklandığın yeri ebeye söylerse ne yaparsın? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Yerimi söyleyen arkadaşıma bu yaptığının doğru bir davranış olmadığını söylerim. Çünkü saklambaç oyununda saklanan kişiyi ebenin kendisinin bulması gerekir.
- 4. Soru: Kaşıkla yumurta taşıma yarışması yaparken yumurta yere düşmesin diye elinle de yumurtayı tutmaya çalışıyorsun. Bunu gören arkadaşın Yelda da seni uyarıyor. Yelda seni uyarmak için ne söylemiş olabilir? Sen ona nasıl cevap verirsin?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şeklide "Oyunun kurallarına göre yumurtayı elinle tutmamalısın" diyerek beni uyarmış olabilir. Ben de arkadaşlarımdan özür dileyerek kurallara göre yarışmaya devam ederim.

ETKİNLİK NO: 3.59

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Sanat, Drama

Kavramlar: Renkler

Etkinlik Adı: Duygularımı Paylaşıyorum

Materyaller: A4 boyutundaki resim kağıtları, boyalar, çocuk sayısı kadar kırmızı ve sarı renkteki kolyeler, klasik müzik CD'si

Kazanım 13. Arkadaşlarının duygularına uygun tepki verebilme

Göstergeler:

13.1. Arkadaşının duygu durumunu anladığını söz ya da mimiklerle ifade eder.

13.2. Arkadaşının duygu durumuna göre söz, jest, mimik ve beden diliyle paylaşımda bulunur.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, serbest zaman etkinliği sırasında masayı sınıfın uygun bir yerine yerleştirir. Masanın üzerine çocuk sayısı kadar A4 boyutundaki resim kağıtlarını dağıtır.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, serbest zaman etkinliği sırasında çocukların boyaları alarak masalara oturmalarını ister. Eğitimci "Çocuklar bugün kendinizi nasıl hissettiğinizi anlatan bir resim yapmanızı istiyorum." der. Çocukların ne hissettiği ile ilgili resim yapmalarına rehberlik edilir. Eğitimci bu sırada çocuklarla bireysel olarak "Bugün kendini nasıl hissediyorsun? Sabah evden okula gelirken neler oldu?" gibi sorular sorar.
- Çocuklar resimlerini tamamladıklarında eğitimci, çocukların kağıtlarının üzerine isimlerini yazar. Çocukların resimlerini toplar ve büyük bir poşetin içerisine koyar.
- Masanın başında oturan çocuğa poşeti uzatır ve içerisinden bir adet resim seçmesini ister. Çocuk resmi seçtiğinde resim kime aitse, bu iki çocuk tüm çocukların görebileceği şekilde iki minderin üzerine oturur. Öncelikle resmi çizen çocuk çizdiği resimde ne anlatmak istediğini, bugünkü duygu durumunu anlatır. Dinleyen çocuktan ise arkadaşının duygu durumunu anladığına ilişkin tepkiler vermesi beklenir. Bu sırada eğitimci "Arkadaşın neler hissetmiş olabilir? Sen olsan kendini nasıl hissederdin?" gibi ipuçları verir. Oyun bu şekilde tüm çocukların ikişerli gruplar halinde duygu durumlarını anlatmaları ile devam ettirilir. Yapılan resimler çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılır.
- Eğitimci, elindeki poşeti gösterir ve çocuklardan poşet içerisindeki kolyelerden rastgele seçmelerini ister. Tüm çocuklar kolyelerini boyunlarına taktıktan sonra "Çocuklar şimdi müziği başlatacağım. Müziği duyduğunuz sürece, istediğiniz şekilde dans edebilirsiniz. Müzik durduğunda istediğiniz bir arkadaşınızla el ele tutuşarak hiç kımıldamadan duracaksınız. Ancak seçtiğiniz arkadaşınızın kolyesinin rengi sizin kolyenizin renginden farklı olmalı. Siz hiç kımıldamadan beklerken, ben sizlere bazı yönergeler vereceğim. Verdiğim yönergelere

uygun olarak arkadaşınızla bu konuda konuşmanızı istiyorum. Daha sonra müziği açtığımda bu durumda neler hissettiğinizi düşünerek yürümenizi/hareket etmenizi istiyorum. Örneğin; üzüldüğünüz bir durumsa üzgün şekilde yürüyüp hareket etmelisiniz." der. Şu yönergeler kullanılabilir:

"Annen sana çok istediğin oyuncağı hediye etti."

"Baban ile birlikte market poşetlerini taşırken, elindeki poşetin yırtıldı."

"Bisiklete binerken, dengeni kaybettin ve yere düştün."

"Uzun zamandır göremediğin dedeni bayram ziyareti için gittiğinde gördün."

- Eğitimci müziği başlatır. Müziği durduğunda aşağıdaki gibi farklı duygu durumlarına yönelik yönergeler verir. Çocukların yönergelere uygun olarak tepkiler vermeleri ve duygularını paylaşmaları konusunda rehberlik edilir. Müzik yeniden başladığında çocukların duygularını ifade edecek şekilde yürümeleri gözlemlenir, zaman zaman "Görüyorum ki çok üzgünsünüz, bunu yürüyüşünüzden/hareketlerinizden ve yüzünüzden anlayabiliyorum." gibi ifadeler kullanılabilir.
- Çalışma, çocukların ilgisine göre devam eder.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Çalışmada eş olacağın arkadaşını neye göre/nasıl seçtin?
- Üzgün/mutlu/kızgın/şaşkın olduğunda nasıl hareket ettin, neler düşündün?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bu gün kendini nasıl hissediyorsun?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Arkadaşının davranışlarına veya yüz ifadelerine bakarak kendisini nasıl hissettiğini anlayabilir miyiz?
- Örnek doğru yanıt: Evet anlayabiliriz.
- 3. Soru: Arkadaşın Ömer ile birlikte dondurma yerken, Ömer dondurmasını elinden düşürüyor. Arkadaşın ne hissetmiş olabilir? Ona ne söylersin?
- Örnek doğru yanıt: Üzülmüş olabilir. Üzülmemesini, yeni bir dondurma alabileceğimizi söylerim.
- 4. Soru: Bir arkadaşınıza sürpriz bir doğum günü partisi düzenleseniz arkadaşınız ne hisseder? Siz o anda arkadaşınıza duygularınızı nasıl ifade edersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşım önce şaşırır, sonra da çok sevinir. Ben de mutlu olduğumu hareketlerimle belli eder ve "İyi ki doğdun arkadaşım." derim.

4.

DUYGULARINI YÖNETME BECERİLERİ

ETKİNLİK NO: 3.60

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Drama

Kavramlar: Kızgın-Üzgün-Mutlu-Şaşkın

Etkinlik Adı: Duygularım

Materyaller (M-16): Üzüntü, mutluluk, kızgınlık ve şaşkınlık gibi çeşitli duygu durumlarını gösteren renkli kartonlar üzerine çizilmiş yüzler.

Kazanım 1. Sevinç, üzüntü korku, kızgınlık gibi duygularını ifade edebilme

Göstergeler:

1.1. Olumlu/olumsuz duygularını ayırt eder.

1.2. Olumlu/olumsuz duygularını sözleriyle ve davranışlarıyla ifade eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden karton üzerine çizerek hazırladığı üzüntü, mutluluk, kızgınlık ve şaşkınlık duygularını anlatan yüz ifadelerini, sınıf duvarlarına asar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklar sınıfa ilk geldiğinde yüz ifadelerinin dikkatlerini çekip çekmediğine dikkat eder. "Sınıfımızda bir değişiklik görüyor musunuz?" diye sorar ve yüz ifadeleri bulunan duvarda asılı kartonlara dikkatlerini çeker.
- Tüm çocuklar sınıfa geldikten sonra "El ele tutuşalım, halkaya karışalım. El ele tutuşalım, oyunlar oynayalım." şeklinde şarkı söyleyerek çocukların sınıfın ortasında toplanmaları sağlanır.
- Çocuklar, el ele tutuşup halka olduktan sonra oldukları yere oturmaları istenir ve "Duygu Bulma" oyunu oynanacağı söylenir. Sınıfa geldiklerinde duvarlarda asılı olan duyguları gösterir, yüzleri görüp görmedikleri, bunların ne anlama geldiği hakkında konuşulur. Duygu ifadesini gösteren yüz resmine dikkat çekilerek "Neden ağlarız? Neden güleriz? Ne zaman kızarız? Ne zaman şaşırırız?" gibi sorular sorulur ve çocukların cevapları alınır.
- Daha sonra çocuklardan, gösterilen yüz ifadesine dikkatlice bakmaları ve aynı şekilde kendi yüzlerinde de bu ifadeyi oluşturmaları istenir. Çocukların yüz ifadelerine göre "Aferin, şaşırmış bir yüz ifadesini gösterebildiniz. Evet, siz de çok kızgın görünüyorsunuz." gibi ifadelerle geri bildirimler verilir.
- Çocuklara, "Şimdi içinizden birini tekerleme ile ebe seçeceğiz. Seçtiğimiz arkadaşınız, size arkasını dönecek. Biz hep birlikte "Yüzünü dön bize, duygunu göster hepimize" diyeceğiz. Bize döndüğünde, içinizden birini eliyle işaret edecek. Bu arkadaşınız da, ebenin ne hissediyor olabileceğini yüzüne bakarak tahmin edecek. Ebenin yüzündeki ifadenin benzeri yüz ifadesini duvardaki resimler arasından bulup gösterecek." şeklinde oyunun nasıl oynanacağı anlatılır. Oyunun nasıl oynanacağı ile ilgili bir deneme yapılır. Anlaşıldığından emin olunduktan sonra oyuna geçilir

- Çocuklardan biri aşağıdaki tekerleme ile ebe seçilir.

Tekerleme

Tek tek tekerim
Şek şek şekerim
En sona kalanı
Ben ebe seçerim..

- Ebe olan çocuk, ayağa kalkarak tüm grubun görebileceği bir mesafeye gelir ve arkasını döner. Gerekirse nasıl bir duygu ifadesi gösterebileceğine ilişkin destek olunur. Tüm sınıf "Yüzünü dön bize, duygunu göster hepimize" diye seslenir. Ebe, yüzünü döner ve çocuklardan birini eliyle işaret eder. Bu çocuk ayağa kalkar ve ebenin yüz ifadesine benzer yüz ifadesinin bulunduğu resimin yanına gider. "Üzgünsün/mutlusun/kızgınsın/şaşkınsın" şeklinde duygusunu söyler. Ebeye neden böyle hissettiği sorularak konuşmasına fırsat verilir.
- Diğer çocukların ebenin anlattığı durumu hareketleriyle canlandırmaları istenir. Örneğin, "Ebe, oynarken düştüm ve canım yandı. Onun için üzgünüm." der. Çocuklar ayağa kalkarak bu durumun nasıl gerçekleşmiş olabileceğini gösterirler ve ebenin ne hissettiğini yüz ifadeleriyle gösterirler.
- Bir başka ebe seçilerek çocukların ilgisine göre oyuna devam edilir.
- Oyunun devamında, bir veya birkaç çocuğa verilen bir durumu hiç konuşmadan canlandırmaları söylenir. Örneğin, "Ailenizle pikniğe gidiyorsunuz, arkadaşlarınızla parkta oynuyorsunuz". Çocuklar, söylenenleri hiç konuşmadan gösterirler. Bu konuda neler yapılabileceğine ilişkin "Salıncakta sallanıyorsun, kaydıraktan kayıyorsun." gibi ipuçları verilerek destek olunur. Uygulama sonrası, bu durumda neler hissettiklerini söylemeleri ve yüz ifadesiyle göstermeleri istenir.
- Uygulama, çocukların ilgisine göre devam eder.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunda ebe oldun mu? Ebe olduğunda ne hissettin? Ne düşündün?
- Bu oyunu yeniden oynasan, oyuna bir şey eklemek ister miydin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bu günkü etkinliğimizde ne yaptık?
- Örnek doğru yanıt: Yüz ifadelerini birbirimize anlattık.
- 2. Soru: Hangi yüz ifadesini anlatırken zorlandın? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Aysu arkadaşı Lale'nin çok kızgın olduğunu gördü. Hemen arkadaşının yanına gitti ve neden kızgın olduğunu sordu. Sizce Lale neden kızgın olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Öğretmeniniz sizi üzecek ve şaşırtacak durumları anlatan iki resim çizmenizi istedi? Resimlerinizde hangi durumları anlatırdınız? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.

ETKİNLİK NO: 3.61

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: Kızgın-Üzgün-Şaşkın-Mutlu-Korkmuş

Etkinlik Adı: Neler Oluyor?

Materyaller (M-17): Kızgın, mutlu, üzgün, şaşkın, korkmuş duygularını yansıtan yüz resimlerinin bulunduğu 5x5 cm ebadında kartlar.

Kazanım 1. Sevinç, üzüntü korku, kızgınlık gibi duygularını ifade edebilme

Göstergeler:

1.1. Olumlu/olumsuz duygularını ayırt eder.

1.2. Olumlu/olumsuz duygularını sözleriyle ve davranışlarıyla ifade eder.

Öğrenim Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden çocukların sandalye veya minderlerini yarım daire şeklinde hazırlar. Hikâye etkinliğinde kullanacağı kağıt ve kalemi veya varsa kayıt cihazını hazırlar. Yüz ifadelerinin yer aldığı kartları bir torbaya koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklara elindeki torbayı göstererek "Bakın bakalım burada neler var? Şimdi herkesin gelip torbadan bir kart seçmesini istiyorum." der.
- Çocuklar torbadan birer kart çekerler. Ellerindeki kartları birbirlerine gösterirler. Eğitimci, her çocuğun elindeki kartta nasıl bir resim olduğunu, yüz ifadesinden ne hissettiğini söylemesini ister. Daha sonra, benzer kartları seçen çocukların bir araya gelerek grup oluşturmalarına yardım eder. Tüm çocuklar gruplarını oluşturduktan sonra, grupların sınıfın farklı bir köşesini toplaması gerektiğini hatırlatır. Toplanma görevini bitiren ilk grup üyelerinden başlamak üzere, çocukların önceden hazırlanan sandalyelere oturmaları sağlanır.
- Eğitimci, çocukların ellerindeki kartları hikâyede kullanacaklarını söyleyerek "Neler Oluyor?" adlı hikâyeyi anlatmaya başlar.

Hikâye

Neler Oluyor?

Kenan ile Selma çok iyi arkadaşlardı. Evin önündeki parkta birlikte oyunlar oynar ve çok eğlenirlerdi. Bir gün Selma, parka elinde oyuncağı ile geldi ve Kenan'a "Bak, babam bana oyuncak bir araba aldı." dedi. Kenan, oyuncak arabaları çok severdi. Selma'nın arabasını çok merak etti. Selma, daha ne olduğunu anlamadan Kenan, Selma'nın oyuncak arabasını elinden kaptığı gibi parkın diğer ucuna doğru koşmaya başladı. Selma, Kenan'ın arkasından bakarak kendi kendine "Neler oluyor?" dedi.

- Eğitimci, hikâyeyi burada bırakır ve çocuklara sorular sorarak hikâyenin nasıl tamamlanacağına birlikte karar verilir. Çocuklara "Selma, bu durumda ne hissetmiş olabilir?" diye sorulur ve ne hissettiğini ellerindeki yüz ifadelerinin bulunduğu kartları göstererek söylemeleri istenir. Örneğin, çocuklar Selma'nın şaşırmış olduğunu düşünüyorlarsa elinde şaşırmış yüz ifadesi bulunan çocuklar kartlarını kaldırırlar. Daha sonra bu çocuklara neden şaşırmış olabilecekleri sorulur. Benzer şekilde hikâyenin devamında, karakterlerin duygu durumları ile ilgili sorular vurgulanarak çocukların ellerindeki yüz ifadelerini kullanarak cevap vermeleri istenir. Hikâye, soru cevap şeklinde, gerekirse ipuçları verilerek tamamlandıktan sonra bir kez daha anlatılır.
- Hikâye sonrası, çocukların hikâyede geçenlere benzer bir durumu yaşayıp yaşamadıkları sorulur ve konuşmalarına fırsat verilir. Başka hangi durumlarda üzüldükleri/mutlu oldukları/korktukları/şaşırdıkları sorularak bu durumları ifade etmeleri sağlanır.
- Çocukların ilgisine göre, hikâyenin dramatizasyonu yapılır. Çocuklar hangi rolleri almak istediklerine karar verirler. İkili gruplar halinde hikâyeyi dramatize etmelerine fırsat verilebilir. Çalışma sonrası, neler hissettikleri ile ilgili sorular sorularak değerlendirme yapılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyeyi tamamlamak için neler söyledin, önerilerin kabul edildi mi?
- Önerin kabul edildiğinde/edilmediğinde ne hissettin? Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?
- Başka neler söylemek isterdin?
- Hikâyede en çok hangi davranışı beğendin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Selma neden şaşırmıştı?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşı arabasını alıp kaçtığı için.
- 2. Soru: Bir konu hakkında duygu ve düşüncelerimizi konuşmadan karşımızdaki kişiye nasıl anlatabiliriz?
- Örnek doğru yanıt: Yüz ifadelerimizle anlatabiliriz.
- 3. Soru: Ümit okulda arkadaşıyla küçük bir sorun yaşamıştı. Eve geldiğinde üzgün duruyordu. Annesi-babası ve ablası bu durumu anlamıştı. Ümit ile konuşmak istiyorlardı. Siz Ümit'in yerinde olsanız neden üzgün olduğunuzu kime anlatırdınız? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Akşam dayınızın bir çocuğu olduğunu öğrendiniz ve çok sevindiniz. Anneniz telefonla arkadaşlarına yeni doğan kuzeninizi sevinçli bir şekilde anlatıyordu. Siz de annenize arkadaşlarınızla mutluluğunuzu paylaşmak istediğinizi söylediniz. Fakat anneniz buna izin vermedi ve size bir açıklama yaptı. Anneniz size neden izin vermemiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Akşam olduğu ve arkadaşlarımızı aramanın doğru bir davranış olmadığını düşündüğü için olabilir. Sabah okula gidince söyleyebilirsin demiştir.

ETKİNLİK NO: 3.62

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Sanat

Etkinlik Adı: Ne Yapmalıyım?

Materyaller: Hikâye anlatmada kullanılacak sınıfta bulunan bir oyuncak karakter (bebek, çomak ya da el kukla), resim kağıdı ve boyalar

Kazanım 1. Sevinç, üzüntü korku, kızgınlık gibi duygularını ifade edebilme

Göstergeler:

1.1. Olumlu/olumsuz duygularını ayırt eder.

1.2. Olumlu/olumsuz duygularını sözleriyle ve davranışlarıyla ifade eder.

Öğrenim Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, önceden çocukların sandalye veya minderlerini yarım daire şeklinde hazırlar. Hikâyede kullanacağı karakterleri temsil eden sınıf içinde bulunan bir oyuncak veya kukla ve her çocuk için resim kağıdı, masaların üzerine konarak hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklara elindeki torbayı göstererek "Bakın bakalım burada neler var? Şimdi herkesin gelip torbadan bir kart seçmesini istiyorum" der.
- Çocuklar torbadan birer kart çekerler. Ellerindeki kartları birbirlerine gösterirler. Eğitimci, her çocuğun elindeki kartta nasıl bir resim olduğunu, yüz ifadesinden ne hissettiğini söylemesini ister. Daha sonra, benzer kartları seçen çocukların bir araya gelerek grup oluşturmalarına yardım eder. Tüm çocuklar, gruplarını oluşturduktan sonra, grupların sınıfın farklı bir köşesini toplaması gerektiğini hatırlatır. Toplanma görevini bitiren ilk grup üyelerinden başlamak üzere, çocukların önceden hazırlanan sandalyelere veya minderlere oturmaları sağlanır.
- Eğitimci, "Ne Yapmalıyım?" adlı hikâyeyi anlatmaya başlar, hikâyenin adını söylemez. Eğitimci, hikâyedeki karakterler için kullanacağı oyuncak ya da kuklaları kucağına koyar ve hikâyeyi anlatmaya başlar. Sırası gelen karakteri eline alarak hikâyeyi anlatmaya devam eder.

Hikâye

Ne Yapmalıyım?

Esra, anaokuluna gidiyordu. Onun yaşı, sınıftaki diğer arkadaşlarının yaşından biraz küçüktü. Bu nedenle boyu biraz kısaydı. Arkadaşları onu çok seviyordu ve birlikte oynayarak eğlenceli vakit geçiriyorlardı. Fakat sınıfın en uzun boylusu olan Veli, ne zaman Esra'yı görse gülerek "Ne kadar kısasın." diyordu. Esra ise bu durumdan hoşlanmıyordu. "Benim de boyum uzayacak. Yemeklerimi yiyorum, sütümü içiyorum. Ben de senin kadar uzun boylu olacağım." demek istiyordu. Ama Veli, onu dinlemeden kısa olduğunu söyleyip gidiyordu. Esra, Veli'nin kendisine bakarak gülmesinden hoşlanmıyordu.

Esra, düşünceli bir şekilde öğretmenin yanına gitti. Bu durumu onunla konuşmalıydı. "Öğretmenim, ben çok kısa boyluyum diye Veli bana gülüyor. Ben artık okula gelmek istemiyorum. Boyum uzayınca geleceğim." dedi. Öğretmeni, Esra'ya doğru eğildi ve onun gözlerinin içine baktı. "Bence senin boyun hiç de kısa değil. Belki de Veli biraz uzundur, ne dersin?" dedi. Esra, hiç böyle düşünmemişti. Öğretmeninin sözünü bitirmesini beklemeden Veli'nin yanına gitti. "Veli, senin boyun ne kadar uzun!" deyiverdi. Veli, Esra'ya baktı ve "Hiç de bile! Ben uzun değilim!" dedi. Biraz sonra, Esra ve Veli gülmeye başladılar. Öğretmenleri de yanlarına gelmişti. Esra ve Veli'ye "Ne güzel anlaşıyorsunuz. Ne kadar güzel eğleniyorsunuz. Sizi böyle görünce ben de çok mutlu oluyorum." dedi. Daha sonra, onların neler yaptığını, nelerle oynadıklarını sordu ve oyunlarına katılmak için izin istedi. Esra ve Veli, eğitimcileri ile bir süre evcilik oynadılar. Oyunda, Esra anne, Veli baba olmuştu. Daha sonraki günlerde de Esra ve Veli, birbirlerini üzecek şeyler söylememeye dikkat ettiler. Üzüldükleri veya hoşlandıkları bir şey yaptıklarında birbirlerine ne söyleyeceklerini biliyorlardı: "Lütfen arkadaşım bir daha böyle söyleme. Bundan hoşlanmıyorum ya da sen böyle yapınca çok hoşuma gidiyor."

- Hikâye anlatıldıktan sonra hikâye ile ilgili sorular sorularak çocuklarla birlikte hikâyede geçenler tekrar edilir. Daha sonra hikâyeye bir isim konması gerektiği söylenir. Çocukların önerileri alınır ve hikâye için söylenen isimler tekrar edilir. Çocuklara çok güzel isimler buldukları söylenerek tebrik edilir.
- Daha sonra, çocuklarla hoşlandıkları ve hoşlanmadıkları durumların neler olduğu, bu durumda ne hissettikler ve neler yaptıkları hakkında sohbet edilir.
- Çocuklara, isterlerse resim yapmak üzere boyalarını alarak masalara oturabilecekleri söylenir. Çocuklar, boyalarını alarak masalara otururlar. Çocuklardan en çok nelerden hoşlandıklarını düşünmeleri istenir ve bunun resmini yapabilecekleri söylenir. Gerektiğinde, yeni resim sayfaları verilerek farklı resim yapmaları için fırsat verilir. Çalışma sonrası, çocuklarla birlikte yapılan resimler etkinlik panosunda sergilenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyedeki çocuklardan hangisinin davranışını daha çok beğendin? Neden?
- Resminde neleri çizdin? Başka neler çizmek isterdin?
- Bundan sonra, hoşlanmadığın bir şey olduğunda neler yaparsın? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Veli neden sürekli Esra'ya gülüyordu?
- Örnek doğru yanıt: Boyu çok kısa olduğu için.
- 2. Soru: Ali ve kardeşi Hasan evde oyun oynarken masanın üzerindeki vazoyu kırdılar. Kırılan vazoyu babası annesine hediye olarak almıştı. Bu yüzden de Ali ve Hasan çok üzülmüştü. Annesi ve babası eve geldiğinde bu durumu sizce kimle paylaşmalılar? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Olumlu ya da olumsuz bir durumla karşılaştığımız zaman bunun sonuçları hakkında konuşurken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Bu durumla ilgili kiminle konuşacağımıza ve ne zaman konuşmamız gerektiğine dikkat etmeliyiz.
- 4. Soru: Öğretmen okulda anneler günü ile ilgili bir şiir öğretmişti. Mehmet eve gidince ablasına okulda anneler günü ile ilgili şiir öğrendiği ve bunu annesine okuyacağını söyledi. Ablası ise "Daha anneler günü gelmedi. Zamanı gelince okursun, şimdi olmaz." dedi. Mehmet, ablasının söylediklerine üzüldü fakat ablasına bir şey söylemeden odasına gitti. Siz Mehmet'in yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Ablama söylediklerinden dolayı üzüldüğümü, şiirimi annemle paylaşmak istediğimi, anneler günü gelince yeni bir şiir veya öğrendiğim şiiri tekrar okuyabileceğimi söylerdim.

ETKİNLİK NO: 3.63

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Doğru-Yanlış

Etkinlik Adı: Gülen Yüzler

Materyaller: -

Yönerge (O-37): Resimleri dikkatli bir şekilde incele. Yanlış olan davranışın yanındaki kutucuğu boya, doğru olan davranışın yanındaki kutucuğa gülen bir yüz çiz.

Kazanım 2. Duygularını başkalarını rahatsız etmeden gösterebilme

Göstergeler:

2.1. Olumlu/olumsuz duygularını başkalarına fiziksel bir rahatsızlık vermeden ifade eder.

2.2. Olumlu/olumsuz duygularını başkalarına sözel bir rahatsızlık vermeden söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Düzenlenmesi:

- Eğitimci, çocuk sayısı kadar okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfasını çoğaltır ve masa üzerine koyar. Çocuk sayısına uygun sandalyeleri yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, gün içerisinde çocukların olumlu davranışlarını "Aferin, arkadaşınla oyuncağını paylaşman çok güzel" şeklinde pekiştirmeye, olumsuz davranışlarla ilgili olarak "Birbirimizi itmeden ve sırayla ellerimizi yıkıyoruz" şeklinde düzelterek hatırlatmalarda bulunmaya özen gösterir.
- Eğitimci, "Bir, iki, üç, dört, beş. Kendine bir eş seç" diyerek çocukların dikkatini çeker ve ikili gruplar oluşturmalarını ister. Çocuklar, ikişerli eş olduktan sonra sırayla dolaplarına giderek boya kalemlerini almalarını ve masalara oturmalarını ister. Çocuklar, boyalarını alarak masaya otururlar.
- Okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfasına bir süre bakmalarına fırsat verilir. Daha sonra, "Yanlış olan davranışın altındaki kutucuğu boya, doğru olan davranışın altındaki kutucuğa gülen bir yüz çiz." yönergesi yüksek sesle okunur. Çocukların çalışmalarını tamamlamaları için süre tanınır.
- Tüm çocuklar çalışmalarını bitirdikten sonra, resimlerde neler olduğu, doğru mu yanlış mı olduğu ve nedenleri hakkında sorular sorularak çocukların cevapları alınır. Benzer şekilde sınıfta veya evde doğru ve yanlış olan ne gibi davranışlar olduğuna örnekler verilir ve çocuklar da örnekler vermeleri için cesaretlendirilir. Başkalarının canını yakarak ona zarar vermenin doğru olmadığı, bunun yerine konuşarak anlaşılması gerektiği vurgulanır.
- Çalışma sayfaları toplanır veya çocukların dosyalarına kaldırmaları istenir.
- İlgiye göre, çocuklara resim kağıtları verilerek serbest resim yapabilecekleri söylenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Çalışmada neler yaptın? Başka neler yapmak isterdin?
- Hangi çocuğun davranışını beğendin/beğenmedin? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Veli neden sürekli Esra'ya gülüyordu?
- Örnek doğru yanıt: Boyu çok kısa olduğu için.
- 2. Soru: Ali ve kardeşi Hasan evde oyun oynarken masanın üzerindeki vazoyu kırdılar. Kırılan vazoyu babası annesine hediye olarak almıştı. Bu yüzden de Ali ve Hasan çok üzülmüştü. Annesi ve babası eve geldiğinde bu durumu sizce kimle paylaşmalılar? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Olumlu ya da olumsuz bir durumla karşılaştığımız zaman bunun sonuçları hakkında konuşurken nelere dikkat etmeliyiz?
- Örnek doğru yanıt: Bu durumla ilgili kiminle konuşacağımıza ve ne zaman konuşmamız gerektiğine dikkat etmeliyiz.
- 4. Soru: Öğretmen okulda anneler günü ile ilgili bir şiir öğretmişti. Mehmet eve gidince ablasına okulda anneler günü ile ilgili şiir öğrendiğini ve bunu annesine okuyacağını söyledi. Ablası ise daha anneler günü gelmedi. Zamanı gelince okursun şimdi olmaz dedi. Mehmet ablasının söylediklerine üzüldü fakat ablasına bir şey söylemeden odasına gitti. Siz Mehmet'in yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Ablama söylediklerinden dolayı üzüldüğümü, şiirimi annemle paylaşmak istediğimi, anneler günü gelince yeni bir şiiri veya öğrendiğim şiiri tekrar okuyabileceğimi söylerdim.

ETKİNLİK NO: 3.64

Yaş Grubu: 48-60ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Her Şeyin Bir Nedeni Vardır

Materyaller: Çocuk sayısı kadar minder ya da sandalye, çocuk sayısı kadar hikâye karakterlerinin olduğu resimli kartlar ve boş resimsiz kartlar.

Yönerge (O-67): Yağmur yağdığı için annesi Eylül'e dışarı çıkamayacağını söyledi. Bu durumda Eylül ne yapabilir? Annesine ne söyleyebilir?

Kazanım 3. İstekleri engellendiğinde bu durumla baş edebilme

Göstergeler:

3.1. İsteği engellendiğinde nedenini nazik bir şekilde sorar.

3.2. İsteğinin karşılığında verilen cevabı dinler.

3.3. Verilen cevabı kızgınlık ve öfke gibi olumsuz duygulara kapılmadan kabul eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliğini uygulamadan önce sınıftaki minder ya da sandalyeleri yarım daire şeklinde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklar okula geldiklerinde hangi etkinliklerde daha fazla vakit geçirdiklerini gözlemler. Gün içinde farklı ilgi köşelerinde oynayabilecekleri, etkinlik masalarında çalışabileceklerine ilişkin yönlendirmelerde bulunur.
- Serbest zamana ayrılan süre sonunda, eğitimci hikâye dinlemek için çocukların minder ya da sandalyelere oturmalarını ister. Eğitimci "Size bugün ilginizi çekeceğini düşündüğüm bir hikâye anlatacağım. Hikâyemiz anaokulu/anasınıfı ile ilgili. Fakat hikâyeden önce, okula geldiğinizde en çok hangi etkinliklerden hoşlandığınızı bilmek istiyorum. Neler yapıyorsunuz?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinler, kendisi de etkinliklerin isimlerini çocukların ardından tekrar eder, doğru cevapları pekiştirir. Söylenmeyen sınıf içi ve dışı etkinlik adı varsa hatırlatır (Serbest zaman/ilgi köşelerinde oyun ve sanat çalışmaları, oyun, müzik, okuma yazmaya hazırlık, fen ve matematik çalışmaları, inceleme gezileri, ailelerin sınıf içi etkinliklere katılımı, tiyatro ve sinema gezileri).
- Eğitimci, "Hiç oyun oynanmayan bir anaokulu/anasınıfı olabilir mi? Böyle bir okula gitmek ister miydiniz?" diyerek çocukların görüşlerini alır. "Bugünkü hikâyemiz oyun oynanmayan bir anaokulu ile ilgili. Bakalım hikâyemiz nasılmış. Dikkatle dinlemenizi istiyorum" der ve hikâyeyi anlatmaya başlar.

Hikâye

Oyun Oynanmayan Anaokulu

Küçük bir kasabada bir anaokulu varmış. Okullar açıldığı zaman diğer okullar gibi, bu anaokuluna da çocuklar gelmeye başlamışlar. Bu çocuklar oyun oynamayı çok seven, arkadaşları ile birlikte etkinlik yapmaktan hoşlanan çocuklarmış.

Okulun açıldığı ilk günlerde çocuklar, birbirleriyle tanışmışlar. Daha sonra birlikte oyunlar oynamışlar, resim yapmışlar, şarkılar söylemişler. Ancak birkaç gün sonra işler değişmeye başlamış. Bir gün, çocuklardan biri okula geç gelmiş. Gelir gelmez de hiç kimseye bir şey söylemeden oyun oynayan arkadaşlarının oyununa girmiş. Oyun oynayan çocuklar, kendilerine sormadan oyuna giren arkadaşlarına kızmışlar ve "Biz oyuna başlayalı çok oldu, sen giremezsin. Bekle ve oyun yeniden başlayınca katıl" demişler. Oyuna alınmayan çocuk çok sinirlenmiş ve "Bir daha sizinle hiç oynamayacağım" diyerek arkasını dönüp gitmiş.

Bir başka gün, iki çocuk sınıfın penceresinden aşağıya doğru gövdelerini sarkıtarak bakıyorlarmış. Neredeyse düşeceklermiş. Öğretmenleri onları görmüş ve "Çocuklar, ne yapıyorsunuz, hemen pencereden çekilin. Düşebilirsiniz." diyerek onları uyarmış. Çocuklar, öğretmenleri kendilerini uyardığı için ağlamaya başlamışlar. Bir köşeye oturmuşlar, hiçbir oyuna ve etkinliğe katılmamışlar. Sınıfta yapılan her uyarı çocukların oyunlara katılmamasına neden oluyormuş. Çocuklar yalnız başlarına bir köşede oynuyorlarmış.

Gün geçtikçe, sınıfta birbirleri ile oyun oynayan çocuk sayısı azalmış. Aslında bu durumdan ne öğretmenleri ne de çocuklar memnunmuş. Çocukların anne babaları da bu durumun nedenini merak etmeye başlamışlar. Fakat hiçbir şey söylemeden sonucu beklemişler. Sonunda, öğretmenleri çocukların hikâye dinlemek için sandalyelerine oturmalarını istemiş. Onlara yanlış yapıldığında bunun nedenini sormak ve söylemek gerektiği, sorunların konuşarak çözülmesi ve kurallara uymanın önemli olduğunu hatırlatan bir hikâye anlatmış. Hikâyenin sonunda çocuklar, hatalı davrandıklarını anlamışlar. Öğretmenleri ile arkadaşlarına ne yapılmasından/ne söylenmesinden hoşlanmadıklarını söylemişler. Böylece birbirlerini daha iyi anlamışlar. O gün akşama kadar tüm çocuklar oyunlar oynamış. Oyun oynarken kurallara uymuş, birbirleriyle nazikçe konuşmuşlar. Diğer günler de daha dikkatli davranmışlar.

Sınıftaki tüm çocuklar "Verilen cevabı kızgınlık ve öfke gibi olumsuz duygulara kapılmadan kabul etmeye başladıkları için tekrar birlikte oyunlar oynayan, birbirleriyle arkadaşlık kuran keyifli günlerine dönmüşler. Bu durumdan anne-babalar, çocuklar ve tabi ki öğretmen de çok mutlu olmuş. Artık okulları oyun oynanmayan anaokulu değil neşeli oyunlar anaokulu olarak isimlendirilmiş.

- Hikâye sonunda eğitimci, hikâyede neler olduğu hakkında çocuklarla sohbet eder. Çocukların, öğretmenlerinden, anne-babalarından ve arkadaşlarından istedikleri her şeye olumlu cevap beklemelerinin doğru olmadığını, kendilerine verilen cevapların nedenlerini öğrenmeleri konusunda soru sormaları gerektiğini, "Her cevabın bir nedeni olabilir" diyerek verilen cevabı sakince dinlemeleri gerektiğini, çocukların verilen cevapları kabul etmelerinin sınıfta öğretmenleri ve arkadaşları ile daha memnun edici ilişkilere sebep olacağını vurgular.
- Hikâyede yaşananlar çocuklarla birlikte tekrar edildikten sonra eğitimci, "Hikâyemizi dinledik. Şimdi bu hikâyeyi canlandıralım" der. Çocukların hikâyedeki karakterleri paylaşmaları için daha önce hazırladığı üzerinde karakterlerin resmi olan kartlar ve boş resimsiz kartları bir torbadan çocuklara çektirir. Karakterlerin resimlerinin olduğu kartı çeken çocuklar seçtikleri kartın özelliğine göre o rolü canlandırırlar. Eğitimci rolleri paylaşan çocuklara "Hikâyemiz nasıl başlıyordu, hikâyemizde kimler vardı, neler söylüyorlardı?" diye sorarak ipuçları verir.
- Çocukların ilgi ve isteğine göre, kartların yeniden çekilmesi ile roller değiştirilerek hikâye tekrar dramatize edilebilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok beğendiğin/beğenmedin davranış hangisiydi?
  Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Hikâyemizdeki okulda neden oyun oynanmıyordu?
- Örnek doğru yanıt: Hoşlanmadıkları bir cevap aldıklarında nedenini sormadan birbirlerine küstükleri için.
- 2. Soru: Okulda bir arkadaşın herhangi bir konuda seni uyardığında nasıl davranırsın?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde ve öfkelenmeden nedenini sorar, uyarısını dikkate alacağımı ifade ederim.
- 3. Soru: Babanızdan bir oyuncak istediniz. Babanız da o oyuncağı şimdilik alamayacağını söyledi. Ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Neden alamayacağını sorarım. Babamın açıklamalarını sakin bir şekilde dinledikten sonra durumu kabul ederim.
- 4. Soru: Abisi Ayşe'ye dans eden pilli bebek aldı. Ayşe çok sevindi ve yatacağı zamana kadar bebeğiyle oynadı. Fakat bir süre sonra bebek dans derken aniden durdu. Abisi pilin bitmiş olabileceğini söyleyince Ayşe "pil almaya gidelim" dedi. Abisi "şu an gidemeyiz" deyince Ayşe ağlamaya başladı. Sizce Ayşe'nin abisi neden pil almaya gidemeyiz demiştir? Ayşe'nin yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Gitmek için saat geç olduğundan abisi dışarı çıkmak istememiş olabilir.

ETKİNLİK NO: 3.65

Yaş Grubu: 48- 60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Drama

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: İyi Bir İş Yaptım, Aferin Bana

Materyaller (M-30): Verilen sorumluluğu yerine getirme, yardım etme, arkadaşını teselli etme, tehlikeli bir durumu haber verme, bir etkinliği zamanında bitirme, oyunda birinci olma" davranışlarını betimleyen olay kartları.

Kazanım 4. Davranışlarındaki hatalarıyla baş edebilme

Göstergeler:

4.1. Doğru ya da yanlış davranışını ayırt eder.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliğini uygulamadan önce sınıftaki minder ya da sandalyeleri yarım daire şeklinde yerleştirir.
- Kullanılacak resimli kartlar hazırlanır.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, hikâye dinlemek için çocukların minder veya sandalyelere oturmalarını ister. Kendisi de tüm çocukların rahatlıkla görebileceği şekilde oturur.
- Çocuklara hafta sonu sebze pazarında yaşadığı bir olayı anlatmak istediğini söyleyerek çocukların dikkatini çeker ve olayı anlatmaya başlar.

İyi Bir İş Yaptım, Aferin Bana

Hafta sonu pazardan alışverişimi yapmış pazar yerinden çıkmak üzereyken, önümde ilerleyen yaşlı bir teyzenin pazar çantası elinden düşüverdi. Çantanın içindeki elmaların etrafa dağıldığını gördüm. Yaşlı teyze, yorgundu ve diğer elinde de başka sebze ve meyvelerin bulunduğu poşetler vardı. Elindekileri bırakıp dökülenleri toplayamayacak gibiydi. Hemen, yanımda duran pazarcıdan bir poşet istedim ve yaşlı teyzenin dökülen elmalarını toplamaya başladım. Ben elmaları toplarken, yaşlı teyze bir yandan dikkatsizliğine kızıyor, bir yandan bana "Teşekkür ederim evladım, ben bunları toplayamazdım, sağ olasın." diyerek memnuniyetini ifade ediyordu. Ben de "Rica ederim teyzecim, kim olsa aynı şeyi yapardı." dedim. Yaşlı teyzenin memnuniyeti beni çok gururlandırmıştı. Yardıma ihtiyacı olan birisine yardımcı olarak, ne kadar iyi bir iş yaptığımı düşündüm ve kendi kendime "**İyi bir iş yaptım, aferin bana.**" dedim.

- Eğitimci, çocuklara kendi yaşadığı olaya benzer durumlarla karşılaşıp karşılaşmadıklarını sorar. Yaşadıkları olaydan dolayı hoşnut oldukları, gururlandıkları anları ve kendilerini nasıl ödüllendirdiklerini anlatmak isteyenlere konuşma fırsatı verir. Örnek durum anlatan olmazsa, eğitimci bazı örnekler vererek böyle bir durumu yaşayıp yaşamadıklarını sorabilir. Örneğin; "Anneniz misafirler için yemek masasını hazırlamaya çalışırken küçük kardeşle ilgilenmek veya çatal kaşıkları masaya yerleştirmek" gibi.
- Daha sonra eğitimci, sırasıyla elindeki resimli kartları gösterir ve çocuklara bu resimlerde neler olduğunu sorar.
    - Aldığı sorumluluğu yerine getirmiş çocuk
    - Düşen arkadaşının kalkmasına yardım eden çocuk
    - Arkadaşını teselli etmeye çalışan elini arkadaşının omzuna koymuş çocuk
    - Tehlikeli bir durumu arkadaşına haber veren çocuk
    - Yemeğini zamanında bitiren bir çocuk
    - Oyunu kazanan çocuk
- Resimlerdeki kişilerle ilgili olarak çocuklara "Hoşnut oldukları zaman kendilerini nasıl hissetmişlerdir?" ve "Kendi başarılarını hangi ifadelerle belirtmiş olabilirler" gibi sorular sorulur.
- Çocukların cevapları dinlenir. Kendini takdir etme sözcükleri, eğitimci tarafından konuşma balonları içine yazılır.
- Çocukların kendilerini sözlü takdir etmeleri eğitimci tarafından pekiştirilir.
- Çalışma sonunda resimler çocuklara yeniden gösterilirken konuşma balonlarında yazılı olanlar okunur. Bu durumu canlandırmak isteyen çocuklara roller dağıtılarak, durumu canlandırma fırsatı verilir. Çocuklara resim gösterilir ve nasıl konuştukları tekrar edildikten sonra aynı şekilde bu rolü canlandırmaları istenir. Çalışma sonrası çocuklarla başka neler söylenebileceği ile ilgili konuşulabilir. İlgiye göre tüm çocukların rol alarak etkinliğe katılması sağlanır.

Aile Katılımı:

Hafta sonu için aileye sınıfta paylaşılan "kendini takdir etme" sözcükleri ile ilgili kısa bir bilgilendirme kartı ve ekinde de "Güzel Bir İş Yaptım" başlıklı ortası boş kartondan bir çerçeve gönderilir. Anne-babalardan yakın zamanda kendilerini takdir ettikleri bir olayı ve bu olayın sonunda kendilerini hangi ifadelerle ödüllendirdiklerini yazmaları istenir. Daha sonra kartın pazartesi günü çocukla birlikte okula gönderilmesi istenir. Pazartesi günü eğitimci ebeveynler tarafından doldurulmuş gelen kartları inceleyerek sınıftaki diğer çocuklarla paylaşır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok beğendiğin davranış ne oldu? Neden?
- Bundan sonra iyi bir iş yaptığında ne düşünürsün, ne hissedersin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Dinlediğiniz hikâyedeki kişi kendisine neden "Aferin" dedi?
- Örnek doğru yanıt: Yaşlı teyzeye yardım ettiği için.
- 2. Soru: Kendinizi hangi durumlarda takdir edersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Birisine yardım ettiğimde, görevlerimi yerine getirdiğimde....
- 3. Soru: Didem'in annesinin komşudan bir şey istemesi gerekir ve Didem'e "Komşudan bir şey alıp geleceğim. Kardeşin uyuyor ama uyanırsa onunla ilgilen kızım." der. Annesi gittikten biraz sonra kardeşi uyanır ve ağlamaya başlar. Sonra Didem ne yapmış olabilir ki kendisiyle gurur duysun?
- Örnek doğru yanıt: Annesinin söylediği gibi kardeşi uyandığında ağlamaması için onunla ilgilenmiş olabilir.
- 4. Soru: Barış resim yapmak içi dolabından kağıt ve boya kalemlerini almaya çalışırken kalemler yere düşer ve etrafa saçılır. Bunu gören arkadaşı Gizem de boya kalemlerini toplarken Barış'a yardımcı olur. Barış da arkadaşına teşekkür eder. Gizem arkadaşına yardım ettikten sonra kendisini nasıl hissetmiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Yaptığının iyi bir davranış olduğunu düşünüp mutlu olmuştur.

ETKİNLİK NO: 3.66

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Duygular

Etkinlik Adı: Sihirli Sözcük "Başka"

Materyaller (M-41): Sınıftaki çocukların sayısı kadar olay kartları (Üç ayrı örnek olay), (A4 kağıdın üst yarısında hatalı davranışı yapan bir karakter vardır. Alt yarısında ise boş kare çerçeve yer almalıdır), boya kalemleri.

Kazanım 4. Davranışlarındaki hatalarıyla baş edebilme

Göstergeler:

4.1. Doğru ya da yanlış davranışını ayırt eder.

4.2. Hata yaptığı durumlarda hatasını kabul eder.

4.3. Hatasını söyler.

4.4. Hatasını telafi edecek alternatif çözüm yolları arar.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, masaları sınıfın ortasında yarım daire şeklinde düzenler. Masa üzerine okuma yazmaya hazırlık çalışma sayfalarını koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklardan boya kalemlerini alarak masalara oturmalarını ister. Önlerindeki sayfaya bakmalarını ve sayfanın üst yarısında yer alan resmi incelemelerini ister (Resimde, evde halının üzerine koyu renkli bir boya dökmüş, üzgün, ağlayan bir çocuk resmi vardır.) Daha sonra çocuklardan, bu çocuğun ağlamak yerine "başka" ne yapabileceğini düşünmelerini ve düşündükleri alternatif çözümleri resmin altında yer alan boş kare çerçeveye resimlemeleri istenir.
- Resimlerini tamamlayan çocukların çözüm yolları konusunda konuşulur. Çocukların birbirlerini dinlemelerine fırsat verilir. Doğru örnekler pekiştirilir.
- İkinci ve üçüncü örnek olayın yer aldığı okuma yazmaya hazırlık sayfaları çocuklara verilir ve aynı çalışma tekrarlanır. İkinci örnek olayda, top atıp kırdığı okulun camını, başka bir arkadaşının kırdığını söyleyerek başkasını haksız yere suçlu duruma düşüren bir çocuk betimlenmiştir. Üçüncü örnek olayda ise sınıf içinde hızla koşarken arkadaşına çarpıp onu yere düşüren ve yürüyüp giden bir çocuk resmi betimlenmiştir.
- Eğitimci, çocukların çözüm içeren resimleri hakkında onlarla konuşur. Herkesin hata yapabileceğini, asıl önemli olanın hatasını kabul etmek ve bir daha aynı hatayı yapmamak için dikkatli olmak gerektiğini vurgular. Çocukları, buldukları çözümler ve yeni davranışlar için "Aferin, çok güzel çözümler buldunuz." diyerek tebrik eder.
- Daha sonra, boş resim kağıtlarını dağıtır ve çocukların istedikleri gibi resim yapabilecekleri söylenir. Yapılan çalışmalar çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılarak sergilenir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu etkinlikte en beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Halıya boya dökmüş çocuğa ne önerdin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Resimlerdekine benzer bir olay yaşadın mı? Yaşadığın bu olaya nasıl bir tepki verdin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Arkadaşın resim çizerken ne çizdiğini merak ettin ve bakmak için kağıdı çektiğinde arkadaşının resim çizdiği kağıt yırtıldı. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Yaptığım yanlış bir davranış olduğu için özür dilerim.
- 4. Soru: Ramazan ve Rana sınıfta bulunan oyuncaklarla oynuyordu. Ramazan araba sürüyor, Rana ise bloklardan kale yapıyordu. Rana yaptığı kaleyi göstermek için öğretmenini çağırmaya gittiğinde Ramazan yanlışlıkla arabasıyla kaleye çarptı ve kale yıkıldı. Rana kalesini yıkılmış görünce çok üzüldü, fakat kimin bozduğunu da göremedi. Ramazan'ın yerinde olsaydınız ne yapardınız? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Rana'ya kaleyi yıkanın kendim olduğunu söylerdim. Üzgün bir şekilde arkadaşımdan özür dilerdim. Rana'ya kaleyi tekrar birlikte yapmayı teklif ederdim. Çünkü hata yaptığımız zaman bunu kabullenerek karşımızdaki kişinin üzüntüsünü giderecek bir şeyler yapmalıyız.

ETKİNLİK NO: 3.67

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Sanat, Oyun ve Hareket

Kavramlar: Duygular

Etkinlik Adı: Dedektifçilik Oynuyoruz

Materyaller: "Mutlu, üzgün, korkmuş, kızmış" yüz ifadelerini betimleyen gazete ve magazinlerden kesilmiş gerçek fotoğraflar. Gözlük yapımı için; karton, makas. Büyüteçler ve dürbün.

Kazanım 5. Başkalarının duygularını anlayabilme

Göstergeler

5.1. Duyguları anladığını jest ve mimiklerle gösterir.

5.2. Başkasının duygusunu yüz ifadesine bakarak söyler.

5.3. Başkasının duygusunu beden duruşuna bakarak söyler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci sınıftaki masaları daire şeklinde yerleştirir. Getirdiği değişik boyutlardaki büyüteçleri-dürbünleri, gazete ve magazinlerden kesilmiş gerçek fotoğrafları masanın ortasına koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, masa üzerindeki materyallere çocukların dikkatini çekerek "Çocuklar bakın burada neler var? Bunlarla neler yapabilirsiniz?" diye sorar ve çocukların görüşlerini alır. Daha sonra çocuklara "Bugün dedektifçilik oynayacağız." der. Dedektifler hakkında kısa bir bilgi verir. "Dedektifler, bilinmeyen olayları ve problemleri çözmeye çalışan kişilerdir. Büyüteç normalde gözle görülemeyecek ayrıntıları görmek için kullanılır. Biz de bugün başkalarının duygularını anlamak için nasıl dedektiflik yapacağımızı öğreneceğiz." der.
- Eğitimci, "Gözlerimizin iyi görmediğini düşünelim. Neye ihtiyacımız var? Evet bir gözlük. Gözlük kullanarak daha iyi görebiliriz. Şimdi gözlerimizin iyi görmediğini düşünerek kendimize birer gözlük hazırlayalım." der. Karton üzerine çizilmiş gözlük figürlerini gösterir. Çocuklar gözlük şekillerini keserler ve istedikleri gibi süslerler.
- Eğitimci, çocukların masanın üzerinde duran gazete ve magazinlerden kesilmiş gerçek fotoğraflardan birer tane almalarını ve masadaki büyüteç ve dürbünleri kullanarak fotoğraflardaki kişilerin yüz ifadelerine odaklanmalarını ister.
- Çalışmada gülümseyen, kahkaha atan, sevinçten zıplayan, kollarını havaya kaldıran, başı yukarıda gülümseyerek yürüyen insanlara ait fotoğrafları inceleyen çocuktan bu kişiyi "Mutlu" olarak tanımlaması beklenir. Doğru tanımlamayı yapan çocuklar tüm sınıfça alkışlanır.
- Fotoğrafta kaşları aşağı düşmüş, ağzı ağlamaklı bir ifade almış, omuzları düşmüş, kolları bedenine yapışık ve ayağını sürüyerek yürüyen insanları "Üzgün" olarak tanımlayan çocuklar tüm sınıfça alkışlanır.

- İncelediği fotoğrafta, gözlerini kocaman açmış, omuzlarını başına doğru çekmiş, yavaşça geri geri giderek korktuğu durumdan uzaklaşan ve titreyen insanları "Korkmuş" olarak tanımlayan çocuklar tüm sınıfça alkışlanır.
- İncelediği fotoğrafta, kaşlarını çatan, yüzü kızarmış, yumruğunu ve dişlerini sıkan, tehditkar biçimde parmağını sallayan, kollarını sıkıca çapraz bağlayan insanları "Kızmış" olarak tanımlayan çocuklar tüm sınıfça alkışlanır.
- Çocukların büyüteç, dürbün ve gözlükleriyle sınıf içinde başka oyunlar oynayabilecekleri veya başka materyalleri inceleyebilecekleri söylenir. Materyalleri kullanarak çalışmalarına fırsat verilir.

Aile Katılımı:

Hafta sonu için aileye sınıfta paylaşılan "Mutlu, üzgün, korkmuş ve kızmış" yüz ifadelerini tanımlayan bilgilendirme notu gönderilir. Anne-babalara, çocuklarını yaşadıkları olaylar sırasında hissettikleri duygularını söylemeleri konusunda cesaretlendirmelerini ve model olmalarını söyleyin.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bugünkü çalışmanın en çok hangi bölümünü beğendin? Neden?
- Materyalleri ne yapmak için kullandın, başka neler yapmak isterdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Dedektif olarak neyi öğrenmeye çalıştık?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşlarımızın duygularını.
- 2. Soru: Arkadaşınıza nasıl davranırsanız yüzü şaşkın bir ifade alır?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Parka gittiğinde arkadaşın Zehra'yı gördün. Karşısındaki çocuğa parmağını sallayarak bir şeyler anlatıyordu. Zehra niçin karşısındaki çocukla o şekilde konuşuyor olabilir?
- Örnek doğru yanıt: Zehra karşısındaki çocuğa kızmış olduğu için o şekilde konuşuyor olabilir.
- 4. Soru: Kardeşinle oyun oynarken yanlışlıkla oyuncağının bir parçasını kırdın. Sonra kırdığın parçayı tamir ederek kardeşine oyuncağını tekrar verdin. Kardeşin bu durum karşısında neler hissetmiş olabilir? Bu hissettiklerini yüz ifadeleri ile sana nasıl anlatır?
- Örnek doğru yanıt: Oyuncağı kırdığımda üzülmüştür. Üzgün olduğunu ağlayacak gibi olmasından anlarım. Oyuncağı tamir ettiğimde de sevinmiştir. Bunu da yüzünün gülmesinden anlarım.

ETKİNLİK NO: 3.68

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavramlar: Duygular

Etkinlik Adı: Resim Çektiriyoruz

Materyaller: Karton kutudan hazırlanmış televizyon ekranı, fotoğraf makinesi, bilgisayar

Kazanım 6. Heyecan ve kaygı yaratan baskı durumlarında sakin kalabilme

Göstergeler:

6.1. Kendisi için heyecan ya da kaygı yaratan durumları söyler.

6.2. Baskı altında sakin kalır.

Öğrenme süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci orta boyutlarda bir karton kutunun tabanını keser.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, oyun etkinliğinde çocuklara önceden hazırladığı tabanı kesilmiş karton kutudan hazırlanmış olan kutuyu gösterir. Bu kutunun hangi amaçla kullanılabileceğine ilişkin çocukların görüşlerini alır ve tanıtır. Daha sonra bu kutuyu kullanarak resim çektirme oyunu oynanacağını söyler.
- Eğitimci çocuklara masanın üzerine koyduğu kutuyu resim çerçevesi olarak kullanacağını söyler ve masanın arkasına geçer. Mutlu, üzgün, şaşkın, korkmuş ifadelerini kullandığı durumları söyleyerek resim çektirmek için poz verir.

  - Off oyuncağım kırılmış, çok üzgünüm!
  - Aaa gece kar yağmış, her yer bembeyaz olmuş!
  - Yaşasın parka gidiyoruz!
- Her çocuk sırayla resim çerçevesinin arkasına geçer ve söylenen yönergeye uygun poz verir. Eğitimci çocukların fotoğraf makinesiyle resimlerini çeker.

  - Ali'nin doğum günü ve arkadaşları ona sürpriz yapmış. Arkadaşları ona okulda sürpriz bir doğum günü partisi hazırlamışlar. Ali, sınıfa gelmeden her yeri süslemişler ve her biri saklanmış, Ali bahçe saatinden sonra sınıfa gelmiş ve bütün arkadaşları saklandıkları yerden çıkarak onu alkışlamışlar. Sizce Ali, neler hissetmiştir ve o anda nasıl bir tepki vermiştir? Haydi, şimdi Ali'nin o halini düşünerek poz verin.
  - Ayşe yılsonu etkinliğinde okulun büyük bahçesinde yapılacak törende şarkı söyleyecekti. O gün söyleyeceği şarkıyı evde söyleyerek tekrar etmişti. Ama yılsonu etkinliğinin yapılacağı büyük gün geldikçe Ayşe çok heyecanlanıyordu. Yıl sonu etkinliğinde söyleyeceği şarkının sözlerini unutmaktan çok korkuyordu. Yıl sonu etkinliğinin yapılacağı gün gelmişti. Ayşe sabaha kadar uyuyamamıştı, sıra ona geldiğinde Ayşe neler hissetmiştir? Şimdi kendinizi Ayşe'nin yerinde düşünün ve sahneye çıkmadan önce neler yapardınız? Ne hissederdiniz? Haydi şimdi Ayşe'nin o halini düşünerek poz verin.

- Eğitimci, çektiği fotoğrafları bilgisayara aktarır ve çocuklarla birlikte resimlere bakılır. Her resim hakkında konuşulur.
- Aynı kutu daha sonra televizyon ekranı olarak kullanılır. Bütün çocuklar sırayla televizyon ekranın arkasına geçer.

  "Evet herkes şimdi sırayla bu ekranın arkasına geçip taklit, şarkı ya da bilmece söylesin, diğerlerimiz de arkadaşımızı alkışlayalım. Vee şimdi karşınızda Ali, ..."
- Eğitimci bütün çocuklar sırayla bu etkinliğe katılmasını sağlar ve her çocuk pozunu verdikten ve konuştuktan sonra alkışlanır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunu sevdin mi, en sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu oyunu daha sonra yeniden oynamak ister misin, yeniden oynayacak olsan nasıl oynamak istersin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Taklit yaparken, bilmece veya şarkı söylerken neler hissettin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Okula geldiğinde arkadaşların senin için ne yaparlarsa heyecanlanırsın?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 3. Soru: Seni kaygılandıran/endişelndiren bir olayı hatırlayarak bunun nedenini söyler misin?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Öğretmeniniz sınıfı gruplara ayırarak bir yarışma yaptırıyor. Sizin grubun son oyuncusu sensin. Sana sıra geldiğinde iki grup da berabere olduğu için senin oyunu diğer grubun son oyuncusundan önce tamamlaman gerekmektedir. Eğer sen önce tamamlarsan sizin grup, sonra tamamlarsan diğer grup birinci olacak. Bu durumda ne hissedersin ve ne yaprsın?
- Örnek doğru yanıt: Heyecanlanırım, fakat bunun bir oyun olduğunu ve kazanamazsak dahi çok eğlendiğimi düşünerek kendimi rahatlatırım.

ETKİNLİK NO: 3.69

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Sanat

Kavram: Renk

Etkinlik Adı: Zuzu Şimdi Ne Yapacak?

Materyaller: Ritim aracı, resim kağıdı, boya kalemleri

Kazanım 6. Heyecan ve kaygı yaratan baskı durumlarında sakin kalabilme

Göstergeler:

6.1. Kendisi için heyecan ya da kaygı yaratan durumları söyler.

6.2. Baskı altında sakin kalır.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, masalara resim kağıtlarını ve boyaları koyar. Çocuk sayısı kadar minder ya da sandalyeyi yarım daire şeklinde yerleştirir. Davul ya da tef gibi sınıfta bulunan bir ritim aracı.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, bir ritim aracını alarak yüksek ses tonuyla vurmaya başlar ve çocukların tepkilerini izler. Daha sonra normal hızda ritim çalarken hikâye dinlemek için çocukların minder ya da sandalyelerine oturmalarını ister.
- Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, kendisi yüksek ses tonuyla ritim aracına vurduğunda ne hissettikleri sorularak cevaplar dinlenir. Eğitimci, çocuklarla heyecan ve kaygı yaşadıkları durumlar üzerine konuşur ve kendilerini heyecanlı hissettikleri anlarda verdikleri tepkiler ile ilgili sorular sorar ve cevaplarını dinler. "Bazen gün içinde heyecan, korku yaratan durumlarla karşılaşırız. Ben de bugün sizi heyecanlandırmak istedim. Yüksek sesle davula vurduğumda şaşırdığınızı gördüm." der.
- Eğitimci, "Anlatacağım hikâyeyi dikkatlice dinlemenizi istiyorum." der ve hikâyeyi anlatmaya başlar.

Hikâye

Zuzu Şimdi Ne Yapacak?

Zuzu, çok sevimli bir ördek yavrusuydu. Yeşil, sarı ve siyah tüyleri vardı. Arkadaşlarıyla nehir kenarında oyun oynamayı çok severdi. O gün hava güneşliydi. Zuzu annesinden izin isteyerek nehir kenarında oynamak istedi. Annesi Zuzu'ya nehir kenarından fazla uzaklaşmamasını söyledi. Çünkü nehirin üzerinde bulunan küçük köprünün tahtaları çok eskiydi ve artık sağlam değildi.

Zuzu nehir kenarına indiğinde etrafta kimse yoktu. Nehirin karşı tarafından köprüye doğru yürüyen minik kuzuları gördü. Zuzu, annesinin köprü ile ilgili söylediğini hatırladı ve koşmaya başladı. Acaba Zuzu şimdi ne yapacaktı?

(*Hikâye burada yarım bırakılır*).

- Eğitimci, çocuklara "Sizce bundan sonra ne olmuş olabilir? Zuzu ne yapmıştır? Sonra ne olmuştur?" gibi sorular sorar ve çocuklarla birlikte hikâye tamamlanır.
- Hikâye tamamlandıktan sonra bir kez daha anlatılır. Hikâyede neler olduğu ile ilgili konuşulur.
- Çocuklara, masalara geçmeleri söylenir. Hikâyede en çok beğendikleri bölümün neresi olduğunu düşünmeleri, hikâyeyle ilgili bir bölümün resmini yapmaları söylenir. Gerektiğinde çocuklara rehberlik edilir, ipuçları verilir.
- Çocuklar çalışmalarını tamamladığında, gruptaki diğer arkadaşlarına neler yaptıklarını anlatmaları için fırsat verilir. Çocuklar yaptıkları resimleri göstererek neler yaptıklarını arkadaşlarına anlatırlar.
- Yapılan ürünler çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılır. Daha sonra isteyen çocuklar serbest resim çalışması yaparlar.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyenin en çok sevdiğin bölümü neresiydi?
- Bu hikâyeyi yeniden anlatsan, bir şey değiştirmek ister miydin?
  Neden?
- Hikâyeyle ilgili hangi resimleri neden yaptın? Başka neler yapmak isterdin?
  Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Zuzu minik kuzuları görünce neden koştu?
- Örnek doğru yanıt: Annesinin köprü hakkında söyledikleri aklına geldiği için koştu.
- 2. Soru: Siz Zuzu'nun yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Korkabilirim, heyecanlanabilirim, annemi çağırırım.
- 3. Soru: Önceden yaşadığınız ve sizi kaygılandıran bir olayı anlatır mısınız?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 4. Soru: Baban-annen ve kardeşinle birlikte sinemaya çizgi film izlemeye gittiniz. Dinozorların anlatıldığı çizgi filmi izlerken filmde çok büyük bir dinozor bağırmaya başladı. Dinozor aniden çıkınca korktunuz; fakat yanınızda oturan kardeşiniz çok korktu ve ağlamaya başladı. Bu durumda ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Kardeşime korkmaması gerektiğini, dinozorun çizgi film olduğunu ve kimseye zarar veremeyeceği anlatırım.

ETKİNLİK NO: 3.70

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Sanat, Türkçe, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavram: Renk (Siyah–Beyaz)

Etkinlik Adı: Kendimle Mutluyum

Materyaller: Burun maskesi yapmak için renkli kartonlar ve lastik ya da ip, akas ve yapıştırıcı, boyalar

Yönerge (O-82): Emre, çamura düştüğü için arkadaşları onunla alay ediyor. Emre, bu durumda ne hisseder? Arkadaşlarına neler söyler? Sen orada olsan Emre'ye ne söylerdin? Ne yapardın?

Kazanım 7. Alay etmeyle başedebilme

Göstergeler:

7.1. Şaka ile alay etmeyi ayırt eder.

7.2. Alay edildiğinde yaşadığı duyguları söyler.

7.3. Alay edilmenin olumsuz etkisini azaltacak görmezden gelme, duygusunu ifade etme gibi tepkiler gösterir.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci önceden masa üzerine renkli kartonlar ve lastik, makas ve yapıştırıcılar ile boyaları koyar. Minder veya sandalyeleri yarım daire şeklinde düzenler. Kendisi için kartondan bir burun maskesi yaparak çocuklar geldiğinde burnuna takar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, çocuklar sınıfa geldiğinde burnuna kartondan yapılmış renkli gaga şeklinde burun maskesini takar. "Çocuklar nasıl görünüyorum? Sizce burnum yakışmış mı? Komik görünüyor mu? Böyle dışarı çıkarsam ne olur?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra aşağıdaki şarkıyı söyler.

  Burnum burnum
  Kocaman burnum
  Kırmızı burnum
  Komik burnum
  Arkadaşlarım burnuma gülse de
  Ben burnumu seviyorum
  Arkadaşlarıma kızmıyorum

- Eğitimci, şarkıyı tekrarlarken elleriyle ritim tutarak çocukları da el çırparak ritim tutmaya teşvik eder. Daha sonra çocuklara, benzer bir maske yapmak isteyip istemediklerini, nasıl bir maske yapmayı düşündüklerini, bunun için neler kullanabileceklerini sorar.

- Çocukların masaya geçerek burun maskesi için çalışabileceklerini söyler. İsteğe göre renkli kartonlar, yapıştırıcı, makas kullanarak maskelerini yapmaları için fırsat verilir. Gerektiğinde materyallerin kullanımı konusunda rehberlik edilir. Çocuklar, seçtiği renkteki kartonla eğitimcinin yönergelerini takip ederek maskelerini yaparlar ve burunlarına takarak burunla ilgili şarkıyı hep birlikte söylerler. Çocuklar maskelerini yaptıktan sonra lastik takma işlemine yardım edilir. Maskelerini takan çocuklarla, şarkı bir kez daha söylenir.

- Eğitimci çocukların hikâye dinlemek üzere yerlerine oturmalarını ister. Eğitimci hikâyeye başlamadan önce herkesin farklı özellikleri olduğunu, bazı insanların kulaklarının büyük, bazılarının daha kilolu, bazılarının daha kısa boylu olabileceğini söyler. İnsanların farklı özellikleri olduğu durumlarda, onların bu özellikleriyle alay edilmemesi gerektiği, böyle davranılırsa o kişinin incinebileceği/üzülebileceği söylenir. Her insanın özellikleriyle, olduğu gibi kabul edilmesinin önemli olduğu vurgulanır. Anlatacağı hikâyeyi dikkatlice dinlemelerini ister ve hikâyeyi yarısına kadar anlatır.
- Çocuklara dönülerek "Sizce ne olmuş olabilir? Kardeşleri Yumuduk'a neden öyle bakıyorlardı? Daha sonra ne olmuş olabilir? Yumuduk üzülmüş müdür? Anne tavuk ne söylemiştir?" gibi çocukların verdiği cevaplara göre sorular sorularak hikâye birlikte tamamlanır. Farklılıkları kabul etmek ve farklı olanları dışlamamak konusu vurgulanır.
- Hikâye çocuklarla birlikte bir kez daha anlatıldıktan sonra, ilgiye göre dramatizasyon çalışması yapılabilir. Çocuklardan sanat çalışmasında yaptıkları gagaları takmaları istenir. Hikâyedeki ana karakterler tekerleme ile seçilir, diğer çocuklar civciv olurlar. Eğitimci hikâyeyi anlatırken hikâyeyi canlandırırlar.
- Çalışma sonrası ilgiye göre dramatizasyon tekrarlanabilir.
- Daha sonra eğitimci, çocuklardan çalışma masalarına oturmalarını ister. Çocuklara yönergeyi okur ve etkinliğin tamamlanması için rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Şarkının en çok hangi bölümünü beğendin? Neden?
- Hikâyenin en çok sevdiğin bölümü neresiydi? Neden?
- Bu hikâyeyi yeniden anlatsan, bir şey değiştirmek ister miydin? Neden?

Hikâye

Yumuduk ve Kardeşleri

Yumuduk, yumurtadan çıktığında etrafına şöyle bir baktı. Diğer civciv kardeşlerini gördü. Onlar oradan oraya koşturuyor, cik cik ötüyorlardı. Hepsi de beyaz tüyleriyle güzel görünüyorlardı. Yumuduk, "Artık yumurtadan çıktığıma göre ben de kardeşlerimle oynayabilirim." diyerek onların yanına koştu. Fakat o da ne, kardeşleri ona çok garip bir şekilde bakıyorlardı. Yoksa kendisini tanımamışlar mıydı? "Merhaba, benim Yumuduk. Yumurtadan yeni çıktım, ben de sizinle oynayabilirim." dedi. Fakat kardeşleri bir kendi tüylerine bir de Yumuduk'un tüylerine bakıyorlardı. Yumuduk yaklaştıkça onlar birer adım geri çekiliyorlardı. Yumuduk hem şaşırmış hem de meraklanmıştı. Neler oluyordu? (*Hikâye burada yarım bırakılır*)

Değerlendirme:

- 1. Soru: Gaga şeklindeki burun maskesini neden taktık?
- Örnek doğru yanıt: Herkesin farklı özellikleri olabileceğini utanmamak için.
- 2. Soru: Bir özelliğinizden dolayı veya yaptığınız bir hatadan dolayı arkadaşların seninle alay ederse ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Duymazdan gelirim ya da alay eden arkadaşlarıma bu durumun beni üzdüğünü söylerim.
- 3. Soru: Öğretmenin kıyafet balosu yapılacağını söylediği için o gün okula yöresel bir kıyafet getirdin. Kıyafetini giydiğinde arkadaşların sana gülmeye başladı. Ne hissedersin, arkadaşlarına ne söylersin?
- Örnek doğru yanıt: Önce üzülürüm, fakat bu kıyafeti daha önce görmediklerini düşündüğüm için onlara kıyafeti tanıtırım.
- 4. Soru: Mustafa arkadaşlarıyla ne zaman oyun oynayacak olsa, arkadaşları sayışmaca yaparken "Mustafa mıstık...." tekerlemesini söylüyorlardı. Bu yüzden Mustafa artık arkadaşlarıyla değil tek başına oyun oynamaya karar verdi. Siz Mustafa'nın yerinde olsaydınız ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Önce bu şekilde tekerleme söylemelerini önemsemezdim. Ama sürekli sayışmacalarda bu tekerlemeyi söylemeye devam ederlerse bu duruma üzüldüğümü ve başka sayışmaca yapabileceğimizi söyleyerek arkadaşlarımı yaptıkları davranıştan vazgeçirmeye çalışırdım.

ETKİNLİK NO: 3.71

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavram: Renk, Şekil

Etkinlik Adı: Bil Bakalım Bu Ne?

Materyaller: Sınıfta bulunan çeşitli materyaller/eşyalar

Kazanım 8. İstemediği durumlarda hayır cevabını kullanabilme

Göstergeler:

8.1. Yapmak istemediği davranışları söyler.

8.2. Kendisinden yapmak istemediği bir şey istendiğinde karşısındaki kişiyi kırmadan "hayır" der.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, sınıfta oyun etkinliğinde kullanılabilecek farklı kavramsal özellikleri bulunan materyalleri dikkat çekecek şekilde etkinlik alanının farklı yerlerine yerleştirir.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci çocuklara hitaben "Oyun oynamak isteyen buraya gelsin, oyun oynamak isteyen yok mu? Yeni oyunumuzu merak eden yok mu? Yeni oyunumuzu çok seveceksiniz." diyerek dikkat çeker. Çocuklar oyun alanına geldiklerinde "Bil Bakalım Ne?" oyununu oynayacaklarını söyler. Çocuklar minder ya da sandalyelerine otururlar.
- Eğitimci 'Bil Bakalım Ne?' oyunun kurallarını çocuklara anlatır. "Çocuklar sınıftan bir ebe belirleyeceğiz ve ebe sınıfın dışına çıkacak, biz de bu arada sınıftan bir nesne seçeceğiz. Hep birlikte belirlediğimiz bu nesneyi inceleyeceğiz. Ebeyi sınıfa çağırdığımızda, kimse ne seçtiğimizi ebeye söylemeyecek. Ebe bizlere belirlediğimiz nesneyle ilgili sorular soracak, biz de sadece "Evet" ya da "Hayır" diye cevap vereceğiz. Örneğin, ebe Ayşe'ye yönelecek ve soracak "Tahtadan mı yapılmıştır? Rengi kırmızı mıdır?" Ayşe de "Evet" ya da "Hayır" diye cevap verecek.
- Tüm çocukların oyunu anladığından emin olunduktan sonra bir deneme yapılır. Tekerleme ile ebe seçilerek oyuna başlanır. Ebe dışarı çıktığında etkinlik alanına yerleştirilen nesnelerden biri seçilir. Özellikleri çocuklarla tartışılır. Ebe içeri geldiğinde sorularını sormaya başlar. Doğru tahminde bulunursa alkışlanır ve bir sonraki ebeyi seçme hakkı verilir. Yanlış tahminde bulunursa doğru cevabı bulana kadar soru sormaya devam etmesi istenir, fakat ebe seçme hakkı verilmez. Yeni ebe için çocuklara tek tek ebe olmak isteyip istemedikleri sorulur. Ebe olmak isteyenler çoğunluktaysa tekerleme ile seçilir. Ebe olmak istemeyenler görüşünü belirttiğinde "Arkadaşımız ebe olmak istemiyor, onun için sayışmaya katmıyoruz. Fikrini değiştirirse onu da sayışmaya katacağız." diyerek tercihlerinin önemsendiği vurgulanır.

- Eğitimci oyunun sonunda, "Görüşlerimizi nasıl ifade ettik, evet/hayır dendiğinde sorunun cevabını almış oldunuz mu? Ebe olmak isteyip istemediğinizi evet/hayır diyerek belirtebilir misiniz?" gibi sorular sorar. Çocukların cevapları dinlenir. İstedikleri ya da istemedikleri şeyleri söyleyerek ifade etmeleri gerektiği yeniden hatırlatılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Sence oyun sırasında 'Evet' ya da 'Hayır' demeden önce ne düşündün?
- Bu oyunu evde de oynamak ister misin? Nasıl/kimlerle oynayabilirsin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bugünkü oyunumuzda ebe olmak istedin mi? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Çocukların soruya yönelik cevap vermeleri beklenir.
- 2. Soru: Yapmak istemediğiniz bir şey istendiğinde nasıl davranırsınız?
- Örnek doğru yanıt: Eğer yapmak istemiyorsam nazik bir şekilde "Hayır." derim.
- 3. Soru: Annesi Zehra'dan eve gelen misafirin küçük kızıyla oynamasını ister. Fakat Zehra yarım kalan boyamasını tamamlamak ister. Annesine bunu nasıl söylemeli?
- Örnek doğru yanıt: Annesini kırmadan/nazik bir şekilde "Anneciğim boyamam yarım kalmıştı onu tamamladıktan sonra misafirimizle ilgilenirim." der.
- 4. Soru: Kübra kaydıraktan kayarken parka arkadaşı Merve gelir. Merve arkadaşının yanına gelerek "Ben sallanmak istiyorum, beni biraz sallar mısın?" der. Kübra ise kaydıraktan biraz daha kaymak istemektedir. Kübra arkadaşına ne söylemeli?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde "Arkadaşım ben biraz daha kaymak istiyorum. Ondan sonra seni sallayabilirim." diyebilir.

ETKİNLİK NO: 3.72

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Hayır Diyebilirim

Kazanım 8. İstemediği durumlarda hayır cevabını kullanabilme

Göstergeler:

8.1. Yapmak istemediği davranışları söyler.

8.2. Kendisinden yapmak istemediği bir şey istendiğinde karşısındaki kişiyi kırmadan "Hayır" der.

Öğrenme Süreci:

Eğitim ortamının düzenlenmesi:

- Eğitimci, minder ya da sandalyeleri yarım daire şeklinde düzenler.

Uygulama süreci:

- Eğitimci, çocukların isim listesini alır ve sırayla isimlerini okur. İsmi okunan çocuklar yanına geldiğinde yeniden listeyi okur ve ilk üç ismi üç farklı grubun başı olarak belirler. Listeyi okumaya devam ederken ilk okuduğu birinci grup, ikinci okuduğu ikinci grup, üçüncü sırada okuduğu çocuk üçüncü gruba dahil olur. Çocuklar gruplara ayrıldıktan sonra her gruba sınıfın toplanmasıyla ilgili bir görev verir. Sınıfın toplanması bittikten sonra, çocukların hikâye dinlemek için yerlerine oturmaları istenir.
- Çocuklar oturduktan sonra "Size verilen görevi yapmak istediniz mi? Neden yaptınız? Yapmak istemediğimiz başka neler var? Yapmak istemediğimizde ne söylemek gerekir?" gibi sorular sorulur ve çocukların cevapları dinlenir. Sınıf içinde ve grupta belli bazı kurallara uymak gerektiği hatırlatıldıktan sonra, herhangi bir yerde bizden istenen bir şeyi yapmak istemediğimizde bunu belirtmek gerektiği söylenir. O işi yapmak için geçerli bir neden isteme hakları olduğu vurgulanır. Örneğin, parkta gördüğü bir adam/kadın, kendi çocuğunu bindirmek için salıncaktan inmeni istiyor. Sen salıncakta bir süre daha sallanmak istiyorsun. Bunun için "Hayır inmek istemiyorum, biraz daha sallanmak istiyorum" diyebilirsiniz. Biraz daha sallandıktan sonra, başkalarının da sallanabilmesi için salıncaktan inmek doğru bir hareket olur.
- Eğitimci, çocuklara anlatacağı hikâyeyi dikkatlice dinlemeleri ister. Hikâyeye başlar ve yarım bırakır.

Hikâye

Hayır Diyebilirim

Naz ve Can, çok iyi arkadaştılar. Birlikte evin yakınındaki parkta oynarlardı. Naz, parkın içindeki ağacın yanında iki tane kedi yavrusu gördü. Can'a seslendi: "Hadi gel, ağacın altında iki tane kedi var, onlara bakalım". Naz ve Can kedileri sevmek istediler, ama kedi yavruları korkarak geri çekildiler. Bunun üzerine Can eline bir taş aldı, "Haydi Naz taş atalım bakalım hangisi daha hızlı koşacak?" dedi. Naz, hayvanları çok seviyordu ve bunu yapmak istemiyordu. Can elindeki taşla Naz'ın cevabını bekliyordu.

(*Hikâye burada yarım bırakılır.*)

- Eğitimci, "Şimdi ne olacak? Siz Naz'ın yerinde olsanız ne yaparsınız? Daha sonra ne olmuştur?" gibi çocukların verdiği cevaplardan da yola çıkarak sorular sorar. Hikâye birlikte tamamlanır.
- Hikâyenin tamamı eğitimci tarafından yeniden anlatılır. Hikâye çocuklarla birlikte bir kez daha anlatıldıktan sonra, ilgiye göre dramatizasyon çalışması yapılabilir. Hikâyedeki ana karakterler tekerleme ile seçilir, eğitimci hikâyeyi anlatırken çocuklar hikâyeyi dramatize ederler.
- Çalışma sonrası ilgiye göre farklı çocuklar belirlenir ve dramatizasyon tekrarlanabilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyenin en çok beğendiğin/beğenmediğin yeri neresiydi? Neden?
- Hikâyeyi tamamlamak için ne gibi önerilerde bulundun, önerilerin kabul edildi mi?
- Hikâyeyle ilgili önerin kabul edildiğinde/edilmediğinde neler hissettin? Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Naz neden kedilere taşı atmak istemiyordu?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü hayvanları çok seviyordu.
- 2. Soru: Arkadaşınız sizden yapmak istemediğiniz bir şey isterse ona ne söylersiniz?
- Örnek doğru yanıt: Söylediğin şeyi yapmak istemiyorum çünkü....
- 3. Soru: Berkay okuldan geldikten sonra ödevlerini yetiştirebilmek için hemen ders çalışmaya başlar. Kardeşi Doruk da abisiyle oyun oynamak ister. Berkay kardeşini üzmek istemez ama ödevlerini de yapması gereklidir. Sizce Berkay kardeşine ne söylemeli?
- Örnek doğru yanıt: Şu an kendisiyle oyun oynayamayacağını çünkü ödevlerini yapması gerektiğini, ödevleri bitince oynayabileceklerini söyler.
- 4. Soru: Eray evde yemeğini yedikten sonra arkadaşı Yalçınlara oyun oynamaya gitti. Yalçın ve ailesi de o sırada yemek yiyordu. Yalçın'ın annesi, Eray'ı da yemek yemek için masaya çağırdı. Fakat Eray'ın karnı tok olduğu için yemek istemiyordu. Arkadaşının annesini kırmadan bunu nasıl söyleyebilir?
- Örnek doğru yanıt: Teşekkür ederim ama buraya gelmeden önce evde yemek yemiştim ve tokum. Size afiyet olsun.

ETKİNLİK NO: 3.73

Yaş Grubu: 36-48 ay/48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket

Kavram: Yön

Etkinlik Adı: Gören Rehber

Materyaller: Sandalyeler, gözleri bağlamak için kumaş

Yönerge (0-40): Arkadaşı, Eylül'ü kardan adam yapmak için çağırıyor. Ancak Eylül arkadaşıyla oynamak istemiyor. Sence Eylül'ün oynamak istememesinin nedeni ne olabilir? Oynamak istemediğini arkadaşını üzmeden nasıl söyleyebilir?

Kazanım 8. İstemediği durumlarda hayır cevabını kullanabilme

Göstergeler:

8.1. Yapmak istemediği davranışları söyler.

8.2. Kendisinden yapmak istemediği bir şey istendiğinde karşısındaki kişiyi kırmadan "Hayır" der.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocuk sayısı kadar sandalyeyi okulun bahçeye açılan kapısı önüne koyar. Bahçe uygun değilse oyun sınıfta da oynanabilir. Bu durumda sınıf içindeki masa ve sandalyeler kenara çekilerek sınıfta geniş bir alan oluşturulur.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Bahçede oyun için hazırlanalım, ayakkabılarımızı giyelim" diyerek çocuklara bahçeye çıkacaklarını hatırlatır. Grubun kalabalık olması durumunda çocukları grup grup göndererek ayakkabılarını giymelerini ister. Giyinen çocuklar kapı önünde sıra olarak beklerler.
- Çocuklara, bahçede bir oyun oynayacakları ve bunun için herkesin sandalyesini alarak bahçeye çıkması söylenir. Çocuklar sandalyeleriyle birlikte bahçeye çıkarlar.
- Bahçede, ele ele tutuşan çocuklara "Gören Rehber" oyununun kuralları anlatılır. "Şimdi tabureler ve bahçemizdeki ağaçları kullanarak bir yürüyüş alanı oluşturacağız. Daha sonra herkes ikişerli eş olacak ve yanıma gelecek. Eşlerden birinin gözü bağlanacak, diğer eş de arkadaşına rehberlik edecek. Kimin gözünün bağlanacağına ve rehberlik edeceğine kendiniz karar vereceksiniz. Neden gözlerinizin bağlanmasına ya da rehberlik etmesine "Hayır" dediğinizi arkadaşlarınıza anlatacaksınız. Sonra eşlerden birinin gözlerini bağlayacağım. Gözleri bağlı olan eş, gözleri açık olan arkadaşının koluna girecek. Gözleri açık olan eş, gözleri bağlı olan eşe yolu tarif edecek ve hiçbir yere çarpmadan yürümesini sağlayacak. Burada gözleri kapalı olan eşin söylenenleri mutlaka uygulaması gerekiyor." denir. Kuralların anlaşıldığından emin olunduktan sonra oyuna geçilir.
- Çocuklar iki grup halinde uygulamayı yaparlar. Çarpmadan başarılı bir yürüyüş gerçekleştiren kişiler alkışlanır.

- Daha sonra sandalyeler yarım daire şeklinde dizilir ve çocukların oturması istenir. Oyunda neler olduğu, gözleri gördüğü ya da görmediğinde neler hissettikleri, hangi durumda zorlandıkları gibi konularda sorular sorarak görüşleri alınır. Bazı durumlarda insanların istedikleri gibi hareket edemedikleri, başkalarının yardımına ihtiyaç duydukları vurgulanır.
- Çocuklara bahçede serbest oyun için süre tanınır. Çocukların ilgisine göre, sınıf içinde oynanan beğenilen oyunlardan oynanabilir.
- Etkinlik sonrası, sandalyeler alınarak sınıfa geçilir. Çocuklara ıslak mendiller verilerek sandalyelerini temizlemeleri istenebilir.
- Eğitimci, çocuklara okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Bu oyunu sevdin mi?
  En çok hangi bölümünü sevdin?
- Görerek/görmeden arkadaşınla yürürken neler hissettin?
  Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Oynadığımız oyunun en önemli kuralı neydi?
- Örnek doğru yanıt: Gözleri bağlı olana eşi olduğu arkadaşı yolu tarif edecek.
- 2. Soru: Oyunda yapmak istemediğin/yapmaktan hoşlanmadığın şeyler oldu mu?
- Örnek doğru yanıt: Evet, gözümün bağlanmasından hoşlanmadım.
- 3. Soru: Leman ile Lale oyun oynamak için Leman'ın odasını geçerler. Leman "Evcilik oynayalım." der. Lale yapbozlarla oynamak istediği halde arkadaşına bunu söyleyemedi. Sen olsaydın Lale'nin davrandığı şekilde mi davranırdın? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Hayır öyle davranmazdım. Arkadaşıma nazik bir şekilde ne oynamak istediğimi söylerdim./ Evet ben de öyle davranırdım. Çünkü...
- 4. Soru: Gamze o gün okulda çok yorulmuştu. Eve geldiğinde annesi "Yemeğini yedikten sonra teyzene gideceğiz kızım." dedi. Ablasının da evde ders çalışmak için kalacağını öğrenen Gamze yorgun olduğu için gitmek istemedi. Gamze bunu annesine nasıl söylemeli?
- Örnek doğru yanıt:"Anneciğim bu gün okulda çok yoruldum, ben de ablamla evde kalsam olur mu?" diyebilir.

ETKİNLİK NO: 3.74

Yaş Grubu: 48-60 ay/60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Aile Katılımı, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavram: Hızlı-Yavaş

Etkinlik Adı: Aceleci Arı

Materyaller: Hikâye (Arı, kraliçe arı)

Yönerge (O-83): Bulunduğun mevsimin özelliklerini düşün. Aşağıdaki giysilerden hangilerini bu mevsimde giyebileceğini bul ve yuvarlak (O) içine al. Diğer giysileri neden giyemezsin? Giyersen neler olabileceğini söyle?

Kazanım 9. İsteğinin olamayacağı durumlarda isteğini erteleyebilme

Göstergeler:

9.1. Her istediğini her zaman yapamayacağını bilir ve söyler.

9.2. Her istediğini her zaman yapamayacağının nedenlerini açıklar.

9.3. Yerinde ve zamanında yapılmayan işlerin sonuçlarını söyler.

9.4. Belirli bir zaman ertelenen etkinlik ya da durum için sakince bekler.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, çocukların oturması için minder ya da sandalyeleri yarım daire şeklinde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Şimdi yavaş hareketlere gelelim ve yerimize oturalım. Hiç acele etmeden, tıpkı ne gibi? Kaplumbağalar gibi. Bakalım ne kadar yavaş hareket edebiliyoruz?" diyerek çocukların bir araya toplanmasını sağlar. Çocukların minder ya da sandalyelere oturmasından sonra, kendisi de çocukların görebileceği bir yere oturur.
- Eğitimci çocuklara "Bir araya toplanmanızı istediğim zaman bunun hemen olması için acele ediyorum. Evet, çocuklar bazen istediğimiz bazı şeyler için heyecanlanırız ve bir an önce olmasını isteriz. Sizin de bir şeyin çabucak olmasını istediğiniz oldu mu? Hangi durumlarda böyle hissedersiniz?" diye çocuklara sorar ve cevaplarını dinler.
- Daha sonra, eğitimci "Şimdi sizlere aceleci arının başından geçenleri anlatacağım. Bakalım neler olmuş?" diyerek hikâyeyi anlatmaya başlar.

Hikâye

Aceleci Arı

Aceleci arı, kocaman bir kovanda diğer arılarla birlikte çalışırmış. Bütün gün çiçekten çiçeğe uçar iğnesiyle çiçeğin özünden balını toplar kovana boşaltırmış. Yaşadıkları kovanın bazı kuralları varmış. Örneğin; işçi arılar sabah erken uyanırlar, çiçek çiçek gezerler ve kendilerine ait peteği doldurana kadar bal toplarlarmış.

Bir gün, kovanda bir yarışma düzenlenmiş. Yarışmada bir hafta içinde en fazla çiçeği gezip bal getiren arıya büyük bir ödül verilecekmiş. Aceleci arı yarışmanın büyük ödülünü çok merak etmiş. Kovandaki tüm arkadaşlarına sormuş. Ama kimse büyük ödülün ne olduğunu bilmiyormuş. Kraliçe arıya giderek "Büyük ödülün ne olduğunu söyler misiniz? Herkese sordum, ama kimse büyük ödülün ne olduğunu bilmiyor." demiş. Kraliçe arı ona büyük ödülün bir kutunun içinde beklediğini, sadece yarışma günü birinci gelen arıya verileceğini söylemiş. Aceleci arı o kadar merak ediyormuş ki, günlerce büyük ödülün bulunduğu odaya yaklaşmaya çalışarak geçirmiş zamanını. Oysa diğer arılar çok çalışıyormuş. Aceleci arı daha fazla dayanamamış. Büyük ödülün bulunduğu odaya gizlice girip ne olduğunu öğrenmek istemiş. Herkes uyurken odaya girmiş, kutuyu görmüş. Büyük bir heyecanla kutuyu açmaya çalışmış. Bu arada, kutu elinden düşerek kırılmış. Kutunun içinde çok güzel bir camdan arı iğnesi varmış. Ama aceleci arı, gizlice açmaya çalıştığı kutuyu da iğneyi de kırmış. Gürültü üzerine tüm arılar uykusundan uyanmış (*Hikâye burada yarım bırakılır*).

- Eğitimci hikâyeyi burada yarım bırakır ve çocuklara "Daha sonra neler olmuş olabilir? Kimler gelmiş? Ne söylemişler? Aceleci arı ne söylemiş? Daha sonra ne olmuş?" gibi sorularla hikâyenin tamamlanması sağlanır.
- Hikâye, çocuklarla birlikte bir kez daha anlatıldıktan sonra, ilgiye göre dramatizasyon çalışması yapılabilir. Hikâyedeki ana karakterler tekerleme ile seçilir, diğer çocuklar işçi arılar olurlar. Eğitimci hikâyeyi anlatırken çocuklar hikâyeyi canlandırırlar.
- Çalışma sonrası ilgiye göre dramatizasyon tekrarlanabilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Aile Katılımı:

Eğitimci, ailelere, çocukların her isteklerinin anında yapılmasının, her isteklerinin mutlaka gerçekleştirilmesinin onları olumsuz etkileyeceğini, bu nedenle çocuklarıyla konuşup her isteklerinin gerçekleşmeyeceğini vurgulamaları, bunun için kendilerinin de çocuklarından isteklerini belirtirken aceleci davranmayıp örnek olmaları gerektiği konusunda haber mektubu gönderir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Aceleci arının yerinde olmak ister miydin? Neden?
- Hikâyeyi tamamlamak için neler söyledin? Başka nasıl tamamlanmasını isterdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Aceleci arının yaptığı hatalı davranış neydi?
- Örnek doğru yanıt: Zamanı gelmeden ödülünü görmek istedi.
- 2. Soru: Şehir dışına tatile gitmek için hazırlık yapıyorsunuz. Çok fazla kar yağdı. Ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Hava şartlarının düzelmesini/karların erimesini beklerim.
- 3. Soru: Babası akşam Ömer'e oyuncak getirir ve "İşten gelirken yolda gördüm ve sana aldım oğlum." der. Ömer oyuncağını çok sever. Ertesi akşam babası eve geldiğinde Ömer kapıda beklemektedir ve "Baba işten gelirken bana oyuncak aldın mı? Oyuncak istiyorum ben." der. Babası da "Hayır almadım." der. Ömer her akşam ısrarla babasına işten gelirken oyuncak alıp almadığını sorar. Ömer'in yaptığı doğru bir davranış mı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Doğru bir davranış değil. Çünkü istediğimiz her şey o an gerçekleşemeyebilir.
- 4. Soru: Öğretmeni Ali ve arkadaşlarına ödev verir. Ali eve gidince oyuna dalar ve ödevini yapmaz. Ertesi gün öğretmen yine ödev verir. Ali, öğretmen zaten kontrol etmiyor diye yine yapmaz. Bir sonraki gün öğretmen yine ödev verir ve "Yarın bütün ödevlerinizi kontrol edip ödül vereceğim." der. Ali bu duruma çok üzülür. Sizce Ali neden üzüldü? Ne yapması gerekirdi?
- Örnek doğru yanıt: Çünkü ödevlerini zamanında yapmadı ve ödevleri birikti. Verilen bir işi zamanında yapması gerekirdi.

ETKİNLİK NO: 3.75

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe

Kavramlar: 1-5 arası sayılar

Etkinlik Adı: Arkadaşım

Materyaller (M-42): Tavşan ve köstebek kuklaları, kukla sahnesi.

Kazanım 10. Hoşlanmadığı bir duruma tepki vermeden önce düşünebilme

Göstergeler:

10.1. İstemediği bir durum karşısında sakin bir tepki verir.

10.2. Vereceği tepkinin sonuçlarını söyler.

10.3. Kendisine ya da arkadaşlarına zarar vermeyecek tepkiyi seçer.

Öğrenme süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliği uygulamadan önce sınıftaki sandalyeleri çocukların kukla sahnesini görebileceği şekilde düzenler. Kukla sahnesini sınıfın aydınlık bir yerine yerleştirir. Kuklaları kukla sahnesinin arkasına koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, "Kukla saati, kuklalar sizi bekliyor. Yerimize oturalım, kuklaları alıp konuşturalım." şeklinde ritmik sözlerle çocukların dikkatini çeker ve kukla sahnesi önüne oturmalarını sağlar.
- Eğitimci, çocuklara "İyi arkadaş olmak ne demektir?" diye sorarak çocukların cevaplarını dinler. Sohbet sırasında örneklerle çocukların "iyi arkadaşlarını" tanımlamalarına rehberlik eder. "İyi arkadaş olabilmek için neler yapmalıyız? Neleri yapmamalıyız?" diye sorarak kısaca sohbet edilir.
- Daha sonra "Arkadaşım" adlı parmak oyununu oynayarak gösterir ve çocuklardan da tekrar etmelerini ister.

Arkadaşım

Ben büyüdüm, okula gidiyorum.
(Başparmak hareket ettirilir.)
Okulda bir arkadaşım oldu.
(İşaret parmağı hareket ettirilir.)
Okulda iki arkadaşım oldu.
(Orta parmağı hareket ettirilir.)
Okulda üç arkadaşım oldu.
(Yüzük parmağı hareket ettirilir.)
Okulda dört arkadaşım oldu.
(Serçe parmağı hareket ettirilir.)
Okulda beş arkadaş olduk.
(Bütün parmaklar hareket ettirilir).

- Daha sonra eğitimci, "Bugün, iki iyi arkadaş bizi ziyarete geldiler. Bayan Tavşan ve Bayan Köstebek size bir anılarını anlatmak istiyorlar." diye seslenerek hikâye etkinliğine geçilir.
- Kuklalar kullanılarak hikâye anlatılır.

Hikâye

"Bayan Tavşan bir çiftçiydi. Kocaman bahçesinde taptaze marullar ve havuçlar yetiştiriyor meyve ağaçlarını her gün özenle sulardı. En iyi arkadaşı Bayan Köstebek ise bir ressamdı. En çok da arkadaşı tavşanın bahçesindeki sebze ve meyvelerin resimlerini yapmayı seviyordu.

Bayan Tavşan; "Bu gün yeni tohumlar almak için pazara gideceğim. En iyi arkadaşım Bayan Köstebek; bahçeme ben yokken dikkat eder misin? Sebzelerimi ve meyvelerimi zararlı hayvanlardan korur musun?"

Bayan Köstebek; "Sevgili arkadaşım. Tabi ki bu teklifini seve seve kabul ederim. Sen gelene kadar ben de tuvalimi alıp bahçende resim yaparım."

Bayan Köstebek tuvalini alıp bahçede yeni bir resim yapmaya başlar.

Bayan Köstebek; "Bu bahçenin resmini yapmayı çok seviyorum. Arkadaşım tavşan henüz gelmedi ve ben de çok acıktım. Marullarından birkaç tane yemek istiyorum.", der ve mmm çok lezzetliler diyerek marulların hepsini yer.

Bayan Köstebek: "Eyvah, marullar çok lezzetliydi, hepsini yiyip, bitirdim, çok endişeliyim, üstelik arkadaşımdan da izin almadım."

Derken Bayan Tavşan geldi ve çok sevdiği marullarını en iyi arkadaşı bayan köstebeğin yediğini gördü (*Hikâye burada yarım bırakılır*).

- Eğitimci, "Çocuklar hikâyemizi birlikte tamamlayalım. Bayan Tavşan hiç istemediği bir durumla karşılaştı sizce şimdi ne yapması gerekiyor? Bayan Tavşan'ın yaptığı bu şeyin sonucunda ne olabilir? İkisinin arkadaşlığına zarar vermeyecek ne yapabilir? Hep birlikte düşünelim ve herkes fikrini söylesin." der.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Parmak oyununu beğendin mi? Neden?
- Bu etkinlikte en beğendiğin öneri hangisiydi? Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Bayan Tavşan, arkadaşının bahçesindeki marullarını yediğini görünce ne yapar?
- Örnek doğru yanıt: Sakin bir şekilde marulları neden yediğini sorar.
- 2. Soru: İstemediğiniz/hoşlanmadığınız bir durumla karşılaşınca ne yaparsınız?
- Örnek doğru yanıt: Önce bunun neden olduğunu düşünürüm. Sonra da sakin bir şekilde tepki veririm.
- 3. Soru: Ali'nin annesi evi temizlerken yanlışlıkla Ali'nin boya kalemlerini de boş kutuları atarken çöpe atar. Ali resim yapmak için kalemlerini arar ve bulamadığı için annesine sorar. Annesi evi temizlerken yanlışlıkla atmış olabileceğini söyler. Ali'nin yerinde olsaydınız bu durum karşısında ne yapardınız?
- Örnek doğru yanıt: Üzülürdüm fakat annemi de üzmemek için sakin bir şekilde "Olsun anneciğim yeni kalemler alırız, onunla resim yaparım." derim.
- 4. Soru: Fuat ve arkadaşı sinemada film izlerken konuşuyorlardı. Yanlarında oturanlar sessiz izlemelerini rica ettiğinde Fuat "Ama biz film izlerken yorum yapmayı seviyoruz." der ve arkadaşıyla konuşmaya devam eder. Bu sırada da görevli gelir ve "Çocuklar konuşmaya devam ederseniz sizi dışarı çıkartmak zorunda kalacağım." der. Fuat ve arkadaşı ne yapmalı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Görevliden ve yanlarında oturanlardan özür dileyerek filmi sessizce izlemeliler. Çünkü konuşmaya devam ederlerse hem insanları rahatsız edecekler hem de bu davranışın sonucuna katlanıp filmi izleyemeden çıkmak zorunda kalacaklar.

ETKİNLİK NO: 3.76

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Oyun ve Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: -

Etkinlik Adı: Siz Nelere Hayır Dersiniz?

Materyaller: Boş bir kutu, sınıfta bulunan çeşitli materyaller

Yönerge (O-84): Mert, arkadaşıyla tahterevalliye binmek istiyor. Ancak arkadaşı tahterevalliye binmek istemediğini söyledi. Bu durumda Mert ne yapabilir? Arkadaşına ne söyleyebilir? Sen benzer durumlarla karşılaştın mı? Arkadaşın sana "Hayır/ istemiyorum" dediğinde ne yaptın? Ona neler söyledin?

Kazanım 11. Hayır cevabını kabul edebilme

Göstergeler:

11.1. Teklifine hayır denildiğinde kabul eder.

11.2. Teklifinde ısrar etmez.

Öğrenme süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliğe başlamadan önce minder ya da sandalyeleri yarım daire şeklinde düzenler.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, sınıf içerisinde çocukların duyabileceği şekilde "Ne yapsam acaba? Neden önceden bir hazırlık yapmadım? Şimdi ne olacak?" gibi cümleler söyleyerek dolaşır. Çocukların dikkatini çektiğinde bugün kendileri için özel bir oyun hazırlamadığını ve ne yapacağını bilemediğini söyler. Çocuklara, bugün oynanacak oyunu belirleme işini yapıp yapamayacaklarını sorar.
- Çocukların hangi oyunu oynayabileceklerine ilişkin görüşlerini dinler. Tüm çocukların fikirlerini beğendiğini belirtir. Tüm bu oyunların aynı anda oynayabilip, oynayamayacaklarını sorar. Çocukların cevabına göre, istenilen tüm oyunların aynı anda neden oynayamayacaklarını sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra buna hem oyun için ayrılan zamanın yeterli gelmeyeceğini, hem de bütün oyunları aynı anda oynamanın yorucu olacağını belirtir.
- Bu konuda neler yapabileceklerini, oynanacak oyunu nasıl seçebileceklerini çocuklarla tartışır. Çözüm yollarını dinler. Daha sonra oylama yapılarak en çok oy alan oyunun oynanması teklifini sunar.
- Oylama yapılır ve oynanacak oyuna oy çokluğuyla karar verilir. Diğer oyunların bugün oynanamayacağı, sonraki günlerde oynanabileceği belirtilir.
- Eğitimci, diğer teklifleri sunan çocuklara çoğunluğun kararına uyulması gerektiği, her zaman insanların isteklerinin gerçekleşemeyeceğini belirtir. Bu tür kararlarda çoğunluğa uymanın doğru davranış şekli olduğunu söyler.
- Seçilen oyunlar bir süre oynandıktan sonra, çocukların yeniden yerlerine oturmaları istenir.

- Eğitimci "Çocuklar kimlerin önerdiği oyunları oynadık? Diğer oyunları neden oynamadık? Her zaman istekleri-miz gerçekleşir mi? Bazı şeyleri kabul etmediğiniz/hayır dediğiniz oldu mu? Evde anne ve babanızın sizin istediğiniz bir şeyi yapmadığı/hayır dediği oldu mu? Ne hissettiniz? Neden böyle söylediklerini düşündünüz? Daha sonra ne yaptınız?" gibi sorular sorar ve çocuklarla bir süre sohbet edilir.
- Bir örnek verilerek üzerinde konuşulabilir. Örneğin; "Ben bir gün çok hastaydım. Arkadaşım gezmeye gitmeyi teklif etti. "Ona ne söylemeliyim? Hayır demezsem sonuç ne olabilir?" diyerek çocuklarla sohbet edilir.
- Daha sonra eğitimci çocuklara, okuma yazmaya hazırlık sayfalarını dağıtır. Yönergeye uygun olarak çalışma gerçekleştirilir. Gerekli durumlarda çocuklara rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunda senin önerilerin oldu mu? Önerin kabul edildiğinde/edilmediğinde ne hissettin?
- Böyle bir şey bir daha olsa, aynı oyunu mu önerirdin, hangi oyunları oynamak isterdin?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Önerilen bütün oyunları oynadınız mı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Hayır oynayamadık. Çünkü hepsini birden oynamaya yeterli zamanımız yoktu.
- 2. Soru: Annene parka gitmek istediğini söylüyorsun fakat annen hava soğuk olduğu için "Hayır gidemezsin." diyor ve izin vermiyor. Ne yaparsın?
- Örnek doğru yanıt: Soğuk havada hastalanabileceğimi düşünerek annemin cevabını kabul ederim ve ısrarcı olmam.
- 3. Soru: Alışveriş merkezinde gezerken Burhan babasından balon istedi ve babası da aldı. Gezerken topları gören Burhan top da istedi ama babası "Alamayız." dedi. Burhan "Top istiyorum, top istiyorum." diye ağlamay başladı. Siz Burhan'ın yerinde olsaydınız ne yapardınız. Neden?
- Örnek doğru yanıt: Ben olsaydım top alması için ağlayarak ısrar etmezdim. Zaten babam balon almıştı. Sürekli bir şeyler aldıramayız.
- 4. Soru: Melike parktaki salıncakta sallanıyordu. Saat geç olduğu için annesi artık eve gitme vaktinin geldiğini söyledi. Melike, salıncaktan inerek annesinin yanına giderken arkadaşı Fatma da parka geldi ve Melike'ye "Beraber oynayalım mı?" dedi. Melike de arkadaşına "Eve gidecektik fakat annemden izin alırsam biraz daha oynayabiliriz." dedi. Melike "Biraz daha oynayabilir miyim?" diye annesine sorar fakat annesi "Hayır olmaz geciktik." der. Melike annesinin izin vermemesine rağmen arkadaşıyla oynamaya başlar. Sizce bu doğru bir davranış mı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Melike'nin yaptığı doğru bir davranış değil. Çünkü annesi nedenlerini açıklayarak hayır dedi. Israr etmek doğru bir davranış değil.

ETKİNLİK NO: 3.77

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Fen ve Matematik, Drama, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renkler

Etkinlik Adı: Şekerleri Paylaşalım

Materyaller: Sarı, kırmızı, mavi ve yeşil renkteki kolyeler, sarı, kırmızı, mavi ve yeşil renkteki şekerler, kağıttan kesilip hazırlanmış yıldızlar.

Kazanım 12. Kendisine zarar gelecek bir durumda hakkını koruyabilme

Göstergeler:

12.1. Haklı olduğu durumu söyler.

12.2. Haklı olduğu durumun nedenini açıklar.

12.3. Başkalarına zarar vermeden hakkını korur.

Öğrenme süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci sarı, kırmızı, mavi ve yeşil renkteki kolyeleri önceden hazırlayarak, sınıfın bir köşesine yerleştirir. Dört torba hazırlar ve torbalardan birine 10 tane sarı, birine 10 tane kırmızı, birine 10 tane mavi ve birine de 10 tane yeşil renkte şeker koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, elindeki sarı, kırmızı, mavi ve yeşil renkteki kolyeleri çocuklara göstererek birer kolye seçmelerini ister. Çocuklar kolyeleri seçtikten sonra renklerine göre birer grup oluştururlar. Böylece çocuklar sarılar, kırmızılar, maviler ve yeşiller olmak üzere dört gruba ayrılmış olur.
- Daha sonra eğitimci, içinde 10'ar tane sarı, kırmızı, mavi ve yeşil şeker bulunan torbaları gösterir. Şekerleri renklerine göre dağıtacağını söyler. Çocuklarla birlikte her gruba düşecek şekerler sayılır.
- Eğitimci çocuklarla birlikte sarı torbadaki şekerleri sayar, sonra da gruptaki çocukları sayarlar ve torbayı sarılar grubunun başındaki çocuğa uzatır. "Torbada 10 şeker var ve grupta 5 kişi var. Şimdi sen kaç tane şeker alabilirsin buradan?" diyerek iki şeker almasını sağlar.
- Bu şekilde oyun tüm renk gruplarında biraz devam ettikten sonra, eğitimci, kendisi şeker dağıtmaya başlar ve bazı çocuklara bir şeker verir, bazılarına üç şeker. Çocukların tepki vermesini bekler. Çocuklar tepki verdikten sonra; "Aaa! Çocuklar bir yanlışlık yaptım sanırım. Nerede yanlışlık yaptım? Haksızlık yapmamak için sizce şekerleri nasıl dağıtmalıyım? Nasıl dağıtırsam haksızlık olur?" diye sorar ve çocukların cevapları dinlenir.
- Ardından eğitimci, farklı problem durumlarını içeren örnek olayları kullanarak, çocuklarla sohbet eder.
- "Çocuklar şimdi sizlerle küçük bir oyun oynayacağız. Ben size bazı olaylar söyleyeceğim. Daha sonra size "Böyle bir şey olsa siz ne yapardınız? diye soracağım. Sizler de kendi düşüncelerinizi söyleyeceksiniz. Uygun her öneri için panomuza bir yıldız asacağız." der. Eğitimci her bir problem durumu için çocukların fikirlerini dinler ve sonra kendi seçeneklerini sunarak, en uygun seçeneğe karar vermelerine rehberlik eder.

Problem durumları:

- Dondurma almak için sıraya girdiniz. Tam sıra size gelmişken, sizin arkanızdaki bir çocuk önünüze geçerek, dondurma almaya çalışıyor.
- Kardeşinizle birlikte oyun oynuyorsunuz. Ama kardeşiniz hep kendi istediği oyunu oynama konusunda ısrar ediyor. Arkadaşınızla oyun oynuyorsunuz. Ama sıra ile oynamanız gereken bu oyunda arkadaşınız hep ilk olmak istiyor.

- Eğitimci problem durumlarını tartıştıktan sonra istekli çocukların olayı canlandırmalarına rehberlik eder.
- Daha sonra "Tüm yıldızlarımız bitti, şimdi yeni yıldızlara ihtiyacımız var." diyerek, üzerinde noktalar halinde hazırlanmış yıldızların olduğu kağıtları çocuklara dağıtır. Çocukların önce noktaları birleştirmelerine, ardından yıldızları boyamalarına ve kesmelerine rehberlik edilir.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Oyunda seni en çok rahatsız eden neydi?
  Neden?
- Bundan sonra bir haksızlık olduğunu düşündüğünde nasıl davranırsın?
  Neden?

Değerlendirme:

- 1. Soru: Öğretmen şeker dağıtırken bazı çocuklara az şeker vererek ne yapmış oldu?
- Örnek doğru yanıt: Eşit dağıtmayarak haksızlık yapmış oldu.
- 2. Soru: Birisi size haksızlık yaptığında nasıl davranmalısınız?
- Örnek doğru yanıt: Nazik bir şekilde haksızlık yaptığını söylerim ve ne yaparsa haksızlık olmayacağını açıklarım.
- 3. Soru: Annesi bir şey alınacağında ya da yapılacağında Eda'ya "kardeşin daha küçük önce ona alalım/onun istediğini yapalım" diyordu. Eda da bu duruma üzülüyordu. Sizce burada Eda'ya karşı yapılan bir haksızlık var mı? Eğer haksızlık olduğunu düşünüyorsanız bunu annesine nasıl söylemeli?
- Örnek doğru yanıt: Evet haksızlık olduğunu düşünüyorum. Eda annesine "Her zaman önce kardeşimin istediğini yapıyor olman beni üzüyor, sırayla (bir onun-bir benim) isteklerimizi yaparsan ne kardeşim üzülmüş olur ne de ben üzülmüş olurum anneciğim." diyebilir.
- 4. Soru: Cem, aşağıda topuyla oynarken çok susar ve topu apartmana bırakarak evine su içmeye gider. Aşağıya tekrar indiğinde topunu bıraktığı yerde bulamaz. Topunun kaybolduğunu düşünür ve aramaya başlar. Biraz aradıktan sonra arkadaşlarının topuyla maç yaptıklarını görür. Arkadaşlarının yanına gidip "Topum kayboldu zannetmiştim siz mi aldınız? Peki ben hangi takımdayım?" der. Maç yapan çocuklar Cem'e "Biz maça başladık sen oynamıyorsun." der. Cem de "Topumu izinsiz alıyorsunuz ve beni de oynatmıyorsunuz bu haksızlık!" diyerek topunu alınca arkadaşları Cem'e kızar. Sizce arkadaşları Cem'e kızmakta haklı mı? Neden?
- Örnek doğru yanıt: Arkadaşları Cem'e kızmakta haklı değiller. Çünkü bir başkasının eşyasının izinsiz alınması doğru değil. Kendi topuyla oynayabilmesi Cem'in de hakkı.

ETKİNLİK NO: 3.78

Yaş Grubu: 60 ay ve üzeri

Etkinlik Alanı: Türkçe, Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışması

Kavramlar: Renkler, Daire, Üçgen, Kare

Etkinlik Adı: Beklemek

Materyaller (M-43): Pazen tahta figürleri (Ali, Ayşe, Begüm)

Kazanım 13. Kendiliğinden çözülecek sorunları görmezden gelme

Göstergeler:

13.1. Kendiliğinden çözülecek sorunu söyler.

13.2. Kendiliğinden çözümlenebilecek sorunu görmezden gelir.

Öğrenme Süreci:

Eğitim Ortamının Hazırlanması:

- Eğitimci, etkinliğe başlamadan önce sınıfındaki minder veya sandalyeleri yarım ay şeklinde düzenler. Pazen tahtayı tüm çocukların rahat bir şekilde görebileceği biçimde yerleştirir. Her minderin üzerine farklı renkte, daire, üçgen ve kare şeklinde kağıt parçaları koyar.

Uygulama Süreci:

- Eğitimci, önceden hazırladığı farklı renklerdeki daire, üçgen ve kare şeklinde kesilmiş kağıt parçalarından vererek, aynı renkteki ve şekildeki minderlere oturmalarını ister. Çocuklar yerlerine oturduktan sonra, "Çocuklar arkadaşlarınızla hangi oyunları oymayı seviyorsunuz? Komşularınızın çocukları var mı? Onlarla oyun oynuyor musunuz?" diye sorular sorarak, çocuklarla sohbet eder.
- Sohbetin ardından, "Ali ve Ayşe'nin de yeni komşuları taşınmış. Bakalım neler olmuş?" diyerek pazen tahta figürleri kullanarak hikâyeyi anlatmaya başlar.
- Hikâye sonrasında hikâyede geçenler çocuklarla birlikte tekrar edilir. Daha sonra eğitimci, "Çocuklar sizinle birlikte oyun oynamak istemeyen arkadaşlarınız oluyor mu? O zaman siz ne yapıyorsunuz? Sizin oyun oynamak istemediğiniz zamanlar oluyor mu? O zaman size nasıl davranılsın istersiniz?" sorularını sorar ve çocukların cevaplarını dinler.
- Daha sonra eğitimci, çocukların boyalarını alarak masalara geçmelerini ister ve resim kağıtlarını dağıtır. Sevdikleri bir arkadaşının resmini çizmelerini ister. Çocukların resimleri tamamlandıktan sonra, çocuklarla resim hakkında konuşularak, arkadaşını anlatmasını ister. Çocuğun her söylediği resmin yanına yazılır. Yapılan resimler çocuklarla birlikte etkinlik panosuna asılır.

Çocuğun Kendini Yansıtması:

- Hikâyede en çok hangi davranışı beğendin? Neden?

Hikâye

Yeni Komşu

Ali ve Ayşe yeni komşularının taşınmasına çok sevindiler. Yeni komşularının kızı Begümle birlikte çok güzel oyunlar oynayabileceklerdi. Ali ve Ayşe top oynamayı çok seviyorlardı. Bir gün top oynarlarken, Begüm'e "Sen de bizimle top oynar mısın?"diye sordular. Begüm, "Hayır oynamak istemiyorum." dedi. Ali ve Ayşe bu duruma üzüldüler, ama oyunlarına devam ettiler.

Ali ve Ayşe resim yapmayı çok seviyorlardı. Begüm'e "Sen de bizimle resim yapmak ister misin?" dediler. Begüm, "Hayır resim yapmak istemiyorum." dedi. Ali ve Ayşe'nin annesi çok güzel kurabiye yapardı. O gün de kurabiye yaptı. Ali ve Ayşe Begüm'e "Kurabiye yer misin?" dediler. Begüm, "Hayır kurabiye yemek istemiyorum." dedi. Ali ve Ayşe yeni taşınan arkadaşlarının her tekliflerine 'Hayır' demesine çok üzülüyorlardı. Ali'nin annesi bu durumu gördü ve "Çocuklar, Begüm ile oyun oynamak istediğinizi biliyorum. Ama Begüm yeni taşındı ve bizleri yeterince tanımıyor. İsterseniz ona sizi tanıması için biraz zaman verin. Göreceksiniz her şey yoluna girecek." dedi.

Ali ve Ayşe Begüm'e hoş geldin demek için bir kitap hediye ettiler. Begüm kitabı aldı. "Teşekkür ederim." dedi ve evine gitti. Ali ve Ayşe, Begüm'ün onları sevmediğini düşündüler. Bundan sonra onu çağırmamaya karar verdiler. Ertesi gün Begüm bahçede tek başına top oynuyordu. Ayşe ve Ali yanına gitmediler. Bir sonraki gün Begüm resim yapıyordu. Ayşe ve Ali yanına gitmediler.

Bir gün Begüm'ün annesi Ali ve Ayşe 'yi evlerine davet etti. Ali ve Ayşe önce gitmek istemediler, Begüm'ün kendilerini sevmediğini düşünüyorlardı. Ama sonra gitmeye karar verdiler. Begüm, Ali ve Ayşe o gün çok güzel oyunlar oynadılar. Artık Begüm'ün onları sevmediğini düşünmüyorlardı. Begüm, yalnızca eski arkadaşlarını çok özlüyordu. Ali ve Ayşe bu durumu anlayınca, Begüm onlarla oyun oynamak istemediğinde ona kızmamaya, daha sonra aralarına katılmasını beklemeye karar verdiler. Aradan bir süre geçtikten sonra da Ali, Ayşe ve Begüm çok iyi arkadaş oldular.

Değerlendirme:

- 1. Soru: Begüm yeni taşındığı yerdeki arkadaşlarıyla ilk başta neden oyun oynamak istemiyordu?
- Örnek doğru yanıt: Eski arkadaşlarını çok özlediği için.
- 2. Soru: Zeynep evde çizgi film izlerken birden elekrikler gitti. Zeynep üzgün bir şekilde annesinin yanına gidip "Anne bir sorunum var, elektrikler kesilde şimdi ben nasıl çizgi film izleyeceğim." dedi. Sizce Zeynep'in bu sorununu çözmek için annesi ne söylemiş olabilir?
- Örnek doğru yanıt: "Üzülmene gerek yok kızım. Birazdan elektrikler gelir ve tekrar televizyonu izleyebilirsin." demiş olabilir.
- 3. Soru: Jale okula yeni aldığı bebeğini getirmişti. Yeni bebeği gören arkadaşları Jale'ye "Ben oynayabilir miyim?" diyorlardı. Gün boyunca arkadaşlarından hep bu soruyu duyan Jale çok sıkılmıştı. Eve gittikten sonra annesine durumu anlatıp yarın bebeğimi okula götürmek istmediğini söyledi. Sizce annesi Jale'ye ne söylerek bebeğini tekrar okula götürmeye ikna etti?
- Örnek doğru yanıt: "Bebeğin yeni olduğu için arkadaşlarının oynamak istemesi normal. Biraz zaman geçtikten sonra artık onlar da başka oyuncaklarla oynamak istiyecekler ve böylece senin sorunun da çözülecek." demiş olabilir.
- 4. Soru: Şerife, ilkokul üçüncü sınıfa gidiyordu. Kardeşi Sibel ise birinci sınıfa yeni başlamıştı. Şerife, ödevleri çok olduğu için evde sürekli ders çalışırken kardeşi az ders çalışıyordu. Üstelik kardeşi hem okuyamıyor hem de yazamıyordu. Bu durum Şerife'yi endişelendiriyordu. Bu yüzden okulda arkadaşına kardeşi hakkındaki düşüncelerini anlattı. Sizce Şerife'nin arkadaşının yerinde olsaydınız, endişelenmemesi için ne söylerdiniz?
- Örnek doğru yanıt: "Kardeşinin okula yeni başladığı için okuma-yazma yapamamasının normal olduğunu ve zamanla bunları öğreneceğini endişelenmemesi gerektiğini" söylerdim.